
Brihadaranyaka Upanishad

——
बृहदारण्यकोपनिषत्

——
Document Information

Text title : bRihadAraNyakopaniShat anvayasahita

File name : brinew-proofed.itx

Category : upanishhat, svara

Location : doc_upanishhat

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Latest update : January 5, 2000

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 21, 2023

sanskritdocuments.org

Brihadaranyaka Upanishad

बृहदारण्यकोपनिषत्

सन्धीविग्रहसहित SF as marked below is Sandhi-free text to aid students

काएव पाठः ।

A मधु काएड [उपदेश काएड]

अध्याय I ब्राह्मण i-vi मन्त्राः ८० 1-...

अध्याय II ब्राह्मण i-vi मन्त्राः ६६ 1-...

B मुनि [yAj navalkya] काएड [उपपत्ति काएड]

अध्याय III ब्राह्मण i-ix मन्त्राः ८२ 1-...

अध्याय IV ब्राह्मण i-vi मन्त्राः ८२ 1-...

C षिल काएड[उपासना काएड]

अध्याय V ब्राह्मण i-xv मन्त्राः ३३ 1-...

अध्याय VI ब्राह्मण i-v मन्त्राः ७५ 1-...

ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमदृश्यते ।

पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमिवावशिष्यते ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

प्रथमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [I.i.1]

उषा वा अश्वस्य मेध्यस्य शिरः ।

SF उषास् वै अश्वस्य मेध्यस्य शिरस्

सूर्यश्चक्षुर्

SF सूर्यस् यक्षुस्

वातः प्राणो

SF वातस् प्राणस्

व्यात्तमग्निर्वैश्वानरः

SF व्यात्तम् अग्निस् वैश्वानरस्

संवत्सर आत्माऽश्वस्य मेध्यस्य । धीः पृष्ठम्

SF संवत्सरस् आत्मा अश्वस्य मेध्यस्य धीस् पृष्ठम्

अन्तरिक्षमुदरम्

SF अन्तरिक्षम् उदरम्

पृथिवी पाजस्यम्

SF पृथिवी पाजस्यम्

दृशः पार्श्वे

SF दृशस् पार्श्वे

अवान्तरदृशः पर्शव

SF अवान्तरदृशस् पर्शवस्

ऋतवोऽङ्गानि

SF ऋतवस् अङ्गानि

मासाश्चार्धमासाश्च पर्वाण्य्

SF मासास् य अर्धमासास् य पर्वाणि

अडोरात्राणि प्रतिष्ठा

SF अडोरात्राणि प्रतिष्ठा

नक्षत्राण्यस्थीनि

SF नक्षत्राणि अस्थीनि

नभो माँ सान्य्

SF नभस् माँ सानि

उवध्यँ सिकताः

SF उवध्यम् सिकतास्

सिन्धवो गुदा

SF सिन्धवस् गुदास्

यङ्ग्य क्लोमानश्च पर्वता

SF यङ्ग्य क्लोमानस् य पर्वतास्

ओषधयश्च वनस्पतयश्च लोमान्य्

SF ओषधयस् य वनस्पतयस् य लोमानि

उद्यन्पूर्वार्धा

SF उद्यन् पूर्वार्धस्

નિમ્લોચઞ્જઘનાર્ધો

SF નિમ્લોચન્ જઘનાર્ધસ્

યદ્વિજૃમ્ભતે

SF યદ્ વિજૃમ્ભતે

તદ્વિદ્યોતતે

SF તદ્ વિદ્યોતતે

યદ્વિધૂનુતે

SF યદ્ વિધૂનુતે

તત્સ્તનયતિ

SF તદ્ સ્તનયતિ

યન્મેહતિ

SF યદ્ મેહતિ

તદ્વર્ષતિ

SF તદ્ વર્ષતિ

વાગેવાસ્ય વાક્ ॥ ૧ ॥

SF વાક્ એવ અસ્ય વાક્

મન્ત્ર ૨ [I.i.2]

અહર્વા અશ્નં પુરસ્તાન્મહિમાડન્વજાયત

SF અહર્વે અશ્નમ્ પુરસ્તાદ્ મહિમા અન્વજાયત

તસ્ય પૂર્વે સમુદ્રે યોની

SF તસ્ય પૂર્વે સમુદ્રે યોનિસ્

રાત્રિરેનં પશ્ચાન્મહિમાડન્વજાયત

SF રાત્રિસ્ એનમ્ પશ્ચાદ્ મહિમા અન્વજાયત

તસ્થાપરે સમુદ્રે યોનિર્

SF તસ્ય અપરે સમુદ્રે યોનિસ્

એતૌ વા અશ્નં મહિમાનાવભિતઃ સમ્બભૂવતુર્

SF એતૌ વૈ અશ્નમ્ મહિમાનૌ અભિતસ્ સમ્બભૂવતુઃ

હયો ભૂત્વા દેવાનવહદ્

SF હયસ્ ભૂત્વા દેવાન્ અવહત્

વાજી ગન્ધર્વાન્

SF વાજી ગન્ધર્વાન્

अर्वाऽसुरान्

SF अर्वा असुरान्

अश्वो मनुष्यान्

SF अश्वस् मनुष्यान्

समुद्रं अेवास्य बन्धुः

SF समुद्रस् अेव अस्य बन्धुस्

समुद्रो योनिः ॥ २ ॥ इति प्रथमं ब्राह्मणम् ॥

SF समुद्रस् योनिस्

द्वितीयं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [I.I.1]

नैवेऽङ्गिनाग्र आसीन्

SF न अेव ँङ्गिनाग्र आसीत्

मृत्युनैवेऽमावृतमासीदशनाययाऽशनाया ङि मृत्युस्

SF मृत्युना अेव ँङ्गमावृतम् आसीत् अशनायया अशनाया

ङि मृत्युः

तन्मनोऽङ्गुरुताऽऽत्मन्वी स्यामिति ।

SF तद् मनस् अङ्गुरुत आत्मन्वी स्याम् इति

सोऽर्थाग्रयत्

SF सस् अर्थन् अग्रयत्

तस्यार्थत आपोऽजायन्तार्थते वै मेऽङ्गमभूदिति ।

SF तस्य अर्थतस् आपस् अजायन्त अर्थते वै मेऽङ्गम्

अभूत् इति

तदेवाङ्ग्यस्याङ्गत्वम् ।

SF तद् अेव अङ्ग्यस्य अङ्गत्वम्

ङ्गं वा अस्मै भवति

SF ङ्गं वै अस्मै भवति

य अेवमेतद्ङ्गस्याङ्गत्वं वेद ॥ १ ॥

SF यस् अेवम् अेतद् अङ्ग्यस्य अङ्गत्वम् वेद

मन्त्र २ [I.I.2]

आपो वा अङ्गं

SF अपस् वै अर्कः

तद्यथा २ शर आसीत्

SF तद् यद् अपाम् शरस् आसीत्

तत्समञ्जसम् ।

SF तद् समञ्जसम्

सा पृथिव्यभवत्

SF सा पृथिवी अभवत्

तस्यामश्राभ्यत्

SF तस्याम् अश्राभ्यत्

तस्य श्रान्तस्य तमस्य तेजो रसो निरवर्तताग्निः ॥ २ ॥

SF तस्य श्रान्तस्य तमस्य तेजस् रसस् निरवर्तत अग्निस्

मन्त्र ३ [I.I.3]

स त्रेधाऽऽत्मानं व्यकुरुताऽऽदित्यं तृतीयम्

SF स त्रेधा आत्मानम् व्यकुरुत आदित्यम् तृतीयम्

वायुं तृतीयं २ ।

SF वायुम् तृतीयम्

स ओष प्राणस्त्रेधा विहितस्

SF स ओष प्राणस् त्रेधाविहितः

तस्य प्राथी द्विक्षिरोऽसौ यासौ येर्माव

SF तस्य प्राथी द्विक् शिरस् असौ य असौ य षर्माव

अथास्य प्रतीथी द्विक्पुच्छम्

SF अथ अस्य प्रतीथी द्विक् पुच्छम्

असौ यासौ य सऋथ्यौ

SF असौ य असौ य सऋथ्यौ

दक्षिणा योदीथी य पार्श्वे

SF दक्षिणा य उदीथी य पार्श्वे

धौः पृष्ठम्

SF धौस् पृष्ठम्

अन्तरिक्षमुदरम्

SF अन्तरिक्षम् उदरम्

धयमुरः

SF षयम् ङरस्

स ँषोऽप्यु प्रतिष्ठितो

SF स ँषस् अप्यु प्रतिष्ठितस्

यत्र ङ्व यैति

SF यत्र ङ्व य ऐति

तदेव प्रतिष्ठित्येवं विद्वान् ॥ ३ ॥

SF तद् ऐव प्रतिष्ठति ऐवम् विद्वान्

मन्त्र ४ [I.I.4]

सोऽकामयत

SF सस् अकामयत

द्वितीयो म आत्मा जायेतेति ।

SF द्वितीयस् मे आत्मा जायेत षति

स मनसा वायं मिथुनं समभवदशनाया मृत्युस्

SF स मनसा वायम् मिथुनम् समभवत् अशनायाम्

मृत्युः

तद्यद्रेत आसीत्

SF तद् यद् रेतस् आसीत्

स संवत्सरोऽभवन्

SF स संवत्सरस् अबवत्

न ङ पुरा ततः संवत्सर आस ।

SF न ङ पुरा ततस् संवत्सरस् आस

तमेतावन्तं कालमभिभर्यावान्-संवत्सरस्

SF तम् ऐतावन्तम् कालम् अभिभर्यावान् संवत्सरः

तमेतावतः कालस्य परस्तादसृजत ।

SF तम् ऐतावतस् कालस्य परस्ताद् असृजत

तं जातमभिव्याददात्

SF तम् जातम् अभिव्याददात्

स भाणकरोत्

SF स भाण् अकरोत्

सैव वागभवत् ॥ ४ ॥

SF સા એવ વાગ્ અભવત્

મન્ત્ર ૫ [I.I.5]

સ ઐક્ષત

SF સસ્ ઐક્ષત

યદિ વા ઇમમભિમ્ ય્ સ્યે

SF યદિ વૈ ઇમમ્ અભિમ્ ય્ સ્યે

કનીયોડન્નં કશિષ્ય ઇતિ ।

SF કનીયસ્ અન્નમ્ કશિષ્યે ઇતિ

સ તથા વાયા તેનાડડત્મનેદ ય્ સર્વમસૃજત

SF સ તથા વાયા તેન આત્મના ઇદમ્ સર્વમ્ અસૃજત

યદિદં કિઞ્ચર્યો યજૂ ય્ ષિ સામાનિ ઇન્દા ય્ સિ યજ્ઞાન્

પ્રજાઃ પશૂન્

SF યદ્ ઇદમ્ કિઞ્ચ ઋચસ્ યજૂ ય્ ષિ સામાનિ

ઇન્દા ય્ સિ યજ્ઞાન્ પ્રજામ્ પશૂન્

સ યદ્યદેવાસૃજત

SF સ યત્ યત્ એવ અસૃજત

તત્તદત્તુમપ્રિયત ।

SF તત્ તત્ અત્તુમ્ અપ્રિયત

સર્વં વા અત્તીતિ

SF સર્વમ્ વૈ અત્તિ ઇતિ

તદદિતેરદિતિત્વ ય્ ।

SF તદ્ અદિતેસ્ અદિતિત્વમ્

સર્વસ્યૈતસ્થાત્તા ભવતિ

SF સર્વસ્ય અત્તા ભવતિ

સર્વમસ્થાન્નં ભવતિ

SF સર્વમ્ અસ્ય અન્નમ્ ભવતિ

ય એવમેતદદિતેરદિતિત્વં વેદ ॥ ૫ ॥

SF યસ્ એવમ્ એતદ્ અદિતેસ્ અદિતિત્વમ્ વેદ

મન્ત્ર ૬ [I.I.6]

સોડકામયત

SF સસ્ અકામયત

ભૂયસા યજ્ઞેન ભૂયો યજ્ઞેયેતિ ।

SF ભૂયસા યજ્ઞેન ભૂયસ્ યજ્ઞેય ઇતિ

સોડશ્રામ્યત્

SF સસ્ અશ્રામ્યત્

સ તપોડતપ્યત ।

SF સ તપસ્ અતપ્યત

તસ્ય શ્રાન્તસ્ય તમસ્ય યશો વીર્યમુદકામત્

SF તસ્ય શ્રાન્તસ્ય તમસ્ય યશસ્ વીર્યમ્ ઉદકામત્

પ્રાણા વૈ યશો વીર્યમ્ ।

SF પ્રાણાસ્ વૈ યશસ્ વીર્યમ્

તત્ પ્રાણેષૂઠ્ઠાન્તેષુ શરીર ઋચિતુમપ્રિયત

SF તદ્ પ્રાણેષુ ઉઠ્ઠાન્તેષુ શરીરમ્ ઋચિતુમ્ અપ્રિયત

તસ્ય શરીર એવ મન આસીત્ ॥ ૬ ॥

SF તસ્ય શરીરે એવ મનસ્ આસીત્

મન્ત્ર ૭ [I.I.7]

સોડકામયત

SF સસ્ અકામયત

મેધ્યં મ ઇદ ઋ સ્યાદ્

SF મેધ્યમ્ મે ઇદમ્ સ્યાત્

આત્મવ્યનેન સ્યામિતિ ।

SF આત્મ-વી અનેન સ્યામ્ ઇતિ

તતોડશ્ચઃ સમભવદ્

SF તતસ્ અશ્ચસ્ સમભવત્

યદશ્ચત્

SF યદ્ અશ્ચત્

તન્મેધ્યમભૂદિતિ ।

SF તદ્ મેધ્યમ્ અભૂત્ ઇતિ

તદેવાશ્ચમેધસ્યાશ્ચમેધત્વમ્

SF તદ્ એવ અશ્ચમેધસ્ય અશ્ચમેધત્વમ્

એષ હ વા અશ્ચમેધં વેદ

SF એષ હ વૈ અશ્વમેધમ્ વેદ

ય એનમેવં વેદ ।

SF યસ્ એનમ્ એવમ્ વેદ

તમનવરુઘ્નૈવામન્યત ।

SF તમ્ અનવરુઘ્ય ઇવ અમન્યત

ત્ સંવત્સરસ્ય પરસ્તાદાત્મન આલભત ।

SF તમ્ સંવત્સરસ્ય પરસ્તાદ્ આત્મને આલભત

પશૂન્દેવતાભ્યઃ પ્રત્યૌહત્

SF પશૂન્ દેવતાભ્યસ્ પ્રત્યૌહત્

તસ્માત્સર્વદેવત્યં પ્રોક્ષિતં પ્રાજાપત્યમાલભન્ત

SF તસ્માદ્ સર્વદેવત્યમ્ પ્રોક્ષિતમ્ પ્રાજાપત્યમ્ આલભન્તે

એષ હ વા અશ્વમેધો ય એષ તપતિ

SF એષ વૈ અશ્વમેધસ્ યસ્ એષ તપતિ

તસ્ય સંવત્સર આત્માઽયમગ્નિરર્કસ્

SF તસ્ય સંવત્સરસ્ આત્મા અયમ્ અગ્નિસ્ અર્કઃ

તસ્યેમે લોકા આત્માનસ્

SF તસ્ય ઇમે લોકાસ્ આત્માનઃ

તાવેતાવર્કાશ્વમેધૌ ।

SF તૌ એતૌ અર્કાશ્વમેધૌ

સો પુનરેકૈવ દેવતા ભવતિ

SF સ પુનરેકા એવ દેવતા ભવતિ

મૃત્યુરેવાપ પુનર્મૃત્યુ જયતિ

SF મૃત્યુસ્ એવ અપ પુનર્મૃત્યુમ્ જયતિ

નૈનં મૃત્યુરાપ્રોતિ

SF ન એનમ્ મૃત્યુસ્ આપ્રોતિ

મૃત્યુરસ્યાઽઽત્મા ભવત્ય્

SF મૃત્યુસ્ અસ્ય આત્મા ભવતિ

એતાસાં દેવતાનામેકો ભવતિ ॥ ૭ ॥ ઇતિ દ્વિતીયં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF એતાસામ્ દેવતાનામ્ એકસ્ ભવતિ

તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [I.Ii.1]

द्रया ऽ प्राजापत्या

SF द्रयास् ऽ प्राजापत्यास्

देवाश्चासुराश्च ।

SF देवास् य असुरास् य

ततः कानीयसा ँव देवा

SF ततस् कानीयसास् ँव देवास्

जयायसा असुरास्

SF जयायसास् असुराः

त अेषु लोकेष्वस्पर्धन्त ।

SF ते अेषु लोकेषु अस्पर्धन्त

ते ऽ देवा ऒयुर्

SF ते ऽ देवास् ऒयुः

उन्तासुरान्यज्ञ उद्गीथेनात्ययामेति ॥ १ ॥

SF उन्त असुरान् यज्ञे उद्गीथेन अत्ययाम इति

मन्त्र २ [I.Ii.1]

ते ऽ वायम्युस्

SF ते ऽ वायम् ऒयुर्

त्वं न उद्गायेति ।

SF त्वम् नस् उद्गाय इति

तथेति ।

SF तथा इति

तेभ्यो वागुद्गायद्

SF तेभ्यस् वाङ् उद्गायत्

यो वाचि भोगस्तं देवेभ्य आगायद्

SF यस् वाचि भोगस् तम् देवेभ्यस् आगायत्

यत्कल्याणं वदति तदात्मने ।

SF यद् कल्याणम् वदति तद् आत्मने

ते विद्मर्

SF ते अविद्मः

अनेन वै न उद्गात्राऽत्येष्यन्तीति ।

SF અનેન વૈ નસ્ ઉદ્ગાત્રા અત્યેષ્યન્તિ ઇતિ

તમભિદ્વૃત્ય પાપ્મનાઽવિધ્યન્

SF તમ્ અભિદ્વૃત્ય પાપ્મના અવિધ્યન્

સ યઃ સ પાપ્મા યદેવેદમપ્રતિરૂપં વદતિ

SF સ યસ્ સ પાપ્મા યદ્ એવ ઇદમ્ અપ્રતિરૂપમ્ વદતિ

સ એવ સ પાપ્મા ॥ ૨ ॥

SF સસ્ એવ સ પાપ્મા

મન્ત્ર ૩ [I.Ii.3]

અથ હ પ્રાણમૂચુસ્

SF અથ હ પ્રાણમ્ ઊચુર્

ત્વં ન ઉદ્ગાયેતિ ।

SF ત્વમ્ નસ્ ઉદ્ગાય ઇતિ

તથેતિ ।

SF તથા ઇતિ

તેભ્યઃ પ્રાણ ઉદગાયદ્

SF તેભ્યસ્ પ્રાણસ્ ઉદગાયત્

યઃ પ્રાણો ભોગસ્તં દેવેભ્ય આગાયદ્

SF યસ્ પ્રાણો ભોગસ્ તમ્ દેવેભ્યસ્ આગાયત્

ચત્કલ્યાણં જિઘ્રતિ તદાત્મને ।

SF યદ્ કલ્યાણમ્ જિઘ્રતિ તદ્ આત્મને

તે વિદુર્

SF તે અવિદુઃ

અનેન વૈ ન ઉદ્ગાત્રાઽત્યેષ્યન્તીતિ ।

SF અનેન વૈ નસ્ ઉદ્ગાત્રા અત્યેષ્યન્તિ ઇતિ

તમભિદ્વૃત્ય પાપ્મનાઽવિધ્યન્

SF તમ્ અભિદ્વૃત્ય પાપ્મના અવિધ્યન્

સ યઃ સ પાપ્મા યદેવેદમપ્રતિરૂપં જિઘ્રતિ

SF સ યસ્ સ પાપ્મા યદ્ એવ ઇદમ્ અપ્રતિરૂપમ્ જિઘ્રતિ

સ એવ સ પાપ્મા ॥ ૩ ॥

SF સસ્ એવ સ પાપ્મા

मन्त्र ४ [I.Ii.4]

अथ ७ यक्षुर्गुयुस्

SF अथ ७ यक्षुस् ७युर्

त्वं न ७द्रायेति ।

SF त्वम् नस् ७द्राय ७ति

तथेति ।

SF तथा ७ति

तेभ्यश्चक्षुर्गुगायद्

SF तेभ्यस् यक्षुस् ७गायत्

यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आगायद्

SF यस् यक्षुषि भोगस् तम् देवेभ्यस् आगायत्

यत्कल्याणं पश्यति तदात्मने ।

SF यद् कल्याणम् पश्यति तद् आत्मने

ते विदुर्

SF ते अविदुः

अनेन वै न ७द्रात्राऽत्येष्यन्तीति ।

SF अनेन वै नस् ७द्रात्रा अत्येष्यन्ति ७ति

तमभिद्रुत्य पाप्मनाऽविध्यन्

SF तम् अभिद्रुत्य पाप्मना अविध्यन्

स यः स पाप्मा यदेवेदमप्रतिरूपं पश्यति

SF स यस् स पाप्मा यद् अेव ७दम् अप्रतिरूपम् पश्यति

स अेव स पाप्मा ॥ ४ ॥

SF सस् अेव स पाप्मा

मन्त्र ५ [I.Ii.5]

अथ ७ श्रोत्रमूयुस्

SF अथ ७ श्रोत्रम् ७युर्

त्वं न ७द्रायेति ।

SF त्वम् नस् ७द्राय ७ति

तथेति ।

SF तथा ७ति

તેભ્યઃ શ્રોત્રમુદગાયદ્

SF તેભ્યસ્ શ્રોત્રમ્ ઉદગાયત્

યઃ શ્રોત્રે ભોગસ્તં દેવેભ્ય આગાયદ્

SF યસ્ શ્રોત્રે ભોગસ્ તમ્ દેવેભ્યસ્ આગાયત્

યત્કલ્યાણ શ્ૃણોતિ તદાત્મને ।

SF યદ્ કલ્યાણમ્ શ્ૃણોતિ તદ્ આત્મને

તે વિદુર્

SF તે અવિદુઃ

અનેન વૈ ન ઉદ્ગાત્રાડત્યેષ્યન્તીતિ ।

SF અનેન વૈ નસ્ ઉદ્ગાત્રા અત્યેષ્યન્તિ ઇતિ

તમભિદ્રુત્ય પાપ્મનાડવિધ્યન્

SF તમ્ અભિદ્રુત્ય પાપ્મના અવિધ્યન્

સ યઃ સ પાપ્મા યદેવેદમપ્રતિરૂપ શ્ૃણોતિ

SF સ યસ્ સ પાપ્મા યદ્ એવ ઇદમ્ અપ્રતિરૂપમ્ શ્ૃણોતિ

સ એવ સ પાપ્મા ॥ ૫ ॥

SF સ એવ સ પાપ્મા

મન્ત્ર ૬ [I.Ii.6]

અથ હ મન ઊચુસ્

SF અથ હ મનસ્ ઊચુર્

ત્વં ન ઉદ્ગાયેતિ ।

SF ત્વમ્ નસ્ ઉદ્ગાય ઇતિ

તથેતિ ।

SF તથા ઇતિ

તેભ્યો મન ઉદગાયદ્

SF તેભ્યસ્ મનસ્ ઉદગાયત્

યો મનસિ ભોગસ્તં દેવેભ્ય આગાયદ્

SF યસ્ મનસિ ભોગસ્ તમ્ દેવેભ્યસ્ આગાયત્

યત્કલ્યાણ સ્હુલ્યયતિ તદાત્મને ।

SF યદ્ કલ્યાણમ્ સ્હુલ્યયતિ તદ્ આત્મને

તે વિદુર્

SF તે અવિદુઃ

अनेन वै न उद्गात्राऽत्येष्यन्तीति ।

SF अनेन वै नस् उद्गात्रा अत्येष्यन्ति ऽति

तमभिद्रुत्य पाप्मनाऽविध्यन्

SF तम् अभिद्रुत्य पाप्मना अविध्यन्

स यः स पाप्मा यदेवेदमप्रतिरूपं सङ्कल्पयति

SF स यस् स पाप्मा यद् अेव ऽदम् अप्रतिरूपम् सङ्कल्पयति

स अेव स पाप्मैवमु भवतेता देवताः पाप्मभिरुपासृजन्

SF सस् अेव स पाप्मा अेवम् उ भवु अेतास् देवतास्

पाप्मभिस् उपासृजन्

अेवमेनाः पाप्मनाऽविध्यन् ॥ ६ ॥

SF अेवम् अेनास् पाप्मना अविध्यन्

मन्त्र ७ [I.Ii.7]

अथ उेममासन्धं प्राणमूयुस्

SF अथ उ ऽमम् आसन्धम् प्राणम् ळियुर्

त्वं न उद्गायेति ।

SF त्वम् नस् उद्गाय ऽति

तथेति ।

SF तथा ऽति

तेभ्य अेष प्राण उदगायत्

SF तेभ्यस् अेष प्राणस् उदगायत्

ते विद्दुर्

SF ते अविदुः

अनेन वै न उद्गात्राऽत्येष्यन्तीति ।

SF अनेन वै नस् उद्गात्रा अत्येष्यन्ति ऽति

तमभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन् ।

SF तम् अभिद्रुत्य पाप्मना अविव्यत्सन्

स यथाश्मानमृत्वा लोष्टो विध्वं सेतैव उैव

विध्वं समाना विष्वञ्चो विनेशुस्

SF स यथा अश्मानम् ऋत्वा लोष्टस् विध्वं सेत अेवम्

उ अेव विध्वं समाना विष्वञ्चो विनेशुः

ततो देवा अभवन्

SF તતસ્ દેવાસ્ અભવન્

પરાડસુરાઃ ।

SF પર અસુરાસ્

ભવત્યાત્મના

SF ભવતિ આત્મના

પરાડસ્ય દ્વિષન્ભ્રાતૃવ્યો ભવતિ

SF પર અસ્ય દ્વિષન્ ભ્રાતૃવ્યસ્ ભવતિ

ય એવં વેદ ॥ ૭ ॥

SF ય એવમ્ વેદ

મન્ત્ર ૮ [I.Ii.8]

તે ઊચુઃ

SF તે ઊચુર્

કવ નુ સોડભૂદ્

SF કવ નુ સસ્ અભૂત્

યો ન ઇત્યમસક્તેત્ય્

SF યસ્ નસ્ ઇત્યમ્ અસક્ત ઇતિ

અયમાસ્યેડન્તરિતિ

SF અયમ્ આસ્યે અન્તરિતિ

સોડયાસ્ય

SF સસ્ અયાસ્યસ્

આડ્ગિરસો

SF અડ્ગિરસસ્

ડડ્ગાનાં હિ રસઃ ॥ ૮ ॥

SF અડ્ગાનામ્ હિ રસસ્

મન્ત્ર ૯ [I.Ii.9]

સા વા એષા દેવતા દૂર્નામ

SF સા વૈ એષા દેવતા દૂર્નામ

દૂર ઊચ્યા મૃત્યુર્

SF દૂરમ્ હિ અસ્થાસ્ મૃત્યુસ્

દૂર હ વા અસ્માન્મૃત્યુર્ભવતિ

SF दूरम् उ वै अस्माद् मृत्युस् भवति
य अवेव वेद ॥ ९ ॥

SF यस् अवेव वेद

मन्त्र १० [I.Ii.10]

सा वा ओषा देवतैतासां देवतानां पाप्मानं मृत्युमपडत्य

SF सा वै ओषा देवता अेतासाम् देवतानाम् पाप्मानम्
मृत्युम् अपडत्य

यत्राऽऽसां दिशामन्तस्

SF यत्र आसाम् दिशाम् अन्तः

तद्गमयां चकार

SF तद् गमयाम् चकार

तदासां पाप्मनो विन्यधधात्

SF तद् आसाम् पाप्मनस् विन्यधधात्

तस्मान्न जनमियान्

SF तस्माद् न जनम् षयात्

नान्तमियान्

SF न अन्तम् षयात्

नेत्याप्मानं मृत्युमन्ववायानीति ॥ १० ॥

SF नेद् पाप्मानम् मृत्युम् अन्ववायानि षति

मन्त्र ११ [I.Ii.11]

सा वा ओषा देवतैतासां देवतानां पाप्मानं मृत्युमपडत्याथैना

मृत्युमत्यवडत् ॥ ११ ॥

SF सा वै ओषा देवता अेतासाम् देवतानाम् पाप्मानम्

मृत्युम् अपडत्य अथ अेनास् मृत्युम् अत्यवडत्

मन्त्र १२ [I.Ii.12]

स वै वायमेव प्रथमामत्यवडत्

SF सा वै वायम् अेव प्रथमाम् अत्यवडत्

सा यदा मृत्युमत्यमुच्यत

SF सा यदा मृत्युम् अत्यमुच्यत

सोऽग्निरभवत्

SF सस् अग्निस् अभवत्

सोऽयमग्निः परेण मृत्युमतिकान्तो दीप्यते ॥ १२ ॥

SF सस् अयम् अग्निस् परेण मृत्युम् अतिकान्तस् दीप्यते

मन्त्र १३ [I.Ii.13]

अथ प्राणमत्यवडत्

SF अथ प्राणम् अत्यवडत्

स यदा मृत्युमत्यमुच्यत

SF स यदा मृत्युम् अत्यमुच्यत

स वायुरभवत्

SF स वायुस् अभवत्

सोऽयं वायुः परेण मृत्युमतिकान्तः पवते ॥ १३ ॥

SF सस् अयम् वायुस् परेण मृत्युम् अतिकान्तस् पवते

मन्त्र १४ [I.Ii.14]

अथ यक्षुरत्यवडत्

SF अथ यक्षुस् अत्यवडत्

तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत

SF तद् यदा मृत्युम् अत्यमुच्यत

स आदित्योऽभवत्

SF स आदित्यस् अभवत्

सोऽसावादित्यः परेण मृत्युमतिकान्तस्तपति ॥ १४ ॥

SF सस् असौ आदित्यस् परेण मृत्युम् अतिकान्तस् तपति

मन्त्र १५ [I.Ii.15]

अथ श्रोत्रमत्यवडत्

SF अथ श्रोत्रम् अत्यवडत्

तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत

SF तद् यदा मृत्युम् अत्यमुच्यत

तद् दिशोऽभवत्

SF तास् दिशस् अभवन्

ता षमा द्दिशः परेषा मृत्युमतिकान्ताः ॥ १५ ॥

SF तास् षमास् द्दिशस् परेषा मृत्युम् अतिकान्तास्

मन्त्र १६ [I.Ii.16]

अथ मनोऽत्यवडत्

SF अथ मनस् अत्यवडत्

तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत

SF तद् यदा मृत्युम् अत्यमुच्यत

स यन्द्रमा अभवत्

SF स यन्द्रमास् अभवत्

सोऽसौ यन्द्रः परेषा मृत्युमतिकान्तो भात्य्

SF सस् असौ यन्द्रस् परेषा मृत्युम् अतिकान्तस् भाति

अेव ५ उ वा अेनमेषा देवता मृत्युमतिवडति

SF अेवम् उ वै अेनम् अेषा देवता मृत्युम् अतिवडति

य अेवं वेद ॥ १६ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र १७ [I.Ii.17]

अथाऽऽत्मनेऽन्नाधमागायद्

SF अथ आत्मने अन्नाधम् आगायत्

यद्धि किञ्चान्नमधते

SF यद् धि किञ्च अन्नम् अधते

ऽनेनैव तदधत

SF अनेन अेव तद् अधते

षड् प्रतिष्ठति ॥ १७ ॥

SF षड् प्रतिष्ठति

मन्त्र १८ [I.Ii.18]

ते देवा अञ्जुवन्

SF ते देवास् अञ्जुवन्

अेतावद्वा षड् ५ सर्वं यदन्नम्

SF अेतावत् वै षडम् सर्वम् यद् अन्नम्

તદાત્મન આગાસીર્

SF તદ્ આત્મને આગાસીસ્

અનુ નોડસ્મિન્ન આભજસ્વેતિ ।

SF અનુ નસ્ અસ્મિન્ અન્ને આભજસ્વ ઇતિ

તે વૈ માડભિસંવિશતેતિ ।

SF તે વૈ મા અભિસંવિશત ઇતિ

તથેતિ ।

SF તથા ઇતિ

ત ઁ સમન્તં પરિણ્યવિશન્ત ।

SF તમ્ સમન્તમ્ પરિણ્યવિશન્ત

તસ્માધદનેનાન્નમત્તિ

SF તસ્માદ્ યદ્ અનેન અન્નમ્ અત્તિ

તેનૈતાસ્તૃપ્યન્ત્ય

SF તેન એતાસ્ તૃપ્યન્તિ

એવ ઁ હ વા એન ઁ સ્વા અભિસંવિશન્તિ

SF એવમ્ હ વૈ એનમ્ સ્વાસ્ અભિસંવિશન્તિ

ભર્તા સ્વાના ઁ શ્રેષ્ઠઃ પુર એતા ભવત્યન્નાદોડધિપતિર્

SF ભર્તા સ્વાનામ્ શ્રેષ્ઠસ્ પુરએતા ભવતિ અન્નાદસ્

અધિપતિસ્

ય એવં વેદ ।

SF યસ્ એવમ્ વેદ

ય ઉ હૈવંવિદ ઁ સ્વેષુ પ્રતિપ્રતિબુભૂષતિ

SF યસ્ ઉ હ એવંવિદમ્ સ્વેષુ પ્રતિપ્રતિસ્ બુભૂષતિ

ન હૈવાલં ભાર્યેભ્યો ભવત્ય

SF ન હ એવ અલમ્ ભાર્યેભ્યસ્ ભવતિ

અથ ય એવૈતમનુભવતિ

SF અથ યસ્ એવ એતમ્ અનુભવતિ

યો વૈતમનુ ભાર્યાન્ બુભૂર્ષતિ

SF યસ્ વા એતમ્ અનુ ભાર્યાન્બુભૂર્ષતિ

સ હૈવાલં ભાર્યેભ્યો ભવતિ ॥ ૧૮ ॥

SF સ હ એવ અલમ્ ભાર્યેભ્યસ્ ભવતિ

मन्त्र १९ [I.Ii.19]

सोऽयास्य आङ्गिरसो

SF सस्य अयास्यस्य आङ्गिरसस्य

ऽङ्गानां ५ छि रसः ।

SF अङ्गानाम् छि रसस्य

प्राणो वा अङ्गानां ५ रसः ।

SF प्राणस्य वै अङ्गानाम् रसस्य

प्राणो छि वा अङ्गानां ५ रसस्य

SF प्राणस्य छि वै अङ्गानाम् रसः

तस्माद्यस्मात्समाख्याङ्गात्प्राण उक्तामति

SF तस्माद् यस्माद् कस्माच्च अङ्गाद् प्राणस्य उक्तामति

तदेव तच्छुष्यत्य्

SF तद् अेव तद् शुष्यति

अेष छि वा अङ्गानां ५ रसः ॥ १९ ॥

SF अेष छि वै अङ्गानाम् रसस्य

मन्त्र २० [I.Ii.20]

अेष उ अेव भृङ्गस्पतिर्

SF अेषस्य उ अेव भृङ्गस्पतिस्य

वाग्वै भृङ्गती

SF वाङ् वै भृङ्गती

तस्या अेष पतिस्य

SF तस्यास्य अेष पतिः

तस्माद् भृङ्गस्पतिः ॥ २० ॥

SF तस्माद् उ भृङ्गस्पतिस्य

मन्त्र २१ [I.Ii.21]

अेष उ अेव ब्रह्मणस्पतिर्

SF अेषस्य उ अेव ब्रह्मणस्पतिस्य

वाग्वै ब्रह्म

SF वाङ् वै ब्रह्म

तस्या अेष पतिस्य

SF તસ્માસ્ એષ પતિઃ

તસ્માદ્ બ્રહ્મણસ્પતિઃ ॥ ૨૧ ॥

SF તસ્માદ્ ઉ બ્રહ્મણસ્પતિસ્

મન્ત્ર ૨૨ [I.Ii.22]

એષ ઉ એવ સામ

SF એષસ્ ઉ એવ સામ

વાગ્વૈ સામૈષ સા ચામશ્ચેતિ

SF વાઙ્ વૈ સામ એષ સા ચ અમસ્ ચ ઇતિ

તત્સામ્નઃ સામત્વમ્ ।

SF તદ્ સામ્નસ્ સામત્વમ્

યદ્વેવ સામઃ પ્લુષિણા

SF યદ્ ઉ એવ સામસ્ પ્લુષિણા

સમો મશકેન

SF સામસ્ મશકેન

સમો નાગેન

SF સામસ્ નાગેન

સમ એભિસ્ત્રિભિર્લોકૈઃ

SF સામસ્ એભિસ્ ત્રિભિસ્ લોકૈસ્

સમોડનેન સર્વેણ

SF સામસ્ અનેન સર્વેણ

તસ્માદ્વેવ સામાશ્રુતે સામ્નઃ સાયુજ્યમ્ સલોકતામ્

SF તસ્માદ્ ઉ એવ સામ અશ્રુતે સામ્નસ્ સાયુજ્યમ્ સલોકતામ્

ય એવમેતત્સામ વેદ ॥ ૨૨ ॥

SF યસ્ એવમ્ એતદ્ સામ વેદ

મન્ત્ર ૨૩ [I.Ii.23]

એષ ઉ વા ઉદ્ગીથઃ ।

SF એષસ્ ઉ વૈ ઉદ્ગીથસ્

પ્રાણો વા ઉત્

SF પ્રાણસ્ વૈ ઉદ્

પ્રાણેન હીદમ્ સર્વમુત્તબ્ધમ્ ।

SF प्राणेन छि एदम् सर्वम् उत्तम्यम्

वागेव गीथोश्च गीथा येति

SF वाङ् अेव गीथा उद् य गीथा य षति

स उद्गीथः ॥ २३ ॥

SF स उद्गीथस्

मन्त्र २४ [I.Ii.24]

तद्वापि ब्रह्मदत्तश्चैकितानेयो राजानं भक्षयन्नुवायायं

त्यस्य राजा भूर्धानं विपातयताद्

SF तद् ध अपि ब्रह्मदत्तस् चैकितानेयस् राजानम्

भक्षयन् उवाच अयम् त्यस्य राजा भूर्धानम्

विपातयतात्

यदितोऽयास्य आङ्गिरसोऽन्येनोदगायदिति ।

SF यद् षतस् अयास्यस् आङ्गिरसस् अन्येन उदगायत् षति

वाया य ष्येव स प्राणेन योदगायदिति ॥ २४ ॥

SF वाया य छि अेव स प्राणेन य उदगायत् षति

मन्त्र २५ [I.Ii.25]

तस्य छैतस्य साम्नो यः स्वं वेद

SF तस्य छ अेतस्य साम्नस् यस् स्वं वेद

भवति ङास्य स्वंम् ।

SF भवति छ अस्य स्वंम्

तस्य वै स्वर अेव स्वंम् ।

SF तस्य वै स्वरस् अेव स्वंम्

तस्मादात्विज्यं कश्चिन्वाचि स्वरमिच्छेत्

SF तस्माद् आत्विज्यम् कश्चिन् वाचि स्वरम् षच्छेत्

तथा वाया स्वरसम्पन्नयाऽऽत्विज्यं कुर्यात्

SF तथा वाया स्वरसम्पन्नया आत्विज्यम् कुर्यात्

तस्माद्ध्रो स्वरवन्तं द्विदृक्षन्त अेवाथो यस्य स्वं भवति ।

SF तस्माद् यज्ञे स्वरवन्तम् द्विदृक्षन्ते अेव अथ छ यस्य

स्वंम् भवति

भवति ङास्य स्वंम्

SF ભવતિ હ અસ્ય સ્વમ્

ય એવમેતત્સામ્નઃ સ્વં વેદ ॥ ૨૫ ॥

SF યસ્ એવમ્ એતત્ સામ્નસ્ સ્વમ્ વેદ

મન્ત્ર ૨૬ [I.Ii.26]

તસ્ય હૈતસ્ય સામ્નો યઃ સુવર્ણં વેદ

SF તસ્ય હ એતસ્ય સામ્નસ્ યસ્ સુવર્ણમ્ વેદ

ભવતિ હાસ્ય સુવર્ણમ્ ।

SF ભવતિ હ અસ્ય સુવર્ણમ્

તસ્ય વૈ સ્વર એવ સુવર્ણમ્ ।

SF તસ્ય વૈ સ્વરસ્ એવ સુવર્ણમ્

ભવતિ હાસ્ય સુવર્ણમ્

SF ભવતિ હ અસ્ય સુવર્ણમ્

ય એવમેતત્સામ્નઃ સુવર્ણં વેદ ॥ ૨૬ ॥

SF યસ્ એવમ્ એતદ્ સામ્નસ્ સુવર્ણમ્ વેદ

મન્ત્ર ૨૭ [I.Ii.27]

તસ્ય હૈતસ્ય સામ્નો યઃ પ્રતિષ્ઠાં વેદ

SF તસ્ય હ એતસ્ય સામ્નસ્ યસ્ પ્રતિષ્ઠામ્ વેદ

પ્રતિ હ તિષ્ઠતિ ।

SF પ્રતિ હ તિષ્ઠતિ

તસ્ય વૈ વાગેવ પ્રતિષ્ઠા

SF તસ્ય વૈ વાક્ એવ પ્રતિષ્ઠા

વાચિ હિ ખલ્વેષ એતત્પ્રાણઃ પ્રતિષ્ઠિતો ગીયતે

SF વાચિ હિ ખલુ એષસ્ એતદ્ પ્રાણસ્ પ્રતિષ્ઠિતસ્

ગીયતે

ઽન્ ઇત્યુ હૈક આહુઃ ॥ ૨૭ ॥

SF અન્ને ઇતિ ઉ હ એકે આહુર્

મન્ત્ર ૨૮ [I.Ii.28]

અથાતઃ પવમાનાનામેવાભ્યારોહઃ ।

SF અથ અતસ્ પવમાનાનામ્ એવ અભ્યારોહસ્

સ વૈ ખલુ પ્રસ્તોતા સામ પ્રસ્તૌતિ ।
 SF સ વૈ ખલુ પ્રસ્તોતા સામ પ્રસ્તૌતિ
 સ યત્ર પ્રસ્તુયાત્
 SF સ યત્ર પ્રસ્તુયાત્
 તદેતાનિ જપેદ્
 SF તદ્ એતાનિ જપેત્
 અસતો મા સદ્ ગમય
 SF અસતસ્ મા સત્ ગમય
 તમસો મા જ્યોતિર્ગમય
 SF તમસસ્ મા જ્યોતિસ્ ગમય
 મૃત્યોર્માઽમૃતં ગમયેતિ ।
 SF મૃત્યોસ્ મા અમૃતમ્ ગમય ઇતિ
 સ યદાહાસતો મા સદ્ગમયેતિ
 SF સ યદ્ આહ અસતસ્ મા સત્ ગમય ઇતિ
 મૃત્યુર્વા અસત્
 SF મૃત્યુસ્ વૈ અસત્
 સદ્મૃતમ્
 SF સત્ અમૃતમ્
 મૃત્યોર્માઽમૃતં ગમયામૃતં મા કુર્વિત્યેવૈતદાહ ।
 SF મૃત્યોસ્ મા અમૃતમ્ ગમય અમૃતમ્ મા કુરુ ઇતિ એવ
 એતદ્ આહ
 તમસો મા જ્યોતિર્ગમયેતિ
 SF તમસસ્ મા જ્યોતિસ્ ગમય ઇતિ
 મૃત્યુર્વૈ તમો
 SF મૃત્યુસ્ વૈ તમસ્
 જ્યોતિરમૃતમ્
 SF જ્યોતિસ્ અમૃતમ્
 મૃત્યોર્મામૃતં ગમયામૃતં મા કુર્વિત્યેવૈતદાહ ।
 SF મૃત્યોસ્ મા અમૃતમ્ ગમય અમૃતમ્ મા કુરુ ઇતિ એવ
 એતદ્ આહ
 મૃત્યોર્મામૃતં ગમયેતિ
 SF મૃત્યોસ્ મા અમૃતમ્ ગમય ઇતિ

નાત્ર તિરોહિતમિવાસ્ત્ય

SF ન અત્ર તિરોહિતમ્ ઇવ અસ્તિ

અથ યાનીતરાણિ સ્તોત્રાણિ

SF અથ યાનિ ઇતરાણિ સ્તોત્રાણિ

તેષ્વાત્મનેઽન્નાદમાગાયેત્

SF તેષુ આત્મને અન્નાદમ્ આગાયેત્

તસ્માદુ તેષુ વરં વૃણીત

SF તસ્માદ્ ઉ તેષુ વરમ્ વૃણીત

યં કામં કામયેત

SF યમ્ કામમ્ કામયેત

ત ૨ |

SF તમ્

સ એષ એવંવિદુદ્વાતાઽઽત્મને વા યજમાનાય વા યં કામં કામયતે

SF સસ્ એષસ્ એવંવિદ્ ઉદ્વાતા આત્મને વા યજમાનાય વા

યમ્ કામમ્ કામયતે

તમાગાયતિ |

SF તમ્ આગાયતિ

તદ્દૈતલ્લોકજિદેવ

SF તદ્ ધ એતદ્ લોકજિત્ એવ

ન હૈવાલોક્યતાયા આશાસ્તિ

SF ન હ એવ અલોક્યતાયાસ્ આશા અસ્તિ

ય એવમેતત્સામ વેદ || ૨૮ || ઇતિ તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ||

SF યસ્ એવમ્ એતદ્ સામ વેદ

યતુર્થં બ્રાહ્મણમ્ |

મન્ત્ર ૧ [I.iv.1]

આત્મૈવેદમગ્ર આસીત્પુરુષવિધઃ |

SF આત્મા એવ ઇદમ્ અગ્રે આસીત્ પુરુષવિધસ્

સોઽનુવીક્ષ્ય નાન્યદાત્મનોઽપશ્યત્

SF સસ્ અનુવીક્ષ્ય ન અન્યદ્ આત્મનસ્ અપશ્યત્

સોઽહમસ્મીત્યગ્રે વ્યાહરત્

SF सस् अडम् अस्मि षति अत्रे व्याडरत्
ततोऽडन्नामाभवत् ।

SF ततस् अडन्नाम अभवत्

तस्माद्येतर्ह्यामन्त्रितो

SF तस्माद् अपि अेतर्हि आमन्त्रितस्

ऽडमयमित्येवात्र उक्त्वाऽथान्यन्नाम प्रभ्रूते यदस्य भवति ।

SF अडम् अयम् षति अेव अत्रे उक्त्वा अथ अन्यद् नाम प्रभ्रूते
यद् अस्य भवति

स यत्पूर्वोऽस्मात्सर्वस्मात्सर्वान्पाप्मन औषत्

SF स यद् पूर्वस् अस्माद् सर्वस्माद् सर्वान् पाप्मनस्
औषत्

तस्मात्पुरुषः ।

SF तस्माद् पुरुषस्

ओषति ङ वै स तम्

SF ओषति ङ वै स तम्

योऽस्मात्पूर्वो बुभूषति

SF यस् अस्माद् पूर्वस् बुभूषति

य अेवं वेद ॥ १ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र २ [I.iv.2]

सोऽबिभेत्

SF सस् अबिभेत्

तस्माद्रेकाकी बिभेति ।

SF तस्माद् ऐकाकी बिभेति

स ङायमीक्षां यङे

SF स ङ अयम् षक्षाम् यङे

यन्मदन्यत्रास्ति

SF यद् मद् अन्यद् न अस्ति

कस्मान्नु बिभेमीति ।

SF कस्माद् नु बिभेमि षति

तत अेवास्य भयं वीयाय ।

SF તતસ્ એવ અસ્ય ભયમ્ વીયાય

કસ્માદ્ધ્યભેષ્યત્

SF કસ્માદ્ ધિ અભેષ્યત્

દ્વિતીયાદ્વૈ ભયં ભવતિ ॥ ૨ ॥

SF દ્વિતીયાદ્ વૈ ભયમ્ ભવતિ

મન્ત્ર ૩ [I.iv.3]

સ વૈ નૈવ રેમે

SF સ વૈ ન એવ રેમે

તસ્માદેકાકી ન રમતે ।

SF તસ્માદ્ એકાકી ન રમતે

સ દ્વિતીયમૈચ્છત્

SF સ દ્વિતીયમ્ ઐચ્છત્

સ હૈતાવાનાસ યથા સ્ત્રીપુમા ઋ સૌ સમ્પરિષ્વક્તૌ ।

SF સ હ એતાવાન્ આસ યથા સ્ત્રીપુમા ઋ સૌ સમ્પરિષ્વક્તૌ

સ ઇમમેવાડડત્માનં દ્વેધાડપાતયત્ ।

SF સ ઇમમ્ એવ આત્માનમ્ દ્વેધા અપાતયત્

તતઃ પતિશ્ચ પત્ની ચાભવતામ્ ।

SF તતસ્ પતિસ્ ચ પત્ની ચ અભવતામ્

તસ્માદિદમર્થબૃગલમિવ સ્વ ઇતિ હ સ્માડડહ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

SF તસ્માદ્ ઇદમ્ અર્થબૃગલમ્ ઇવ સ્વસ્ ઇતિ હ સ્મ અહ

યાજ્ઞવલ્ક્યઃ

તસ્માદયમાકાશઃ સ્ત્રિયા પૂર્યત એવ ।

SF તસ્માદ્ અયમ્ આકાશસ્ સ્ત્રિયા પૂર્યતે એવ

તા ઋ સમભવત્

SF તામ્ સમભવત્

તતો મનુષ્યા અજાયન્ત ॥ ૩ ॥

SF તતસ્ મનુષ્યાસ્ અજાયન્ત

મન્ત્ર ૪ [I.iv.4]

સો હેયમીક્ષાં ચક્રે

SF સા ઉ હ ઇયમ્ ઇક્ષામ્ ચક્રે

कथं नु माऽऽत्मन एव जनयित्वा सम्भवति ।

SF कथम् नु मा आत्मनस् एव जनयित्वा सम्भवति

उन्त तिरोऽसानीति ।

SF उन्त तिरस् असानि इति

सा गौरभवद्

SF सा गौस् अभवत्

ऋषभ इतरस्

SF वृषभस् इतरः

तां स मेवाभवत्

SF ताम् सम् एव अभवत्

ततो गावोऽजायन्त ।

SF ततस् गावस् अजायन्त

वऽवेतराऽभवद्

SF वऽवा इतरा अभवत्

अश्ववृष इतरो

SF अश्ववृषस् इतरस्

गर्दभीतरा

SF गर्दभी इतरा

गर्दभ इतरस्

SF गर्दभस् इतरः

तां स मेवाभवत्

SF ताम् सम् एव अभवत्

तत ऐकशङ्कमजायत

SF तत ऐकशङ्कम् अजायत

अजेतराऽभवद्

SF अजा इतरा अभवत्

वस्त इतरो

SF वस्तस् इतरस्

ऽविश्रितरा

SF अविस् इतरा

मेष इतरस्

SF मेषस् इतरः

તા ✨ સમેવાભવત્

SF તામ્ સમ્ એવ અભવત્

તતોડજાવયોડજાયન્તૈવમેવ યદિદં કિઞ્ચ મિથુનમા પિપીલિકાભ્યસ્

SF તતસ્ અજાવયસ્ અજાયન્ત એવમ્ એવ યદ્ ઇદમ્ કિઞ્ચ

મિથુનમ્ આ પિપીલિકાભ્યઃ

તત્સર્વમસૃજત ॥ ૪ ॥

SF તદ્ સર્વમ્ અસૃજત

મન્ત્ર ૫ [I.iv.5]

સોડવેદ્

SF સસ્ અવેત્

અહં વાવ સૃષ્ટિરસ્ય્

SF અહમ્ વાવ સૃષ્ટિસ્ અસ્મિ

અહ ✨ હીદ ✨ સર્વમસૃક્ષીતિ ।

SF અહમ્ હિ ઇદમ્ સર્વમ્ અસૃક્ષિ ઇતિ

તતઃ સૃષ્ટિરભવત્

SF તતસ્ સૃષ્ટિસ્ અભવત્

સૃષ્ટ્યા ✨ હાસ્યૈતસ્યાં ભવતિ

SF સૃષ્ટ્યામ્ હ અસ્ય એતસ્યામ્ ભવતિ

ય એવં વેદ ॥ ૫ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

મન્ત્ર ૬ [I.iv.6]

અથેત્યભ્યમન્થત્

SF અથ ઇતિ અભ્યમન્થત્

સ મુખાઞ્ચ યોનેર્હસ્તાભ્યાં યાગ્નિમસૃજત ।

SF સ મુખાદ્ ય યોનેસ્ હસ્તાભ્યામ્ ય યાગ્નિમ્ અસૃજત

તસ્માદેતદુભયમલોમકમન્તરતો

SF તસ્માદ્ એતદ્ ઉભયમ્ અલોમકમ્ અન્તરતસ્

હલોમકા હિ યોનિસ્તરતસ્

SF અલોમકા હિ યોનિસ્ અન્તરતસ્

તદ્યદિદમાહુર્

SF तद् यद् एतद् आहुः

अमुं यजामुं यजेत्येकैकं देवम्

SF अमुम् यज अमुम् यज इति ऐकैकम् देवम्

अेतस्यैव सा विसृष्टिर्

SF अेतस्य अेव सा विसृष्टिः

अेष उ ङ्येव सर्वे देवा

SF अेषस् उ ङि अेव सर्वे देवास् ।

अथ यत्किञ्चिदमार्द्रम्

SF अथ यद् किञ्च एतद् मार्द्रम्

तद्रेतसोऽसृजत

SF तद् रेतसस् असृजत

तद्दु सोमः ।

SF तद् उ सोमस्

अेतावद्वा एदं सर्वमन्नं यैवान्नादश्च

SF अेतावत् वै एतद् सर्वम् अन्नम् य अेव अन्नदस् य

सोम अेवान्नम्

SF सोम अेव अन्नम्

अग्निश्चादः ।

SF अग्निस् अन्नादस्

सौषा ब्रह्मणोऽतिसृष्टिर्

SF सा अेषा ब्रह्मणस् अतिसृष्टिस्

यश्छेयसो देवानसृजताथ यन्मर्त्यः सन्नमृतानसृजत

SF यद् श्रेयसस् देवान् असृजत अथ यद् मर्त्यस् सन्

अमृतान् असृजत

तस्मादतिसृष्टिर्

SF तस्माद् अतिसृष्टिस्

अतिसृष्ट्या ङ्ग ङास्यैतस्यां भवति

SF अतिसृष्ट्याम् उ अस्य अेतस्याम् भवति

य अेवं वेद ॥ ६ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ७ [I.iv.7]

તદ્દેદં તર્હ્યવ્યાકૃતમાસીત્

SF તદ્ ધ ઇદમ્ તર્હિ અવ્યાકૃતમ્ આસીત્

તન્નામરૂપાભ્યામેવ વ્યાક્રિયતાસૌ નામાડયમિદ્ રૂપ ઇતિ ।

SF તદ્ નામરૂપાભ્યામ્ એવ વ્યાક્રિયત અસૌ નામ અયમ્

ઇદ્ રૂપસ્ ઇતિ

તદિદમચ્ચેતર્હિ નામરૂપાભ્યામેવ વ્યાક્રિયતેડસૌ

નામાયમિદ્ રૂપ ઇતિ ।

SF તદ્ ઇદમ્ અપિ એતર્હિ નામરૂપાભ્યામ્ એવ વ્યાક્રિયતે અસૌ

નામ અયમ્ ઇદ્ રૂપસ્ ઇતિ

સ એષ ઇહ પ્રવિષ્ટ આ નખાગ્રેભ્યો

SF સસ્ એષસ્ ઇહ પ્રવિષ્ટ આ નખાગ્રેભ્યસ્

યથા ક્ષુરઃ ક્ષુરધાનેડવહિતઃ સ્યાદ્

SF યથા ક્ષુરસ્ ક્ષુરધાને અવહિતસ્ સ્યાત્

વિશ્વમ્ભરો વા વિશ્વમ્ભરકુલાયે

SF વિશ્વમ્ભરસ્ વા વિશ્વમ્ભરકુલાયે

તં ન પશ્યન્ત્ય્

SF તમ્ ન પશ્યન્તિ

અકૃત્સનો હિ સઃ

SF અકૃત્સનસ્ હિ સસ્

પ્રાણન્નેવ પ્રાણો નામ ભવતિ

SF પ્રાણન્ એવ પ્રાણસ્ નામ ભવતિ

વદન્વાક્

SF વદન્ વાક્

પશ્યંશ્ચક્ષુઃ

SF પશ્યન્ ચક્ષુસ્

શ્ૃણવન્ઞ્રોત્રમ્

SF શ્ૃણવન્ શ્રોત્રમ્

મન્વાનો મનસ્

SF મન્વાનસ્ મનઃ

તાન્યસ્યૈતાનિ કર્મનામાન્યેવ ।

SF તાનિ અસ્ય એતાનિ કર્મનામાનિ એવ

સ યોડત એકૈકમુપાસ્તે

SF स यस् अतस् अेडैकम् उपास्ते

न स वेदाङ्गत्सो ङ्येषोऽत अेडैकेन भवत्य्

SF न स वेद अङ्गत्सन्सु ङि अेषस् अतस् अेडैकेन भवति

आत्मेत्येवोपासीतात्र ङ्येते सर्व अेकं भवन्ति ।

SF आत्मा षति अेव उपासीत अत्र ङि अेते सर्वे अेकम् भवन्ति

तदेतत्पदनीयमस्य सर्वस्य यद्यमात्माऽनेन ङ्येतत्सर्वं

वेद ।

SF तद् अेतद् पदनीयम् अस्य सर्वस्य यद् अयम् आत्मा

अनेन ङि अेतद् सर्वम् वेद

यथा ङ वै पदेनानुविन्देद्

SF यथा ङ वै पदेन अनुविन्देत्

अेवं कीर्तिं श्लोकं विन्दते

SF अेवम् कीर्तिम् श्लोकम् विन्दते

य अेवं वेद ॥ ७ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ८ [I.iv.8]

तदेतत्प्रेयः पुत्रात्

SF तद् अेतद् प्रेयस् पुत्राद्

प्रेयो वित्तात्

SF प्रेयस् वित्ताद्

प्रेयोऽन्यस्मात् सर्वस्माद्

SF प्रेयस् अन्यस्माद् सर्वस्माद्

अन्तरतरम्

SF अन्तरतरम्

यद्यमात्मा ।

SF यद् अयम् आत्मा

स योऽन्यमात्मनः प्रियं ङ्रुवाणं ङ्रूयात्

SF स यस् अन्यम् आत्मनस् प्रियम् ङ्रुवाणम् ङ्रूयात्

प्रियं रोत्स्यतीतीश्वरो ङ तथैव स्याद्

SF प्रियम् रोत्स्यति षति षश्वरस् ङ तथा अेव स्यात्

आत्मानमेव प्रियमुपासीत ।

SF આત્માનમ્ એવ પ્રિયમ્ ઉપાસીત
 સ ય આત્માનમેવ પ્રિયમુપાસ્તે
 SF સ યસ્ આત્માનમ્ એવ પ્રિયમ્ ઉપાસ્તે
 ન હાસ્ય પ્રિયં પ્રમાયુકં ભવતિ ॥ ૮ ॥
 SF ન હ અસ્ય પ્રિયમ્ પ્રમાયુકમ્ ભવતિ

મન્ત્ર ૯ [I.iv.9]

તદાહુર્
 SF તદ્ આહુઃ
 યદ્બ્રહ્મવિદિયા સર્વં ભવિષ્યન્તો મનુષ્યા મન્યન્તે
 SF યદ્ બ્રહ્મવિદિયા સર્વમ્ ભવિષ્યન્તસ્ મનુષ્યાસ્
 મન્યન્તે

કિમુ તદ્બ્રહ્માવેદ્
 SF કિમ્ ઉ તદ્ બ્રહ્મ અવેત્
 યસ્માત્તત્સર્વમભવદિતિ ॥ ૯ ॥

SF યસ્માદ્ તદ્ સર્વમ્ અભવત્ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૦ [I.iv.10]

બ્રહ્મ વા ઇદમગ્ર આસીત્
 SF બ્રહ્મ વૈ ઇદમ્ અગ્રે આસીત્
 તદાત્માનમેવાવેદ્
 SF તદ્ આત્માનમ્ એવ અવેત્
 અહં બ્રહ્માસ્મીતિ ।
 SF અહમ્ બ્રહ્મ અસ્મિ ઇતિ
 તસ્માત્તત્સર્વમભવત્
 SF તસ્માદ્ તદ્ સર્વમ્ અભવત્
 તદ્યો યો દેવાનાં પ્રત્યબુદ્યત
 SF તદ્ યસ્ યસ્ દેવાનામ્ પ્રત્યબુદ્યત
 સ એવ તદભવત્
 SF સસ્ એવ તદ્ અભવત્
 તથર્ષીણામ્
 SF તથા ઋષીનામ્

तथा मनुष्याणाम् ।

SF तथा मनुष्याणाम्

तद्धैतत्पश्यन् ऋषिर्वाग्देवः प्रतिपेदे

SF तद् ध ऐतद् पश्यन् ऋषिस् वामदेवस् प्रतिपेदे

ऽत्वं मनुश्चैव सूर्यश्चेति ।

SF अहम् मनुस् अहम् सूर्यस् च इति

तद्विदमद्येति य एव वेदात्वं ब्रह्मास्मीति

SF तद् इहम् अपि ऐतर्हि यस् ऐवम् वेद अहम् ब्रह्म अस्मि

इति

स इह सर्वं भवति

SF स इह सर्वम् भवति

तस्य ह न देवाश्चानामृत्या इति

SF तस्य ह न देवास् च न अमृत्यास् इति

आत्मा ह्येषा स भवत्य्

SF आत्मा हि एषाम् स भवति

अथ योऽन्यां देवतामुपास्ते

SF अथ यस् अन्याम् देवताम् उपास्ते

ऽन्योऽसाव्

SF अन्यस् असौ

अन्योऽहमस्मीति

SF अन्यस् अहम् अस्मि इति

न स वेद ।

SF न स वेद

यथा पशुदेव स देवानाम् ।

SF यथा पशुस् ऐवम् स देवानाम्

यथा ह वै बलवः पशवो मनुष्यं भुञ्ज्युर्

SF यथा ह वै बलवस् पशवस् मनुष्यम् भुञ्ज्युः

ऐवमेकैकः पुरुषो देवान् भुनक्त्य्

SF ऐवम् ऐकैकस् पुरुषस् देवान् भुनक्ति

ऐकस्मिन्नेव पशावादीयमानेऽप्रियं भवति

SF ऐकस्मिन् ऐव पशौ आदीयमाने अप्रियम् भवति

किमु बहुषु

SF કિમ્ ઉ બહુષુ

તસ્માદેષાં તન્ન પ્રિયં યદેતન્મનુષ્યા વિદ્યુઃ ॥ ૧૦ ॥

SF તસ્માદ્ એષામ્ તદ્ ન પ્રિયમ્ યદ્ એતદ્

મનુષ્યાસ્ વિદ્યુર્

મન્ત્ર ૧૧ [I.iv.11]

બ્રહ્મ વા ઇદમગ્ર આસીદેકમેવ ।

SF બ્રહ્મ વૈ ઇદમ્ અગ્રે આસીત્ એકમ્ એવ

તદેક સન્ન વ્યભવત્

SF તદ્ એકમ્ સન્ ન વ્યભવત્

તચ્છ્રેયો રૂપમત્યસૃજત ક્ષત્રમ્

SF તદ્ શ્રેયસ્ રૂપમ્ અત્યસૃજત ક્ષત્રમ્

યાન્યેતાનિ દેવત્રા ક્ષત્રાણીન્દ્રો વરુણઃ સોમો રુદ્રઃ પર્જન્યો યમો
મૃત્યુરીશાન ઇતિ ।

SF યાનિ એતાનિ દેવત્રા ક્ષત્રાણિ ઇન્દ્રસ્ વરુણસ્ સોમસ્

રુદ્રસ્ પર્જન્યસ્ યમસ્ મૃત્યુસ્ ઇશાનસ્ ઇતિ

તસ્માદ્ક્ષત્રાત્પરં નાસ્તિ

SF તસ્માદ્ ક્ષત્રાદ્ પરમ્ ન અસ્તિ

તસ્માદ્બ્રાહ્મણઃ ક્ષત્રિયમધસ્તાદુપાસ્તે રાજસૂયે ।

SF તસ્માદ્ બ્રાહ્મણસ્ ક્ષત્રિયમ્ અધસ્તાદ્ ઉપાસ્તે રાજસૂયે

ક્ષત્ર એવ તદશો દધાતિ

SF ક્ષત્રે એવ તદ્ યશસ્ દધાતિ

સૌષા ક્ષત્રસ્ય યોનિર્યદ્બ્રહ્મ ।

SF સા એષા ક્ષત્રસ્ય યોનિસ્ યદ્ બ્રહ્મ

તસ્માદધપિ રાજા પરમતાં ગચ્છતિ

SF તસ્માદ્ યદિ અપિ રાજા પરમતામ્ ગચ્છતિ

બ્રહ્મૈવાન્તત ઉપનિશ્રયતિ સ્વાં યોનિમ્ ।

SF બ્રહ્મ એવ અન્તતસ્ ઉપનિશ્રયતિ સ્વામ્ યોનિમ્

ય ઉ એન સ્ ડિનસ્તિ

SF યસ્ ઉ એનમ્ ડિનસ્તિ

સ્વા સ યોનિમ્ચ્છતિ ।

SF સ્વામ્ સ યોનિમ્ચ્છતિ

સ પાપીયાન્ભવતિ

SF સ પાપીયાન્ ભવતિ

યથા શ્રેયા ॠ સ ॠ હિ ॠ સિત્વા ॥ ૧૧ ॥

SF યથા શ્રેયા ॠ સમ્ હિ ॠ સિત્વા

મન્ત્ર ૧૨ [I.iv.12]

સ નૈવ વ્યભવત્

SF સ ન એવ વ્યભવત્

સ વિશમસૃજત

SF સ વિશમ્ અસૃજત

યાન્યેતાનિ દેવજાતાનિ ગણશ આખ્યાયન્તે

SF યાનિ એતાનિ દેવજાતાનિ ગણશસ્ આખ્યાયન્તે

વસવો રુદ્રા આદિત્યા વિશ્વે દેવા મરુત ઇતિ ॥ ૧૨ ॥

SF વસવસ્ રુદ્રાસ્ આદિત્યાસ્ વિશ્વે દેવાસ્ મરુતસ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૩ [I.iv.13]

સ નૈવ વ્યભવત્

SF સ ન એવ વ્યભવત્

સ શૌદ્રં વર્ણમસૃજત પૂષણમ્

SF સ શૌદ્રમ્ વર્ણમ્ અસૃજત પૂષણમ્

ઇયં વૈ પૂષેય ॠ હીદ ॠ સર્વં પુષ્યતિ યદિદં કિઞ્ચ ॥

૧૩ ॥

SF ઇયમ્ વૈ પૂષા ઇયમ્ હિ ઇદમ્ સર્વમ્ પુષ્યતિ યદ્

ઇદમ્ કિઞ્ચ

મન્ત્ર ૧૪ [I.iv.14]

સ નૈવ વ્યભવત્

SF સ ન એવ વ્યભવત્

તચ્છૈયો રૂપમત્યસૃજત ધર્મમ્ ।

SF તદ્ શ્રેયસ્ રૂપમ્ અત્યસૃજત ધર્મમ્

તદેતત્ક્ષત્રસ્ય ક્ષત્રં ચદ્ધર્મસ્

SF તદ્ એતત્ ક્ષત્રસ્ય ક્ષત્રમ્ ચદ્ ધર્મઃ

तस्माद्भर्मात् परं नास्त्य

SF तस्माद् धर्माद् परम् न अस्ति

अथो अबलीयान् बलीयाँ समाशँ सते धर्मेण यथा

राज्ञैवम् ।

SF अथ उ अबलीयान् बलीयाँ सम् आशँ सते धर्मेण

यथा राज्ञा एवम्

यो वै स धर्मः

SF यस् वै स धर्मस्

सत्यं वै तत्

SF सत्यम् वै तद्

तस्मात्सत्यं वदन्तमाहुर्

SF तस्माद् सत्यम् वदन्तम् आहुः

धर्मं वदतीति

SF धर्मम् वदति ऽति

धर्मं वा वदन्तँ

SF धर्मम् वा वदन्तम्

सत्यं वदतीत्य्

SF सत्यम् वदति ऽति

अतद्ध्येवैतद्दुभयं भवति ॥ १४ ॥

SF अतद् धि एव अतद् उभयम् भवति

मन्त्र १५ [I.iv.15]

तदेतद्ब्रह्म क्षत्रं विद् शूद्रस्

SF तद् अतद् ब्रह्म क्षत्रम् विद् शूद्रः

तदग्निनैव देवेषु ब्रह्माभवद्

SF तद् अग्निना एव देवेषु ब्रह्म अभवत्

ब्राह्मणो मनुष्येषु

SF ब्राह्मणस् मनुष्येषु

क्षत्रियेण क्षत्रियो

SF क्षत्रियेण क्षत्रियस्

वैश्येन वैश्यः

SF वैश्येन वैश्यस्

शुदुरेण शुकुदसु

SF शुदुरेण शुकुदः

तसुडलदगुडवेव दैवेषु लुकडडलषुतु

SF तसुडलदु अगुडु डेव दैवेषु लुकडु ँषुतु

डुरलडडडु डनुषुडुषु

SF डुरलडडडु डनुषुडुषु

अेतलडुडलु २ ङु डुरलडडडु डुरलडडडु

SF अेतलडुडलु डु डुरलडडडु डुरलड डडडतु

अथ डु ड वल असुडललुडुकलसुव लुकडडदृषुतु डुरैतु

SF अथ डसु ड वै असुडलु लुकलदु सवडु लुकडु अदृषुतु

डुरैतु

स अेनडडडडुदुतु न डुनुकुतु

SF स अेनडु अडुदुदुतसु न डुनुकुतु

डथल वेदु वलडननुकुतुडनुडुडु डरुडुकुतडु ।

SF डथल वेदसु वल अननुकुतसु अनुडु वल डरुडु अकुतडु

डदु ड वल अडुनेवंडुनुडुडुडुडुडु डरुडु डुरुतु

SF डदु ड वै अडु अनुवंडुदु डडुतुडुडुडु डरुडु डुरुतु

तदुडुसुडलनुततः कुषुडत अेवलडडडुतुडुडुडुडु लुकडुडुडुडुडु ।

SF तदु ध असुड अनुततसु कुषुडते अेव अलतुडुडुडुडु लुकडु

डुडुडुडुडु

स ड अलतुडुडुडुडु लुकडुडुडुडुडु

SF सडसु अलतुडुडुडुडु अेव लुकडु डुडुडुडुडु

न डलसुथ डरुडु कुषुडते

SF न ड असुड डरुडु कुषुडते

डसुडलदुधुेवलडडुतुडुडुडुडुडुडु डधुतुडुडुडुडुडु

SF असुडलदु धु अेव अलतुडुडुडुडुडु डतु डतु डलडडुडुडु

ततुतुसुडुडुते ॥ ॡड ॥

SF तदु तदु सुडुडुडुडु

डनुडु ॡड [I.iv.16]

अथु अडुडु वल अलतुडु डरुडुडुडुडुडुडुडु लुकः

SF अथु ड अडुडु वै अलतुडु डरुडुडुडुडुडुडुडु लुकडुसु

स यज्जुहोति

SF स यद् जुहोति

यद्यजते तेन देवानां लोको

SF यद् यजते तेन देवानाम् लोकस्

ऽथ यदनुभूते

SF अथ यद् अनुभूते

तेन ऋषीणाम्

SF तेन ऋषीणाम्

अथ यत् पितृभ्यो निपृणोति

SF यद् पितृभ्यस् निपृणोति

अथ यत्प्रजामिच्छते

SF अथ यद् प्रजाम् ईच्छते

तेन पितृणाम्

SF तेन पित्राणाम्

अथ यन्मनुष्यान्वासयते

SF अथ यद् मनुष्यान् वासयते

यदेभ्योऽशनं ददाति

SF यद् एभ्यस् अशनम् ददाति

तेन मनुष्याणाम्

SF तेन मनुष्याणाम्

अथ यत्पशुभ्यस्तृणोदकं विन्दति

SF अथ यद् पशुभ्यस् तृणोदकम् विन्दति

तेन पशूनाम्

SF तेन पशूनाम्

यदस्य गृहेषु श्रापदा वया ५ स्या पिपीलिकाभ्य उपज्जवन्ति

SF यद् अस्य गृहेषु श्रापदास् वया ५ सि आ

पिपीलिकाभ्यस् उपज्जवन्ति

तेन तेषां लोको

SF तेन तेषाम् लोकस्

यथा ७ वै स्वाय लोकायारिष्टिमिच्छेद्

SF यथा ७ वै स्वाय लोकाय अरिष्टिम् ईच्छेत्

अेव ५ वैविविदे सर्वदा सर्वाणि भूतान्यरिष्टिमिच्छन्ति ।

SF अवेवम् उ अवेवदिदे सर्वदा सर्वाणि भूतानि अरिष्टिम्
छन्ति

तद्वा अेतद्धितं भीमा ॐ सितम् ॥ १६ ॥

SF तद् वै अेतद् विदितम् भीमा ॐ सितम्

मन्त्र १७ [I.iv.17]

आत्मैवेदमग्र आसीद्

SF आत्मा अेव एदम् अग्रे आसीत्

अेक अेव ।

SF अेकस् अेव

सोऽकामयत

SF सस् अकामयत

जाया मे स्याद्

SF जाया मे स्यात्

अथ प्रजायेयाथ वित्तं मे स्यात्

SF अथ प्रजायेय अथ वित्तम् मे स्यात्

अथ कर्म कुर्वीयेत्य्

SF अथ कर्म कुर्वीय एति

अेतावान् वै कामो नेच्छ ॐ श्चनातो भूयो विन्देत्

SF अेतावान् वै कामस् न छन् यन अतस् भूयस्

विन्देत्

तस्माद्येतर्ह्येकाकी कामयते

SF तस्माद् अपि अेतर्हि अेकाकी कामयते

जाया मे स्याद्

SF जाया मे स्यात्

अथ प्रजायेयाथ वित्तं मे स्याद्

SF अथ प्रजायेय अथ वित्तम् मे स्यात्

अथ कर्म कुर्वीयेति ।

SF अथ कर्म कुर्वीय एति

स यावद्येतेषामेकैकं न प्राप्नोत्य्

SF स यावत् अपि अेतेषाम् अेकैकम् न प्राप्नोति

अकृत्स्न अेव तावन् मन्यते ।

SF अङ्गत्सन्सु अवे तावन्मन्थते

तस्यो ङ्गत्सन्ता ।

SF तस्य ङ्गत्सन्ता

मन अवेवास्याऽऽत्मा

SF मनसु अवे अस्य आत्मा

वाङ्गया

SF वाङ्गया

प्राणः प्रजा

SF प्राणसु प्रजा

यक्षुर्मानुषं वित्तम्

SF यक्षुसु मानुषम् वित्तम्

यक्षुषा ङ्गि तद्भिन्ते

SF यक्षुषा ङ्गि तद् विन्ति

श्रोत्रं दैवम्

SF श्रोत्रम् दैवम्

श्रोत्रेण ङ्गि तच्छृणोत्यु

SF श्रोत्रेण ङ्गि तद् शृणोति

आत्मैवास्य कर्माऽऽत्मना ङ्गि कर्म करोति ।

SF आत्मा अवे अस्य कर्म आत्मना ङ्गि कर्म करोति

स अष पाङ्क्तो यज्ञः

SF ससु अष पाङ्क्तसु यज्ञसु

पाङ्क्तः पशुः

SF पाङ्क्तसु पशुसु

पाङ्क्तः पुरुषः

SF पाङ्क्तसु पुरुषसु

पाङ्क्तमिदं सर्वं यद्विदं ङ्गिञ्च ।

SF पाङ्क्तम् ङ्गिदम् सर्वम् यद् ङ्गिञ्च

तद्विदं सर्वमाप्नोति

SF तद् ङ्गिदम् सर्वम् आप्नोति

य अवेवं वेद ॥ १७ ॥ ङ्गिति यतुर्थं ब्राह्मणम् ॥

SF यसु अवेवम् वेद

पञ्चमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [I.v.1]

यत्समात्रानि मेधया

SF यद् सप्त अत्रानि मेधया

तपसाऽऽजयत्यपिता ।

SF तपसा अजयत् पिता

ऐक्यस्य साधारणम्

SF ऐक्यम् अस्य साधारणम्

द्वे देवान्भाजयत् ॥

SF द्वे देवान् अभाजयत्

त्रीण्यात्मनेऽकुरुत

SF त्रीणि आत्मने अकुरुत

पशुभ्य ऐकं प्रायच्छत् ।

SF पशुभ्यस् ऐक्यम् प्रायच्छत्

तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम्

SF तस्मिन् सर्वम् प्रतिष्ठितम्

यस्य प्राणिति यस्य न ॥

SF यस्य प्राणिति यस्य न

कस्मात्तानि न क्षीयन्ते

SF कस्माद् तानि न क्षीयन्ते

ऽधमानानि सर्वदा ।

SF अधमानानि सर्वदा

यो वै तामक्षितिं वेद

SF यस् वै ताम् अक्षितिम् वेद

सोऽन्नमत्ति प्रतीकेन

SF सस् अन्नम् अत्ति प्रतीकेन

स देवानपिगच्छति

SF स देवान् अपिगच्छति

स ऋषिभुपञ्जवतीति श्लोकाः ॥ १ ॥

SF सस् ऋषिभुपञ्जवतीति षति श्लोकास्

મન્ત્ર ૨ [I.v.1]

યત્સમાન્નાનિ મેઘયા તપસાઽજનયત્પિતેતિ

SF યદ્ સમ અન્નાનિ મેઘયા તપસા અજનયત્ પિતા ઇતિ

મેઘયા હિ તપસાજનયત્ પિતૈકમસ્ય સાધારણમિતીદમેવાસ્ય

તત્સાધારણમન્ત્રમ્

SF મેઘયા હિ તપસા અજનયત્ પિતા એકમ્ અસ્ય સાધારણમ્

ઇતિ ઇદમ્ એવ અસ્ય તદ્ સાધારણમ્ અન્તમ્

યદિદમઘેતે ।

SF યદ્ ઇદમ્ અઘેતે

સ ય એતદુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતદ્ ઉપાસ્તે

ન સ પાપ્મનો વ્યાવર્તતે

SF ન સ પાપ્મનસ્ વ્યાવર્તતે

મિશ્ર ઋ ળ્યેતત્ ।

SF મિશ્રમ્ હિ એતદ્

દ્વે દેવાનભાજયદિતિ

SF દ્વે દેવાનભાજયત્ ઇતિ

હૃતં ય પ્રહૃતં ય

SF હૃતમ્ ય પ્રહૃતમ્ ય

તસ્માદ્ દેવેભ્યો જુહ્વતિ ય પ્ર ય જુહ્વત્ય્

SF તસ્માદ્ દેવેભ્યસ્ જુહ્વતિ ય પ્ર ય જુહ્વતિ

અથો આહુર્

SF અથ ઉ આહુઃ

દર્શપૂર્ણમાસાવિતિ ।

SF દર્શપૂર્ણમાસૌ ઇતિ

તસ્માન્નેષ્ટિયાજુકઃ સ્યાત્ ।

SF તસ્માદ્ ન ઇષ્ટિયાજુકસ્ સ્યાત્

પશુભ્ય એકં પ્રાયચ્છદિતિ

SF પશુભ્યસ્ એકમ્ પ્રાયચ્છત્ ઇતિ

તત્પયઃ ।

SF તદ્ પયસ્

પયો હ્યેવાગ્રે મનુષ્યાશ્ચ પશવશ્ચોપજીવન્તિ ।

SF પયસ્ હિ એવ અગ્રે મનુષ્યાસ્ ચ પશવસ્ ચ ઉપજીવન્તિ

તસ્માત્ કુમારં જાતં ઘૃતં વૈ વાગ્રે પ્રતિલેહયન્તિ

SF તસ્માદ્ કુમારમ્ જાતમ્ ઘૃતમ્ વા એવ અગ્રે

પ્રતિલેહયન્તિ

સ્તનં વાઽનુધાપયન્ત્ય્

SF સ્તનમ્ વા અનુધાપયન્તિ

અથ વત્સં જાતમાહુર્

SF અથ વત્સમ્ જાતમ્ આહુઃ

અતૃણાદ ઇતિ ।

SF અતૃણાદસ્ ઇતિ

તસ્મિન્સર્વં પ્રતિષ્ઠિતં

SF તસ્મિન્ સર્વમ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્

યચ્ચ પ્રાણિતિ યચ્ચ નેતિ

SF યચ્ચ પ્રાણિતિ યચ્ચ ન ઇતિ

પયસિ હીદ્ સર્વં પ્રતિષ્ઠિતમ્

SF પયસિ હિ ઇદમ્ સર્વમ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્

યચ્ચ પ્રાણિતિ યચ્ચ ન ।

SF યચ્ચ પ્રાણિતિ યચ્ચ ન

તદિદિદમાહુઃ

SF તદ્ યદ્ ઇદમ્ આહુર્

સંવત્સરં પયસા જુહ્વદપ પુનર્મૃત્યું જયતીતિ

SF સંવત્સરમ્ પયસા જુહ્વત્ અપ પુનર્મૃત્યુમ્ જયતિ ઇતિ

ન તથા વિદ્યાદ્

SF ન તથા વિદ્યાત્

યદહરેવ જુહોતિ

SF યદ્ અહરેવ જુહોતિ

તદહઃ પુનર્મૃત્યુમપજયત્યેવં વિદ્વાન્

SF તદ્ અહર્ પુનર્મૃત્યુમ્ અપજયતિ એવમ્ વિદ્વાન્

સર્વં હિ દેવેભ્યોઽન્નાદં પ્રયચ્છતિ ।

SF સર્વમ્ હિ દેવેભ્યસ્ અન્નાદમ્ પ્રયચ્છતિ

કસ્માત્તાનિ ન ક્ષીયન્તેઽધમાનાનિ સર્વદેતિ

SF કસ્માદ્ તાનિ ન ક્ષીયન્તે અદ્યમાનાનિ સર્વદા ઇતિ

પુરુષો વા અક્ષિતિઃ

SF પુરુષસ્ વૈ અક્ષિતિસ્

સ હીદમન્નં પુનઃ પુનર્જનયતે ।

SF સ હિ ઇદમ્ અન્નમ્ પુનઃ પુનઃ જનયતે

યો વૈ તામક્ષિતિં વેદેતિ

SF યસ્ વૈ તામ્ અક્ષિતિમ્ વેદ ઇતિ

પુરુષો વા અક્ષિતિઃ ।

SF પુરુષસ્ વૈ અક્ષિતિસ્

સ હીદમન્નં ધિયા ધિયા જનયતે કર્મભિર્

SF સ હિ ઇદમ્ અન્નમ્ ધિયા ધિયા જનયતે કર્મભિસ્

યદ્દૈતન્ન કુર્યાત્

SF યદ્ ધ એતદ્ ન કુર્યાત્

ક્ષીયેત હ ।

SF ક્ષીયેત હ

સોઽન્નમત્તિ પ્રતીકેનેતિ

SF સસ્ અન્નમ્ અત્તિ પ્રતીકેન ઇતિ

મુખં પ્રતીકમ્

SF મુખમ્ પ્રતીકમ્

મુખેનેત્યેતત્

SF મુખેન ઇતિ એતદ્

સ દેવાનપિગચ્છતિ

SF સ દેવાન્ અપિગચ્છતિ

સ ઊર્જમુપજીવતીતિ પ્રશ્ન સા ॥ ૨ ॥

SF સસ્ ઊર્જમ્ ઉપજીવતિ ઇતિ પ્રશ્ન સા

મન્ત્ર ૩ [I.v.3]

ત્રીણ્યાત્મનેઽકુરુતેતિ

SF ત્રીણિ આત્મને અકુરુત ઇતિ

મનો વાયં પ્રાણમ્

SF મનસ્ વાયમ્ પ્રાણમ્

તાન્યાત્મનેઽકુરુતાન્યત્રમના અભૂવમ્

SF तानि आत्मने अङ्कुरत अन्यत्रमनास् अभूवम्
 नादर्शम्
 SF न अदर्शम्
 अन्यत्रमना अभूवम्
 SF अन्यत्रमनास् अभूवम्
 नाश्रौषमिति
 SF न अश्रौषम् इति
 मनसा ह्येव पश्यति
 SF मनसा हि एव पश्यति
 मनसा शृणोति ।
 SF मनसा शृणोति
 कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा श्रद्धाऽश्रद्धा
 धृतिरधृतिर्द्विर्धीर्मादित्येतत्सर्वं मन एव ।
 SF कामस् सङ्कल्पस् विचिकित्सा श्रद्धा अश्रद्धा
 धृतिस् अधृतिस् द्वीस् धीस् भीस् इति ऐतद्
 सर्वम् मनस् एव
 तस्मादपि पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा विजानाति ।
 SF तस्माद् अपि पृष्ठतस् उपस्पृष्टस् मनसा विजानाति
 यः कश्च शब्दो
 SF यस् कश्च शब्दस्
 वागेव सैषा ज्यन्तमायत्तैषा हि न ।
 SF वाङ् एव सा शेषा हि अन्तम् आयत्ता शेषा हि न
 प्राणोऽपानो व्यान उदानः समानोऽन इत्येतत्सर्वं प्राण
 ऐवैतन्मयो वा अयमात्मा
 SF प्राणस् अपानस् व्यानस् उदानस् समानस् अनस् इति
 ऐतद् सर्वम् प्राणस् एव ऐतन्मयस् वै अयम् आत्मा
 वाङ्मयो
 SF वाङ्मयस्
 मनोमयः
 SF मनोमयस्
 प्राणमयः ॥ ३ ॥

SF પ્રાણમયસ્

મન્ત્ર ૪ [I.v.4]

ત્રયો લોકા એત એવ

SF ત્રયસ્ લોકાસ્ એતે એવ

વાગેવાયં લોકી

SF વાક્ એવ અયમ્ લોકસ્

મનોઽન્તરિક્ષલોકઃ

SF મનસ્ અન્તરિક્ષલોકસ્

પ્રાણોઽસૌ લોકઃ ॥ ૪ ॥

SF પ્રાણસ્ અસૌ લોકસ્

મન્ત્ર ૫ [I.v.5.]

ત્રયો વેદા એત એવ

SF ત્રયસ્ વેદાસ્ એતે એવ

વાગેવર્વેદો

SF વાક્ એવ ઋગ્વેદસ્

મનો યજુર્વેદઃ

SF મનસ્ યજુર્વેદસ્

પ્રાણઃ સામવેદઃ ॥ ૫ ॥

SF પ્રાણસ્ સામવેદસ્

મન્ત્ર ૬ [I.v.6]

દેવાઃ પિતરો મનુષ્યા એત એવ વાગેવ દેવા મનઃ પિતરઃ પ્રાણો

મનુષ્યાઃ ।

SF દેવાસ્ પિતરસ્ મનુષ્યાસ્ એતે એવ વાક્ એવ દેવાસ્

મનસ્ પિતરસ્ પ્રાણસ્ માનુષ્યાસ્ ॥ ૬ ॥

મન્ત્ર ૭ [I.v.7]

પિતા માતા પ્રજૈત એવ

SF પિતા માતા પ્રજા એતે એવ

મન એવ પિતા

SF મનસ્ એવ પિતા

वाङ्माता

SF वाङ् माता

प्राणः प्रजा ॥ ७ ॥

SF प्राणस् प्रजा

मन्त्र ८ [I.v.8]

विज्ञातं विजिज्ञास्यमविज्ञातमेत एव

SF विज्ञातम् विजिज्ञास्यम् अविज्ञातम् एते एव

यत्किञ्च विज्ञातं वायस्तद्रूपम्

SF यद् किञ्च विज्ञातम् वायस् तद् रूपम्

वाग्धि विज्ञाता

SF वाङ् छि विज्ञाता

वागेनं तद्भूत्वाऽवति ॥ ८ ॥

SF वाङ् ऐनम् तद् भूत्वा अवति

मन्त्र ९ [I.v.9]

यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मनसस्तद्रूपम्

SF यद् किञ्च विजिज्ञास्यम् मनसस् तद् रूपम्

मनो छि विजिज्ञास्यम्

SF मनस् छि विजिज्ञास्यम्

मन ऐनं तद्भूत्वाऽवति ॥ ९ ॥

SF मनस् ऐनम् तद् भूत्वा अवति

मन्त्र १० [I.v.10]

यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य तद्रूपम्

SF यद् किञ्च अविज्ञातम् प्राणस्य तद् रूपम्

प्राणो ऽयविज्ञातः

SF प्राणस् छि अविज्ञातस्

प्राण ऐनं तद्भूत्वाऽवति ॥ १० ॥

SF प्राणस् ऐनम् तद् भूत्वा अवति

मन्त्र ११ [I.v.11]

तस्यै वायः पृथिवी शरीरम्
 SF तस्यै वायस् पृथिवी शरीरम्
 ज्योती रुपमयमग्निस्
 SF ज्योतिस् रुपम् अयम् अग्निः
 तधावत्येव वाङ्
 SF तद् यावती एव वाङ्
 तावती पृथिवी
 SF तावती पृथिवी
 तावानयमग्निः ॥ ११ ॥

SF तावान् अयम् अग्निस्
 मन्त्र १२ [I.v.12]

अथैतस्य मनसो धौः शरीरम्
 SF अथ ऐतस्य मनसस् धौस् शरीरम्
 ज्योतीरुपमसावादित्यस्
 SF ज्योतिस् रुपम् असौ आदित्यः
 तधावदेव मनस्तावती धौस्
 SF तद् यावत् एव मनस् तावती धौः
 तावानसावादित्यस्
 SF तावान् असौ आदित्यः
 तौ मिथुनं सप्तैताम्
 SF तौ मिथुनम् सप्तैताम्
 ततः प्राणोऽजायत ।
 SF ततस् प्राणस् अजायत
 स एन्द्रः
 SF सस् एन्द्रस्
 स ओषोऽसपत्नो
 SF सस् ओषस् असपत्नस्
 द्वितीयो वै सपत्नो
 SF द्वितीयस् वै सपत्नस्
 नास्य सपत्नो भवति
 SF न अस्य सपत्नस् भवति

य अवे वेद ॥ १२ ॥

SF यस् अवेम् वेद

मन्त्र १३ [I.v.13]

अथैतस्य प्राणस्याऽऽपः शरीरम्

SF अथ अेतस्य प्राणस्य आपस् शरीरम्

ज्योतीरुपमसौ यन्द्रस्

SF ज्योतिस् रुपम् असौ यन्द्रः

तथावानेव प्राणस्

SF तद् यावान् अवे प्राणः

तावत्य आपस्

SF तावत्यस् आपः

तावानसौ यन्द्रः ।

SF तावान् असौ यन्द्रस्

त अते सर्वे अवे समाः

SF ते अते सर्वे अवे समास्

सर्वेऽनन्ताः ।

SF सर्वे अनन्तास्

स यो हैतानन्तवत उपास्ते

SF स यस् ङ अेतान् अन्तवतस् उपास्ते

ऽन्तवन्तं स लोके जयत्य्

SF अन्तवन्तम् स लोकम् जयति

अथ यो हैतानन्तानुपास्ते

SF अथ यस् ङ अेतान् अनन्तान् उपास्ते

ऽनन्तं स लोके जयति ॥ १३ ॥

SF अनन्तम् स लोकम् जयति

मन्त्र १४ [I.v.14]

स अेष संवत्सरः प्रजापतिः षोऽशकलस्

SF सस् अेष संवत्सरस् प्रजापतिस् षोऽशकलः

तस्य रात्रय अवे पञ्चदश कला

SF तस्य रात्रयस् अवे पञ्चदश कलास्

ધ્રુવૈવાસ્ય ષોડશી કલા ।

SF ધ્રુવા એવ અસ્ય શોડશી કલા

સ રાત્રિભિરેવાડડ ચ પૂર્યતે

SF સ રાત્રિભિસ્ એવ આ ચ પૂર્યતે

ડપ ચ ક્ષીયતે ।

SF અપ ચ ક્ષીયતે

સોડમાવાસ્યા ❧ રાત્રિમેતયા ષોડશ્યા કલયા સર્વમિદં

પ્રાણભૃદનુપ્રવિશ્ય

SF સસ્ અમાવાસ્યામ્ રાત્રિમ્ એતયા શોડશ્યા કલયા સર્વમ્

ઇદમ્ પ્રાણભૃત્ અનુપ્રવિશ્ય

તતઃ પ્રાતર્જાયતે ।

SF તતસ્ પ્રાતર્જાયતે

તસ્માદેતા ❧ રાત્રિં પ્રાણભૃતઃ પ્રાણં ન વિચ્છિન્ધાદપિ

કુકલાસસ્યૈતસ્યા એવ દેવતાયા અપચિત્યૈ ॥ ૧૪ ॥

SF તસ્માદ્ એતામ્ રાત્રિમ્ પ્રાણભૃતસ્ પ્રાણમ્ ન

વિચ્છિન્ધાત્ અપિ કુકલાસસ્ય એતસ્યાસ્ એવ દેવતાયાસ્

અપચિત્યૈ

મન્ત્ર ૧૫ [I.v.15]

યો વૈ સ સંવત્સરઃ પ્રજાપતિઃ ષોડશકલો

SF યસ્ વૈ સ સંવત્સરસ્ પ્રજાપતિસ્ શોડશકાલસ્

ડયમેવ સ યોડયમેવવિત્પુરુષસ્

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ એવંવિદ્ પુરુષઃ

તસ્ય વિત્તમેવ પચ્ચદશ કલા

SF તસ્ય વિત્તમ્ એવ પચ્ચદશ કલાસ્

આત્મૈવાસ્ય ષોડશી કલા ।

SF આત્મા એવ અસ્ય શોડશી કલા

સ વિત્તેનૈવાડડ ચ પૂર્યતે

SF સ વિત્તેન એવ આ ચ પૂર્યતે

ડપ ચ ક્ષીયતે ।

SF અપ ચ ક્ષીયતે

તદેતન્નભ્યં ચદયમાત્મા

SF तद् अतद् नत्स्यम् यद् अयम् आत्मा
प्रधिर्वित्तम् ।

SF प्रधिस् वित्तम्
तस्माद्यद्यपि सर्वज्यानि ज्युत
SF तस्माद् यद्यपि सर्वज्यानिम् ज्युते
आत्मना येज्जुवति

SF आत्मना येद् ज्युवति
प्रधिनाऽगादित्येवाऽऽडुः ॥ १५ ॥

SF प्रधिना अगात् एति आडुर्

मन्त्र १६ [I.v.16]

अथ त्रयो वाव लोकाः

SF अथ त्रयस् वाव लोकास्

मनुष्यलोकः

SF मनुष्यलोकस्

पितृलोकः

SF पितृलोकस्

देवलोक एति ।

SF देवलोकस् एति

सोऽयं मनुष्यलोकः पुत्रेणैव ज्युतो

SF सस् अयम् मनुष्यलोकस् पुत्रेण एव ज्युत्सु

नान्येन कर्मणा

SF न अन्येन कर्मणा

कर्मणा पितृलोकः

SF कर्मणा पितृलोकस्

विद्यया देवलोकः

SF विद्यया देवलोकस्

देवलोकः वै लोकानां श्रेष्ठस्

SF देवलोकस् वै लोकानाम् श्रेष्ठः

तस्माद्भिर्धां प्रशंसन्ति ॥ १६ ॥

SF तस्माद् विधाम् प्रशंसन्ति

મન્ત્ર ૧૭ [I.v.17]

અથાતઃ સમ્પ્રત્તિર્

SF અથ અતસ્ સમ્પ્રત્તિસ્

યદા પ્રૈષ્યન્મન્યતે

SF યદા પ્રૈષ્યન્ મન્યતે

ડથ પુત્રમાહ

SF અથ પુત્રમ્ આહ

ત્વં બ્રહ્મ

SF ત્વમ્ બ્રહ્મ

ત્વં યજ્ઞસ્

SF ત્વમ્ યજ્ઞઃ

ત્વં લોક ઇતિ ।

SF ત્વમ્ લોકસ્ ઇતિ

સ પુત્રઃ પ્રત્યાહાહં બ્રહ્માહં યજ્ઞો

SF સ પુત્રસ્ પ્રત્યાહ અહમ્ બ્રહ્મ અહમ્ યજ્ઞસ્

ડહમ્ લોક ઇતિ ।

SF અહમ્ લોકસ્ ઇતિ

યદ્વૈ કિઞ્ચાનૂક્તામ્

SF યદ્ વૈ કિઞ્ચ અનૂક્તામ્

તસ્ય સર્વસ્ય બ્રહ્મેત્યેકતા ।

SF તસ્ય સર્વસ્ય બ્રહ્મ ઇતિ એકતા

યે વૈ કે ચ યજ્ઞાસ્

SF યે વૈ કેચ યજ્ઞાઃ

તેષાં સર્વેષાં યજ્ઞ ઇત્યેકતા ।

SF તેષામ્ સર્વેષામ્ યજ્ઞાસ્ ઇતિ એકતા

યે વૈ કેચ લોકાસ્

SF યે વૈ કેચ લોકાસ્

તેષાં સર્વેષાં લોક ઇત્યેકતૈતાવદ્વા ઇદં સર્વમ્

SF તેષામ્ સર્વેષામ્ લોકસ્ ઇતિ એકતા એતાવત્ વૈ ઇદમ્

સર્વમ્

એતન્મા સર્વં સન્નયમિતોડભુનજદિતિ ।

SF अतद् मा सर्वम् सन् अयम् एतस् भुनजत् एति
तस्मात् पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहुस्

SF तस्माद् पुत्रम् अनुशिष्टम् लोक्यम् आहुर्
तस्मादेनमनुशासति ।

SF तस्माद् अनेनम् अनुशासति
स यदैवंविदस्मात्वोकात्प्रैत्य्

SF स यदा अवंविद् अस्माद् लोकाद् प्रैति
अथैभिरेव प्राणैः सः पुत्रमाविशति ।

SF अथ ऐभिस् एव प्राणैस् सः पुत्रम् आविशति
स यद्यनेन किञ्चिदक्षयाऽऽकृतं भवति

SF स यद्दि अनेन किञ्चिद् अक्षया कृतम् भवति
तस्मादेन सर्वस्मात्पुत्रो मुञ्चति ।

SF तस्माद् अनेनम् सर्वस्माद् पुत्रस् मुञ्चति
तस्मात् पुत्रो नाम ।

SF तस्माद् पुत्रस् नाम
स पुत्रेणैवास्मिन् लोके प्रतितिष्ठत्य्

SF स पुत्रेणैव अस्मिन् लोके प्रतितिष्ठति
अथैनमेते देवाः प्राणाममृता आविशन्ति ॥ १७ ॥

SF अथ अनेनम् अते देवास् प्राणाममृतास् आविशन्ति
मन्त्र १८ [I.v.18]

पृथिव्यै चैनमग्नेश्च देवी वागाविशति ।

SF पृथिव्यै च अनेनम् अग्नेस् च देवी वाङ् आविशति
सा वै देवी वाग्यया

SF सा वै देवी वाङ् यया
यद्यदेव वदति

SF यद् यद् एव वदति
तत्तद्भवति ॥ १८ ॥

SF तत्-तद् भवति

मन्त्र १९ [I.v.19]

दिवश्चैनमादित्याख्यं देवं मन आविशति ।

SF द्विवस् य ऐनम् आदित्याद् य दैवम् मनस् आविशति
तद्वै दैवं मनो येनाऽऽनन्धैव भवत्य्

SF तद् वै दैवम् मनस् येन आनन्दी ऐव भवति
अथो न शोचति ॥ १९ ॥

SF अथ उ न शोचति

मन्त्र २०

अद्भ्यश्चैनं यन्द्रमसश्च दैवः प्राण आविशति ।

SF अद्भ्यस् य ऐनम् यन्द्रमसस् य दैवस् प्राणस्
आविशति

स वै दैवः प्राणो यः सञ्चर ँश्चासञ्चर ँश्च न
व्यथते

SF स वै दैवस् प्राणस् यस् सञ्चरन् य असञ्चरन्
य न व्यथते

ऽथो न शिष्यति ।

SF अथ उ न शिष्यति

स ऐवंवित्सर्वेषां भूतानामात्मा भवति ।

SF सस् ऐष ऐवंविद् सर्वेषाम् भूतानाम् आत्मा भवति
यथैषा देवतैव ँ स

SF यथा ऐषा देवता ऐवम् स

यथैतां देवता ँ सर्वाणि भूतान्यवन्त्य्

SF यथा ऐताम् देवताम् सर्वाणि भूतानि अवन्ति

ऐव ँ ऐवंविद् ँ सर्वाणि भूतान्यवन्ति ।

SF ऐवम् उ ऐवंविद्म् सर्वाणि भूतानि अवन्ति

यद्दु ङिञ्चेमाः प्रजाः शोथन्त्य्

SF यद् उ ङिञ्च ष्मास् प्रजास् शोथन्ति

अमैवाऽऽसां तद्भवति

SF अमा ऐव आसाम् तद् भवति

पुण्यमेवामु गच्छति

SF पुण्यम् ऐव अमुम् गच्छति

न उ वै देवान्पापं गच्छति ॥ २० ॥

SF न उ वै देवान् पापम् गच्छति

मन्त्र २१ [I.v.21]

अथातो व्रतमीमांसा ।

SF अथ अतस् व्रतमीमांसा ।

प्रजापतिर्द कर्माणि ससृजे ।

SF प्रजापतिस् उ कर्माणि ससृजे

तानि सृष्टान्यन्योऽन्येनास्पर्धन्त

SF तानि सृष्टानि अन्यस् अन्येन अस्पर्धन्त

वद्विष्याम्येवाहमिति वाग्दधे

SF वद्विष्यामि अथ अहम् इति वाक् दधे

द्रक्ष्याम्यहमिति यक्षुः

SF द्रक्ष्यामि अहम् इति यक्षुस्

श्रोष्याम्यहमिति श्रोत्रम् ।

SF श्रोष्यामि अहम् इति श्रोत्रम्

अथ मन्यानि कर्माणि यथाकर्म ।

SF अथम् अन्यानि कर्माणि यथाकर्म

तानि मृत्युः श्रमो भूत्वोपयेमे

SF तानि मृत्युस् श्रमस् भूत्वा उपयेमे

तान्याप्नोत्

SF तानि आप्नोत्

तान्यास्वा मृत्युरवारुन्ध ।

SF तानि आस्वा मृत्युरवारुन्ध

तस्माच्छ्राम्यत्येव वाक्

SF तस्माद् श्राम्यति अथ वाक्

श्राम्यति यक्षुः

SF श्राम्यति यक्षुस्

श्राम्यति श्रोत्रम्

SF श्राम्यति श्रोत्रम्

अथेवमेव नाऽऽप्नोद्

SF अथ इमम् अथ न आप्नोत्

योऽयं मध्यमः प्राणस्

SF યસ્ અયમ્ મધ્યમસ્ પ્રાણસ્

તાનિ જ્ઞાતું દગ્નિરે

SF તાનિ જ્ઞાતુમ્ દગ્નિરે

ડયં વૈ નઃ શ્રેષ્ઠો યઃ સઞ્ચર ✿ શ્વાસઞ્ચર ✿ શ્વ ન
વ્યથતે

SF અયમ્ વૈ નસ્ શ્રેષ્ઠસ્ યસ્ સઞ્ચરન્ ય

અસઞ્ચરન્ ય ન વ્યથતે

ડથો ન શિષ્યતિ ।

SF અથ ઊ ન શિષ્યતિ

હન્તાસ્યૈવ સર્વે રૂપમસામેતિ ।

SF હન્ત અસ્ય એવ સર્વે રૂપમ્ ભવામ ઇતિ

ત એતસ્યૈવ સર્વે રૂપમભવ ✿ સ્

SF તે એતસ્ય એવ સર્વે રૂપમ્ અભવન્

તસ્માદેત એતેનાડડખ્યાયન્તે પ્રાણા ઇતિ ।

SF તસ્માદ્ એતે એતેન આખ્યાયન્તે પ્રાણાસ્ ઇતિ

તેન હ વાવ તદ્કુલમાચક્ષતે

SF તેન હ વાવ તદ્ કુલમ્ આચક્ષતે

યસ્મિન્કુલે ભવતિ ય એવં વેદ ।

SF યસ્મિન્ કુલે ભવતિ યસ્ એવમ્ વેદ

ય ઊ હૈવંવિદા સ્પર્ધતેડનુશુષ્યત્

SF યસ્ ઊ હ એવંવિદા સ્પર્ધતેk add. mark 1 અનુશુષ્યતિ

અનુશુષ્ય હૈવાન્તતો મ્નિયત

SF અનુશુષ્ય હ એવ અન્તતસ્ મ્નિયતે

ઇત્યધ્યાત્મમ્ ॥ ૨૧ ॥

SF ઇતિ અધ્યાત્મમ્

મન્ત્ર ૨૨ [I.v.22]

અથાધિદૈવતમ્

SF અથ અધિદૈવતમ્

જ્વલિષ્યામ્યેવાહમિત્યગ્નિર્દગ્ને

SF જ્વલિષ્યામિ એવ અહમ્ ઇતિ અગ્નિસ્ દગ્ને

તપ્સ્યામ્યહમિત્યાદિત્યો

SF तस्यामि अडम् एति आदित्यस्
 भास्याम्यडमिति यन्द्रमा
 SF भास्यामि अडम् एति यन्द्रमास्
 अवेमन्या देवता यथादैवतं ।
 SF अवेमन् अन्यास् देवतास् यथादैवतम्
 स यथैषां प्राणानां मध्यमः प्राण
 SF स यथा अेषाम् प्राणानाम् मध्यमस् प्राणस्
 अवेमेतासां देवतानां वायुर्
 SF अवेमन् अेतासाम् देवतानाम् वायुस्
 निम्नोयन्ति ङ्यन्या देवता
 SF न्नोयन्ति ङि अन्यास् देवतास्
 न वायुः ।
 SF न वायुस्
 सैषाऽनस्तमिता देवता यद्वायुः ॥ २२ ॥
 SF सा अेषा अनस्तमिता देवता यद् वायुस्
 मन्त्र २३ [I.v.23]
 अथैष श्वोको भवति
 SF अथ अेष श्वोकस् भवति
 यतश्चोदेति सूर्यो
 SF यतस् य उदेति सूर्यस्
 ऽस्तं यत्र य गच्छतीति
 SF अस्तम् यत्र य गच्छति एति
 प्राणाद्वा अेष उदेति
 SF प्राणाद् वै अेष उदेति
 प्राणोऽस्तमेति
 SF प्राणो अस्तम् अेति
 तं देवाश्चङ्किरे धर्मं ,
 SF तम् देवास् चङ्किरे धर्मम्
 स अेवाध
 SF सस् अेव अध
 स उ च्च एति ।

SF સસ્ ઊ શ્વસ્ ઇતિ
 યદ્વા એતેઽમુર્હ્યપ્રિયન્ત
 SF યદ્ વૈ એતે અમુર્હિ અપ્રિયન્ત
 તદેવાપ્યથ કુર્વન્તિ ।
 SF તદ્ એવ અપિ અથ કુર્વન્તિ
 તસ્માદેકમેવ વ્રતં ચરેત્
 SF તસ્માદ્ એકમ્ એવ વ્રતમ્ ચરેત્
 પ્રાણ્યાચ્ચૈવાપાન્યાચ્ચ
 SF પ્રાણ્યાદ્ ચ એવ અપાન્યાદ્ ચ
 નેન્મા પાપ્મા મૃત્યુરાપ્રવદિતિ ।
 SF નેદ્ મા પાપ્મા મૃત્યુસ્ આપ્રવત્ ઇતિ
 યદ્યુ ચરેત્
 SF યદિ ઊ ચરેત્
 સમાપિપયિષેત્
 SF સમાપિપયિષેત્
 તેનો એતસ્યૈ દેવતાયૈ સાયુજ્યમ્ સલોકતાં જયતિ ॥ ૨૩ ॥ ઇતિ
 પચ્ચમં બ્રાહ્મણમ્ ॥
 SF તેન ઊ એતસ્યૈ દેવતાયૈ સાયુજ્યમ્ સલોકતામ્ જયતિ
 ષષ્ઠ બ્રાહ્મણમ્ ।
 મન્ત્ર ૧ [I.vi.1]
 ત્રયં વા ઇદમ્
 SF ત્રયમ્ વૈ ઇદમ્
 નામ રૂપં કર્મ ।
 SF નામ રૂપમ્ કર્મ
 તેષાં નામ્નાં વાગિત્યેતદેષામુક્યમ્
 SF તેષામ્ નામ્નામ્ વાક્ ઇતિ એતદ્ એષામ્ ઉક્યમ્
 અતો હિ સર્વાણિ નામાન્યુત્તિષ્ઠન્તિ ।
 SF અતસ્ હિ સર્વાણિ નામાનિ ઉત્તિષ્ઠન્તિ
 એતદેષામ્ સ્ સામૈતદ્ધિ સર્વેર્નામભિઃ સમમ્
 SF એતદ્ એષામ્ સામ એતદ્ ધિ સર્વેસ્ નામભિસ્ સમમ્

अेतदेषां ब्रह्मैतद्भिः सर्वाणि नामानि बिभर्ति ॥ १ ॥

SF अेतद् अेषाम् ब्रह्म अेतद् धि सर्वाणि नामानि बिभर्ति

मन्त्र २ [I.vi.1]

अथ रुपाणां यक्षुस्त्वित्येतदेषामुक्त्यम्

SF अथ रुपाणाम् यक्षुस् इति अेतद् अेषाम् उक्त्यम्

अतो हि सर्वाणि रुपाण्युत्तिष्ठन्ति ।

SF अतस् हि सर्वाणि रुपाणि उत्तिष्ठन्ति

अेतदेषां ✨ सामैतद्भिः सर्वे रुपैः समम् ।

SF अेतद् अेषाम् साम अेतद् धि सर्वैस् रुपैस् समम्

अेतदेषां ब्रह्मैतद्भिः सर्वाणि रुपाणि बिभर्ति ॥ २ ॥

SF अेतद् अेषाम् ब्रह्म अेतद् धि सर्वाणि रुपाणि बिभर्ति

मन्त्र ३ [I.vi.3]

अथ कर्मणामात्मेत्येतदेषामुक्त्यम्

SF अथ कर्मणाम् आत्मा इति अेतद् अेषाम् उक्त्यम्

अतो हि सर्वाणि कर्माण्युत्तिष्ठन्त्य्

SF अतस् हि सर्वाणि कर्माणि उत्तिष्ठन्ति

अेतदेषां ✨ सामैतद्भिः सर्वैः कर्मभिः समम्

SF अेतद् अेषाम् साम अेतद् धि सर्वैस् कर्मभिस् समम्

अेतदेषां ब्रह्मैतद्भिः सर्वाणि कर्माणि बिभर्ति ।

SF अेतद् अेषाम् ब्रह्म अेतद् धि सर्वाणि कर्माणि बिभर्ति

तदेतत्त्रयं ✨ सदेकमयमात्माऽऽत्मो अेकः सन्नेतत्त्रयम् ।

SF तद् अेतद् त्रयम् सत् अेकम् अयम् आत्मा आत्मा उ अेकस्

सन् अेतद् त्रयम्

तदेतदमृतं ✨ सत्येन छन्नम् ।

SF तद् अेतद् अमृतम् सत्येन छन्नम्

प्राणो वा अमृतम्

SF प्राणस् वै अमृतम्

नामरूपे सत्यम्

SF नामरूपे सत्यम्

ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः ॥ ३ ॥ इति षष्ठं ब्राह्मणम् ॥

SF તાભ્યામ્ અયમ્ પ્રાણસ્ છન્નસ્

ઇતિ બૃહદારણ્યકોપનિષદિ પ્રથમોઽધ્યાયઃ ॥

દ્વિતીયોઽધ્યાયઃ ।

પ્રથમં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [II.i.1]

ૐ દૃમબાલાકિર્હાનૂયાનો ગાર્ગ્ય આસ ।

SF દૃમબાલાકિસ્ ડ અનૂયાનસ્ ગાર્ગ્યસ્ આસ

સ હોવાયાજાતશત્રુઃ કાશ્યમ્

SF સ ડ ઉવાય અજાતશત્રુમ્ કાશ્યમ્

બ્રહ્મ તે બ્રવાણીતિ ।

SF બ્રહ્મ તે બ્રવાણિ ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુઃ

SF સ ડ ઉવાય અજાતશત્રુસ્

સહસ્રમેતસ્થાં વાચિ દન્નો

SF સહસ્રમ્ એતસ્થામ્ વાચિ દન્નસ્

જનકો

SF જનકસ્

જનક ઇતિ વૈ જના ધાવન્તીતિ ॥ ૧ ॥

SF જનકસ્ ઇતિ વૈ જનાસ્ ધાવન્તિ ઇતિ

મન્ત્ર ૨ [II.i.2]

સ હોવાય ગાર્ગ્યો

SF સ ડ ઉવાય ગાર્ગ્યસ્

ય એવાસાવાદિત્યે પુરુષ

SF યસ્ એવ અસૌ આદિત્યે પુરુષસ્

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ ડ ઉવાય અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ટાસ્
 અતિષ્ઠાઃ સર્વેષાં ભૂતાનાં મૂર્ધા રાજેતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।
 SF અતિષ્ઠાસ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મૂર્ધા રાજ ઇતિ વૈ
 અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ
 સ ય એતમેવમુપાસ્તે
 SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે
 ઽતિષ્ઠાઃ સર્વેષાં ભૂતાનાં મૂર્ધા રાજા ભવતિ ॥ ૨ ॥
 SF અતિષ્ઠાસ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મૂર્ધા રાજા ભવતિ

મન્ત્ર ૩ [II.i.3]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો
 SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્
 ય એવાસૌ ચન્દ્રે પુરુષ
 SF યસ્ એવ અસૌ ચન્દ્રે પુરુષસ્
 એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।
 SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ
 સ હોવાચાજાતશત્રુર્
 SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્
 મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ટા ।
 SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ટાસ્
 બૃહન્ પાણ્ડરવાસાઃ સોમો રાજેતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।
 SF બૃહન્ પાણ્ડરવાસાસ્ સોમસ્ રાજા ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્
 ઉપાસે ઇતિ
 સ ય એતમેવમુપાસ્તે
 SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે
 ઽહરહર્હ સુતઃ પ્રસુતો ભવતિ
 SF અહર્-અહર્હ સુતસ્ પ્રસુતસ્ ભવતિ
 નાસ્થાન્ન ક્ષીયતે ॥ ૩ ॥
 SF ન અસ્થ અન્નમ્ ક્ષીયતે

મન્ત્ર ૪ [II.i.4]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો

SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્
 ય એવાસૌ વિદ્યુતિ પુરુષ
 SF યસ્ એવ અયમ્ વિદ્યુતિ પુરુષસ્
 એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।
 SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ
 સ હોવાચાજાતશત્રુર્
 SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્
 મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠાસ્
 SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાઃ
 તેજસ્વીતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।
 SF તેજસ્વી ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ
 સ ય એતમેવમુપાસ્તે
 SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે
 તેજસ્વી હ ભવતિ
 SF તેજસ્વી હ ભવતિ
 તેજસ્વિની હાસ્ય પ્રજા ભવતિ ॥ ૪ ॥
 SF તેજસ્વિની હ અસ્ય પ્રજા ભવતિ

મન્ત્ર ૫ [II.i.5]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો
 SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્
 ય એવાચમાકાશે પુરુષ
 SF યસ્ એવ અયમ્ આકાશે પુરુષસ્
 એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।
 SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ
 સ હોવાચાજાતશત્રુર્
 SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્
 મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠાઃ ।
 SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્
 પૂર્ણમપ્રવર્તીતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।
 SF પૂર્ણમ્ અપ્રવર્તિ ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ
 સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

પૂર્યતે પ્રજયા પશુભિર્

SF પૂર્યતે પ્રજયા પશુભિસ્

નાસ્યાસ્માલ્લોકાત્પ્રજોદ્ધર્તતે ॥ ૫ ॥

SF ન અસ્ય અસ્માદ્ લોકાદ્ પ્રજા ઉદ્ધર્તતે

મન્ત્ર ૬ [II.i.6]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો

SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્

ય એવાયં વાયૌ પુરુષ

SF યસ્ એવ અયમ્ વાયૌ પુરુષસ્

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

ઇન્દ્રો વૈકુણ્ઠોડપરાજિતા સેનેતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF ઇન્દ્રસ્ વૈકુણ્ઠસ્ અપરાજિતા સેના ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્

ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

જિષ્ણુર્હાપરાજિષ્ણુર્ભવત્યન્યતસ્ત્યજાયી ॥ ૬ ॥

SF જિષ્ણુસ્ હ અપરાજિષ્ણુસ્ ભવતિ અન્યતસ્ત્યજાયી

મન્ત્ર ૭ [II.i.7]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો

SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્

ય એવાયમગ્નૌ પુરુષ

SF યસ્ એવ અયમ્ અગ્નૌ પુરુષસ્

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

વિષાસહિરિતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF વિષાસહિસ્ ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

વિષાસહિર્ ભવતિ

SF વિષાસહિસ્ હ ભવતિ

વિષાસહિર્હાસ્ય પ્રજા ભવતિ ॥ ૭ ॥

SF વિષાસહિસ્ હ અસ્ય પ્રજા ભવતિ

મન્ત્ર ૮ [II.i.8]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો

SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્

ય એવાયમાસુ પુરુષ

SF યસ્ એવ અયમ્ અપ્સુ પુરુષસ્

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા: ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

પ્રતિરૂપ ઇતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF પ્રતિરૂપસ્ ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

પ્રતિરૂપ ૨ ઉૈવૈનમુપગચ્છતિ

SF પ્રતિરૂપમ્ હ એવ એનમ્ ઉપગચ્છતિ

નાપ્રતિરૂપમ્

SF ન અપ્રતિરૂપમ્

अथो प्रतिरूपोऽस्माज्जायते ॥ ८ ॥

SF अथ उ प्रतिरूपस् अस्माद् जायते

मन्त्र ९ [II.i.9]

स डोवाय गाग्यो

SF स उ उवाय गाग्यस्

य अेवायमादर्शे पुरुष

SF यस् अेव अयम् आदर्शे पुरुषस्

अेतमेवाळं अ्छमोपास इति ।

SF अेतम् अेव अडम् अ्छम उपासे इति

स डोवायाजातशत्रुर्

SF स उ उवाय अजातशत्रुस्

मा मैतस्मिन्संवदिष्ठा ।

SF मा मा अेतस्मिन् संवदिष्ठास्

रोशिषश्रुति वा अडमेतमुपास इति ।

SF रोशिषश्रुस् इति वै अडम् अेतम् उपासे इति

स य अेतमेवमुपास्ते

SF स यस् अेतम् अेवम् उपास्ते

रोशिषश्रुर्डं भवति

SF रोशिषश्रुस् उ भवति

रोशिषश्रुर्डास्य प्रजा भवत्य्

SF रोशिषश्रुस् उ अस्य प्रजा भवति

अथो यैः सन्निगच्छति

SF अथ उ यैस् सन्निगच्छति

सर्वाँ स्तानतिरोयते ॥ ९ ॥

SF सर्वान् तान् अतिरोयते

मन्त्र १० [II.i.10]

स डोवाय गाग्यो

SF स उ उवाय गाग्यस्

य अेवायं यन्तं पश्चाच्छब्दोऽनूदृत्य्

SF यस् अेव अयम् यन्तम् पश्चाद् शब्दस् अनूदृति

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

અસુરિતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF અસુસ્ ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

સર્વં હૈવાસ્મિ લ્લોક આયુરેતિ

SF સર્વમ્ હ એવ અસ્મિન્ લોકે આયુસ્ એતિ

નૈનં પુરા કાલાત્પ્રાણો જહાતિ ॥ ૧૦ ॥

SF ન એનમ્ પુરા કાલાદ્ પ્રાણસ્ જહાતિ

મન્ત્ર ૧૧ [III.i.11]

સ હોવાચ ગાર્ગ્યો

SF સ હ ઉવાચ ગાર્ગ્યસ્

ય એવાયં દિક્ષુ પુરુષ

SF યસ્ એવ અયમ્ દિક્ષુ પુરુષસ્

એતમેવાહં બ્રહ્મોપાસ ઇતિ ।

SF એતમ્ એવ અહમ્ બ્રહ્મ ઉપાસે ઇતિ

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાચ અજાતશત્રુસ્

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા ।

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

દ્વિતીયોઽનપગ ઇતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF દ્વિતીયસ્ અનપગસ્ ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્તે

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

દ્વિતીયવાન્હ ભવતિ

SF દ્વિતીયવાન્ હ ભવતિ

नास्माद् गणश्छिद्यते ॥ ११ ॥

SF न अस्माद् गणस् छिद्यते

मन्त्र १२ [II.i.12]

स ङोवाय गार्ग्यो

SF स ङ उवाय गार्ग्यस्

य अेवायं छायाभयः पुरुष

SF यस् अेव अयम् छायाभयस् पुरुषस्

अेतमेवाङ् अङ्गोपास इति ।

SF अेतम् अेव अङ्गम् अङ्गम् उपासे इति

स ङोवायाजातशत्रुर्

SF स ङ उवाय अजातशत्रुस्

मा मैतस्मिन्संवदिषा ।

SF मा मा अेतस्मिन् संवदिषास्

मृत्युरिति वा अङ्गमेतमुपास इति ।

SF मृत्युस् इति वै अङ्गम् अेतम् उपासे इति

स य अेतमेवमुपास्ते

SF स यस् अेतम् अेवम् उपास्ते

सर्वं ङैवास्मिन् ङ्लोक आयुरेति

SF सर्वम् ङ अेव अस्मिन् लोके आयुस् अेति

नैनं पुरा कालान्मृत्युरागच्छति ॥ १२ ॥

SF न अेनम् पुरा कालाद् मृत्युस् आगच्छति

मन्त्र १३ [II.i.13]

स ङोवाय गार्ग्यो

SF स ङ उवाय गार्ग्यस्

य अेवायमात्मनि पुरुष

SF यस् अेव अयम् आत्मनि पुरुषस्

अेतमेवाङ् अङ्गोपास इति ।

SF अेतम् अेव अङ्गम् अङ्गम् उपासे इति

स ङोवायाजातशत्रुर्

SF स ङ उवाय अजातशत्रुस्

મા મૈતસ્મિન્સંવદિષ્ઠા

SF મા મા એતસ્મિન્ સંવદિષ્ઠાસ્

આત્મન્વીતિ વા અહમેતમુપાસ ઇતિ ।

SF આત્મન્વી ઇતિ વૈ અહમ્ એતમ્ ઉપાસે ઇતિ

સ ય એતમેવમુપાસ્ત

SF સ યસ્ એતમ્ એવમ્ ઉપાસ્તે

આત્મન્વી હ ભવત્ય્

SF આત્મન્વી હ ભવતિ

આત્મન્વિની હાસ્ય પ્રજા ભવતિ ।

SF આત્મન્વિની હ અસ્ય પ્રજા ભવતિ

સ હ તૂષ્ણીમાસ ગાર્ગ્યઃ ॥ ૧૩ ॥

SF સ હ તૂષ્ણીમ્ આસ ગાર્ગ્યસ્

મન્ત્ર ૧૪ [II.i.14]

સ હોવાયાજાતશત્રુર્

SF સ હ ઉવાય અજાતશત્રુસ્

એતાવન્નૂ ૩ ઇત્ય્

SF એતાવન્ નુ ઇતિ

એતાવદ્ધીતિ ।

SF એતાવત્ હિ ઇતિ

નૈતાવતા વિદિતં ભવતીતિ ।

SF ન એતાવતા વિદિતમ્ ભવતિ ઇતિ

સ હોવાય ગાર્ગ્ય

SF સ હ ઉવાય ગાર્ગ્યસ્

ઉપ ત્વા યાનીતિ ॥ ૧૪ ॥

SF ઉપ ત્વા અયાનિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૫ [II.i.15]

સ હોવાયાજાતશત્રુઃ

SF સ હ ઉવાય અજાતશત્રુસ્

પ્રતિલોમં ચૈતદ્બ્રાહ્મણઃ ક્ષત્રિયમુપેયાદ્

SF પ્રતિલોમમ્ વૈ તદ્ યદ્ બ્રાહ્મણસ્ ક્ષત્રિયમ્ ઉપેયાત્

अङ्ग मे वक्ष्यतीति ।

SF अङ्ग मे वक्ष्यति षति

येव त्वा ज्ञापयिष्यामीति ।

SF वि अवे त्वा ज्ञापयिष्यामि षति

तं पाषावादाद्योत्तस्थौ ।

SF तम् पाणौ आदाय उत्तस्थौ

तौ ङ पुरुषं सुममाजग्मतुस्

SF तौ ङ पुरुषम् सुमम् आजग्मतुः

तमेतैर्नामभिरामन्त्रयांचडे

SF तम् अतैस् नामभिस् आमन्त्रयाम् यडे

भृङ्गान्पाण्डरवासः

SF भृङ्गन् पाण्डरवासस्

सोम राजन्निति ।

SF सोम राजन् षति

स नोत्तस्थौ ।

SF स न उत्तस्थौ

तं पाणिनाऽऽपेषं बोधयांचकार ।

SF तम् पाणिना आपेषम् बोधयाम् यकार

स ङोत्तस्थौ ॥ १५ ॥

SF स ङ उत्तस्थौ

मन्त्र १६ [II.i.16]

स ङोवायाजातशत्रुर्

SF स ङ उवाय अजातशत्रुस्

यत्रैष अतत् सुमोऽभूद्

SF यत्र ओषस् अतद् सुमस् अभूत्

य ओष विज्ञानमयः पुरुषः

SF यस् ओष विज्ञानमयस् पुरुषस्

क्वैष तदाऽभूत्

SF क्व ओष तदा अभूत्

कुत अतदागादिति ।

SF कुतस् अतद् आगात् षति

तद् उ न मेने गार्ग्यः ॥ १६ ॥

SF तद् उ न मेने गार्ग्यस्

मन्त्र १७ [II.i.17]

स ङोवायाजातशत्रुर्

SF स ङ उवाय अजातशत्रुस्

यत्रैष अतत् । सुभोऽभूद्

SF यत्र ओषस् अतद् सुभस् अभूत्

य ओष विज्ञानमयः पुरुषस्

SF यस् ओष विज्ञानमयस् पुरुषः

तदेषां प्राणानां विज्ञानेन विज्ञानमादाय

SF तद् ओषाम् प्राणानाम् विज्ञानेन विज्ञानम् आदाय

य ओषोऽन्तर्दृश्य आकाशस्

SF यस् ओषस् अन्तर्दृश्ये आकाशः

तस्मिञ्छेते ।

SF तस्मिन् शेते

तानि यदा गृह्णाति

SF तानि यदा गृह्णात्य्

अथ ङैतत्पुरुषः स्वपिति नाम ।

SF अथ ङ अतद् पुरुषस् स्वपिति नाम

तद्गृहीत एव प्राणो भवति

SF तद् गृहीतस् एव प्राणस् भवति

गृहीता वाग्

SF गृहीता वाक्

गृहीतं यक्षुर्

SF गृहीतम् यक्षुस्

गृहीतं श्रोत्रं

SF गृहीताम् श्रोत्रम्

गृहीतं मनः ॥ १७ ॥

SF गृहीतम् मनस्

मन्त्र १८ [II.i.18]

स यत्रैतत्स्वप्न्यया चरति

SF स यत्र अेतद् स्वप्न्यया चरति

ते ङास्य लोकास्

SF ते ङ अस्य लोकाः

तद्गुतेव मङाराजो भवत्य्

SF तद् ङित षव मङाराजस् भवति

ङितेव मङाङ्राङ्माण

SF ङित षव मङाङ्राङ्माणस्

ङितेवोऽव्यावयं निगच्छति ।

SF ङित षव ङव्यावयम् निगच्छति

स यथा मङाराजो जनपदान्-गृङ्गीत्वा स्वे जनपदे यथाकामं

परिवर्तैवमेवैष अेतत्प्राणान्-गृङ्गीत्वा स्वे शरीरे

यथाकामं परिवर्तते ॥ १८ ॥

SF स यथा मङाराजस् जनपदान् गृङ्गीत्वा स्वे जनपदे

यथाकामम् परिवर्तित अेवम् अेव अेषस् अेतद् प्राणान्

गृङ्गीत्वा

स्वे शरीरे यथाकामम् परिवर्तते

मन्त्र १८ [III.i.19]

अथ यदा सुषुप्तो भवति

SF अथ यदा सुषुप्तस् भवति

यदा न ङस्ययन वेद

SF यदा न ङस्य यन वेद

ङिता नाम नाङ्यो द्वासमतिः सङ्माणि

ङृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते ।

SF ङितास् नाम नाधस् द्वासमतिस् सङ्माणि ङृदयाद्

पुरीततम् अभिप्रतिष्ठन्ते

ताभिः प्रत्यवसृष्य पुरीतति शेते ।

SF ताभिस् प्रत्यवसृष्य पुरीतति शेते

स यथा कुमारो वा मङाराजो

SF स k OM यथा कुमारस् k add. वा मङाराजस्

वा मङाङ्राङ्माणो वाऽतिङ्गीमान्-ङस्य गत्वा शयीतैवमेवैष

अेतच्छेते ॥ १८ ॥

SF वा मडाब्राह्मणस् वा अतिधीम् आनन्दस्य गत्वा शयीत
 अेवम् अेव अेषस् अेतद् शेते

मन्त्र २० [II.i.20]

स यथोर्णामिस्तन्तुनीय्यरेद्

SF स यथा ऒर्णवाभिस् तन्तुना उय्यरेत्

यथाऽग्नेः क्षुद्रा विष्कुलिङ्गा व्युय्यरन्त्य्

SF यथा अग्नेस् क्षुद्रास् विष्कुलिङ्गास् व्युय्यरन्ति

अेवमेवास्मादात्मनः सर्वे प्राणाः सर्वे लोकाः सर्वे देवाः सर्वाणि
 भूतानि व्युय्यरन्ति ।

SF अेवम् अेव अस्माद् आत्मनस् सर्वे प्राणास् सर्वे लोकास्

सर्वे देवास् सर्वाणि भूतानि सर्वे अेते आत्मनस् k OM

सर्वे ॥ ।

व्युय्यरन्ति

तस्योपनिषत्सत्यस्य सत्यमिति

SF तस्य उपनिषद् सत्यस्य सत्यम् ँति

प्राणा वै सत्यं

SF प्राणास् वै सत्यम्

तेषामेष सत्यम् ॥ २० ॥ ँति प्रथमं ब्राह्मणम् ॥

SF तेषाम् अेष सत्यम्

द्वितीयं ब्राह्मणम्

मन्त्र १ [III.1.1]

यो ङ वै शिशुं साधानं सप्रत्याधानं सस्थूणं

सदामं वेद

SF यस् ङ वै शिशुम् साधानम् सप्रत्याधानम्

सस्थूणम् सदामम् वेद

सम ङ द्विषतो ब्रातृव्यानवरुणदृध्य्

SF सम ङ द्विषतस् ब्रातृव्यान् अवरुणद्वि

अयं वाव शिशुर्योऽयं मध्यमः प्राणस्

SF अयम् वाव शिशुस् यस् अयम् मध्यमस् प्राणः

तस्येदमेवाऽऽधानम्

SF तस्य षडम् एव आधानम्

षडं प्रत्याधानं

SF षडम् प्रत्याधानम्

प्राणः स्थूणाऽन्नं दाम ॥ १ ॥

SF प्राणस् स्थूणा अन्नम् दाम

मन्त्र २ [II.I.2]

तमेताः समाक्षितय उपतिष्ठन्ते

SF तम् अेतास् सम अक्षितयस् उपतिष्ठन्ते

तथा षमा अक्षं लोडिन्यो राजयस्

SF तद् यास् षमास् अक्षन् लोडिन्यस् राजयः

ताभिरेन रुद्रोऽन्वायत्तो

SF ताभिस् अेनम् रुद्रस् अन्वायत्तस्

ऽथ या अक्षत्रापस्

SF अथ यास् अक्षन् आपः

ताभिः पर्जन्यो

SF ताभिस् पर्जन्यस्

या कनीनका

SF या कनीनका

तयाऽऽदित्यो

SF तथा आदित्यस्

यत्कृष्णं,

SF यद् शुक्लम् कृष्णं

तेनाग्निर्

SF तेन अग्निस्

यश्छुक्लं

SF यद् कृष्णम् शुक्लं

तेनेन्द्रो

SF तेन इन्द्रस्

ऽघरथैनं वर्तन्त्या पृथिव्यन्वायत्ता

SF અધરયા એનમ્ વર્તન્યા પૃથિવી અન્વાયતા
ઘૌરુત્તરયા ।

SF ઘૌસ્ ઉત્તરયા

નાસ્યાત્રં ક્ષીયતે

SF ન અસ્ય અન્નમ્ ક્ષીયતે

ય એવં વેદ ॥ ૨ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

મન્ત્ર ૩ [II.I.3]

તદેષ શ્લોકો ભવતિ ।

SF તદ્ એષ શ્લોકસ્ ભવતિ

અર્વાંગ્બિલશ્ચમસ ઊર્ધ્વબુધ્નસ્

SF અર્વાંગ્બિલસ્ ચમસસ્ ઊર્ધ્વબુધ્નઃ

તસ્મિન્યશો નિહિતં વિશ્વરૂપમ્ ।

SF તસ્મિન્ યશસ્ નિહિતમ્ વિશ્વરૂપમ્]

તસ્યાઽઽસત ઋષયઃ સમ તીરે

SF તસ્ય આસતે ઋષયસ્ સમ તીરે

વાગાષ્ઠમી બ્રહ્મણા સંવિદાનેતિ ।

SF વાક્ અષ્ઠમી બ્રહ્મણા સંવિદાના ઇતિ

અર્વાંગ્બિલશ્ચમસ ઊર્ધ્વબુધ્ન ઇતીદં તસ્થિરઃ

SF અર્વાંગ્બિલસ્ ચમસસ્ ઊર્ધ્વબુધ્નસ્ ઇતિ ઇદમ્ તદ્

શરીરસ્

એષ હ્યર્વાંગ્બિલશ્ચમસ ઊર્ધ્વબુધ્નઃ ।

SF એષ હિ અર્વાંગ્બિલસ્ ચમસસ્ ઊર્ધ્વબુધ્નઃ

તસ્મિન્યશો નિહિતં વિશ્વરૂપમિતિ

SF તસ્મિન્ યશસ્ નિહિતમ્ વિશ્વરૂપમ્ ઇતિ

પ્રાણા વૈ યશો નિહિતં વિશ્વરૂપમ્

SF પ્રાણાસ્ વૈ યશસ્ નિહિતમ્ વિશ્વરૂપમ્

પ્રાણાનેતદાહ ।

SF પ્રાણાન્ એતદ્ આહ

તસ્યાઽઽસત ઋષયઃ સમ તીર ઇતિ

SF તસ્ય આસતે ઋષયસ્ સમ તીરે ઇતિ

प्राणा वा ऋषयः

SF प्राणास् वै ऋषयस्

प्राणाद्येतदाह ।

SF प्राणाण् ऐतद् आह

वाग्यमी ब्रह्मणा संविदानेति

SF वाङ् अद्यमी ब्रह्मणा संविदाना इति

वाग्यद्यमी ब्रह्मणा संवित्ते ॥ ३ ॥

SF वाङ् छि अद्यमी ब्रह्मणा संवित्ते

मन्त्र ४ [III.1.4]

धर्मावेव गीतमभरद्वाजाव्

SF धर्मौ ऐव गीतमभरद्वाजाव्

अयमेव गीतमो

SF अयम् ऐव गीतमस्

इयं भरद्वाज

SF अयम् भरद्वाजस्

धर्मावेव विश्वामित्रजमदग्नी

SF धर्मौ ऐव विश्वामित्रजमदग्नी

अयमेव विश्वामित्रो

SF अयम् ऐव विश्वामित्रस्

इयं जमदग्निर्

SF अयम् जमदग्निस्

धर्मावेव वसिष्ठकश्यपाव्

SF धर्मौ ऐव वसिष्ठकश्यपौ

अयमेव वसिष्ठो

SF अयम् ऐव वसिष्ठस्

इयं कश्यपो

SF अयम् कश्यपस्

वागेवात्रिर्

SF वाङ् ऐव अत्रिस्

वाथा व्यन्नमद्यते

SF वाथा छि अन्नम् अद्यते

ઽતિર્હ વૈ નામૈતદ્દત્રિરિતિ ।

SF અતિસ્ હ વૈ નામ એતદ્ યદ્ અત્રિસ્ ઇતિ

સર્વસ્થાત્તા ભવતિ

SF સર્વસ્ય અત્તા ભવતિ

સર્વમસ્થાન્નં ભવતિ

SF સર્વમ્ અસ્ય અન્નમ્ ભવતિ

ય એવં વેદ ॥ ૪ ॥ ઇતિ દ્વિતીયં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [II.Ii.1]

દ્વે વાવ બ્રાહ્મણો રૂપે

SF દ્વે વાવ બ્રાહ્મણસ્ રૂપે

મૂર્ત્યૈવામૂર્ત્યૈ ચ

SF મૂર્ત્યૈ ચ એવ અમૂર્ત્યૈ ચ

મર્ત્યૈ ચામૃત્યૈ ચ

SF મર્ત્યૈ ચ અમૃત્યૈ ચ

સ્થિત્યૈ ચ યચ્ચ

SF સ્થિત્યૈ ચ યત્ ચ

સચ્ચ ત્યચ્ચ ॥ ૧ ॥

SF સત્ ચ ત્યમ્ ચ

મન્ત્ર ૨ [II.Ii.2]

તદેતન્મૂર્ત્યૈ યદન્યદ્વાયોશ્ચાન્તરિક્ષાચ્ચૈતન્મર્ત્યમ્

SF તદ્ એતન્ મૂર્ત્યૈ યદ્ અન્યદ્ વાયોસ્ ચ અન્તરિક્ષાદ્

ચ એતદ્ મર્ત્યમ્

એતત્સ્થિતમ્

SF એતદ્ સ્થિતમ્

એતત્સત્ ।

SF એતદ્ સત્

તસ્યૈતસ્ય મૂર્ત્યૈતસ્ય મર્ત્યૈતસ્ય સ્થિત્યૈતસ્ય સત

એષ રસો ય એષ તપતિ

SF तस्य अेतस्य मूर्तस्य अेतस्य मर्त्यस्य अेतस्य स्थितस्य

अेतस्य सतस् ओष रसस् यस् ओष तपति

सतो ङ्येष रसः ॥ २ ॥

SF सतस् ङि ओष रसस्

मन्त्र ३ [II.Ii.3]

अथामूर्तं वायुश्चान्तरिक्षं यैतदमृतम्

SF अथ अमूर्तम् वायुस् य अन्तरिक्षस् य अेतद् अमृतम्

अेतद्

SF अेतद् यत्

अेतत्

SF अेतद् त्यम्

तस्यैतस्यामूर्तस्यै

SF तस्य अेतस्य अमूर्तस्य

तस्यामृतस्यैतस्य यत

SF तस्य अमृतस्य अेतस्य यतस्

अेतस्य त्यस्यैष रसो य ओष अेतस्मिन्माण्डले पुरुषस्

SF अेतस्य त्यस्य ओष रसस् यस् ओषस् अेतस्मिन् माण्डले

पुरुषः

तस्य ङ्येष रसः ।

SF त्यस्य ङि ओष रसस्

एत्यधिदैवतम् ॥ ३ ॥

SF एति अधिदैवतम्

मन्त्र ४ [II.Ii.4]

अथाध्यात्मम्

SF अथ अध्यात्मम्

एदमेव मूर्तं यदन्यत्प्राणाय्य यश्चायमन्तरात्मन्नाकाश

SF एदम् अेव मूर्तम् यद् अन्यद् प्राणाद् य यस् य

अयम् अन्तरात्मन् आकाशस्

अेतन्मर्त्यम्

SF अेतद् मर्त्यम्

अेतत्स्थितम्

SF अेतद् स्थितम्

अेतत्सत्

SF अेतद् सत्

तस्यैतस्य मूर्तस्यै

SF तस्य अेतस्य मूर्तस्य

तस्य मर्त्यस्यैतस्य स्थितस्यैतस्य सत ओष रसो यश्चक्षुः

SF अेतस्य मर्त्यस्य अेतस्य स्थितस्य अेतस्य सतस् ओष

रसस् यद् यक्षुस्

सतो ङ्येष रसः ॥ ४ ॥

SF सतस् ङि ओष रसस्

मन्त्र प [II.Ii.5]

अथामूर्तम्

SF अथ अमूर्तम्

प्राणश्च यश्चायमन्तरात्मत्राकाश

SF प्राणस् य यस् य अयम् अन्तरात्मन् आकाशस्

अेतद्मृतम्

SF अेतद् अमृतम्

अेतद्दद्

SF अेतद् यत्

अेतत्त्यं

SF अेतद् त्यम्

तस्यैतस्यामूर्तस्यैतस्यामृतस्यैतस्य यत

SF तस्य अेतस्य अमूर्तस्य अेतस्य अमृतस्य अेतस्य यतस्

अेतस्य त्यस्यैष रसो योऽयं दक्षिणोऽक्षन्पुरुषस्

SF अेतस्य त्यस्य ओष रसस् यस् अयम् दक्षिणो अक्षन्

पुरुषः

त्यस्य ङ्येष रसः ॥ ५ ॥

SF त्यस्य ङि ओष रसस्

मन्त्र ङ [II.Ii.6]

तस्य छैतस्य पुरुषस्य रुपम् । यथा माडारजनं वासो

SF तस्य छ ऐतस्य पुरुषस्य रुपम् यथा माडारजनम्

वासस्

यथा पाण्डुविकम्

SF यथा पाण्डुविकम्

यथेन्द्रगोपो

SF यथा एन्द्रगोपस्

यथाऽञ्चरिर्

SF यथा अञ्चरिस्

यथा पुण्डरीकम्

SF यथा पुण्डरीकम्

यथा सङ्घ्रियुत्तं ।

SF यथा सङ्घ्रियुत्तम्

सङ्घ्रियुत्तेव छ वा अस्य श्रीर्भवति

SF सङ्घ्रियुत्ता ऐव छ वै अस्य श्रीस् भवति

य ऐवं वेदा

SF यस् ऐवम् वेद

थात आदेशो

SF अथ अतस् आदेशस्

नेति नेति

SF न छति न छति

न छ्येतस्मादिति नेत्यन्यत् परमस्य

SF न छि ऐतस्माद् छति न छति अन्यद् परम् अस्ति

अथ नामधेयं सत्यस्य सत्यमिति

SF अथ नामधेयम् सत्यस्य सत्यम् छति

प्राणा वै सत्यम्

SF प्राणास् वै सत्यम्

तेषामेष सत्यम् ॥ ६ ॥ छति तृतीयं ब्राह्मणम् ॥

SF तेषाम् ऐष सत्यम्

यतुर्थं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [II.iv.1]

મૈત્રેયીતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF મૈત્રેયિ ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

ઉદાસ્યન્વા અરેડહમસ્માત્થાનાદસ્મિ ।

SF ઉદાસ્યન્ વૈ અરે અહમ્ અસ્માદ્ સ્થાનાદ્ અસ્મિ

હન્ત તેડનયા કાત્યાયન્યાડન્તં કરવાણીતિ ॥ ૧ ॥

SF હન્ત તે અનયા કાત્યાયન્યા અન્તમ્ કરવાણિ ઇતિ

મન્ત્ર ૨ [II.iv.1]

સા હોવાચ મૈત્રેયી

SF સા હ ઉવાચ મૈત્રેયી

યન્મુ મ ઇયમ્

SF યદ્ મે ઇયમ્

ભગો:

SF ભગોસ્

સર્વા પૃથિવી વિત્તેન પૂર્ણા સ્યાત્

SF સર્વા પૃથિવી વિત્તેન પૂર્ણા સ્યાત્

કથં તેનામૃતા સ્યામિતિ ।

SF કથમ્ તેન અમૃતા સ્યામ્ ઇતિ

નેતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યો

SF ન ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

યથૈવોપકરણવતાં જીવિતમ્

SF યથા એવ ઉપકરણવતામ્ જીવિતમ્

તથૈવ તે જીવિત્ સ્યાદ્

SF તથા એવ તે જીવિતમ્ સ્યાત્

અમૃતત્વસ્ય તુ નાડશાડસ્તિ વિત્તેનેતિ ॥ ૨ ॥

SF અમૃતત્વસ્ય તુ ન આશા અસ્તિ વિત્તેન ઇતિ

મન્ત્ર ૩ [II.iv.3]

સા હોવાચ મૈત્રેયી

SF સા હ ઉવાચ મૈત્રેયી

થેનાહં નામૃતા સ્યામ્

SF येन अडम् न अमृता स्याम्

किमडं तेन कुर्याम् ।

SF किम् अडम् तेन कुर्याम्

यदेव भगवान्वेद

SF यद् अेव भगवान् वेद

तदेव मे ब्रूहीति ॥ ३ ॥

SF तद् अेव मे ब्रूहि षति

मन्त्र ४ [II.iv.4]

स ङोवाय याज्ञवल्क्यः

SF स ङ उवाय याज्ञवल्क्यस्

प्रिया बतारे नः सती प्रियं भाषस

SF प्रिया वत अरे बत अरे नस् सती प्रियम् भाषसे

अेळ्य्

SF अेळि

आस्व

SF अस्व अस्व

व्याभ्यास्यामि ते ।

SF व्याभ्यास्यामि ते

व्यायक्षाणस्य तु मे निदिध्यासस्वेति ॥ ४ ॥

SF व्यायक्षाणस्य तु मे निदिध्यासस्व षति

मन्त्र ५ [II.iv.5]

स ङोवाय

SF स ङ उवाय याज्ञवल्क्यस्k OM.

न वा अरे पत्युः कामाय पतिः प्रियो भवत्य्

SF न वै अरे पत्युर् कामाय पतिस् प्रियस् भवति

आत्मनस्तु कामाय पतिः प्रियो भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय पतिस् प्रियस् भवति

न वा अरे जायायै कामाय जाया प्रिया भवत्य्

SF न वै अरे जायायै कामाय जाया प्रिया भवति

आत्मनस्तु कामाय जाया प्रिया भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय जाया प्रिया भवति
 न वा अरे पुत्राणां कामाय पुत्राः प्रिया भवन्त्य्
 SF न वै अरे पुत्राणाम् कामाय पुत्रास् प्रियास् भवन्ति
 आत्मनस्तु कामाय पुत्राः प्रिया भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय पुत्रास् प्रियास् भवन्ति
 न वा अरे वित्तस्य कामाय वित्तं प्रियं भवत्य्
 SF न वै अरे वित्तस्य कामाय वित्तम् प्रियम् भवति
 आत्मनस्तु कामाय वित्तं प्रियं भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय वित्तम् प्रियम् भवति
 न वा अरे ब्रह्मणः कामाय ब्रह्म प्रियं भवत्य्
 SF न वै अरे ब्रह्मणस् कामाय ब्रह्म प्रियम् भवति
 आत्मनस्तु कामाय ब्रह्म प्रियं भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय ब्रह्म प्रियम् भवति
 न वा अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रं प्रियं भवत्य्
 SF न वै अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रम् प्रियम् भवति
 आत्मनस्तु कामाय क्षत्रं प्रियं भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय क्षत्रम् प्रियम् भवति
 न वा अरे लोकानां कामाय लोकाः प्रिया भवन्त्य्
 SF न वै अरे लोकानाम् कामाय लोकास् प्रियास् भवन्ति
 आत्मनस्तु कामाय लोकाः प्रिया भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय लोकास् प्रियास् भवन्ति
 न वा अरे देवानां कामाय देवाः प्रिया भवन्त्य्
 SF न वै अरे देवानाम् कामाय देवास् प्रियास् भवन्ति
 आत्मनस्तु कामाय देवाः प्रिया भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय देवास् प्रियास् भवन्ति
 न वा अरे भूतानां कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्त्य्
 SF न वै अरे भूतानाम् कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति
 आत्मनस्तु कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति
 न वा अरे सर्वस्य कामाय सर्वं प्रियं भवत्य्
 SF न वै अरे सर्वस्य कामाय सर्वम् प्रियम् भवति
 आत्मनस्तु कामाय सर्वं प्रियं भवत्य्

SF आत्मनस् तु कामाय सर्वम् प्रियम् भवति
आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यो ।

SF आत्मा वै अरे द्रष्टव्यस् श्रोतव्यस् मन्तव्यस्
निदिध्यासितव्यस्

मैत्रेय्य्

SF मैत्रेयि

आत्मनो वा अरे दर्शनेन श्रवाणेन मत्या विज्ञानेनेदं सर्वं
विदितम् ॥ ५ ॥

SF आत्मनस् वै अरे दर्शनेन श्रवाणेन मत्या विज्ञानेन
एदम् सर्वम् विदितम्

मन्त्र ६ [II.iv.6]

ब्रह्म तं परादाद्योऽन्यत्राऽऽत्मनो ब्रह्म वेद

SF ब्रह्म तम् परादात् यस् अन्यत्र आत्मनस् ब्रह्म वेद

क्षत्रं तं परादाद्योऽन्यत्राऽऽत्मनः क्षत्रं वेद

SF क्षत्रम् तम् परादात् यस् अन्यत्र आत्मनस्
क्षत्रम् वेद

लोकास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो लोकान्वेद

SF लोकास् तम् परादुर्यस् अन्यत्र आत्मनस् लोकान् वेद

देवास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो देवान्वेद

SF देवास् तम् परादुर्यस् अन्यत्र आत्मनस् देवान् वेद

भूतानि तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो भूतानि वेद

SF भूतानि तम् परादुर्यस् अन्यत्र आत्मनस् भूतानि वेद

सर्वं तं परादाद् योऽन्यत्रात्मनः सर्वं वेदेदं ब्रह्मेदं

क्षत्रम्

SF सर्वम् तम् परादात् यस् अन्यत्र आत्मनस् सर्वम्

वेद एदम् ब्रह्म एदम् क्षत्रम्

एमे लोका

SF एमे लोकास्

एमे देवा

SF एमे देवास्

एमानि भूतानीदं सर्वम्

SF एमानि भूतानि षडम् सर्वम्
यद्यमात्मा ॥ ६ ॥

SF यद् अयम् आत्मा

मन्त्र ७ [II.iv.7]

स यथा दृष्टुर्भेर्लन्यमानस्य न आख्याञ्छब्दाञ्छक्नुयाद्
अडणाय

SF स यथा दृष्टुर्भेस्त् उन्यमानस्य न आख्यान् शब्दान्
शक्नुयात् अडणाय

दृष्टुर्भेस्तु अडणो न दृष्टुर्भ्याघातस्य वा शब्दो गृहीतः ॥ ७ ॥

SF दृष्टुर्भेस्त् तु अडणो न दृष्टुर्भ्याघातस्य वा शब्दस्
गृहीतस्

मन्त्र ८ [II.iv.8]

स यथा शङ्भस्य ध्यायमानस्य न आख्याञ्छब्दाञ्छक्नुयाद्
अडणाय

SF स यथा शङ्भस्य ध्यायमानस्य न आख्यान् शब्दान्
शक्नुयात् अडणाय

शङ्भस्य तु अडणो न शङ्भधस्य वा शब्दो गृहीतः ॥ ८ ॥

SF शङ्भस्य तु अडणो न शङ्भधस्य वा शब्दस्
गृहीतस्

मन्त्र ९ [II.iv.9]

स यथा वीणायै वाद्यमानायै न आख्याञ्छब्दाञ्छक्नुयाद्
अडणाय

SF स यथा वीणायै वाद्यमानायै न आख्यान् शब्दान्
शक्नुयात् अडणाय

वीणायै तु अडणो न वीणावाद्यस्य वा शब्दो गृहीतः ॥ ९ ॥

SF वीणायै तु अडणो न वीणावाद्यस्य वा शब्दस् अङ्गीतस्

मन्त्र १०

स यथाऽऽर्द्धैर्घात्रैरभ्याखितात्पृथग्धूमा

विनिश्चरन्त्य्

SF स यथा आर्द्रैधाग्रेस् अम्याडितस्य अम्याडिताद्

पृथङ् धूमास् विनिश्चरन्ति

अेव वा अरेडस्य मडतो भूतस्य निःश्चसितमेतद्

यद्दवेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वाङ्गिरस इतिडासः पुराणं

विधा उपनिषदः श्लोकाः सूत्राण्यनुव्याख्यानानि व्याख्यानान्

SF अेव वै अरे अस्य मडतस् भूतस्य निश्चसितम्

निःश्चसितम् अेतद् यद् ऋवेदस् यजुर्वेदस्

सामवेदस्

अथर्वाङ्गिरसस् इतिडासस् पुराणम् विधास्

उपनिषदस्

श्लोकास् सूत्राणि अनुव्याख्यानानि व्याख्याननि

अस्यैवैतानि निःश्चसितानि ॥ १० ॥

SF अस्य अेव अेतानि सर्वाणि निश्चसितानि निःश्चसितानि

मन्त्र ११ [II.iv.11]

स यथा सर्वासामपाँ समुद्र अेकायनम्

SF स यथा सर्वासाम् अपाम् समुद्रस् अेकायनम्

अेवँ सर्वेषाँँ स्पशानाँँ त्वगेकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् स्पशानाम् त्वङ् अेकायनम्

अेवँँ सर्वेषाँँ गन्धानाँँ नासिकैकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् गन्धानाम् नासिके अेकायनम्

अेवँँँ सर्वेषाँँँ रसानाँँँ जिह्वैकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् रसानाम् जिह्वा अेकायनम्

अेवँँँँ सर्वेषाँँँँ रुपाणाँँँँ यक्षुरेकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् रुपाणाम् यक्षुस् अेकायनम्

अेवँँँँँ सर्वेषाँँँँँ शब्दानाँँँँँ श्रोत्रमेकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् शब्दानाम् श्रोत्रम् अेकायनम्

अेवँँँँँँ सर्वेषाँँँँँँ सङ्गुल्यानाँँँँँँ मन अेकायनम्

SF अेवम् सर्वेषाम् सङ्गुल्यानाम् मनस् अेकायनम्

अेवँँँँँँँँ सर्वसाँँँँँँँँ विधानाँँँँँँँँ उदयमेकायनम्

SF अेवम् सर्वासाम् विधानाम् उदयम् अेकायनम्

એવ ઋ સર્વેષાં કર્મણા ઋ હસ્તાવેકાયનમ્
 SF એવમ્ સર્વેષામ્ કર્મણામ્ હસ્તૌ એકાયનમ્
 એવ ઋ સર્વેષામાનન્દાનામુપસ્થ એકાયનમ્
 SF એવમ્ સર્વેષામ્ આનન્દાનામ્ ઉપસ્થસ્ એકાયનમ્
 એવ ઋ સર્વેષાં વિસર્ગાણાં પાયુરેકાયનમ્
 SF એવમ્ સર્વેષામ્ વિસર્ગાણામ્ પાયુસ્ એકાયનમ્
 એવ ઋ સર્વેષામધ્વનાં પાદાવેકાયનમ્
 SF એવમ્ સર્વેષામ્ અધ્વનામ્ પાદૌ એકાયનમ્
 એવ ઋ સર્વેષાં વદાનાં વાગેકાયનમ્ ॥ ૧૧ ॥
 SF એવમ્ સર્વેષામ્ વદાનામ્ વાક્ એકાયનમ્

મન્ત્ર ૧૨ [III.iv.12]

સ યથા સૈન્ધવખિલ્ય ઉદકે પ્રાસ્ત ઉદકમેવાનુવિલીયેત
 SF સ યથા સૈન્ધવખિલ્યસ્ ઉદકે પ્રાસ્તસ્ ઉદકમ્ એવ
 અનુવિલીયેત
 ન હાસ્યોદ્ગ્રહણાયેવ ન હાસ્યોદ્ગ્રહણાયૈવ સ્યાદ્
 SF ન અહ અસ્ય ઉદ્ગ્રહણાય એવ ન હ અસ્ય ઉદ્ગ્રહણાય એવ સ્યાત્
 યતો યતસ્ત્વાદદીત લવણમેવૈવં વા અર ઇદં મહદ્
 ભૂતમનન્તમપારં વિજ્ઞાનઘન એવૈતેભ્યો ભૂતેભ્યઃ સમુત્થાય
 SF યતો-યતસ્ તુ આદદીત લવણમ્ એવ એવમ્ વૈ અરે ઇદમ્
 મહત્ ભૂતમ્ અનન્તમ્ અપારમ્ વિજ્ઞાનઘનસ્ એવ
 એતેભ્યસ્
 ભૂતેભ્યસ્ સમુત્થાય
 તાન્થેવાનુવિનશ્યતિ
 SF તાનિ એવ અનુવિનશ્યતિ
 ન પ્રેત્ય સઙ્ગાઽસ્તીત્યરે બ્રવીમીતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યઃ ॥ ૧૨ ॥
 SF ન પ્રેત્ય સઙ્ગા અસ્તિ ઇતિ અરે બ્રવીમિ ઇતિ હ ઉવાચ
 યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

મન્ત્ર ૧૩ [III.iv.13]

સા હોવાચ મૈત્રેચ્
 SF સા હ ઉવાચ મૈત્રેચી

अत्रैव मा भगवानममूमुडद्

SF अत्र अेव मा भगवान् अममूमुडन्

न प्रेत्य सञ्ज्ञाऽस्तीति ।

SF न प्रेत्य सञ्ज्ञा अस्ति षति

स ङोवाय

SF स ङ ङवाय याज्ञवल्क्यसूक् OM.

न वा अरेऽङं मोङं ङवीभ्य्

SF न वै अरे अङम् मोङम् ङवीभि

अलं वा अर षद् विज्ञानाय ॥ १३ ॥

SF अलम् वै अरे षद् विज्ञानाय

मन्त्र १४ [III.iv.14]

यत्र ङि द्वैतमिव भवति

SF यत्र ङि द्वैतम् षव भवति

तद्वितर षतरं ङिघ्नति

SF तद् षतरस् षतरम् ङिघ्नति

तद्वितर षतरं पश्यति

SF तद् षतरस् षतरम् पश्यति

तद्वितर षतरं शृणोति

SF तद् षतरस् षतरम् शृणोति

तद्वितर षतरमभिवदति

SF तद् षतरस् षतरम् अभिवदति

तद्वितर षतरं मनुते

SF तद् षतरस् षतरम् मनुते

तद्वितर षतरं विज्ञानाति ।

SF तद् षतरस् षतरम् विज्ञानाति

यत्र वा अस्य सर्वमात्मैवाभूत्

SF यत्र तु अस्य सर्वम् आत्मा अेव अबूत्

तद्वेन ङं ङिघ्नेत्

SF तद् वेन ङम् ङिघ्नेत्

तद्वेन ङं पश्येत्

SF तद् वेन ङम् पश्येत्

તલ્હેન કં શૃણુયાત્

SF તદ્ કેન કમ્ શૃણુયાત્

તલ્હેન કમભિવદેત્

SF તદ્ કેન કમ્ અભિવદેત્

તલ્હેન કં મન્વીત

SF તદ્ કેન કમ્ મન્વીત

તલ્હેન કં વિજાનીયાત્ ।

SF તદ્ કેન કમ્ વિજાનીયાત્

યેનેદ્ સર્વં વિજાનાતિ

SF યેન ઇદમ્ સર્વમ્ વિજાનાતિ

તં કેન વિજાનીયાદ્

SF તમ્ કેન વિજાનીયાત્

વિજ્ઞાતાતરમરે કેન વિજાનીયાદિતિ ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ ચતુર્થ

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF વિજ્ઞાતાતરમ્ અરે કેન વિજાનીયાત્ ઇતિ

પચ્ચમં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [II.v.1]

ઇયં પૃથિવી સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્

SF ઇયમ્ પૃથિવી સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ

અસ્યૈ પૃથિવ્યૈ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

SF અસ્યૈ પૃથિવ્યૈ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

યશ્ચાયમસ્યાં પૃથિવ્યાં તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ય અયમ્ અસ્યામ્ પૃથિવ્યામ્ તેજોમયસ્

અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

યશ્ચાયમધ્યાત્મ શારીરસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષઃ

SF યસ્ ય અયમ્ અધ્યાત્મમ્ શારીરસ્ તેજોમયસ્

અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

અયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્

ઇદં બ્રહ્મ

SF षडम् ऋञ्म

अेदं ॐ सर्वम् ॥ १ ॥

SF षडम् सर्वम्

मन्त्र २ [II.v.2]

षमा आपः सर्वेषां भूतानां मध्व्

SF षमास् आपस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु

असामपां ॐ सर्वाणि भूतानि मधु

SF असाम् अपाम् सर्वाणि भूतानि मधु

यश्चायमास्वप्सु तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः

SF यस् य अयम् आसु अप्सु तेजोमयस् अमृतमयस्

पुरुषस्

यश्चायमध्यात्मं ॐ रैतसस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अध्यात्मम् रैतसस् तेजोमयस्

अमृतमयस् पुरुषस्

ऽयमेव स योऽयमात्मेदममृतम्

SF अयम् अेव स यस् अयम् आत्मा षडम् अमृतम्

षडं ऋञ्म

SF षडम् ऋञ्म

अेदं ॐ सर्वम् ॥ २ ॥

SF षडम् सर्वम्

मन्त्र ३ [II.v.3]

अयमग्निः सर्वेषां भूतानां मध्व्

SF अयम् अग्निस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु

अस्याग्नेः सर्वाणि भूतानि मधु

SF अस्य अग्नेस् सर्वाणि भूतानि मधु

यश्चायमस्मिन्नग्नौ तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अस्मिन् अग्नौ तेजोमयस् अमृतमयस्

पुरुषस्

यश्चायमध्यात्मं वाऽभयस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अध्यात्मम् वाऽभयस् तेजोमयस्

અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્

ઇદં બ્રહ્મ

SF ઇદમ્ બ્રહ્મ

એદં સર્વમ્ ॥ ૩ ॥

SF ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૪ [II.v.4]

અયં વાયુઃ સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્વ

SF અયમ્ વાયુસ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ

અસ્ય વાયોઃ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

SF અસ્ય વાયોસ્ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

યશ્ચાયમસ્મિન્વાયૌ તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ય અયમ્ અસ્મિન્ વાયૌ તેજોમયસ્ અમૃતમયસ્

પુરુષસ્

યશ્ચાયમધ્યાત્મં પ્રાણસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ય અયમ્ અધ્યાત્મમ્ પ્રાણસ્ તેજોમયસ્

અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદં અમૃતમ્ ।

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્

ઇદં બ્રહ્મેદં સર્વમ્ ॥ ૪ ॥

SF ઇદમ્ બ્રહ્મ ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૫ [II.v.5]

અયમાદિત્યઃ સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્વ

SF અયમ્ આદિત્યસ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ

અસ્થાડડદિત્યસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

SF અસ્ય આદિત્યસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

યશ્ચાયમસ્મિન્નાદિત્યે તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ય અયમ્ અસ્મિન્ આદિત્યે તેજોમયસ્ અમૃતમયસ્

પુરુષસ્

यश्चायमध्यात्मं याक्षुषस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो
 SF यस् य अयम् अध्यात्मम् याक्षुषस् तेजोमयस्
 अमृतमयस् पुरुषस्
 ऽयमेव स योऽयमात्मेदममृतम्
 SF अयम् अय स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्
 एदं ब्रह्मेदं ॐ सर्वम् ॥ ५ ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र ६ [II.v.6]

एमा दिशः सर्वेषां भूतानां मधु
 SF एमास् दिशस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु
 आसां दिशा ॐ सर्वाणि भूतानि मधु
 SF असाम् दिशाम् सर्वाणि भूतानि मधु
 यश्चायमासु दिक्षु तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो
 SF यस् य अयम् आसु दिक्षु तेजोमयस् अमृतमयस्
 पुरुषस्
 यश्चायमध्यात्मं ॐ श्रौत्रः प्रातिश्रुत्स्तेजोमयोऽमृतमयः
 पुरुषो
 SF यस् य अयम् अध्यात्मम् श्रौत्रस् प्रातिश्रुत्स्
 तेजोमयस् अमृतमयस् पुरुषस्
 ऽयमेव स योऽयमात्मेदममृतम्
 SF अयम् अय स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्
 एदं ब्रह्मेदं ॐ सर्वम् ॥ ६ ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र ७ [II.v.7]

अयं चन्द्रः सर्वेषां भूतानां मधु
 SF अयम् चन्द्रस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु
 अस्य चन्द्रस्य सर्वाणि भूतानि मधु
 SF अस्य चन्द्रस्य सर्वाणि भूतानि मधु
 यश्चायमस्मिंश्चन्द्रे तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो
 SF यस् य अयम् अस्मिन् चन्द्रे तेजोमयस् अमृतमयस्

પુરુષસ્

યશ્ચાયમધ્યાત્મં માનસસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો
 SF યસ્ ચ અયમ્ અધ્યાત્મમ્ માનસસ્ તેજોમયસ્
 અમૃતમયસ્ પુરુષસ્
 ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્
 SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્
 ઇદં બ્રહ્મેદં ॐ સર્વમ્ ॥ ૭ ॥
 SF ઇદમ્ બ્રહ્મ ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૮ [II.v.8]

ઇયં વિદ્યુત્સર્વેષાં ભૂતાનં મધ્
 SF ઇયમ્ વિદ્યુત્ સર્વેષામ્ ભૂતાનમ્ મધુ
 અસ્યૈ વિદ્યુતઃ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ
 SF અસ્યૈ વિદ્યુતસ્ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ
 યશ્ચાયમસ્યાં વિદ્યુતિ તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો
 SF યસ્ ચ અયમ્ અસ્યામ્ વિદ્યુતિ તેજોમયસ્ અમૃતમયસ્
 પુરુષસ્
 યશ્ચાયમધ્યાત્મં તૈજસસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો
 SF યસ્ ચ અયમ્ અધ્યાત્મમ્ તૈજસસ્ તેજોમયસ્
 અમૃતમયસ્ પુરુષસ્
 ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્
 SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્
 ઇદં બ્રહ્મેદં ॐ સર્વમ્ ॥ ૮ ॥
 SF ઇદમ્ બ્રહ્મ ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૯ [II.v.9]

અય ॐ સ્તનચિત્તુઃ સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્
 SF અયમ્ સ્તનચિત્તુસ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ
 અસ્ય સ્તનચિત્તોઃ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ
 SF અસ્ય સ્તનચિત્તોસ્ સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ
 યશ્ચાયમસ્મિન્સ્તનચિત્તૌ તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો
 SF યસ્ ચ અયમ્ અસ્મિન્ સ્તનચિત્તૌ તેજોમયસ્

अमृतमयस् पुरुषस्

यश्चायमध्यात्मं शब्दः सौवरस्तेजोमयोऽमृतमयः

पुरुषो

SF यस् य अयम् अध्यात्मम् शाब्दस् सौवरस्

तेजोमयस् अमृतमयस् पुरुषस्

ऽयमेव स योऽयमात्मैदममृतम्

SF अयम् अवे स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्

एदं ब्रह्मेदं सर्वम् ॥ ८ ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र १० [II.v.10]

अयमाकाशः सर्वेषां भूतानां मधु

SF अयम् आकाशस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु

अस्याऽऽकाशस्य सर्वाणि भूतानि मधु

SF अस्य आकाशस्य सर्वाणि भूतानि मधु

यश्चायमस्मिन्नाकाशे तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अस्मिन् आकाशे तेजोमयस् अमृतमयस्

पुरुषस्

यश्चायमध्यात्मं लृद्याकाशस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः

SF यस् य अयम् अध्यात्मम् लृदि आकाशस् तेजोमयस्

अमृतमयस् पुरुषस्

ऽयमेव स योऽयमात्मैदममृतम्

SF अयम् अवे स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्

एदं ब्रह्मेदं सर्वम् ॥ १० ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र ११ [III.v.11]

अयं धर्मः सर्वेषां भूतानां मधु

SF अयम् धर्मस् सर्वेषाम् भूतानाम् मधु

अस्य धर्मस्य सर्वाणि भूतानि मधु

SF अस्य धर्मस्य सर्वाणि भूतानि मधु

यश्चायमस्मिन्धर्मो तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF યસ્ ચ અયમ્ અસ્મિન્ ધર્મે તેજોમયસ્ અમૃતમયસ્
પુરુષસ્

યશ્ચાયમધ્યાત્મં ધાર્મસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ચ અયમ્ અધ્યાત્મમ્ ધાર્મસ્ તેજોમયસ્
અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્

ઇદં બ્રહ્મેદં સર્વમ્ ॥ ૧૧ ॥

SF ઇદમ્ બ્રહ્મ ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૧૨ [II.v.12]

ઇદં સત્યં સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્વ

SF ઇદમ્ સત્યમ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ

અસ્ય સત્યસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

SF અસ્ય સત્યસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

યશ્ચાયમસ્મિન્સત્યે તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ચ અયમ્ અસ્મિન્ સત્યે તેજોમયસ્ અમૃતમયસ્

પુરુષસ્

યશ્ચાયમધ્યાત્મં સાત્યસ્તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF યસ્ ચ અયમ્ અધ્યાત્મમ્ સાત્યસ્ તેજોમયસ્

અમૃતમયસ્ પુરુષસ્

ડયમેવ સ યોડયમાત્મેદમમૃતમ્

SF અયમ્ એવ સ યસ્ અયમ્ આત્મા ઇદમ્ અમૃતમ્

ઇદં બ્રહ્મેદં સર્વમ્ ॥ ૧૨ ॥

SF ઇદમ્ બ્રહ્મ ઇદમ્ સર્વમ્

મન્ત્ર ૧૩ [II.v.13]

ઇદં માનુષં સર્વેષાં ભૂતાનાં મધ્વ

SF ઇદમ્ માનુષમ્ સર્વેષામ્ ભૂતાનામ્ મધુ

અસ્ય માનુષસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

SF અસ્ય માનુષસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ મધુ

યશ્ચાયમસ્મિન્માનુષે તેજોમયોડમૃતમયઃ પુરુષો

SF यस् य अयम् अस्मिन् मानुषे तेजोमयस् अमृतमयस्
पुरुषस्

यश्चायमध्यात्मं मानुषस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अध्यात्मम् मानुषस् तेजोमयस्
अमृतमयस् पुरुषस्

ऽयमेव स योऽयमात्मैदममृतम्

SF अयम् अयं स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्

एदं ब्रह्मेदं ॐ सर्वम् ॥ १३ ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र १४ [II.v.14]

अयमात्मा सर्वेषां भूतानां मधु

SF अयम् आत्मा सर्वेषाम् भूतानाम् मधु

अस्याऽऽत्मनः सर्वाणि भूतानि मधु

SF अस्य आत्मनस् सर्वाणि भूतानि मधु

यश्चायमस्मिन्नात्मनि तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् अस्मिन् आत्मनि तेजोमयस् अमृतमयस्
पुरुषस्

यश्चायमात्मा तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो

SF यस् य अयम् आत्मा तेजोमयस् अमृतमयस् पुरुषस्

ऽयमेव स योऽयमात्मैदममृतम्

SF अयम् अयं स यस् अयम् आत्मा एदम् अमृतम्

एदं ब्रह्मेदं ॐ सर्वम् ॥ १४ ॥

SF एदम् ब्रह्म एदम् सर्वम्

मन्त्र १५ [II.v.15]

स वा अयमात्मा सर्वेषां भूतानामधिपतिः

SF स वै अयम् आत्मा सर्वेषाम् अधिपतिस्

सर्वेषां भूतानां ॐ राजा ।

SF सर्वेषाम् भूतानाम् राजा

तद्यथा रथनाभौ य रथनेमौ याराः सर्वे समर्पिता

SF तद् यथा रथनाभौ य रथनेमौ य अरास् सर्वे

SF तद् ऐतद् ऋषिस् पश्यन् अवोचत्
 आथर्वणायाम्निना दधीयेऽश्व्यं शिरः प्रत्यैरयतम् ।
 SF अथर्वणाय आम्निना दधीये अश्व्यम् शिरस् प्रति
 औरयतम्

स वां मधु प्रवोचदृतायन्
 SF स वाम् मधु प्र वोचत् ऋतायन्

त्वाष्ट्रं यद्
 SF त्वाष्ट्रम् यद्

दस्माप्

SF दस्मौ

अपि कक्ष्यं वामिति ॥ १७ ॥

SF अपिकक्ष्यम् वाम् इति

मन्त्र १८ [II.v.18]

इदं वै तन्मधु दध्यङ्गुऽथर्वणोऽश्विभ्यामुवाच ।
 SF इदम् वै तद् मधु दध्यङ् अथर्वणस् आश्विभ्याम्
 उवाच

तदेतद्दृषिः पश्यन्नवोचत्

SF तद् ऐतद् ऋषिस् पश्यन् अवोचत् ।

पुरश्चके द्विपदः

SF पुरस् चके द्विपदस्

पुरश्चके चतुष्पदः ।

SF पुरस् चके चतुष्पदस्

पुरः स

SF पुरस् स

पक्षी भूत्वा

SF पक्षी भूत्वा

पुरः पुरुष आविशदिति ।

SF पुरस् पुरुषस् आविशत् इति

स वा अयं पुरुषः सर्वासु पूर्षु पुरिशयो

SF स वै अयम् पुरुषस् सर्वासु पूर्षु पुरिशयस्

नैनेन किञ्चनानावृतम्

SF ન એનેન કિમ્ ચન અનાવૃતમ્
 નૈનેન કિંચનાસંવૃતમ્ ॥ ૧૮ ॥

SF ન એનેન કિમ્ ચન અસંવૃતમ્

મન્ત્ર ૧૯ [II.v.19]

ઇદં વૈ તન્મધુ દધ્યઃડાથર્વણોઽશ્ચિભ્યામુવાચ ।

SF ઇદમ્ વૈ તદ્ મધુ દધ્યઃ અથર્વણાસ્ આશ્ચિભ્યામ્

ઉવાચ

તદેતદૃષિઃ પશ્યન્નવોચત્ ।

SF તદ્ એતદ્ ઋષિસ્ પશ્યન્ અવોચત્

રૂપં રૂપં પ્રતિરૂપો બભૂવ

SF રૂપં રૂપમ્ પ્રતિરૂપસ્ બભૂવ

તદસ્ય રૂપં પ્રતિચક્ષણાય ।

SF તદ્ અસ્ય રૂપમ્ પ્રતિચક્ષણાય

ઇન્દ્રો માયાભિઃ પુરુરૂપ ઈયતે

SF ઇન્દ્રસ્ માયાભિસ્ પુરુરૂપસ્ ઈયતે

યુક્તા હ્યસ્ય હરયઃ શતા દશેતિય્

SF યુક્તાસ્ હિ અસ્ય હરયસ્ શતા દશ ઇતિ

અયં વૈ હરયો

SF અયમ્ વૈ હરયસ્

ડયં વૈ દશ ચ સહસ્રણિ બહુનિ ચાનન્તાનિ ચ ।

SF અયમ્ વૈ દશ ચ સહસ્રણિ બહુનિ ચ અનન્તાનિ ચ

તદેતદ્બ્રહ્માપૂર્વમનપરમનન્તરમબાહ્યમ્

SF તદ્ એતદ્ બ્રહ્મ અપૂર્વમ્ અનપરમ્ અનન્તરમ્ અબાહ્યમ્

અયમાત્મા બ્રહ્મ સર્વાનુભૂરિત્યનુશાસનમ્ ॥ ૧૯ ॥ ઇતિ પચ્ચમં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF અયમ્ આત્મા બ્રહ્મ સર્વાનુભૂસ્

ષષ્ઠં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [II.vi.1]

અથ વ શઃ

SF અથ વ શસ્

पौतिमाष्यो गौपवनाद्
 SF पशुतिमाष्यस् गौपवनाद्
 गौपवनः पौतिमाष्यात्
 SF गौपवनस् पशुतिमाष्याद्
 पौतिमाष्यो गौपवनाद्
 SF पशुतिमाष्यस् गौपवनाद्
 गौपवनः कौशिकात्
 SF गौपवनस् कौशिकाद्
 कौशिकः कौण्डिन्यात्
 SF कौशिकस् कौण्डिन्याद्
 कौण्डिन्यः शाण्डिल्यात्
 SF कौण्डिन्यस् ङाण्डिल्याद्
 ङाण्डिल्यः कौशिकाय्य गौतमाय्य
 SF ङाण्डिल्यस् कौशिकाद् य गौतमाद् य
 गौतमः ॥ १ ॥

SF गौतमस्

मन्त्र २ [II.vi.2]

आग्निवेश्याद्
 SF अग्निवेश्याद्
 अग्निवेश्यः शाण्डिल्याय्यानभिम्बलाताय्य
 SF अग्निवेश्यस् ङाण्डिल्याद् य अनभिम्बलाताद् य
 आनभिम्बलात आनभिम्बलाताद्
 SF अनभिम्बलातस् अनभिम्बलाताद्
 अनभिम्बलात अनभिम्बलाताद्
 SF अनभिम्बलातस् अनभिम्बलाताद्
 अनभिम्बलातो गौतमाद्
 SF अनभिम्बलातस् गौतमाद्
 गौतमः सैतवप्राचीनयोग्याभ्याम् ,
 SF गौतमस् शैतवप्राचीनयोग्याभ्याम्
 सैतवप्राचीनयोग्यौ पाराशर्यात्
 SF शैतवप्राचीनयोग्यौ पाराशर्याद्

पाराशर्यो भारद्वाज्
 SF पाराशर्यस् भारद्वाज्
 भारद्वाजो भारद्वाजस्य गौतमाय्य
 SF भारद्वाजस् भारद्वाज् य गौतमाद् य
 गौतमो भारद्वाज्
 SF गौतमस् भारद्वाज्
 भारद्वाजः पाराशर्यात्
 SF भारद्वाजस् पाराशर्याद्
 पाराशर्यो वैजवापायनाद्
 SF पाराशर्यस् वैजवापायनाद्
 वैजवापायनः कौशिकायनेः
 SF वैजवापायनस् कौशिकायनेस्
 कौशिकायनिः ॥ २ ॥

SF कौशिकायनिस्

मन्त्र ३ [II.vi.3]

धृतकौशिकाद्
 SF धृतकौशिकाद्
 धृतकौशिकः पाराशर्यायणात्
 SF धृतकौशिकस् प्राशर्यायणाद्
 पारशर्यायणः पाराशर्यात्
 SF पारशर्यायणस् पाराशर्याद्
 पाराशर्यो जातूकपर्याज्
 SF पाराशर्यस् जातूकपर्याज्
 जातूकपर्यं आसुरायणास्य यास्काय्य
 SF जातूकपर्यस् असुरायणाद् य यास्काद् य
 ऽऽसुरायणस्त्रैवणोस्
 SF असुरायणस् त्रैवणोस्
 त्रैवणिरौपजन्धनेर्
 SF त्रैवणोस् आउपजन्धनेस्
 औपजन्धनिरासुर्
 SF औपजन्धनिस् असुरेस्

आसुरिर्भारद्वाजाद्
 SF असुरिस् भारद्वाजाद्
 भारद्वाज आत्रेयाद्
 SF भारद्वाजस् अत्रेयाद्
 अत्रेयो माण्डेर्
 SF अत्रेयस् माण्डेस्
 माण्डिर्गौतमाद्
 SF माण्डिस् गौतमाद्
 गौतमो गौतमाद्
 SF
 गौतमो वात्स्याद्
 SF गौतमस् वात्स्याद्
 वात्स्यः शाण्डिल्याय्
 SF वात्स्यस् ङाण्डिल्याद्
 ङाण्डिल्यः कैशोर्यात्काप्यात्
 SF ङाण्डिल्यस् कैशोर्याद् काप्याद्
 कैशोर्यः काप्यः कुमारहारितात्
 SF कैशोर्यस् काप्यस् कुमारहारिताद्
 कुमारहारितो गालवाद्
 SF कुमारहारितस् गालवाद्
 गालवो विदूर्मीकौण्डिन्याद्
 SF गालवस् विदूर्मीकौण्डिन्याद्
 विदूर्मीकौण्डिन्यो वत्सनपातो भाभ्रवाद्
 SF विदूर्मीकौण्डिन्यस् वत्सनपातस् भाभ्रवाद्
 वत्सनपाद्भाभ्रवः पथः सौभरात्
 SF वत्सनपाद् भाभ्रवस् पथस् सौभराद्
 पन्थाः सौभरोऽयास्यादाङ्गिरसाद्
 SF पन्थास् सौभरस् आयास्याद् अङ्गिरसाद्
 अयास्य आङ्गिरस आभूतेस्त्वाष्ट्राद्
 SF अयास्यस् अङ्गिरसस् आभूतेस् त्वाष्ट्राद्
 आभूतिस्त्वाष्ट्रो विश्वरूपात्त्वाष्ट्राद्
 SF आभूतिस् त्वाष्ट्रस् विश्वरूपाद् त्वाष्ट्राद्

विश्वरूपस्त्वाष्ट्रोऽश्विभ्याम्
 SF विश्वरूपस् त्वाष्ट्रस् आश्विभ्याम्
 अश्विनौ दधीच आथर्वणाद्
 SF अश्विनौ दधीचस् अथर्वणाद्
 दध्यङ्ङाथर्वणोऽथर्वणो दैवाद्
 SF दध्यङ् अथर्वणस् आथर्वणस् दैवाद्
 अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्वं सनात्
 SF अथर्वा दैवस् मृत्योस् प्राध्वं सनाद्
 मृत्युः प्राध्वं सनः प्रध्वं सनात्
 SF मृत्युस् प्राध्वं सनस् प्रध्वं सनाद्
 प्रध्वं सन ओकर्षेः
 SF प्रध्वं सनस् ओकर्षेस्
 ओकर्षिर्विप्रयित्तेर्
 SF ओकर्षिस् विप्रयित्तेस्
 विप्रयित्तिर्व्यष्टेर्
 SF विप्रयित्तिस् व्यष्टेस्
 व्यष्टिः सनारोः
 SF व्यष्टिस् शनारोस्
 सनारुः सनातनात्
 SF शनारुस् शनातनाद्
 सनातनः सनगात्
 SF शनातनस् शनगाद्
 सनगः परमेष्ठिनः
 SF शनगस् परमेष्ठिनस्
 परमेष्ठी ब्रह्मणो
 SF परमेष्ठी ब्रह्मणस्
 ब्रह्म स्वयम्भु
 SF ब्रह्म स्वयम्भु
 ब्रह्मणो नमः ॥ ३ ॥ एति षष्ठं ब्रह्मणम् ॥
 SF ब्रह्मणो नमस्
 ॥ एति भृङ्गद्वाराण्यकोपनिषदि द्वितीयोऽध्यायः ॥

अथ तृतीयोध्यायः ॥

प्रथमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [III.i.1]

ॐ जनको ऽ वैदेडो बभ्रुदक्षिणेन यज्ञेनेजे ।

SF जनकस् ऽ वैदेडस् बभ्रुदक्षिणेन यज्ञेन एजे

तत्र ऽ कुरुपञ्चालानां ब्राह्मणा अभिसमेता बभ्रुवुस्

SF तत्र ऽ कुरुपञ्चालानाम् ब्राह्मणास् अभिसमेतास् बभ्रुवुः

तस्य ऽ जनकस्य वैदेडस्य विजिज्ञासा बभ्रुव

SF तस्य ऽ जनकस्य वैदेडस्य विजिज्ञासा बभ्रुव

ः स्वियेष्टां ब्राह्मणानामनूयानतम इति ।

SF कस् स्वियेष्टं ओषाम् ब्राह्मणानाम् अनूयानतमस् इति

स ऽ गवाँ सडस्रमवरुरोध

SF स ऽ गवाम् सडस्रम् अववरुरोध

दशदश पादा ऐकैकस्याः शृङ्गयोराबद्धा बभ्रुवुः ॥ १ ॥

SF दश-दश पादास् ऐकैकस्यास् शृङ्गयोस् आबद्धास्

बभ्रुवुः

मन्त्र २ [III.i.2]

तान्ढोवाय

SF तान् ऽ ङोवाय

ब्राह्मणा भगवन्तो

SF ब्राह्मणास् भगवन्तस्

यो वो ब्रह्मिष्ठः

SF यस् वस् ब्रह्मिष्ठस्

स ऐता गा ङदजतामिति ।

SF सस् ऐतास् गास् ङदजताम् इति

ते ऽ ब्राह्मणा न दधृषुर्

SF ते ऽ ब्राह्मणास् न दधृषुर्

अथ ऽ याज्ञवल्क्यः स्वमेव ब्रह्मयारिणमुवाचैताः

SF अथ ऽ याज्ञवल्क्यस् स्वम् ऐव ब्रह्मयारिणम् ङवाय

ऐतास्

સૌમ્યોદજ

SF સૌમ્ય ઉદજ

સામશ્રવાડ ઇતિ ।

SF શામશ્રવ ઇતિ

તા હોદાયકાર ।

SF તાસ્ હ ઉદાયકાર

તે હ બ્રાહ્મણાશ્ચુકુધુઃ

SF તે હ બ્રાહ્મણાસ્ ચુકુધુર્

કથં નુ નો બ્રહ્મિષ્ઠો બ્રુવીતેત્ય્

SF કથમ્ નુ નસ્ બ્રહ્મિષ્ઠસ્ બ્રુવીત ઇતિ

અથ હ જનકસ્ય વૈદેહસ્ય હોતાડશ્વલો બભૂવ ।

SF અથ હ જનકસ્ય વૈદેહસ્ય હોતા આશ્વલસ્ બભૂવ

સ હૈનં પપ્રચ્છ

SF સ હ એનમ્ પપ્રચ્છ

ત્વં નુ ખલુ નો

SF ત્વમ્ નુ ખલુ નસ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

બ્રહ્મિષ્ઠોડસીડ ઇતિ ।

SF બ્રહ્મિષ્ઠસ્ અસિ ઇતિ

સ હોવાચ

SF સ હ ઉવાચ

નમો વયં બ્રહ્મિષ્ઠાય કુર્મો

SF નમસ્ વયમ્ બ્રહ્મિષ્ઠાય કુર્મસ્

ગોકામા એવ વયં ઋ સ્મ ઇતિ ।

SF ગોકામાસ્ એવ વયમ્ સ્મસ્ ઇતિ

ત ઋ હ તત એવ પ્રષ્ટુ દધ્ને હોતાડશ્વલઃ ॥ ૨ ॥

SF તમ્ હ તતસ્ એવ પ્રષ્ટુમ્ દધ્ને હોતા આશ્વલસ્

મન્ત્ર ૩ [III.i.3]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

यद्विदं ॐ सर्वं मृत्युनाऽऽप्तम् ॐ ,

SF यद् एतद् सर्वम् मृत्युना आप्तम्

सर्वं मृत्युनाऽभिपन्नं

SF सर्वम् मृत्युना अभिपन्नम्

केन यजमानो मृत्योरासिमितिमुच्यते इति ।

SF केन यजमानस् मृत्योस् आसिम् अतिमुच्यते इति

ओत्रत्विजाऽधना वाया

SF ओत्रा ऋत्विजा अग्निना वाया

वाग्वै यज्ञस्य होता ।

SF वाङ् वै यज्ञस्य होता

तद्येयं वाङ् सोऽयमग्निः स होता सा मुक्तिः साऽतिमुक्तिः ॥ ३ ॥

SF तद् या एयम् वाङ् सस् अयम् अग्निस् स होता सा मुक्तिस्

सा अतिमुक्तिः

मन्त्र ४ [III.i.4]

याज्ञवल्क्येति होवाच

SF याज्ञवल्क्य इति उवाच

यद्विदं ॐ सर्वमहोरात्राभ्यामपि ॐ ,

SF यद् एतद् सर्वम् अहोरात्राभ्याम् आप्तम्

सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नं

SF सर्वम् अहोरात्राभ्याम् अभिपन्नम्

केन यजमानोऽहोरात्रयोरासिमितिमुच्यते इत्यु

SF केन यजमानस् अहोरात्रयोस् आसिम् अतिमुच्यते इति

अध्वर्युर्गोत्रत्विजा यक्षुषाऽऽदित्येन

SF अध्वर्युर्गोत्रत्विजा यक्षुषा आदित्येन

यक्षुर्वै यज्ञस्याध्वर्युस्

SF यक्षुस् वै यज्ञस्य अध्वर्युः

तद्यद्विदं यक्षुः

SF तद् यद् एतद् यक्षुस्

सोऽसावादित्यः

SF सस् असौ आदित्यस्

सोऽध्वर्युः सा मुक्तिः साऽतिमुक्तिः ॥ ४ ॥

SF સસ્ અધ્વર્યુસ્ સા મુક્તિસ્ સા અતિમુક્તિસ્

મન્ત્ર ૫ [III.i.5]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

યદિદં ५ સર્વં પૂર્વપક્ષાપરપક્ષાભ્યામાત ५ ,

SF યદ્ ઇદમ્ સર્વમ્ પૂર્વપક્ષાપરપક્ષાભ્યામ્ આમમ્

સર્વં પૂર્વપક્ષાપરપક્ષાભ્યામભિપત્રં

SF સર્વમ્ પૂર્વપક્ષાપરપક્ષાભ્યામ્ અભિપત્રમ્

કેન યજમાનઃ પૂર્વપક્ષાપરપક્ષયોરામિમતિમુચ્યત ઇત્ય્

SF કેન યજમાનસ્ પૂર્વપક્ષાપરપક્ષયોસ્ આમિમ્

અતિમુચ્યતે ઇતિ

ઉદ્ગાત્રત્વિજા વાયુના પ્રાણેન

SF બ્રહ્મણા ઋત્વિજા મનસા ચન્દ્રેણ

પ્રાણો વૈ યજ્ઞસ્યોદ્ગાતા ।

SF મનસ્ વૈ યજ્ઞસ્ય બ્રહ્મા

તદ્યોડયં પ્રાણઃ

SF તદ્ યદ્ ઇદમ્ મનસ્

સ વાયુઃ સ ઉદ્ગાતા સા મુક્તિઃ સાડતિમુક્તિઃ ॥ ૫ ॥

SF સસ્ અસૌ ચન્દ્રસ્ સ બ્રહ્મા સા મુક્તિસ્ સા અતિમુક્તિસ્

મન્ત્ર ૬ [III.i.6]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

યદિદમન્તરિક્ષમનારમ્બાણમિવ

SF યદ્ ઇદમ્ અન્તરિક્ષમ્ અનારમ્બાણમ્ ઇવ

કેનાડડકમેન યજમાનઃ સ્વર્ગા લોકમાક્રમત ઇતિ

SF કેન આક્રમેણ યજમાનસ્ સ્વર્ગમ્ લોકમ્ આક્રમતે ઇતિ

બ્રહ્મણાત્વિજા મનસા ચન્દ્રેણ

SF ઉદ્ગાત્રા ઋત્વિજા વાયુના પ્રાણેન

મનો વૈ યજ્ઞસ્ય બ્રહ્મા ।

SF प्राणस् वै यज्ञस्य उद्गाता
 तद्यद्विदं मनः सोऽसौ यन्द्रः स ब्रह्मा सा मुक्तिः सातिमुक्तिर्
 SF तद् यस् अयम् प्राणस् स वायुस् सस् उद्गाता सा
 मुक्तिस् सा अतिमुक्तिस्
 धृत्यतिभोक्षा

SF धति अतिभोक्षास्

अथ सम्पदः ॥ ६ ॥

SF अथ सम्पदस्

मन्त्र ७ [III.i.7]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य धति ङ उवाच

कतिभिरयमधर्गिर्भोतास्मिन्यज्ञे कश्चितीति ।

SF कतिभिस् अयम् अध ऋग्भिस् ङोता अस्मिन् यज्ञे

कश्चितीति धति

तिसृभिरिति ।

SF तिसृभिस् धति

कतमास्तास्तिस्त्र धति ।

SF कतमास् तास् तिस्रस् धति

पुरोनुवाक्या य याज्या य शस्यैव तृतीया ।

SF पुरोनुवाक्या य याज्या य शस्या ओव तृतीया

ङिं ताभिर्जयतीति ।

SF ङिम् ताभिस् जयति धति

यत् ङिञ्चेदं प्राणभृद् धति ॥ ७ ॥

SF यद् ङिञ्च धदम् प्राणभृत् धति

मन्त्र ८ [III.i.8]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य धति ङ उवाच

कत्ययमधाध्वर्युस्मिन्यज्ञ आहुतीर्लोष्यतीति ।

SF कति अयम् अध अध्वर्युस् अस्मिन् यज्ञ आहुतीस् ङोष्यति

धति

તિસ્ર ઇતિ ।

SF તિસ્રસ્ ઇતિ

કતમાસ્તાસ્તિસ્ર ઇતિ ।

SF કતમાસ્ તાસ્ તિસ્રસ્ ઇતિ

યા હુતા ઉજ્જવલન્તિ

SF યાસ્ હુતાસ્ ઉજ્જવલન્તિ

યા હુતા અતિનેદન્તે

SF યાસ્ હુતાસ્ અતિનેદન્તિ

યા હુતા અધિશેરતે ।

SF યાસ્ હુતાસ્ અધિશેરતે

કિં તાભિર્જયતીતિ ।

SF કિમ્ તાભિસ્ જયતિ ઇતિ

યા હુતા ઉજ્જવલન્તિ

SF યાસ્ હુતાસ્ ઉજ્જવલન્તિ

દેવલોકમેવ તાભિર્જયતિ

SF દેવલોકમ્ એવ તાભિસ્ જયતિ

દીપ્યત ઇવ હિ દેવલોકો ।

SF દીપ્યતે ઇવ હિ દેવલોકસ્

યા હુતા અતિનેદન્તે

SF યાસ્ હુતાસ્ અતિનેદન્તિ

પિતૃલોકમેવ તાભિર્જયત્ય્

SF મનુષ્યલોકમ્ પિતૃલોકમ્ એવ તાભિસ્ જયતિ

અતીવ હિ પિતૃલોકો ।

SF અતિ ઇવ હિ મનુષ્યલોકસ્ પિતૃલોકસ્

યા હુતા અધિશેરતે

SF યાસ્ હુતાસ્ અધિશેરતે

મનુષ્યલોકમેવ તાભિર્જયત્ય્

SF પિતૃલોકમ્ મનુષ્યલોકમ્ એવ તાભિસ્ જયતિ

અથ ઇવ હિ મનુષ્યલોકઃ ॥ ૮ ॥

SF અથસ્ ઇવ હિ પિતૃલોકસ્ મનુષ્યલોકસ્

મન્ન ૯ [III.i.9]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य इति ङ उवाच

कतिभिर्यमद्य ब्रह्मा यज्ञं दक्षिणतो देवताभिर्गोपायतीत्य्

SF कतिभिस् अयम् अद्य ब्रह्मा यज्ञम् दक्षिणतस्

देवताभिस् गोपायिष्यति इति गोपायति इति

ऐक्येति ।

SF ऐक्या इति

कतमा सैकेति ।

SF कतमा सा ऐका इति

मन अवेत्य्

SF मनस् अवे इति

अनन्तं वै मनो

SF अनन्तम् वै मनस्

अन्ता विश्वे देवा

SF अनन्तास् विश्वे देवास्

अनन्तमेव स तेन लोकं जयति ॥ ८ ॥

SF अनन्तम् अवे स तेन लोकम् जयति

मन्त्र १० [III.i.10]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य इति ङ उवाच

कत्यमद्योद्गाताऽस्मिन् यज्ञे स्तोत्रियाः स्तोष्यतीति ।

SF कति अयम् अद्य उद्गाता अस्मिन् यज्ञे स्तोत्रियास् स्तोष्यति इति

तिस्र इति ।

SF तिस्रस् इति

कतमास्तास्तिस्र इति ।

SF कतमास् तास् तिस्रस् इति

पुरोनुवाक्या य याज्या य शस्यैव तृतीया

SF पुरोनुवाक्या य याज्या य शस्या अवे तृतीया अधिदेवतम्

कतमास्ता या अध्यात्ममिति ।

SF कतमास् तास् यास् अध्यात्मम् इति

प्राण अवे पुरोनुवाक्याऽपानो याज्या

SF પ્રાણસ્ એવ પુરોનુવાકયા અપાનસ્ યાજ્યા

વ્યાનઃ શસ્થા ।

SF વ્યાનસ્ શસ્થા

કિં તાભિર્જયતીતિ ।

SF કિમ્ તાભિસ્ જયતિ ઇતિ

પૃથિવીલોકમેવ પુરોનુવાકયયા જયત્ય્

SF પૃથિવીલોકમ્ એવ પુરોનુવાકયયા જયતિ

અન્તરિક્ષલોકં યાજયયા

SF અન્તરિક્ષલોકમ્ યાજયયા

દ્યુલોકં ✨ શસ્યયા

SF દ્યુલોકમ્ શસ્યયા

તતો હ હોતાડશ્ચલ ઉપરરામ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ પ્રથમં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF તતસ્ હ હોતા આશ્ચલસ્ ઉપરરામ

દ્વિતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [III.1.1]

અથ હૈનં જારત્કારવ આર્તભાગઃ પપ્રચ્છ ।

SF અથ હ એનમ્ જારત્કારવસ્ આર્તભાગસ્ પપ્રચ્છ

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

કતિ ગ્રહાઃ

SF કતિ ગ્રહાસ્

કત્યતિગ્રહા ઇત્ય્

SF કતિ અતિગ્રહાસ્ ઇતિ

અષ્ટૌ ગ્રહા

SF અષ્ટૌ ગ્રહાસ્

અષ્ટાવતિગ્રહા ઇતિ

SF અષ્ટૌ અતિગ્રહાસ્ ઇતિ

યે તેડષ્ટૌ ગ્રહા

SF યે તે અષ્ટૌ ગ્રહાસ્

અષ્ટાવતિગ્રહાઃ

SF अष्टौ अतिग्रहास्
 क्तमे त धति ॥ १ ॥

SF क्तमे ते धति

मन्त्र २ [III.I.2]

प्राणो वै ग्रहः ।

SF प्राणस् वै ग्रहस्

सोऽपानेनातिग्राहेण गृहीतो

SF सस् अपानेन अतिग्राहेण स गन्धेन अतिग्राहेन गृहीतस्

ऽपानेन हि गन्धाञ्छिद्यति ॥ २ ॥

SF अपानेन प्राणेन हि गन्धान् जिद्यति

मन्त्र ३ [III.I.3]

वाग्वै ग्रहः ।

SF वाक् वै ग्रहस्

स नाम्नातिग्राहेण गृहीतो

SF स नाम्ना अतिग्राहेण गृहीतस्

वाया हि नामान्यभिवदति ॥ ३ ॥

SF वाया हि नामानि अभिवदति

मन्त्र ४ [III.I.4]

जिह्वा वै ग्रहः ।

SF जिह्वा वै ग्रहस्

स रसेनातिग्राहेण गृहीतो

SF स रसेन अतिग्राहेण गृहीतस्

जिह्वया हि रसान्विजानाति ॥ ४ ॥

SF जिह्वया हि रसान् विजानाति

मन्त्र ५ [III.I.5]

यक्षुर्वै ग्रहः ।

SF यक्षुस् वै ग्रहस्

स रुपेणातिग्राहेण गृहीतस्

SF स इपेण अतिग्रहेण गृहीतस्
यक्षुषा छि इपाणि पश्यति ॥ ५ ॥

SF यक्षुषा छि इपाणि पश्यति

मन्त्र ६ [III.I.6]

श्रोत्रं वै ग्रहः ।

SF श्रोत्रम् वै ग्रहस्

स शब्देनातिग्राहेण गृहीतः

SF स शब्देन अतिग्रहेण गृहीतस्

श्रोत्रेण छि शब्दाऽश्नुते ।

SF श्रोत्रेण छि शब्दान् शृणोति

मन्त्र ७ [III.I.7]

मनो वै ग्रहः ।

SF मनस् वै ग्रहस्

स कामेनातिग्राहेण गृहीतो

SF स कामेन अतिग्रहेण गृहीतस्

मनसा छि कामाच्छामयते ॥ ७ ॥

SF मनसा छि कामान् कामयते

मन्त्र ८ [III.I.8]

उस्तौ वै ग्रहः ।

SF उस्तौ वै ग्रहस्

स कर्मणाऽतिग्राहेण गृहीतो

SF स कर्मणा अतिग्रहेण गृहीतस्

उस्ताभ्यां छि कर्म करोति ॥ ८ ॥

SF उस्ताभ्याम् छि कर्म करोति

मन्त्र ९ [III.I.9]

त्वग् वै ग्रहः ।

SF त्वक् वै ग्रहस्

स स्पर्शनातिग्राहेण गृहीतस्

SF स स्पर्शनं अतिग्रहेण गृहीतः
त्वया हि स्पर्शान्वेद्यत ।

SF त्वया हि स्पर्शान् वेद्यते
धृत्येतेऽष्टौ ग्रहा

SF धृति अष्टौ ग्रहास्
अष्टावतिग्रहाः ॥ ८ ॥

SF अष्टौ अतिग्रहास्

मन्त्र १० [III.I.10]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य धृति ङ ङोवाच

यद्विद् सर्वं मृत्योरन्नं

SF यद् धृत्वं सर्वं मृत्योस् अन्नम्
का स्वित्सा देवता

SF का स्वित् सा देवता

यस्या मृत्युरन्नमित्

SF यस्यास् मृत्युस् अन्नम् धृति

अग्निर्वै मृत्युः

SF अग्निस् वै मृत्युस्

सोऽपामन्नम्

SF सस् अपाम् अन्नम्

अप पुनर्मृत्युं जयति ॥ १० ॥

SF अप पुनर्मृत्युम् जयति

मन्त्र ११ [III.I.11]

याज्ञवल्क्येति ङोवाच

SF याज्ञवल्क्य धृति ङ ङोवाच

यत्रायं पुरुषो भ्रियत

SF यत्र अयम् पुरुषस् भ्रियते

उदस्मात्प्राणाः कामन्त्य्

SF उद् अस्माद् प्राणास् कामन्ति

अङ्गोऽनेति

SF અહો ન ઇતિ

નેતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યો

SF ન ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

ઽત્રૈવ સમવનીયન્તે

SF અત્ર એવ સમવનીયન્તે

સ ઉચ્છ્વયત્ય્

SF સ ઉચ્છ્વયતિ

આધ્માયતિ

SF અધ્માયતિ

આધ્માતો મૃતઃ શેતે ॥ ૧૧ ॥

SF અધ્માતસ્ મૃતસ્ શેતે

મન્ત્ર ૧૨ [III.I.12]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

યત્રાયં પુરુષો ણિયતે

SF યત્ર અયમ્ પુરુષસ્ ણિયતે

કિમેનં ન જહાતીતિ ।

SF કિમ્ એનમ્ ન જહાતિ ઇતિ

નામેત્ય્

SF નામ ઇતિ

અનન્તં વૈ નામાનન્તા વિશ્વે દેવા

SF અનન્તમ્ વૈ નામ અનન્તાસ્ વિશ્વે દેવાસ્

અનન્તમેવ સ તેન લોકં જયતિ ॥ ૧૨ ॥

SF અનન્તમ્ એવ સ તેન લોકમ્ જયતિ

મન્ત્ર ૧૩ [III.I.13]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

યત્રાસ્ય પુરુષસ્ય મૃતસ્યાગ્નિં વાગાયેતિ

SF યત્ર અસ્ય પુરુષસ્ય મૃતસ્ય અગ્નિમ્

વાતં પ્રાણશ્

SF वाङ् अघ्येति वातम् प्राणस्

यक्षुरादित्यम्

SF यक्षुस् आदित्यम्

मनश्चन्द्रं

SF मनस् चन्द्रम्

दृशः श्रोत्रम्

SF दृशस् श्रोत्रम्

पृथिवी ५ शरीरम्

SF पृथिवीम् शरीरम्

आकाशमात्मौषधीर्लोमानि

SF अकाशम् आत्मा ओषधीस् लोमानि

वनस्पतीऋशा

SF वनस्पतीन् ऋशास्

अप्सु लोडितं य रेतश्च निधीयते

SF अप्सु लोडितम् य रेतस् य निधीयते

क्वायं तदा पुरुषो भवतीत्य्

SF क्व अयम् तदा पुरुषस् भवति ऽति

अडर

SF अडर

सौम्य

SF सौम्य

उस्तम्

SF उस्तम्

आर्तभागोति ङोवाऽऽयावामेवैतस्य वेद्विष्यावो

SF अर्तभाग ऽति ङ उवायक OM. ऽति ङ उवाय अवाम् अेव

अेतद् k अेव अेतस्य वेद्विष्यावस्

न नावेतत्सजन ऽति ।

SF न नौ अेतद् सजन ऽति

तौ ङोत्कम्य मन्त्रयां यङ्काते

SF तौ ङ उल्कम्य मन्त्रयाम् यङ्कतुस् k यङ्काते

तौ ङ यद्दुयतुः

SF तौ ङ यद् ङुयतुर्

કર્મ હૈવ તદ્વ્યતુર્

SF કર્મ હ એવ તદ્ ઊચ્યતુર્

અથ હ યત્પ્રશ્ન સતુઃ

SF અથ હ યદ્ પ્રશ્ન સતુર્

કર્મ હૈવ તત્ પ્રશ્ન સતુઃ

SF કર્મ હ એવ તદ્ પ્રશ્ન સતુર્

પુણ્યો વૈ પુણ્યેન કર્મણા ભવતિ

SF પુણ્યસ્ વૈ પુણ્યેન કર્મણા ભવતિ

પાપઃ પાપેનેતિ ।

SF પાપસ્ પાપેન ઇતિ

તતો હ જારત્કારવ આર્તભાગ ઉપરરામ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ દ્વિતીયં

રાઘ્નણમ્ ॥

SF તતસ્ હ જારત્કારવસ્ આર્તભાગસ્ ઉપરરામ

તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [III.Ii.1]

અથ હૈનં ભુજ્યુર્લાહ્યાયનિઃ પપ્રચ્છ ।

SF અથ હ એનમ્ ભુજ્યુસ્ લાહ્યાયનિસ્ પપ્રચ્છ

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

મદ્રેષુ ચરકાઃ પર્યગ્રજામ

SF મદ્રેષુ ચરકાસ્ પર્યગ્રજામ

તે પતગ્ચલસ્ય કાપ્યસ્ય ગૃહાનૈમ ।

SF તે પતગ્ચલસ્ય કાપ્યસ્ય ગૃહાન્ ઐમ

તસ્યાઽઽસીદ્ દુહિતા ગન્ધર્વગૃહીતા

SF તસ્ય આસીત્ દુહિતા ગન્ધર્વગૃહીતા

તમપૃચ્છામ

SF તમ્ અપૃચ્છામ

કોઽસીતિ ।

SF કસ્ અસિ ઇતિ

સોઽબ્રવીત્

SF सस् अञ्जीत्

सुधन्वाऽऽङ्गिरस इति ।

SF शुधन्वा अङ्गिरसस् इति

तं यदा लोकानामन्तान्पृच्छामाथैतदथैनमञ्जूम

SF तम् यदा लोकानाम् अन्तान् अपृच्छाम अथ ऐतद् अथ

ऐनम् अञ्जूम

क्व पारिक्षिता अभवन्निति

SF क्व पारिक्षितास् अभवन् इति

क्व पारिक्षिता अभवन्

SF क्व पारिक्षितास् अभवन् इति k अभवन्

स त्वा पृच्छामि

SF तद् स त्वा पृच्छामि

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

क्व पारिक्षिता अभवन्निति ॥ १ ॥

SF क्व पारिक्षितास् अभवन् इति

मन्त्र २ [III.Ii.2]

स ङोवायोवाय वै सो

SF स ङ उवाय उवाय वै स तद्

ऽगच्छन्वै ते तद्

SF अगच्छन्वै ते तत्र

यत्राश्रमेधयाजिनो गच्छन्तीति ।

SF यत्र अश्रमेधयाजिनस् गच्छन्ति इति

क्व न्वश्रमेधयाजिनो गच्छन्तीति ।

SF क्व नु अश्रमेधयाजिनस् गच्छन्ति इति

द्वात्रिंशत् वै देवरथाङ्गान्यथं लोकस्

SF द्वात्रिंशत् वै देवरथाङ्गानि अथम् लोकः

तं समन्तं पृथिवी द्विस्तावत्पर्येति

SF तम् समन्तम् लोकम् द्विस्तावत् पृथिवी समन्तम्

पृथिवी द्विस्तावत् पर्येति

तां समन्तं पृथिवी द्विस्तावत्समुद्रः पर्येति ।

SF તામ્ તામ્ સમન્તમ્ પૃથિવીમ્ દ્વિસ્તાવત્ સમુદ્રસ્
પર્યેતિ

તદ્યાવતી ક્ષુરસ્ય ધારા

SF તદ્ યાવતી ક્ષુરસ્ય ધારા

યાવદ્ભા મક્ષિકાયાઃ પત્રં

SF યાવત્ વા મક્ષિકાયાસ્ પત્રમ્

તાવાનન્તરેણાડકાશસ્

SF તાવાન્ અન્તરેણ આકાશઃ

તાન્ ઇન્દ્રઃ સુપર્ણો ભૂત્વા વાયવે પ્રાયચ્છત્

SF તાન્ ઇન્દ્રસ્ સુપર્ણસ્ ભૂત્વા વાયવે પ્રાયચ્છત્

તાન્ વાયુરાત્મનિ ધિત્વા તત્રાગમયદત્ર

અશ્વમેધયાજિનોડભવન્નિત્ય્

SF તાન્ વાયુસ્ આત્મનિ ધિત્વા તત્ર અગમયત્ યત્ર

પરિક્ષિતાસ્ અશ્વમેધયાજિનસ્ અભવન્ ઇતિ

એવમિવ વૈ સ વાયુમેવ પ્રશશ્ ૨ સ

SF એવમ્ ઇવ વૈ સ વાયુમ્ એવ પ્રશશ્ ૨ સ

તસ્માદ્વાયુરેવ વ્યષ્ટિર્

SF તસ્માદ્ વાયુસ્ એવ વ્યષ્ટિસ્

વાયુઃ સમષ્ટિર્

SF વાયુસ્ સમષ્ટિસ્

અપ પુનર્મૃત્યું જયતિ

SF અપ પુનર્મૃત્યુમ્ જયતિ

ય એવં વેદ ।

SF યસ્ એવમ્ વેદ

તતો હ ભુજ્યુર્લાહ્યાયનિરુપરરામ ॥ ૨ ॥ ઇતિ તૃતીયં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF તતસ્ હ ભુજ્યુસ્ લાહ્યાયનિસ્ ઉપરરામ

યતુર્થં બ્રહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [III.iv.1]

અથ હૈનમૂષસ્તશ્ચાકાયણઃ પપ્રચ્છ ।

SF अथ ङ ओनम् ङीषस्तस् याङ्गायणस् पप्रथ्य
 याङ्गवल्ङ्येति ङीवाय
 SF याङ्गवल्ङ्य ङीति ङ ङीवाय
 यत्साक्षादपरोक्षाद्भ्रम य आत्मा सर्वान्तरस्
 SF यद् साक्षाद् अपरोक्षाद् भ्रम यस् आत्मा सर्वान्तरः
 तं मे व्यायक्ष्वेत्य्
 SF तम् मे व्यायक्ष्व ङीति
 ओष त आत्मा सर्वान्तरः ।
 SF ओष ते आत्मा सर्वान्तरस्
 ङतमी
 SF ङतमस्
 याङ्गवल्ङ्य
 SF याङ्गवल्ङ्य
 सर्वान्तरो ।
 SF सर्वान्तरस्
 यः प्राणेन प्राणिति
 SF यस् प्राणेन प्राणिति
 स त आत्मा सर्वान्तरो
 SF स ते आत्मा सर्वान्तरस्
 योऽपानेनापानिति
 SF यस् अपानेन अपानिति
 स त आत्मा सर्वान्तरो
 SF स ते आत्मा सर्वान्तरस्
 यो व्यानेन व्यानिति
 SF यस् व्यानेन व्यनिति
 स त आत्मा सर्वान्तरो
 SF स ते आत्मा सर्वान्तरस्
 य ङेदनेनोदानिति
 SF यस् ङेदनेन ङेदनिति
 स त आत्मा सर्वान्तर ओष त आत्मा सर्वान्तरः ॥ १ ॥
 SF स ते आत्मा सर्वान्तरस्

મન્ત્ર ૨ [III.iv.2]

સ ડોવાચોષસ્તશ્ચાક્રાયણઃ

SF સ ડ ઉવાચ ઊષસ્તસ્ ચાક્રાયણાસ્

યથા વિબ્રૂયાદસૌ ગૌર્

SF યથા વૈ બ્રૂયાત્ અસૌ ગૌસ્

અસાવશ્ચ ઇત્ય્

SF અસૌ અશ્વસ્ ઇતિ

એવમેવૈતદ્વ્યપદિષ્ટં ભવતિ ।

SF એવમ્ એવ એતદ્ વ્યપદિષ્ટમ્ ભવતિ

યદેવ સાક્ષાદપરોક્ષાદ્ બ્રહ્મ ય આત્મા સર્વાન્તરઃ

SF યદ્ એવ સાક્ષાદ્ અપરોક્ષાદ્ બ્રહ્મ યસ્ આત્મા સર્વાન્તરઃ

તં મે વ્યાચક્ષ્વેતિ ।

SF તમ્ મે વ્યાચક્ષ્વ ઇતિ

એષ ત આત્મા સર્વાન્તરઃ ।

SF એષ તે આત્મા સર્વાન્તરસ્

કતમો

SF કતમસ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

સર્વાન્તરો ।

SF સર્વાન્તરસ્

ન દૃષ્ટદ્ર્ષ્ટારં પશ્યેર્

SF ન દૃષ્ટેસ્ દ્ર્ષ્ટારમ્ પશ્યેસ્

ન શ્રુતેઃ શ્રોતારં શૃણુયા

SF ન શ્રુતેસ્ શ્રોતારમ્ શૃણુયાસ્

ન મતેર્મન્તારં મન્વીથા

SF ન મતેસ્ મન્તારમ્ મન્વીથાસ્

ન વિજ્ઞાતેર્વિજ્ઞાતારં વિજ્ઞનીયા

SF ન વિજ્ઞાતેસ્ વિજ્ઞાતારમ્ વિજ્ઞનીયાસ્

એષ ત આત્મા સર્વાન્તરો

SF એષ તે આત્મા સર્વાન્તરસ્

स्तोऽन्यदार्तं

SF अतस् अन्यद् आर्तम्

ततो ङोषस्तस्याङ्गायाण उपरराम ॥ २ ॥ इति चतुर्थं

ब्राह्मणम् ॥

SF ततस् ङ ङोषस्तस् याङ्गायाण उपरराम

पञ्चमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [III.v.1]

अथ ङेनं कडोलः कौषीतकेयः पप्रच्छ

SF अथ ङ ऐनम् कडोऽस् कडोलस् कौषीतकेयस्

पप्रच्छ

याङ्गवल्ङ्येति ङोवाच

SF याङ्गवल्ङ्य इति ङ उवाच

यदेव साक्षादपरोक्षाद्ब्राह्म य आत्मा सर्वान्तरस्

SF यद्क add. mark 1 ऐव साक्षाद् अपरोक्षाद् ब्राह्म

यस् आत्मा सर्वान्तरः

तं मे व्यायक्ष्वेत्य्

SF तम् मे व्यायक्ष्व इति

ऐष त आत्मा सर्वान्तरः ।

SF ऐष ते आत्मा सर्वान्तरस्

कतमो

SF कतमस्

याङ्गवल्ङ्य

SF याङ्गवल्ङ्य

सर्वान्तरो ।

SF सर्वान्तरस्

योऽशनायापिपासे शोऽं मोऽं जरां मृत्युमत्येत्य्

SF यस् अशनायापिपासे शोऽम् मोऽम् जराम् मृत्युम्

अत्येति

ऐतं वै तमात्मानं विदित्वा

SF ऐतम् वै तम् आत्मानम् विदित्वा

ब्राह्मणः पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च लोकेषणायाश्च
व्युत्थायाथ भिक्षाथर्थं चरन्ति ।

SF ब्राह्मणः पुत्रैषणायास् य वित्तैषणायास् य
लोकेषणायास् य व्युत्थाय अथ भिक्षाथर्थम् चरन्ति

या ङ्येव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा

SF या ङि अेव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा

या वित्तैषणा सा लोकेषणोभे ङ्येते अेषणो अेव भवतस्

SF या वित्तैषणा सा लोकेषणा उभे ङि अेते अेषणो अेव

भवतः

तस्माद्ब्राह्मणः

SF तस्माद् पाण्डितस् ब्रामणस्

पाण्डित्यं निर्विध

SF पाण्डित्यम् निर्विध

बाल्येन तिष्ठासेत् ।

SF बाल्येन तिष्ठासेत्

बाल्यं य पाण्डित्यं य निर्विधाथ मुनिर्

SF बाल्यम् य पाण्डित्यम् य निर्विध अथ मुनिस्

अमौनं य मौनं य निर्विधाथ ब्राह्मणः ।

SF अमौनम् य मौनम् य निर्विध अथ ब्राह्मणः

स ब्राह्मणः केन स्याद्

SF स ब्राह्मणः केन स्यात्

येन स्यात्

SF येन स्यात्

तेनेद्दृश अेवातोऽन्यदार्तम् ।

SF तेन ङ्दृश अेव भवति

य अेवं वेद अेवातोऽन्यदार्तम् ।

SF यस् अेवम् वेद अेव अतस् अन्यद् आर्तम्

ततो ङ कडोलः कौषीतकेय उपरराम ॥ १ ॥ ङति पञ्चमं

ब्राह्मणम् ॥

SF ततस् ङ कडोऽस् कडोलस् कौषीतकेयस् उपरराम

षष्ठं ब्राह्मणम् ।

મન્ત્ર ૧ [III.vi.1]

અથ હૈનં ગાર્ગી વાયક્નવી પપ્રચ્છ

SF અથ હૈનં ગાર્ગી વાયક્નવી પપ્રચ્છ

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હોવાચ

ચદિદૃ ૨ સર્વમપ્સવોતં ચ પ્રોતં ચ

SF ચદ્ ઇદમ્ સર્વમ્ અપ્સુ ઓતમ્ ચ પ્રોતમ્ ચ

કસ્મિન્નુ ખલ્વાપ ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ નુ ખલુ અપસ્ ઓતાસ્ ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

વાયૌ

SF વાયૌ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલુ વાયુરોતશ્ચ પ્રોતશ્ચેત્ય્

SF કસ્મિન્ નુ નુ ખલુ વાયુસ્ ઓતસ્ ચ પ્રોતસ્ ચ ઇતિ

અન્તરિક્ષલોકેષુ

SF અકાશો એવ અન્તરિક્ષલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલ્વન્તરિક્ષલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ આકાશસ્ નુ ખલુ અન્તરિક્ષલોકાસ્ ઓતસ્ ચ

પ્રોતસ્ ચ ઇતિ

ગન્ધર્વલોકેષુ

SF અન્તરિક્ષલોકેષુ ગન્ધર્વલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ગન્ધર્વલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેત્ય્

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ અન્તરિક્ષલોકાસ્ ગન્ધર્વલોકાસ્ ઓતાસ્

ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

આદિત્યલોકેષુ

SF અદિત્યલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્ નુ ખલ્વાદિત્યલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ આદિત્યલોકાસ્ ઓતાસ્ ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

ચન્દ્રલોકેષુ

SF ચન્દ્રલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલુ ચન્દ્રલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ ચન્દ્રલોકાસ્ ઓતાસ્ ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

નક્ષત્રલોકેષુ

SF નક્ષત્રલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલુ નક્ષત્રલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ નક્ષત્રલોકાસ્ ઓતાસ્ ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

દેવલોકેષુ

SF દેવલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલુ દેવલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ દેવલોકાસ્ ઓતાસ્ ચ પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

ઇન્દ્રલોકેષુ

SF ગન્ધર્વલોકેષુ ઇન્દ્રલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF ગાર્ગિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલ્વિન્દ્રલોકા ઓતાશ્ચ પ્રોતાશ્ચેતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ ગન્ધર્વલોકાસ્ ઇન્દ્રલોકાસ્ ઓતાસ્ ચ

પ્રોતાસ્ ચ ઇતિ

પ્રજાપતિલોકેષુ

SF પ્રજાપતિલોકેષુ

ગાર્ગીતિ ।

SF गार्गी इति

कस्मिन्नु भलु प्रजापतिलोका ओताश्च प्रोताश्चेति ।

SF कस्मिन् नु भलु प्रजापतिलोकास् ओतास् य प्रोतास् य इति

ब्रह्मलोकेषु

SF ब्रह्मलोकेषु

गार्गीति ।

SF गार्गी इति

कस्मिन्नु भलु ब्रह्मलोका ओताश्च प्रोताश्चेति ।

SF कस्मिन् नु भलु ब्रह्मलोकास् ओतास् य प्रोतास् य इति

स डोवाय

SF स डोवाय

गार्गी

SF गार्गी

मातिप्राक्षीर्

SF मा अतिप्राक्षीस्

मा ते मूर्धा व्यपसद्

SF मा ते मूर्धा व्यपसत् विपसत्

अनतिप्रश्नां वै देवतामतिपृच्छसि ।

SF अनतिप्रश्नाम् वै देवताम् अतिपृच्छसि

गार्गी

SF गार्गी

माऽतिप्राक्षीरिति ।

SF मा अतिप्राक्षीस् इति

ततो ऽ गार्गी वायङ्मव्युपरराम ॥ १ ॥ इति षष्ठे

ब्राह्मणम् ॥

SF ततस् ऽ गार्गी वायङ्मवी उपरराम

सप्तमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [III.vI.1]

अथ डैनमृद्दालक आरुणिः पप्रच्छ

SF अथ अैनम् ङिद्दालकस् आरुणिस् पप्रच्छ

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ

મદ્રેષ્વવસામ પતગ્ચલસ્ય કાપ્યસ્ય ગૃહેષુ

SF મદ્રેષુ અવસામ પતગ્ચલસ્ય કાપ્યસ્ય ગૃહેષુ

યજ્ઞમધીયાનાસ્

SF યજ્ઞમ્ અધીયાનાઃ

તસ્યાડડસીદ્ભાર્યા ગન્ધર્વગૃહીતા ।

SF તસ્ય આસીત્ ભાર્યા ગન્ધર્વગૃહીતા

તમપૃચ્છામ

SF તમ્ અપૃચ્છામ

કોડસીતિ ।

SF કસ્ અસિ ઇતિ

સોડબ્રવીત્

SF સસ્ અબ્રવીત્

કબન્ધ આથર્વણ ઇતિ ।

SF કબન્ધસ્ અથર્વણસ્ ઇતિ

સોડબ્રવીત્પતગ્ચલં કાપ્યં યાજ્ઞિકા ૨ શ્ચ

SF સસ્ અબ્રવીત્ પતગ્ચલમ્ કાપ્યમ્ યાજ્ઞિકાન્ ય

વેત્ય નુ ત્વમ્

SF વેત્ય નુ ત્વમ્

કાપ્ય

SF કાપ્ય

તત્સૂત્રં યેનાયં ચ લોકઃ પરશ્ચ લોકઃ સર્વાણિ ચ

ભૂતાનિ સન્દૃષ્યાનિ ભવન્તીતિ ।

SF તદ્ સૂત્રમ્ યસ્મિન્ અયમ્ ચ લોકસ્ પરસ્ ચ

લોકસ્ સર્વાણિ ચ ભૂતાનિ સન્દૃષ્યાનિ ભવન્તિ ઇતિ

સોડબ્રવીત્પતગ્ચલઃ કાપ્યો

SF સસ્ અબ્રવીત્ પતગ્ચલસ્ કાપ્યસ્

નાહં તદ્

SF ન અહમ્ તદ્

ભગવન્

SF ભગવન્

वेदेति ।

SF वेदं धति

सोऽब्रवीत् पतञ्जलं काप्यं याज्ञिकांश्चः

SF सस् अब्रवीत् पतञ्जलम् काप्यम् याज्ञिकान् य

वेत्थ नु त्वम्

SF वेत्थ नु त्वम्

काप्य

SF काप्य

तमन्तर्यामिणाम्

SF तम् अन्तर्यामिणाम्

य धमं य लोकां परं य लोकं सर्वाणि य भूतानि योऽन्तरो

यमयतीति ।

SF यस् धमम् य लोकम् परम् य लोकम् सर्वाणि य

भूतानि अन्तरस् यमयति धति

सोऽब्रवीत् पतञ्जलः काप्यो

SF सस् अब्रवीत् पतञ्जलस् काप्यस्

नाडं तं

SF न अडम् तम्

भगवन्

SF भगवन्

वेदेति ।

SF वेदं धति

सोऽब्रवीत् पतञ्जलं काप्यं याज्ञिकांश्चः

SF सस् अब्रवीत् पतञ्जलम् काप्यम् याज्ञिकान् य

यो वै तत्

SF यस् वै तद्

काप्य

SF काप्य

सूत्रं विधातं यान्तर्यामिणामिति

SF सूत्रम् विधात् तम् य अन्तर्यामिणाम्

स ब्रह्मवित्

SF स ब्रह्मविद्

સ લોકવિત્

SF સ લોકવિદ્

સ દેવવિત્

SF સ દેવવિદ્

સ વેદવિત્

SF સ વેદવિદ્

સ ભૂતવિત્

SF સ ભૂતવિદ્

સ આત્મવિત્

SF સ આત્મવિદ્

સ સર્વવિદિતિ તેભ્યોઽબ્રવીત્

SF સ સર્વવિદ્ ઇતિ તેભ્યસ્ અબ્રવીત્

તદહં વેદ ।

SF તદ્ અહમ્ વેદ

તચ્ચેત્વમ્

SF તદ્ ચેદ્ ત્વમ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

સૂત્રમવિદ્મા ૨ સ્તં ચાન્તર્યામિણાં બ્રહ્મગવીરુદ્જસે

SF સૂત્રમ્ અવિદ્માન્ તમ્ ચ અન્તર્યામિણામ્ બ્રહ્મગવીસ્

ઉદ્જસે

મૂર્ધા તે વિપતિષ્યતીતિ ।

SF મૂર્ધા તે વિપતિષ્યતિ ઇતિ

વેદ વા અહમ્

SF વેદ વૈ અહમ્

ગૌતમ

SF ગૌતમ

તત્સૂત્રં તં ચાન્તર્યામિણમિતિ ।

SF તદ્ સૂત્રમ્ તમ્ ચ અન્તર્યામિણમ્ ઇતિ

યો વા ઇદં કશ્ચિદ્બ્રૂયાત્

SF યસ્ વૈ ઇદમ્ કશ્ચ બ્રૂયાત્

વેદ વેદેતિ ।

SF वेद वेद इति

यथा वेत्थ

SF यथा वेत्थ

तथा ब्रूहीति ॥ १ ॥

SF तथा ब्रूहि इति

मन्त्र २ [III.vI.2]

स डोवाय वायुर्वै

SF स डोवय वायुस् वै

गौतम

SF गौतम

तत्सूत्रम्

SF तद् सूत्रम्

वायुना वै

SF वायुना वै

गौतम

SF गौतम

सूत्रेणायं य लोकः परश्च लोकः सर्वाणि य भूतानि

सन्दृब्धानि भवन्ति ।

SF सूत्रेण अयम् य लोकस् परस् य लोकस् सर्वाणि य

भूतानि सन्दृब्धानि भवन्ति

तस्माद्दे

SF तस्माद् वै

गौतम

SF गौतम

पुरुषं प्रेतमाडुर्

SF पुरुषम् प्रेतम् आडुर्

व्यस्रं सिषतास्याङ्गानीति

SF व्यस्रं सिषत अस्य अङ्गानि इति

वायुना डि

SF वायुना डि

गौतम

SF ગૌતમ

સૂત્રેણ સંદૃબ્ધાનિ ભવન્તીત્ય્

SF સૂત્રેણ સમદૃબ્ધાનિ ભવન્તિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવક OM. એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્યાન્તર્યામિણં બ્રૂહીતિ ॥ ૨ ॥

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય અન્તર્યામિણમ્ બ્રૂહિ ઇતિ

મન્ત્ર ૩ [III.vI.3]

યઃ પૃથિવ્યાં તિષ્ઠન્પૃથિવ્યા અન્તરો

SF યસ્ પૃથિવ્યામ્ તિષ્ઠન્ પૃથિવ્યાસ્ અન્તરસ્

યં પૃથિવી ન વેદ

SF યમ્ પૃથિવી ન વેદ

યસ્ય પૃથિવી શરીરં

SF યસ્ય પૃથિવી શરીરમ્

યઃ પૃથિવીમન્તરો યમયત્ય્

SF યસ્ પૃથિવીમ્ અન્તરસ્ યમયતિ

એષ ત આત્માડન્તર્યામ્યમૃતઃ ॥ ૩ ॥

SF સ એષ તે આત્મા અન્તર્યામી અમૃતસ્

મન્ત્ર ૪ [III.vI.4]

યોડપ્સુ તિષ્ઠન્નદ્ભ્યોડન્તરો

SF યસ્ અપ્સુ તિષ્ઠન્ અદ્ભ્યસ્ અન્તરસ્

યમાપો ન વિદુઃ

SF યમ્ આપસ્ ન વિદુર્

યસ્યાપઃ શરીરમ્

SF યસ્યાડપસ્ શરીરમ્

યોડપોડન્તરો યમયત્ય્

SF યસ્ અપસ્ અન્તરસ્ યમયતિ

એષ ત આત્માડન્તર્યામ્યમૃતઃ ॥ ૪ ॥

SF સ એષ તે આત્મા અન્તર્યામી અમૃતસ્

मन्त्र ५ [III.vI.5]

योऽग्नौ तिष्ठन्नग्नेरन्तरो

SF यस् अग्नौ तिष्ठन् अग्नेस् अन्तरस्

यमग्निर्न वेद

SF यम् अग्निस् न वेद

यस्याग्निः शरीरम्

SF यस्य अग्निस् शरीरम्

योऽग्निमन्तरो यमयति

SF यस् अग्निम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्मान्तर्याम्यमृतः ॥ ५ ॥

SF सः अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र ६ [III.vI.6]

योऽन्तरिक्षे तिष्ठन्नन्तरिक्षादन्तरो

SF यस् अन्तरिक्षे तिष्ठन् अन्तरिक्षाद् अन्तरस्

यमन्तरिक्षं न वेद

SF यम् अन्तरिक्षम् न वेद

यस्यान्तरिक्षं शरीरं

SF यस्य अन्तरिक्षम् शरीरम्

योऽन्तरिक्षमन्तरो यमयत्य्

SF यस् अन्तरिक्षम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ ६ ॥

SF सः अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र ७ [III.vI.7]

यो वायौ तिष्ठन्वायोरन्तरो

SF यस् वायौ तिष्ठन् वायोस् अन्तरस्

यं वायुर्न वेद

SF यम् वायुस् न वेद

यस्य वायुः शरीरं

SF यस्य वायुस् शरीरम्

यो वायुमन्तरो यमयत्य्

SF यस् वायुम् अन्तरस् यमयति
 अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ ७ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्
 मन्त्र ८ [III.vI.8]

यो द्विवि तिष्ठन्द्दिवोऽन्तरो
 SF यस् द्विवि तिष्ठन् द्विवस् अन्तरस्
 यं धौर्न वेद
 SF यम् धौस् न वेद
 यस्य धौः शरीरं
 SF यस्य धौस् शरीरम्
 यो द्विवमन्तरो यमयत्य्
 SF यस् द्विवम् अन्तरस् यमयति
 अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ ८ ॥

SF अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्
 मन्त्र ९ [III.vI.9]

य आदित्ये तिष्ठन्नादित्यादन्तरो
 SF यस् आदित्ये तिष्ठन् आदित्याद् अन्तरस्
 यमादित्यो न वेद
 SF यम् आदित्यस् न वेद
 यस्याऽऽदित्यः शरीरम्
 SF यस्य आदित्यस् शरीरम्
 य आदित्यमन्तरो यमयत्य्
 SF यस् आदित्यम् अन्तरस् यमयति
 अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ ९ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्
 मन्त्र १० [III.vI.10]

यो द्विक्षु तिष्ठन्द्दिवोऽन्तरो
 SF यस् द्विक्षु तिष्ठन् द्विद्व्यस् अन्तरस्
 यं द्विशो न विदुर्

SF यम् दृशस् न विद्मः

यस्य दृशः शरीरं

SF यस्य दृशस् शरीरम्

यो दृशोऽन्तरो यमयत्य्

SF यस् दृशस् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ १० ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र ११ [III.vI.11]

यश्चन्द्रतारके तिष्ठ चन्द्रतारकादन्तरो

SF यस् चन्द्रतारके तिष्ठन् चन्द्रतारकाद् अन्तरस्

यं चन्द्रतारकं न वेद

SF यम् चन्द्रतारकम् न वेद

यस्य चन्द्रतारकं शरीरं

SF यस्य चन्द्रतारकम् शरीरम्

यश्चन्द्रतारकमन्तरो यमयत्य्

SF यस् चन्द्रतारकम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ ११ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र १२ [III.vI.12]

य आकाशे तिष्ठन्नाकाशादन्तरो

SF यस् आकाशे तिष्ठन् आकाशाद् अन्तरस्

यमाकाशो न वेद

SF यम् आकाशस् न वेद

यस्याऽऽकाशः शरीरं

SF यस्य आकाशस् शरीरम्

य आकाशमन्तरो यमयत्य्

SF यस् आकाशम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ १२ ॥

SF अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

મન્ત્ર ૧૩ [III.vI.13]

યસ્તમસિ તિષ્ઠ્વસ્તમસોઽન્તરો

SF યસ્ તમસિ તિષ્ઠન્ તમસસ્ અન્તરો

યં તમો ન વેદ

SF યમ્ તમસ્ ન વેદ

યસ્ય તમઃ શરીરં

SF યસ્ય તમસ્ શરીરમ્

યસ્તમોઽન્તરો યમયત્ય્

SF યસ્ તમસ્ અન્તરસ્ યમયતિ

એષ ત આત્માન્તર્યામ્યમૃતઃ ॥ ૧૩ ॥

SF સ ક એષ તે આત્મા અન્તર્યામી અમૃતસ્

મન્ત્ર ૧૪ [III.vI.14]

યસ્તેજસિ તિષ્ઠ્વસ્તેજસોઽન્તરો

SF યસ્ તેજસિ તિષ્ઠન્ તેજસઃ અન્તરઃ

યં તેજો ન વેદ

SF યમ્ તેજસ્ ન વેદ

યસ્ય તેજઃ શરીરમ્

SF યસ્ય તેજઃ શરીરમ્

યસ્તેજોઽન્તરો યમયત્ય્

SF યસ્ તેજઃ અન્તરઃ યમયતિ

સ એષ ત આત્માઽન્તર્યામ્યમૃત

SF સ એષ ત આત્મા અન્તર્યામી અમૃતસ્

ઇત્યધિદૈવતમ્

SF

અથાધિભૂતમ્ ॥ ૧૪ ॥

SF

મન્ત્ર ૧૫ [III.vI.15]

યઃ સર્વેષુ ભૂતેષુ તિષ્ઠન્સર્વેભ્યો ભૂતેભ્યોઽન્તરો

SF યસ્ સર્વેષુ ભૂતેષુ તિષ્ઠન્ સર્વેભ્યસ્

ભૂતેભ્યસ્ અન્તરસ્

यं सर्वाणि भूतानि न विदुः
 SF यम् सर्वाणि भूतानि न विदुः
 यस्य सर्वाणि भूतानि शरीरं
 SF यस्य सर्वाणि भूतानि शरीरम्
 यः सर्वाणि भूतान्यन्तरो यमयत्य्
 SF यस् सर्वाणि भूतानि अन्तरस् यमयति
 अेष त आत्मान्तर्याम्यमृत
 SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्
 इत्यधिभूतम्
 SF इति उ अेव अधिभूतम्k OM. उ अेव
 अथाध्यात्मम् ॥ १५ ॥

SF अथ अध्यात्मम्

मन्त्र १६ [III.vI.16]

यः प्राणो तिष्ठन्प्राणादन्तरो
 SF यस् प्राणो तिष्ठन् प्राणाद् अन्तरस्
 यं प्राणो न वेद
 SF यम् प्राणस् न वेद
 यस्य प्राणः शरीरं
 SF यस्य प्राणस् शरीरम्
 यः प्राणमन्तरो यमयत्य्
 SF यस् प्राणम् अन्तरस् यमयति
 अेष त आत्मान्तर्याम्यमृतः ॥ १६ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र १७ [III.vI.17]

यो वायि तिष्ठन्वायोदन्तरो
 SF यस् वायि तिष्ठन् वायस् अन्तरस्
 यं वाङ् न वेद
 SF यम् वाङ् न वेद
 यस्य वाङ् शरीरं
 SF यस्य वाङ् शरीरम्

यो वायमन्तरो यमयत्य्

SF यस् वायम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ १७ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र १८ [III.vI.18]

यश्चक्षुषि तिष्ठश्चक्षुषोऽन्तरो

SF यस् यक्षुषि तिष्ठन् यक्षुषस् अन्तरस्

यं यक्षुर्न वेद

SF यम् यक्षुस् न वेद

यस्य यक्षुः शरीरं

SF यस्य यक्षुस् शरीरम्

यश्चक्षुरन्तरो यमयत्य्

SF यस् यक्षुस् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ १८ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र १९ [III.vI.19]

यः श्रोत्रे तिष्ठञ्छ्रोत्रादन्तरो

SF यस् श्रोत्रे तिष्ठन् श्रोत्राद् अन्तरस्

यश्च श्रोत्रं न वेद

SF यम् श्रोत्रम् न वेद

यस्य श्रोत्रं शरीरं

SF यस्य श्रोत्रम् शरीरम्

यः श्रोत्रमन्तरो यमयत्य्

SF यस् श्रोत्रम् अन्तरस् यमयति

स अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ १९ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र २० [III.vI.20]

यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो

SF यस् मनसि तिष्ठन् मनसस् अन्तरस्

यं मनो न वेद

SF यम् मनस् न वेद

यस्य मनः शरीरम्

SF यस्य मनस् शरीरं

यो मनोऽन्तरो यमयत्य्

SF यस् मनस् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ २० ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र २१ [III.vI.21]

यस्त्वयि तिष्ठ स्त्वयोऽन्तरो

SF यस् त्वयि तिष्ठन् त्वयस् अन्तरस्

यं त्वङ् न वेद

SF यम् त्वङ् न वेद

यस्य त्वङ् शरीरम्

SF यस्य त्वङ् शरीरम्

यस्त्वयमन्तरो यमयत्य्

SF यस् त्वयम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ २१ ॥

SF स अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र २२ [III.vI.22]

यो विज्ञाने तिष्ठन्विज्ञानाऽन्तरो

SF यस् विज्ञाने तिष्ठन् विज्ञानाद् अन्तरस्

यं विज्ञानं न वेद

SF यम् विज्ञानम् न वेद

यस्य विज्ञानं शरीरं

SF यस्य विज्ञानम् शरीरम्

यो विज्ञानमन्तरो यमयत्य्

SF यस् विज्ञानम् अन्तरस् यमयति

अेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः ॥ २२ ॥

SF अेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

मन्त्र २३ [III.vI.23]

यो रेतसि तिष्ठन् रेतसोऽन्तरो

SF यस् रेतसि तिष्ठन् रेतसस् अन्तरस्

य रेतो न वेद

SF यम् रेतस् न वेद

यस्य रेतः शरीरम्

SF यस्य रेतस् शरीरं

यो रेतोऽन्तरो यमयत्य्

SF यस् रेतस् अन्तरस् यमयति

शेष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतो

SF स क शेष ते आत्मा अन्तर्यामी अमृतस्

सृष्टो द्रष्टाऽश्रुतः श्रोताऽमृतो मन्ताऽविज्ञातो विज्ञाता ।

SF अदृष्टस् द्रष्टा अश्रुतस् श्रोता अमृतस् मन्ता

अविज्ञातस् विज्ञाता

नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा

SF न अन्यस् अतस् अस्ति द्रष्टा

नान्योऽतोऽस्ति श्रोता

SF न अन्यस् अतस् अस्ति श्रोता

नान्योऽतोऽस्ति मन्ता

SF न अन्यस् अतस् अस्ति मन्ता

नान्योऽतोऽस्ति विज्ञातैष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतो

SF न अन्यस् अतस् अस्ति विज्ञाता शेष ते आत्मा अन्तर्यामी

अमृतस्

ऽतोऽन्यदार्तं

SF अतस् अन्यद् आर्तम्

ततो ङोद्दालक आरुणिरुपरराम ॥ २३ ॥ इति सप्तमं ब्राह्मणम् ॥

SF ततस् ङोद्दालकस् आरुणिस् उपरराम

अष्टमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [III.vIi.1]

अथ उ वायङ्मव्युवाय

SF अथ उ वायङ्मवी उवाय

ब्राह्मणा भगवन्तो

SF ब्राह्मणास् भगवन्तस्

उन्ताडमिमं द्वौ प्रश्नौ प्रक्ष्यामि

SF उन्त अडम् एमम् याज्ञवल्क्यम्क OM. द्वौ प्रश्नौ

प्रक्ष्यामि

तौ येभे वक्ष्यति

SF तौ येद् मे विवक्ष्यति k om. वि

न वै जातु युष्माकमिमं कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेतते ।

SF न वैक OM. जातु युष्माकम् एमम् कश्चिद्

पृथ गार्गीति ॥ १ ॥

SF पृथ गार्गी एति

मन्त्र २ [III.vli.2]

सा डोवायाडं वै त्वा याज्ञवल्क्य

SF सा उ उवाय अडम् वै त्वा याज्ञवल्क्य

यथा काश्यो वा वैदेडो वोअपुत्र

SF यथा काश्यस् वा वैदेडस् वा वोअपुत्रस्

उज्जयं धनुरधिजयं कृत्वा

SF उज्जयम् धनुस् अधिजयम् कृत्वा

द्वौ भाशवन्तौ सपत्नातिव्याधिनौ उस्ते कृत्वोपोत्तिष्ठेद्

SF द्वौ भाशवन्तौ सपत्नातिव्याधिनौ उस्ते कृत्वा

उपोत्तिष्ठेद्

अेवमेवाडं त्वा द्वाभ्यां प्रश्नाभ्यामुपोडस्थाम् ।

SF अेवम् अेव अडम् त्वा द्वाभ्याम् प्रश्नाभ्याम् उपोडस्थाम्

तौ मे भ्रूडीति ।

SF तौ मे भ्रूडि एति

पृथ गार्गीति ॥ २ ॥

SF पृथ गार्गी एति

मन्त्र ३ [III.vli.3]

સા હોવાચ

SF સા હ ઉવાચ

યદૂર્ધ્વમ્

SF યદ્ ઊર્ધ્વમ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

દિવો

SF દિવસ્

યદવાકપૃથિવ્યા

SF યદ્ અવાક્ પૃથિવ્યાસ્

યદન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

SF યદ્ અન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

યદ્ભૂતં ચ ભવચ્ચ ભવિષ્યચ્ચેત્યાચક્ષતે

SF યદ્ ભૂતમ્ ચ ભવત્ ચ ભવિષ્યત્ ચ ઇતિ

આચક્ષતે

કસ્મિં સ્તદોતં ચ પ્રોતં ચેતિ ॥ ૩ ॥

SF કસ્મિન્ તદ્ ઓતમ્ ચ પ્રોતમ્ ચ ઇતિ

મન્ત્ર ૪ [III.vIi.4]

સ હોવાચ

SF સ હ ઉવાચ

યદૂર્ધ્વમ્

SF યદ્ ઊર્ધ્વમ્

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

દિવો

SF દિવસ્

યદવાકપૃથિવ્યા

SF યદ્ અવાક્ પૃથિવ્યાસ્

યદન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

SF યદ્ અન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

યદ્ભૂતં ચ ભવચ્ચ ભવિષ્યચ્ચેત્યાચક્ષત

SF यद् भूतम् च भवत् च भविष्यत् च इति
आयक्षते

आकाशे तद्योतं च प्रोतं येति ॥ ४ ॥

SF अकाशे तद् श्योतम् च प्रोतम् च इति

मन्त्र ५ [III.vIi.5]

सा ङोवाय

SF सा ङ उवय

नमस्तेऽस्तु

SF नमस् तेk add. mark 1 अस्तु

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

यो म अेतं व्योयो

SF यस् मे अेतम् व्योयस्

ऽपरस्मै धारयस्वेति ।

SF अपरस्मै धारयस्व इति

पृथ्ण गार्गीति ॥ ५ ॥

SF पृथ्ण गार्गी इति

मन्त्र ६ [III.vIi.6]

सा ङोवाय

SF सा ङ उवाय

यदूर्ध्वम्

SF यद् ङोर्ध्वम्

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

दिवो

SF दिवस्

यदवाङ् पृथिव्याः

SF यद् अवाङ् पृथिव्यास्

यदन्तरा धावापृथिवी षमे

SF यद् अन्तरा धावापृथिवी षमे

યદ્ભૂતં ચ ભવચ્ચ ભવિષ્યચ્ચેત્યાચક્ષતે
 SF યદ્ ભૂતમ્ ચ ભવત્ ચ ભવિષ્યત્ ચ ઇતિ
 આચક્ષતે

કસ્મિં સ્તદોતં ચ પ્રોતં ચેતિ ॥ ૬ ॥

SF કસ્મિન્ તદ્ ઓતમ્ ચ પ્રોતમ્ ચ ઇતિ

મન્ત્ર ૭ [III.vIi.7]

સ હોવાચ

SF સ હ ઉવાચ

યદૂર્ધ્વમ્

SF યદ્ ઊર્ધ્વમ્

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

દિવો

SF દિવસ્

યદવાક્રપૃથિવ્યા

SF યદ્ અવાક્ર પૃથિવ્યાસ્

યદન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

SF યદ્ અન્તરા ધાવાપૃથિવી ઇમે

યદ્ભૂતં ચ ભવચ્ચ ભવિષ્યચ્ચેત્યાચક્ષતે

SF યદ્ ભૂતમ્ ચ ભવત્ ચ ભવિષ્યત્ ચ ઇતિ

આચક્ષતે

આકાશ એવ તદોતં ચ પ્રોતં ચેતિ ।

SF અકાશે એવ તદ્ ઓતમ્ ચ પ્રોતમ્ ચ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ખલ્વાકાશ ઓતશ્ચ પ્રોતશ્ચેતિ ॥ ૭ ॥

SF કસ્મિન્ નુ ખલુ આકાશસ્ ઓતસ્ ચ પ્રોતસ્ ચ ઇતિ

મન્ત્ર ૮ [III.vIi.8]

સ હોવાચૈતદ્ગૈ તદક્ષરઽ

SF સ હ ઉવાચ એતદ્ વૈ તદ્ અક્ષરમ્

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

ब्राह्मणम् अभिवदन्त्य्
 SF ब्राह्मणम् अभिवदन्ति
 अस्थूलमनसु
 SF अस्थूलम् अनसु
 अलुप्तमदीर्घम्
 SF अलुप्तम् अदीर्घम्
 अलोडितमस्नेहम्
 SF अलोडितम् अस्नेहम्
 अस्थायमतमो
 SF अस्थायम् अतमम्
 उवाच्यनाकाशम्
 SF अवायु अनाकाशम्
 असङ्गम्
 SF असङ्गम्
 अचक्षुष्कम्
 SF अचक्षुष्कम्
 अश्रोत्रम्
 SF अश्रोत्रम्
 अवाग्
 SF अवाग्
 अमनो
 SF अमनम्
 अतेजस्कम्
 SF अतेजस्कम्
 अप्राणम्
 SF अप्राणम्
 अमुष्णम्
 SF अमुष्णम्
 अमात्रम्
 SFअमात्रम्
 अनन्तरम्
 SFअनन्तरम्

અબાહ્યં

SF અબાહ્યમ્

ન તદશ્રાતિ કિં ચન

SF ન તદ્ અશ્રોતિક અશ્રાતિ કમ્ ચન k કિમ્ ચન

ન તદશ્રાતિ કશ્ચન ।

SF ન તદ્ અશ્રોતિ k અશ્રાતિ કસ્ ચન

મન્ત્ર ૯ [III.vii.9]

એતસ્ય વા અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

SF એતસ્ય વૈ અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

સૂર્યાચન્દ્રમસૌ વિધૃતૌ તિષ્ઠત

SF સૂર્યચન્દ્રમસૌ વિધૃતૌ તિષ્ઠતસ્

એતસ્ય વા અક્ષરસ્ય પ્રશાસને ગાર્ગિ

SF એતસ્ય વૈ અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

ઘાવાપૃથિવ્યૌ વિધૃતે તિષ્ઠત

SF ઘાવાપૃથિવી વિધૃતે તિષ્ઠતસ્

એતસ્ય વા અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

SF એતસ્ય વૈ અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

નિમેષા મુહૂર્તા અહોરાત્રાણ્યર્ધમાસા

માસા ઋતવઃ સંવત્સરા ઇતિ વિધૃતાસ્તિષ્ઠન્ત્ય્

SF નિમેષા મુહૂર્તા અહોરાત્રાણિ અર્ધમાસા માસા ઋતવઃ

સંવત્સરા ઇતિ વિધૃતાસ્ તિષ્ઠન્તિ

એતસ્ય વા અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

SF એતસ્ય વૈ અક્ષરસ્ય પ્રશાસને

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

પ્રાચ્યોડન્યા નદઃ સ્યન્તન્તે શ્વેતેભ્યઃ પર્વતેભ્યઃ

SF પ્રાચ્યસ્ અન્યાસ્ નદસ્ સ્યન્તન્તે શ્વેતેભ્યસ્

पर्वतेत्यस्

प्रतीथ्योऽन्या

SF प्रतीथ्यस् अन्यास्

यां यां य दिशमन्व्

SF यांयाम् य दिशम्क add. mark 1 अनु

अेतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने

SF अेतस्य वै अक्षरस्य प्रशासने

गार्गि

SF गार्गि

ददतो मनुष्याः प्रशं सन्ति

SF ददतम् इ ददतस् मनुष्यास् प्रशसन्ति

यजमानं देवा

SF यजमानं देवास्

द्वीं पितरोऽवायत्ताः ॥ ९ ॥

SF द्वींम् k द्वींम् पितरस् अन्वायत्तास्

मन्त्र १० [III.vi.10]

यो वा अेतदक्षरं

SF यस् वै अेतद् अक्षरम् अविदित्वा

गार्ग्यविदित्वा

SF गार्गि k गार्गि अविदित्वा

ऽस्मिं लोके जुडोति

SF अस्मिन् लोके जुडोति

यजते

SF ददातिक यजते

तपस्तप्यते बहूनि वर्षसहस्राण्य्

अन्तवदेवास्य तद्भवति

SF तपस्यति अपि क तपस् तप्यते बहूनि वर्षसहस्राणि

अन्तवन् k अन्तवद् अेवास्य स लोको k तद् प्रो स

लोको भवति

यो वा अेतदक्षरम्

SF यस् वै अेतद् अक्षरम् अविदित्वा

ગાર્ગ્યવિદિત્વાડસ્માલ્લોકાત્પ્રૈતિ

SF ગાર્ગિ k ગાર્ગિ અવિદિત્વા અસ્માદ્ લોકાદ્ પ્રૈતિ

સ કૃપણો

SF સ કૃપણસ્

ડથ ય એતદક્ષરં

SF અથ યસ્ એતદ્ અક્ષરમ્

ગાર્ગિ

SF ગાર્ગિ

વિદિત્વાડસ્માલ્લોકાત્પ્રૈતિ

SF વિદિત્વા અસ્માદ્ લોકાદ્ પ્રૈતિ

સ બ્રાહ્મણઃ ॥ ૧૦ ॥

SF સ બ્રાહ્મણસ્

મન્ત્ર ૧૧ [III.vli.11]

તદ્વા એતદક્ષરં

SF તદ્ વૈ એતદ્ અક્ષરમ્

ગાર્ગ્ય

SF ગાર્ગિ

અદૃષ્ટં દ્રષ્ટશ્રુતં શ્રોત્રમતં મન્ત્રવિજ્ઞાતં

વિજ્ઞાતૃ

SF અદૃષ્ટમ્ દ્રષ્ટ અશ્રુતમ્ શ્રોતૃ અમતમ્

મન્તૃ અવિજ્ઞાતમ્ વિજ્ઞાતૃ

નાન્યદતોડસ્તિ દ્રષ્ટ

SF ન અન્યદ્ k add. mark 1 અતસ્ અસ્તિ દ્રષ્ટ

નાન્યદતોડસ્તિ શ્રોતૃ

SF ન અન્યદ્ k add. mark 1 અતસ્ અસ્તિ શ્રોતૃ

નાન્યદતોડસ્તિ મન્તૃ

SF ન અન્યદ્ k add. mark 1 અતસ્ અસ્તિ મન્તૃ

નાન્યદતોડસ્તિ વિજ્ઞાતૃ

SF ન અન્યદ્ k add. mark 1 અતસ્ અસ્તિ વિજ્ઞાતૃ

એતસ્મિન્નુ ખલ્વક્ષરે ગાર્ગ્ય

SF યસ્મિન્ k વિજ્ઞાતૃ એતસ્મિન્ નુ ખલુ અક્ષરે ગાર્ગિ

आकाश ओतश्च प्रोतश्चेति ॥ ११ ॥

SF अकाशस् ओतस् य प्रोतस् य

मन्त्र १२ [III.vii.12]

सा ङोवाय

SF सा ङ ङोवाय

ब्राह्मणो भगवन्तस्

SF ब्राह्मणो भगवन्तः

तदेव बहु मन्येध्वम्

SF तद् एव बहु मन्येध्वम्

यदस्मान्नमस्कारेण मुख्येध्वम्

SF यद् अस्मान् नमस्कारेण मुख्याध्वं k मुख्येध्वम्

न वै जातु युष्माकमिमं कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेतेति

SF न वै जातु युष्माकम् इमं कश्चिद् ब्रह्मोद्यं जेतेति ।

ततो ङ वायकन्युपरराम ॥ १२ ॥ इत्यष्टमं ब्राह्मणम् ॥

SF ततस् ङ वायकनवी उपरराम

नवमं ब्राह्मणम्

मन्त्र १ [III.ix.1]

अथ ङेन विदग्धः शाकल्यः पप्रच्छ

SF अथ ङ अनेन विदग्धस् ङाकल्यस् पप्रच्छ

कति देवा

SF कति देवास्

याज्ञवल्क्येति ।

SF याज्ञवल्क्य इति

स ङेतयैव निविदा प्रतिपेदे

SF स ङ ऐतया एव निविदा प्रतिपेदे

यावन्तो वैश्वदेवस्य निविद्युञ्चन्ते त्रयश्च त्री य

शता त्रयश्च त्री य सडस्रेत्य्

SF यावन्तस् वैश्वदेवस्य निविदि ङञ्चन्ते त्रयस् य

त्रि य शता त्रयस् य त्री य सडस्र इति

ओमिति ङोवाय

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

કત્યેવ દેવા

SF કતિ એવ દેવાસ્

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ

ત્રયસ્ત્રિ શદિત્ય્

SF ત્રયસ્ત્રિ શદ્ ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ ।

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

કત્યેવ દેવા

SF કતિ એવ દેવાસ્

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ

ષડિત્ય્

SF ષટ્ ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ ।

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

કત્યેવ દેવા

SF કતિ એવ દેવાસ્

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ

ત્રય ઇત્ય્

SF ત્રયસ્ ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ ।

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

કત્યેવ દેવા

SF કતિ એવ દેવાસ્

યાજ્ઞવલ્ક્યેત્ય્

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ

દ્વાવિત્ય્

SF દ્વૌ ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ ।

SF ओम् इति उ उवाच

कृत्येव देवा

SF इति अेव देवास्

याज्ञवल्क्येत्

SF याज्ञवल्क्य इति

अध्यर्ध इत्

SF अध्यर्धस् इति

ओमिति उवाच ।

SF ओम् इति उ उवाच

कृत्येव देवा

SF इति अेव देवास्

याज्ञवल्क्येत्

SF याज्ञवल्क्य इति

अेक इत्

SF अेकस् इति

ओमिति उवाच ।

SF ओम् इति उ उवाच

इतमे ते त्रयश्च त्री य शता त्रयश्च त्री य सडस्रेति ॥ १

॥

SF इतमे ते त्रयस् च त्री य शता त्रयस् च त्री य

सडस्र इति

मन्त्र २ [III.ix.2]

स उवाच

SF स उ उवाच

मडिमान अेवैषामेते

SF मडिमानस् अेव अेषाम् अेते

त्रयस्त्रिं शत्त्वेव देवा इति

SF त्रयस्त्रिंशद् तु अेव देवास् इति

इतमे ते त्रयस्त्रिं शदित्य्

SF इतमे ते त्रयस्त्रिं शद् इति

अष्टौ वसव

SF અઘૌ વસવસ્

એકાદશ રુદ્રા

SF એકાદશ રુદ્રાસ્

દ્વાદશાડઠિત્યાસ્

SF દ્વાદશ અદિત્યાઃ

તે એકત્રિંશદ્

SF તે એકત્રિંશદ્

ઇન્દ્રશ્વૈવ પ્રજાપતિશ્ચ ત્રયસ્ત્રિંશાવિતિ ॥ ૨ ॥

SF ઇન્દ્રસ્ ય એવ પ્રજાપતિસ્ ય ત્રયસ્ત્રિંશૌ ઇતિ

મન્ત્ર ૩ [III.ix.3]

કતમે વસવ ઇત્ય્

SF કતમે વસવસ્ ઇતિ

અગ્નિશ્ચ પૃથિવી ય વાયુશ્ચાન્તરિક્ષં ચાડઠિત્યશ્ચ

ઘૌશ્ચ

ચન્દ્રમાશ્ચ નક્ષત્રાણિ ચૈતે વસવ

SF અગ્નિસ્ ય પૃથિવી ય વાયુસ્ ય આન્તરિક્ષમ્ ય

અદિત્યસ્ ય ઘૌસ્ ય ચન્દ્રમાસ્ ય નક્ષત્રાણિ ય એતે

વસવસ્

એતેષુ હીદં વસુ સર્વં હિતમિતિ

SF એતેષુ હિ ઇદમ્ સર્વમ્ વસુ k OM હિતમ્ k add ઇતિ

તસ્માદ્વસવ ઇતિ ॥ ૩ ॥

SF તસ્માદ્ વસવસ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૪ [III.ix.4]

કતમે રુદ્રા ઇતિ ।

SF કતમે રુદ્રાસ્ ઇતિ

દશમે પુરુષે પ્રાણા

SF દશ ઇમે પુરુષે પ્રાણાસ્

આત્મૈકાદશાસ્

SF આત્મા એકાદશઃ

તે યદાડસ્માચ્છરીરાન્મત્યાદુલ્કામન્ત્ય્

SF તે યદા અસ્માદ્ મર્ત્યાદ્ શરીરાદ્ શરીરાદ્ મર્ત્યાદ્

ઉલ્કામન્તિ

અથ રોદયન્તિ

SF અથ રોદયન્તિ

તદ્યદ્રોદયન્તિ

SF તદ્ યદ્ રોદયન્તિ

તસ્માદ્દુદ્વા ઇતિ ॥ ૪ ॥

SF તસ્માદ્ રુદ્રાસ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૫ [III.ix.5]

કતમ આદિત્યા ઇતિ ।

SF કતમે અદિત્યાસ્ ઇતિ

દ્વાદશ વૈ માસાઃ સંવત્સરસ્યૈત આદિત્યા

SF દ્વાદશk add. mark 1 વૈ માસાસ્ સંવત્સરસ્ય એતે

અદિત્યાસ્

એતે હીદ્ २ સર્વમાદદાના યન્તિ

SF એતે હિ ઇદમ્ સર્વમ્ આદદાનાસ્ યન્તિ

તે યદિદ્ २ સર્વમાદદાના યન્તિ

SF તદ્ તે યદ્ ઇદમ્ સર્વમ્ આદદાનાસ્ યન્તિ

તસ્માદાદિત્યા ઇતિ ॥ ૫ ॥

SF તસ્માદ્ અદિત્યાસ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૬ [III.ix.6]

કતમ ઇન્દ્રઃ

SF કતમસ્ ૯ન્દ્રસ્

કતમઃ પ્રજાપતિરિતિ ।

SF કતમસ્ પ્રજાપતિસ્ ઇતિ

સ્તનચિત્તુરેવેન્દ્રો

SF સ્તનચિત્તુસ્ એવ ૯ન્દ્રસ્

યજ્ઞઃ પ્રજાપતિરિતિ ।

SF યજ્ઞસ્ પ્રજાપતિસ્ ઇતિ

કતમઃ સ્તનચિત્તુરિત્ય્

SF કતમસ્ સ્તનચિત્તુસ્ ઇતિ
અશનિરિતિ ।

SF અશનિસ્ ઇતિ
કતમો યજ્ઞ ઇતિ ।

SF કતમસ્ યજ્ઞસ્ ઇતિ
પશવ ઇતિ ॥ ૬ ॥

SF પશવસ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૭ [III.ix.7]

કતમે ષડિત્ય્

SF કતમે ષડ્ ઇતિ

અગ્નિશ્ચ પૃથિવી ચ વાયુશ્ચાન્તરિક્ષં ચાડડદિત્યશ્ચ

ઘૌશ્ચૈતે ષડ્

SF અગ્નિસ્ ચ પૃથિવી ચ વાયુસ્ ચ આન્તરિક્ષસ્ ચ

અદિત્યસ્ ચ ઘૌસ્ ચ એતે ષટ્ ઇતિk OM. ઇતિ

એતે હીદૃ સર્વં ષડિતિ ॥ ૭ ॥

SF એતે હિ એવ ઇદમ્ હિ ઇદમ્ સર્વમ્ ષટ્ ઇતિ

મન્ત્ર ૮ [III.ix.8]

કતમે તે ત્રયો દેવા ઇતિ

SF કતમે તે ત્રયસ્ દેવાસ્ ઇતિ

ઇમ એવ ત્રયો લોકા

SF ઇમે એવ ત્રયસ્ લોકાસ્

એષુ હીમે સર્વે દેવા ઇતિ ।

SF એષુ હિ ઇમે સર્વે દેવાસ્ ઇતિ

કતમૌ તૌ દ્વૌ દેવાવિત્ય્

SF કતમૌk add. mark 1 તૌ દ્વૌ દેવૌ ઇતિ

અન્ત્રં ચૈવ પ્રાણશ્ચૈતિ ।

SF અન્ત્રમ્ ચ એવ પ્રાણસ્ ચ ઇતિ

કતમોડધ્યર્થ ઇતિ ।

SF કતમસ્ અધ્યર્થસ્ ઇતિ

યોડયં પવત ઇતિ ॥ ૮ ॥

SF यस् अयम् पवते षति

मन्त्र ९ [III.ix.9]

तदाङ्गुर्

SF तद् आङ्गुर्

यद्यमेक एव ऐकं भवैव पवते

SF यद् अयम् ऐकसूक add. mark 1 एव एव पवते

।आथ कथमध्यर्धं षति ।

SF अथ कथम् अर्धसूक् षति

यद्यस्मिन्नैद् २ सर्वमध्याङ्गोत्

SF यद् अस्मिन् षट् सर्वम् अध्याङ्गोत्

तेनाध्यर्धं षति ।

SF तेन अर्धसूक् षति

कतम ऐको देव षति ।

SF कतमसूक् ऐकसूक् देवसूक् षति

प्राणं षति स ब्रह्म त्पदित्याचक्षते ॥ ९ ॥

SF प्राणसूक् षति स ब्रह्म त्पदं षति आचक्षते

मन्त्र १० [III.ix.10]

पृथिव्येव यस्याऽऽयतनम्

SF पृथिवी एव यस्य आयतनम्

अग्निर्लोको

SF यक्षुस् अग्निस् लोकस्

मनो ज्योतिर्

SF मनस् ज्योतिस्

यो वै तं पुरुषं विधात्सर्वस्याऽऽत्मनः परायणं २ ,

SF यस् वै तम् पुरुषम् विधात् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

स वै वेदित्ता स्याद्

SF स वै वेदित्ता स्यात्

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

વેદ વા અહં તં પુરુષં સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણમ્

SF વેદ વૈ અહમ્ તમ્ પુરુષમ્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

યમાત્ય

SF યમ્ આત્ય

ય એવાય શારીરઃ પુરુષઃ

SF યસ્ એવ અયમ્ શારીરસ્ પુરુષસ્

સ એષ ।

SF સસ્ એષ

વદૈવ

SF વદ એવ

શાકલ્ય

SF હાકલ્ય

તસ્ય કા દેવતેત્ય્

SF તસ્ય કા દેવતા ઇતિ

અમૃતમ્

SF સ્ત્રિયસ્ અમૃતમ્

ઇતિ હોવાય ॥ ૧૦ ॥

SF ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૧૧ [III.ix.11]

કામ એવ યસ્થાઽઽયતનં

SF કામસ્ એવ યસ્ય આયતનમ્

હૃદયં લોકો

SF ચક્ષુસ્ હૃદયમ્ લોકસ્

મનો જ્યોતિર્

SF મનસ્ જ્યોતિસ્

યો વૈ તં પુરુષં વિદ્યાત્સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણં ,

SF યસ્ વૈ તમ્ પુરુષમ્ વિદ્યાત્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

સ વૈ વેદિતા સ્યાદ્

SF સ વૈ વેદિતા સ્યાત્

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

वेद वा अहं तं पुरुषं सर्वस्याऽऽत्मनः परायणम्

SF वेद वै अहम् तम् पुरुषम् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

यमात्थ

SF यम् आत्थ

य अेवायं काममयः पुरुषः

SF यस् अेव असौ यन्ने अेव अयम् काममयस् पुरुषस्

स अेष

SF सस् अेष

वद्वैव

SF वद अेव

शाकल्य

SF शाकल्य

तस्य का देवतेति ।

SF तस्य का देवता इति

स्त्रिय इति ङोवाच ॥ ११ ॥

SF मनस् स्त्रियस् इति ङ उवाच

मन्त्र १२ [III.ix.12]

रुपाण्येव यस्याऽऽयतनम्

SF रुपाणि अेव यस्य आयतनम्

यक्षुर्लोको

SF यक्षुस् लोकस्

मनो ज्योतिर्

SF मनस् ज्योतिस्

यो वै तं पुरुषं विधात्सर्वस्याऽऽत्मनः परायणं ,

SF यस् वै तम् पुरुषम् विधात् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

स वै वेद्विता स्याद्

SF स वै वेद्विता स्यात्

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

વેદ વા અહં તં પુરુષ ઋ સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણમ્

SF વેદ વૈ અહમ્ તમ્ પુરુષમ્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

યમાત્ય

SF યમ્ આત્ય

ય એવાસાવાદિત્યે પુરુષઃ

SF યસ્ એવ અસૌ આદિત્યે પુરુષસ્

સ એષ

SF સસ્ એષ

વદૈવ

SF વદ એવ

શાકલ્ય

SF હાકલ્ય

તસ્ય કા દેવતેતિ ।

SF તસ્ય કા દેવતા ઇતિ

સત્યમિતિ હોવાચ ॥ ૧૨ ॥

SF યક્ષુસ્ સત્યમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૧૩ [III.ix.13]

આકાશ એવ યસ્થાઽઽયતન ઋ

SF અકશસ્ એવ યસ્ય આયતનમ્

શ્રોત્રં લોકો

SF યક્ષુસ્ શ્રોત્રમ્ લોકસ્

મનો જ્યોતિર્

SF મનસ્ જ્યોતિસ્

યો વૈ તં પુરુષં વિદ્યાત્સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણ ઋ ,

SF યસ્ વૈ તમ્ પુરુષમ્ વિદ્યાત્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

સ વૈ વેદિતા સ્યાદ્

SF સ વૈ વેદિતા સ્યાત્

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

वेद वा अहं तं पुरुषं सर्वस्याऽऽत्मनः परायणम्

SF वेद वै अहम् तम् पुरुषम् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

यमात्य

SF यम् आत्य

य अेवायं श्रौत्रः प्रातिश्रुतः पुरुषः

SF यस् अेव अयम् वायौ श्रौतस् प्रातिश्रुतस् पुरुषस्

स अेष

SF सस् अेष

वद्वैव

SF वद अेव

शाकल्य

SF शाकल्य

तस्य का देवतेति ।

SF तस्य का देवता इति

द्विश इति ङोवाच ॥ १३ ॥

SF प्राणस् द्विशस् इति ङोवच

मन्त्र १४ [III.ix.14]

तम अेव यस्याऽऽयतनं

SF तमस् अेव यस्य आयतनम्

वृद्धयं लोको

SF यक्षुस् वृद्धयम् लोकस्

मनो ज्योतिर्

SF मनस् ज्योतिस्

यो वै तं पुरुषं विधात्सर्वस्याऽऽत्मनः परायणं ,

SF यस् वै तम् पुरुषम् विधात् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

स वै वेद्विता स्याद्

SF स वै वेद्विता स्यात्

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

વેદ વા અહં તં પુરુષ્ સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણમ્

SF વેદ વૈ અહમ્ તમ્ પુરુષમ્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

યમાત્ય

SF યમ્ આત્ય

ય એવાયં છાયામયઃ પુરુષઃ

SF યસ્ એવ અયમ્ છાયામયસ્ પુરુષસ્

સ એષ

SF સસ્ એષ

વદૈવ

SF વદ એવ

શાકલ્ય

SF હાકલ્ય

તસ્ય કા દેવતેતિ ।

SF તસ્ય કા દેવતા ઇતિ

મૃત્યુરિતિ હોવાચ ॥ ૧૪ ॥

SF મૃત્યુસ્ ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૧૫ [III.ix.15]

રૂપાણ્યેવ યસ્થાઽઽયતનમ્

SF રૂપાણિ એવ યસ્ય આયતનમ્

ચક્ષુર્લોકો

SF ચક્ષુસ્ લોકસ્

મનો જ્યોતિર્

SF મનસ્ જ્યોતિસ્

યો વૈ તં પુરુષં વિદ્યાત્સર્વસ્થાઽઽત્મનઃ પરાયણમ્ ,

SF યસ્ વૈ તમ્ પુરુષમ્ વિદ્યાત્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

સ વૈ વેદિતા સ્યાદ્

SF સ વૈ વેદિતા સ્યાત્

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

वेद वा अहं तं पुरुषं सर्वस्याऽऽत्मनः परायणं

SF वेद वै अहम् तम् पुरुषम् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

यमात्थ

SF यम् आत्थ

य अेवायमादर्शो पुरुषः

SF यस् अेव असौ आदित्ये पुरुषस्

स अेष

SF सस् अेष

वद्वैव

SF वद अेव

शाकल्य

SF शाकल्य

तस्य का देवतेत्य्

SF तस्य का देवता इति

असुरिति ङोवाय ॥ १५ ॥

SF यक्षुस् सत्यम् इति ङ उवाय

मन्त्र १६ [III.ix.16]

आप अेव यस्याऽऽयतनं

SF अपस् अेव यस्य आयतनम्

वृद्धयं लोको

SF यक्षुस् वृद्धयम् लोकस्

मनो ज्योतिर्

SF मनस् ज्योतिस्

यो वै तं पुरुषं विधात्सर्वस्याऽऽत्मनः परायणं ,

SF यस् वै तम् पुरुषम् विधात् सर्वस्य आत्मनस्

परायणम्

स वै वेदिता स्याद्

SF स वै वेदिता स्यात्

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

વેદ વા અહં તં પુરુષ ૨ સર્વસ્થાડડત્મનઃ પરાયણમ્

SF વેદ વૈ અહમ્ તમ્ પુરુષમ્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

યમાત્ય

SF યમ્ આત્ય

ય એવાયમાપ્સુ પુરુષઃ

SF યસ્ એવ અયમ્ આપ્સુ પુરુષસ્

સ એષ

SF સસ્ એષ

વદૈવ

SF વદ એવ

શાકલ્ય

SF હાકલ્ય

તસ્ય કા દેવતેતિ ।

SF તસ્ય કા દેવતા ઇતિ

વરુણ ઇતિ હોવાચ ॥ ૧૬ ॥

SF વરુણસ્ ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૧૭ [III.ix.17]

રેત એવ યસ્થાડડયતન ૨

SF રેતસ્ એવ યસ્ય આયતનમ્

હૃદયં લોકો

SF ચક્ષુસ્ હૃદયમ્ લોકસ્

મનો જ્યોતિર્

SF મનસ્ જ્યોતિસ્

યો વૈ તં પુરુષં વિદ્યાત્સર્વસ્થાડડત્મનઃ પરાયણ ૨ ,

SF યસ્ વૈ તમ્ પુરુષમ્ વિદ્યાત્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

સ વૈ વેદિતા સ્યાદ્

SF સ વૈ વેદિતા સ્યાત્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

વેદ વા અહં તં પુરુષ ૨ સર્વસ્થાડડત્મનઃ પરાયણમ્

SF વેદ વૈ અહમ્ તમ્ પુરુષમ્ સર્વસ્ય આત્મનસ્

પરાયણમ્

યમાત્ય

SF યમ્ આત્ય

ય એવાયં પુત્રમયઃ પુરુષઃ

SF યસ્ એવ અયમ્ પુત્રમયસ્ પુરુષસ્

સ એષ

SF સસ્ એષ

વદૈવ

SF વદ એવ

શાકલ્ય

SF હાકલ્ય

તસ્ય કા દેવતેતિ ।

SF તસ્ય કા દેવતા ઇતિ

પ્રજાપતિરિતિ હોવાચ ॥ ૧૭ ॥

SF પ્રજાપતિસ્ ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૧૮ [III.ix.18]

શાકલ્યેતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

SF હાકલ્ય ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યઃ

ત્વા ૨ સ્વિદિમે બ્રાહ્મણા અઙ્ગારાવક્ષયણમક્રતાઽ ઇતિ ॥ ૧૮ ॥

SF ત્વામ્ સ્વિદ્ ઇમે બ્રાહ્મણાસ્ અઙ્ગારાવક્ષયણમ્ અક્રત ઇતિ

મન્ત્ર ૧૯ [III.ix.19]

યાજ્ઞવલ્ક્યેતિ હોવાચ શાકલ્યો

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય ઇતિ હ ઉવાચ હાકલ્યસ્

યદિદં કુરુપઞ્ચાલાનાં બ્રાહ્મણાનત્યવાદીઃ

SF યદ્ ઇદમ્ કુરુપઞ્ચાલાનામ્ બ્રાહ્મણાન્ અત્યવાદીસ્

કિં બ્રહ્મ વિદ્વાનિતિ ।

SF કિમ્ બ્રહ્મ વિદ્વાન્ ઇતિ

દિશો વેદ સદેવાઃ સપ્રતિષ્ઠા ઇતિ ।

SF દિશસ્ વેદ સદેવાસ્ સપ્રતિષ્ઠાસ્ ઇતિ

ચદ્દિશો વેત્ય સદેવાઃ સપ્રતિષ્ઠાઃ ॥ ૧૯ ॥

SF ચદ્ દિશસ્ વેત્ય સદેવાસ્ સપ્રતિષ્ઠાસ્

મન્ત્ર ૨૦ [III.ix.20]

કિન્દેવતોડસ્યાં પ્રાચ્યાં દિશ્યસીત્ય્

SF કિન્દેવતસ્ અસ્યામ્ પ્રાચ્યામ્ દિશિ અસિ ઇતિ

આદિત્યદેવત ઇતિ ।

SF આદિત્યદેવતસ્ ઇતિ

સ આદિત્યઃ કસ્મિન્પ્રતિષ્ઠિત ઇતિ ।

SF સસ્ આદિત્યસ્ કસ્મિન્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

ચક્ષુષીતિ ।

SF ચક્ષુષિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ ચક્ષુઃ પ્રતિષ્ઠિતમિતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ચક્ષુસ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્ ભવતિક OM.

ભવતિ ઇતિ

રૂપેષ્વિતિ

SF રૂપેષુ ઇતિ

ચક્ષુષા હિ રૂપાણિ પશ્યતિ ।

SF ચક્ષુષા હિ રૂપાણિ પશ્યતિ

કસ્મિન્નુ રૂપાણિ પ્રતિષ્ઠિતાનીતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ રૂપાણિ પ્રતિષ્ઠિતાનિ ભવન્તિક OM. ભવન્તિ

ઇતિ

હૃદય ઇતિ હોવાચ

SF હૃદયે ઇતિ હ ઉવાચ

હૃદયેન હિ રૂપાણિ જાનાતિ

SF હૃદયેન હિ રૂપાણિ જાનાતિ

હૃદયે હ્યેવ રૂપાણિ પ્રતિષ્ઠિતાનિ ભવન્તીત્ય્

SF હૃદયે હિ એવ રૂપાણિ પ્રતિષ્ઠિતાનિ ભવન્તિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF अवेम् अवे अतद्
याज्ञवल्क्य ॥ २० ॥

SF याज्ञवल्क्य

मन्त्र २१ [III.ix.21]

किन्वेतोऽस्यां दक्षिणायां दिश्यसीति ।

SF किन्वेतस् अस्याम् दक्षिणायाम् दिशि असि धति
यमदेवत धति ।

SF यमदेवतस् धति

स यमः कस्मिन्प्रतिष्ठित धति ।

SF स यमस् कस्मिन् प्रतिष्ठितस् धति
यज्ञ धति ।

SFk add. mark 1 यज्ञे धति

कस्मिन्नु यज्ञः प्रतिष्ठित धति ।

SF कस्मिन् नु यज्ञस् प्रतिष्ठितस् धति
दक्षिणायामिति ।

SF दक्षिणायाम् धति

कस्मिन्नु दक्षिणा प्रतिष्ठितेति

SF कस्मिन् नु दक्षिणा प्रतिष्ठिता भवतिक OM. भवति धति
श्रद्धायामिति

SF श्रद्धायाम् धति

यदा ज्येव श्रद्धते

SF यदा छि ज्येव श्रद्धते

स्य दक्षिणां ददाति

SF अथ दक्षिणाम् ददाति

श्रद्धायां ज्येव दक्षिणा प्रतिष्ठितेति

SF श्रद्धायाम् छि ज्येव दक्षिणा प्रतिष्ठिता भवतिक OM.

भवति धति

कस्मिन्नु श्रद्धा प्रतिष्ठितेति

SF कस्मिन् नु श्रद्धा प्रतिष्ठिता भवतिक OM. भवति धति

दृष्ट्य धति उवाच

SF दृष्ट्ये धति उवाच

હૃદયેન હિ શ્રદ્ધાં જાનાતિ

SF હૃદયેન હિ શ્રદ્ધત્તે શ્રદ્ધામ્ જાનાતિ

હૃદયે હ્યેવ શ્રદ્ધા પ્રતિષ્ઠિતા ભવતીત્ય્

SF હૃદયે હિ એવ શ્રદ્ધા પ્રતિષ્ઠિતા ભવતિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ॥ ૨૧ ॥

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

મન્ત્ર ૨૨ [III.ix.22]

કિન્દેવતોડસ્યાં પ્રતીચ્યાં દિશ્યસીતિ ।

SF કિન્દેવતસ્ અચ્યામ્ પ્રતીચ્યામ્ દિશિ અસિ ઇતિ

વરુણદેવત ઇતિ ।

SF વરુણદેવતસ્ ઇતિ

સ વરુણઃ કસ્મિન્ પ્રતિષ્ઠિત ઇત્ય્

SF સ વરુણસ્ કસ્મિન્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

અષ્ટિવતિ ।

SF અષ્ટુ ઇતિ

કસ્મિન્વાપઃ પ્રતિષ્ઠિતેતિ

SF કસ્મિન્ નુ આપસ્ પ્રતિષ્ઠિતાસ્ ભવન્તિક OM. ભવન્તિ

ઇતિ

રેતસીતિ ।

SF રેતસિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ રેતઃ પ્રતિષ્ઠિતેતિ

SF કસ્મિન્ નુ રેતસ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્ ભવતિક OM. ભવન્તિ

ઇતિ

હૃદય

SF હૃદયે

ઇતિ

SF ઇતિક add. mark 1 હ ઉવાચ

તસ્માદપિ પ્રતિરૂપં જાતમાહુર્

SF તસ્માદ્ અપિ પ્રતિરૂપમ્ જાતમ્ આહુર્

दृष्ट्यादिव सूभो

SF दृष्ट्याद् एव सूभस्

दृष्ट्यादिव निर्मित इति

SF दृष्ट्याद् एव निर्मितस् इति

दृष्टये ज्येव रेतः प्रतिष्ठितं भवतीत्य्

SF दृष्टये छि एव रेतस् प्रतिष्ठितम् भवति इति

अेवमेवैतद्

SF अेवम् अेव अेतद्

याज्ञवल्क्य ॥ २२ ॥

SF याज्ञवल्क्य

मन्त्र २३ [III.ix.23]

किन्हेवतोऽस्यामुदीच्यां दिश्यसीति ।

SF किन्हेवतस् अस्याम् उदीच्याम् दिशि असि इति

सोमहेवत इति ।

SF सोमहेवतस् इति

स सोमः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति ।

SF स सोमस् कस्मिन् प्रतिष्ठितस् इति

दीक्षायामिति ।

SF दीक्षायाम् इति

कस्मिन्नु दीक्षा प्रतिष्ठितेति

SF कस्मिन्नु दीक्षा प्रतिष्ठिता भवतिk OM. भवति इति

सत्य इति

SF सत्ये इति

तस्मादपि दीक्षितमाहुः

SF तस्माद् अपि दीक्षितम् आहुर्

सत्यं वदेति

SF सत्यम् वद इति

सत्ये ज्येव दीक्षा प्रतिष्ठितेति

SF सत्ये छि एव दीक्षा प्रतिष्ठिता भवतिk OM. भवति इति

कस्मिन्नु सत्यं प्रतिष्ठितमिति

SF कस्मिन्नु सत्यम् प्रतिष्ठितम् भवतिk OM. भवति

ઇતિ

હૃદય ઇતિ હોવાચ

SF હૃદયે ઇતિક add. mark 1 હ ઉવાચ

હૃદયેન હિ સત્યં જાનાતિ

SF હૃદયેન હિ સત્યમ્ જાનાતિ

હૃદયે હ્યેવ સત્યં પ્રતિષ્ઠિતં ભવતીત્ય્

SF હૃદયે હિ એવ સત્યમ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્ ભવતિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ॥ ૨૩ ॥

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

મન્ત્ર ૨૪ [III.ix.24]

કિન્દેવતોડસ્યાં ધ્રુવાયાં દિશ્યસીત્ય્

SF કિન્દેવતસ્ અસ્યામ્ ધ્રુવાયામ્ દિશિ અસિ ઇતિ

અગ્નિદેવત ઇતિ ।

SF અગ્નિદેવતસ્ ઇતિ

સોડગ્નિઃ કસ્મિન્પ્રતિષ્ઠિત ઇતિ

SF સસ્ અગ્નિસ્ કસ્મિન્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ભવતિક OM.

ભવતિ ઇતિ

વાચીતિ ।

SF વાચિ ઇતિ

કસ્મિન્નુ વાકપ્રતિષ્ઠિતેતિ

SF કસ્મિન્ નુ વાક પ્રતિષ્ઠિતા ભવતિક OM. ભવતિ ઇતિ

હૃદય ઇતિ ।

SF મનસિ ઇતિ હૃદયે ઇતિ ॥ ૨૪ ॥

કસ્મિન્નુ હૃદયં પ્રતિષ્ઠિતમિતિ

SF કસ્મિન્ નુ મનસ્ હૃદયમ્ પ્રતિષ્ઠિતમ્ ભવતિ k

om.ભવતિ ઇતિ

મન્ત્ર ૨૫ [III.ix.25]

અહલ્લિકેતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યો

SF અહલ્લિક ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્
યત્રૈતદન્યત્રાસ્મન્મન્યાસૈ ।

SF યત્ર એતદ્ અન્યત્ર અસ્મદ્ મન્યાસૈ
યદ્ધ્યેતદન્યત્રાસ્મત્સ્થાય

SF યત્ર એતદ્ યદ્ ધિ એતદ્ અન્યત્ર અસ્મદ્ સ્થાત્
છવાનો વૈનદ્યુર્

SF શ્વાનસ્ વા એનદ્ અદ્યુઃ
વયા ❧ સિ વૈનદ્વિમશ્વીરન્નિતિ ॥ ૨૫ ॥

SF વયા ❧ સિ વા એનદ્ વિમશ્વીરન્ ઇતિ

મન્ત્ર ૨૬ [III.ix.26]

કસ્મિન્નુ ત્વં યાત્મા ચ પ્રતિષ્ઠિતૌ સ્થ ઇતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ત્વમ્ ચ આત્મા ચ પ્રતિષ્ઠિતૌ સ્થસ્ ઇતિ
પ્રાણ ઇતિ ।

SF પ્રાણે ઇતિ

કસ્મિન્નુ પ્રાણઃ પ્રતિષ્ઠિત ઇત્ય્

SF કસ્મિન્ નુ પ્રાણસ્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

અપાન ઇતિ ।

SF અપાને ઇતિ

કસ્મિન્નપાનઃ પ્રતિષ્ઠિત ઇતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ અપાનસ્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

વ્યાન ઇતિ ।

SF વ્યાને ઇતિ

કસ્મિન્નુ વ્યાનઃ પ્રતિષ્ઠિત ઇત્ય્

SF કસ્મિન્ નુ વ્યાનસ્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

ઉદાન ઇતિ ।

SF ઉદાને ઇતિ

કસ્મિન્નૂદાનઃ પ્રતિષ્ઠિત ઇતિ ।

SF કસ્મિન્ નુ ઉદાનસ્ પ્રતિષ્ઠિતસ્ ઇતિ

સમાન ઇતિ ।

SF સમાને ઇતિ

સ એષ

SF सस् अेष

नेति

SF न छति

नेत्यात्माऽगृह्यो

SF न छति आत्मा अगृह्यस्

न छि गृह्यते

SF न छि गृह्यते

ऽशीर्यो

SF अशीर्यस्

न छि शीर्यते

SF न छि शीर्यते

ऽसङ्गो न छि सज्यते

SF असङ्गस् असितस् न सज्यते

ऽसितो न व्यथते

SF असितस् न व्यथते

न रिष्यत्

SF न रिष्यति

अेतान्यष्टावायतनान्य्

SF अेतानि अष्टौ आयतनानि

अष्टौ लोकाः

SF अष्टौ लोकास्

अष्टौ देवा

SF k add. अष्टौ देवास्

अष्टौ पुरुषाः ।

SF अष्टौ पुरुषास्

स यस्तान्युषान्निरुह्य प्रत्युह्यात्यकामत्

SF स यस् तान् पुरुषान् व्युह्य निरुह्य प्रत्युह्य अत्यकामीत्

तं त्वौपनिषदं पुरुषं पृच्छामि ।

SF तम् त्वा औपनिषदम् पुरुषम् पृच्छामि

तं येन्मे न विवक्ष्यसि

SF तम् येद् मे न विवक्ष्यसि

मूर्धा ते विपत्तिष्यतीति ।

SF मूर्धा ते विपतिष्यति षति

तं न मेने शाकल्यस्

SF तम् न शाकल्यस् न मेने तम् न मेने शाकल्यस्

तस्य न मूर्धा विपपात

SF तस्य न मूर्धा विपपात

अपि ङास्य परिमोषिणोऽस्थीन्यपजङ्गुर्

SF तस्य न अपि अन्यद् मन्यमानास् परिमोषिणस् अस्थीनि

अपजङ्गुर् क अपि न अस्य परिमोषिणस् अस्थीनि

अन्यन्मन्यमानाः ॥ २६ ॥

SF अपजङ्गुर् अन्यद् मन्यमानास्

मन्त्र २७ [III.ix.27]

अथ ङोवाय

SF अथ याज्ञवल्क्यस् न ङोवाय न ङोवाय याज्ञवल्क्यस्

ब्राह्मणा भगवन्तो

SF ब्राह्मणास् भगवन्तस्

यो वः कामयते

SF यस् वस् कामयते

स मा पृच्छतु

SF स मा पृच्छतु

सर्वे वा मा पृच्छत

SF सर्वे वा मा पृच्छत

यो वः कामयते

SF यस् वस् कामयते

तं वः पृच्छामि

SF तम् वस् पृच्छामि

सर्वान्वा वः पृच्छामीति ।

SF सर्वान् वा वस् पृच्छामि षति

ते न ब्राह्मणा न धृषुः ॥ २७ ॥

SF ते न ब्राह्मणास् न धृषुर्

मन्त्र २८ [III.ix.28]

तान्छैतैः श्लोकैः पप्रच्छ

SF तान् छ ऐतैस् श्लोकैस् पप्रच्छ

यथा वृक्षो वनस्पतिस्

SF यथा वृक्षस् वनस्पतिः

तथैव पुरुषोऽमृषा

SF तथा एव पुरुषस् अमृषा

तस्य लोमानि पर्णानि

SF तस्य पर्णानि लोमानि लोमानि पर्णानि

त्वगस्थोत्पाटिका भङ्गिः ॥ १ ॥

SF त्वङ् अस्य उत्पाटिका भङ्गिः

त्वय्य एवास्य रुधिरं

SF त्वयस् एव अस्य रुधिरम्

प्रस्यन्ति त्वय्य उत्पाटः

SF प्रस्यन्ति त्वयस् उत्पाटः

तस्मात्तदतृणान्प्रैति

SF तस्माद् तद् अतृणाद् अतृणान् प्रैति

रसो वृक्षाद्विवाऽऽडतात् ॥ २ ॥

SF रसस् वृक्षाद् एव आडताद्

मा ५ सान्यस्य शकराणि

SF मा ५ सानि अस्य शकराणि

किनाट ५ स्नाव

SF किनाटम् स्नाव

तत्स्थिरम् ।

SF तद् स्थिरम्

अस्थीन्यन्तरतो दाडुणि

SF अस्थीनि अन्तरतस् दाडुणि

मज्जा मज्जोपमा कृता ॥ ३ ॥

SF मज्जा मज्जोपमा कृता

यद्भृक्षो वृक्षो रोडति

SF यद् वृक्षस् वृक्षस् रोडति

मूलात्रवतः पुनः

SF मूलाद् नवतरस् पुनः

मर्त्यः स्वित्मृत्युना वृक्षः

SF मर्त्यस् स्वित् मृत्युना वृक्षस्

कस्मान्मूलात्प्ररोडति ॥ ४ ॥

SF कस्माद् मूलाद् प्ररोडति

रेतस इति मा वीयत

SF रेतसस् इति मा वीयत

श्रुवतस्तत्प्रजायते

SF श्रुवतस् तद् प्रजायते

धानारुड एव वै वृक्षो

SF धानारुड add. mark 1 एव वै वृक्षस्

ऽञ्जसा प्रेत्य सम्भवः ॥ ५ ॥

SF अन्यतस्क् अञ्जसा प्रेत्य सम्भवस्

यत्समूलमावृड्युर्

SF यद् समूलम् उड्युर् अवृड्युर्

वृक्षम्

SF वृक्षम्

न पुनराभवेत् ।

SF न पुनराभवेत्

मर्त्यः स्वित्मृत्युना वृक्षः

SF मर्त्यस् स्वित् मृत्युना वृक्षस्

कस्मान्मूलात्प्ररोडति ॥ ६ ॥

SF कस्माद् मूलाद् प्ररोडति

जात एव न जायते

SF जातस् एव न जायते

को न्वेनं जनयेत्पुनः

SF कस् नु अनेनम् जनयेत् पुनः

विज्ञानमानन्दं ब्रह्म

SF विज्ञानम् आनन्दम् ब्रह्म

रातिर्दातुः

SF रातेस्क् रातिस् दातुर्

પરાયણમ્

SF પરાયણમ્

તિષ્ઠમાનસ્ય તદ્વિદ ઇતિ ॥ ૭ ॥ ॥ ૨૮ ॥ ઇતિ નવમં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF તિષ્ઠમાનસ્ય તદ્વિદસ્ ઇતિ

ઇતિ બૃહદારણ્યકોપનિષદિ તૃતીયોઽધ્યાયઃ ॥

અથ ચતુર્તોઽધ્યાયઃ ।

પ્રથમં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [IV.i.1]

ૐ જનકો હ વૈદેહ આસાં ચકે

SF જનકસ્ હ વૈદેહસ્ આસામ્ ચકે

ઽથ હ યાજ્ઞવલ્ક્ય આવદ્રાજ ।

SF અથ હ યાજ્ઞવલ્ક્ય આવદ્રાજ

ત ડોવાચ

SF સ હ ઉવાચ જનકસ્ વૈદેહસ્ તમ્ હ ઉવાચ

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

કિમર્થમચારીઃ

SF કિમ્ અર્થમ્ અચારીસ્

પશૂનિચ્છન્નાણ્વન્તાનિત્ય

SF પશૂન્ ઇચ્છન્ આણ્વન્તાનિ ઇતિ

ઉભયમેવ

SF ઉભયમ્ એવ

સમ્રાઠ્

SF સ ડોવાચ

ઇતિ ડોવાચ ॥ ૧ ॥

SF ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૨ [IV.i.2]

યત્તે કશ્ચિદબ્રવીત્

SFk add. mark 1 यद् ते कश्चिद् अभवीत्

तच्छृण्वामेत्य्

SF तद् शृण्वामेति

अभवीन् मे जित्वा शैविनिर्वाग्वै ब्रह्मेति ।

SF अभवीत् मे जित्वा डैविनस् डैविनिर्वाग् वै ब्रह्म ऽति

यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्भूयात्

SF यथा मातृमान् पितृमान् आचार्यवान् भूयात्

तथा तच्छैविरभवीद्

SF तथा तद् डैविनस् ःऽवैविनिस् अभवीत्

वाग्वै ब्रह्मेत्य्

SF वाग् वै ब्रह्म ऽति

अवदतो छि छि ॐ स्यादित्य्

SF अवदतस् छि छिम् स्यात् ऽति

अभवीत्तु ते तस्याऽऽयतनं प्रतिष्ठाम् ।

SF अभवीत् तु ते तस्य आयतनम् प्रतिष्ठाम्

न मेऽभवीदित्य्

SF न मे अभवीत् ऽति

अेकपाद्वा अेतत्

SF अेकपाद् वै अेतद्

सम्नाद्

SF सम्नाद्

ऽति ।

SF ऽति

स वै नो भ्रूडि

SF स वै नस् भ्रूडि

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

वागेवाऽऽयतनम्

SF वाग् अेव आयतनम्

आकाशः प्रतिष्ठा

SF अकाशस् प्रतिष्ठा

प्रज्ञेत्येनदुपासीत ।

SF પ્રજ્ઞા ઇતિ એનદ્ ઉપાસીત

કા પ્રજ્ઞતા

SF કા પ્રજ્ઞતા

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

વાગેવ

SF વાક્ એવ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

ઇતિ હોવાય

SF ઇતિ હ ઉવાચ

વાચા વૈ

SF વાચા વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

બન્ધુઃ પ્રજ્ઞાયત

SF બન્ધુસ્ પ્રજ્ઞાયતે

ઋગ્વેદો યજુર્વેદઃ સામવેદોઽથર્વાક્ ગિરસ ઇતિહાસઃ પુરાણં વિદ્યા

ઉપનિષદઃ શ્લોકાઃ સૂત્રાણ્યનુવ્યાખ્યાનાનિ વ્યાખ્યાનાનીષ્ઠ

હુતમાશિતં પાયિતમયં ચ લોકઃ પરશ્ચ લોકઃ

સર્વાણિ ચ ભૂતાનિ વારૈવ

SF ઋગ્વેદસ્ યજુર્વેદસ્ સામવેદસ્ અથર્વાક્ ગિરસસ્

ઇતિહાસસ્ પુરાણમ્ વિદ્યા ઉપનિષદસ્ શ્લોકાસ્ સૂત્રાણિ

અનુવ્યાખ્યાનાનિ વ્યાખ્યાનાનિક add. mark 1 ઇષ્ટમ્ હુતમ્

આશિતમ્ પાયિતમ્ અયમ્ ચ લોકસ્ પરસ્ ચ લોકસ્

સર્વાણિ

ચ ભૂતાનિ વાચા એવ

સમ્રાટ્

SF સંરાટ્

પ્રજ્ઞાયન્તે

SF પ્રજ્ઞાયન્તે

વાગ્વૈ

SF वाङ् वै

सम्राट्

SF सम्राट्

परमं ब्रह्म

SF परमम् ब्रह्म

नैनं वाङ्जहाति

SF न ऐनम् वाङ् जहाति

सर्वाण्येनं भूतान्यभिक्षरन्ति ।

SF सर्वाणि ऐनम् भूतानि अभिक्षरन्ति

देवो भूत्वा देवानघ्येति

SF देवस् भूत्वा देवान् अघ्येति

य एव विद्वानेतदुपास्ते ।

SF यस् एवम् विद्वान् ऐतद् उपास्ते

उस्त्यृषभं सलसं ददामीति उवाच जनको वैदेहः ।

SF उस्त्यृषभम् सलसम् ददामि ऽति उवाच जनकस्

वैदेहस्

स उवाच याज्ञवल्क्यः

SF स उ उवाच याज्ञवल्क्यस्

पिता मेऽमन्यत

SF पिता मे अमन्यत

नाननुशिष्य उरेतेति ॥ २ ॥

SF न अननुशिष्य उरेत ऽति

मन्त्र ३ [IV.i.3]

यदेव ते कश्चिदब्रवीत्तच्छृण्वामेत्य्

SF k add. यद् एव ते कश्चिद् अब्रवीत् तद्

शृण्वाम ऽति

अब्रवीन्म उदङ्कुः शौल्बायनः

SF अब्रवीत् मे उदङ्कुस् शौल्बायनस् शौल्बायनः

प्राणो वै ब्रह्मेति ।

SF प्राणस् वै ब्रह्म ऽति

यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्ब्रूयात्

SF યથા માતૃમાન્ પિતૃમાન્ આચાર્યવાન્ બ્રૂયાત્
 તથા તચ્છૌલ્વાયનોઽબ્રવીત્
 SF તથા તદ્ ડૌલ્વાયનસ્ ઃઔલ્બાયનસ્ અબ્રવીત્
 પ્રાણો વૈ બ્રહ્મેત્ય્
 SF પ્રાણસ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ
 અપ્રાણતો હિ કિ ઃ સ્યાદિત્ય્
 SF અપ્રાણતસ્ હિ કિમ્ સ્યાત્ ઇતિ
 અબ્રવીત્તુ તે તસ્યાઽઽયતનં પ્રતિષ્ઠામ્ ।
 SF અબ્રવીત્ તુ તે તસ્ય આયતનમ્ પ્રતિષ્ઠામ્
 ન મેઽબ્રવીદિત્ય્
 SF ન મે અબ્રવીત્ ઇતિ
 એકપાદ્વા એતત્
 SF એકપાદ્ વૈ એતદ્
 સમ્રાઽ
 SF સમ્રાટ્
 ઇતિ ।
 SF ઇતિ
 સ વૈ નો બ્રૂહિ
 SF સ વૈ નસ્ બ્રૂહિ
 યાજ્ઞવલ્ક્ય ।
 SF યાજ્ઞવલ્ક્ય
 પ્રાણ એવાઽઽયતનમ્
 SF સક પ્રાણસ્ એવ આયતનમ્
 આકાશઃ પ્રતિષ્ઠા
 SF અકાશસ્ પ્રતિષ્ઠા
 પ્રિયમિત્યેનદુપાસીત ।
 SF પ્રિયમ્ ઇતિ એનદ્ ઉપાસીત
 કા પ્રિયતા
 SF કા પ્રિયતા
 યાજ્ઞવલ્ક્ય ।
 SF યાજ્ઞવલ્ક્ય
 પ્રાણ એવ

SF प्राणस् ओव

सम्राट्

SF सम्राट्

धृति उवाच

SF धृति उ उवाच

प्राणस्य वै

SF प्राणस्य वै

सम्राट्

SF सम्राट्

कामायायाज्यं याजयत्य्

SF कामाय आयाज्यम् याजयति

अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्णात्य्

SF अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्णाति

अपि तत्र वधाशङ्कुं भवति

SF अपि तत्र वधाषङ्गा वधाषङ्गा भवति

यां दिशमेति प्राणस्यैव

SF याम् दिशम् अति प्राणस्य ओव

सम्राट्

SF सम्राट्

कामाय

SF कामाय

प्राणो वै

SF प्राणस् वै

सम्राट्

SF सम्राट्

परमं ब्रह्म ।

SF परमम् ब्रह्म

नैनं प्राणो जहाति

SF न ऐनम् प्राणस् जहाति

सर्वाण्येनं भूतान्यभिक्षरन्ति ।

SF सर्वाणि ऐनम् भूतानि अभिक्षरन्ति

देवो भूत्वा देवानघ्येति

SF દેવસ્ ભૂત્વા દેવાન્ અગ્નેતિ

ય એવં વિદ્વાનેતદુપાસ્તે ।

SF યસ્ એવમ્ વિદ્વાન્ એતદ્ ઉપાસ્તે

હસ્ત્યૃષભમ્ ✨ સહસ્રં દદામીતિ હોવાચ જનકો વૈદેહઃ ।

SF હસ્ત્યૃષભમ્ સહસ્રમ્ દદામિ ઇતિ હ ઉવાચ જનકસ્
વૈદેહસ્

સ હોવાચ યાજ્ઞવલ્કયઃ

SF સ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્કયસ્

પિતા મેડમન્યત

SF પિતા મે અમન્યત

નાનનુશિષ્ય હરેતેતિ ॥ ૩ ॥

SF ન અનનુશિષ્ય હરેત ઇતિ

મન્ત્ર ૪ [IV.i.4]

યદેવ તે કશ્ચિદબ્રવીત્

SFk add. mark 1 યદ્ એવ તે કશ્ચિદ્ અબ્રવીત્

તચ્છૃણવામેત્ય્

SF તદ્ શ્ૃણવામ ઇતિ

અબ્રવીન્મે બર્કુર્વાષર્ણશ્

SF અબ્રવીત્ મે બર્કુસ્ વાષર્ણસ્

ચક્ષુર્વૈ બ્રહ્મેતિ ।

SF ચક્ષુસ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ

યથા માતૃમાન્ષિતૃમાનાચાર્યવાન્ બ્રૂયાત્

SF યથા માતૃમાન્ પિતૃમાન્ આચાર્યવાન્ બ્રૂયાત્

તથા તદ્વાષર્ણોડબ્રવીત્ય્

SF તથા તદ્ વાષર્ણસ્ અબ્રવીત્

ચક્ષુર્વૈ બ્રહ્મેત્ય્

SF ચક્ષુસ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ

અપશ્યતો હિ કિ ✨ સ્થાદિત્ય્

SF અપશ્યતસ્ હિ કિમ્ સ્થાત્ ઇતિ

અબ્રવીત્તુ તે તસ્થાડડયતનં પ્રતિષ્ઠામ્ ।

SF અબ્રવીત્ તુ તે તસ્ય આયતનમ્ પ્રતિષ્ઠામ્

न मेऽब्रवीदित्

SF न मे अब्रवीत् ऽति

ऐकपाद्वा ऐतत्

SF ऐकपाद् वै ऐतद्

सम्नाद्

SF सम्नाद्

ऽति ।

SF ऽति

स वै नो ब्रूहि

SF स वै नस् ब्रूहि

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

यक्षुरेवाऽऽयतनम्

SF यक्षुस् ऐव आयतनम्

आकाशः प्रतिष्ठा

SF अकाशस् प्रतिष्ठा

सत्यमित्येतद्गुपासीत् ।

SF सत्यम् ऽति ऐतद् उपासीत्

का सत्यता

SF का सत्यता

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

यक्षुरेव

SF यक्षुस् ऐव

सम्नाद्

SF सम्नाद्

ऽति उवाच

SF ऽति उ उवाच

यक्षुषा वै

SF यक्षुषा वै

सम्नाद्

SF सम्नाद्

પશ્યન્તમાહુર્

SF પશ્યન્તમ્ આહુર્

અદ્રાક્ષીરિતિ ।

SF અદ્રાક્ષીસ્ ઇતિ

સ આહાદ્રાક્ષમિતિ

SF સસ્ આહ અદ્રાક્ષમ્ ઇતિ

તત્સત્યં ભવતિ

SF તદ્ સત્યમ્ ભવતિ

ચક્ષુર્વૈ

SF ચક્ષુસ્ વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

પરમં બ્રહ્મ

SF પરમમ્ બ્રહ્મ

નૈનં ચક્ષુર્જહાતિ

SF ન એનમ્ ચક્ષુસ્ જહાતિ

સર્વાણ્યેનં ભૂતાન્યભિક્ષરન્તિ ।

SF સર્વાણિ એનમ્ ભૂતાનિ અભિક્ષરન્તિ

દેવો ભૂત્વા દેવાનગ્ચેતિ

SF દેવસ્ ભૂત્વા દેવાન્ અગ્ચેતિ

ય એવં વિદ્વાનેતદુપાસ્તે ।

SF યસ્ એવમ્ વિદ્વાન્ એતદ્ ઉપાસ્તે

હસ્ત્યભમ્ ❖ સહસ્રં દદામીતિ હોવાચ જનકો વૈદેહઃ ।

SF હસ્ત્યભમ્ સહસ્રમ્ દદામિ ઇતિ હ ઉવાચ જનકસ્

વૈદેહસ્

સ હોવાચ યાજ્ઞવલ્કયઃ

SF સ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્કયસ્

પિતા મેઽમન્યત

SF પિતા મે અમન્યત

નાનનુશિષ્ય હરેતેતિ ॥ ૪ ॥

SF ન અનનુશિષ્ય હરેત ઇતિ

मन्त्र ५ [IV.i.5]

यदेव ते कश्चिदब्रवीत्

SFk add. mark 1 यद् एव ते कश्चिद् अब्रवीत्

तच्छृण्वामेत्य्

SF तद् शृण्वाम् इति

अब्रवीन्मे गर्दभीविपीतो भारद्वाजः

SF अब्रवीत् मे गर्दभीविपीतस् भारद्वाजस्

श्रोत्रं वै ब्रह्मेति

SF श्रोत्रम् वै ब्रह्म इति

यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्भूयात्

SF यथा मातृमान् पितृमान् आचार्यवान् भूयात्

तथा तद्भारद्वाजोऽब्रवीत्

SF तथा तद् भारद्वाजस् अब्रवीत्

श्रोत्रं वै ब्रह्मेत्य्

SF श्रोत्रम् वै ब्रह्म इति

अशृण्वतो हि किं स्यादित्य्

SF अशृण्वतस् हि किम् स्यात् इति

अब्रवीत्तु ते तस्याऽऽयतनं प्रतिष्ठाम् ।

SF अब्रवीत् तु ते तस्य आयतनम् प्रतिष्ठाम्

न मेऽब्रवीदित्य्

SF न मे अब्रवीत् इति

अेकपाद्वा अेतत्

SF अेकपाद् वै अेतद्

सम्नाद्

SF सम्नाद्

इति ।

SF इति

स वै नो ब्रूहि

SF स वै नस् ब्रूहि

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

શ્રોત્રમેવાડડયતનમ્

SF શ્રોત્રમ્ એવ આયતનમ્

આકાશઃ પ્રતિષ્ઠાડનન્તમિત્યેનદુપાસીત ।

SF અકાશસ્ પ્રતિષ્ઠા અનન્તમ્ ઇતિ એનદ્ ઉપાસીત

કાડનન્તતા

SF કા અનન્તતા

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

દિશ એવ

SF દિશસ્ એવ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

ઇતિ હોવાય

SF ઇતિ હ ઉવાય

તસ્માદ્વૈ

SF તસ્માદ્ વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

અપિ યાં કાઞ્ચ દિશં ગચ્છતિ નૈવાસ્થ્યા અન્તં ગચ્છત્

sN k add. અપિ યામ્ કાઞ્ચ દિશમ્ ગચ્છતિ ન એવ

અસ્થ્યાસ્ અન્તમ્ ગચ્છતિ

અનન્તા હિ દિશો

SF અનન્તાસ્ હિ દિશસ્

દિશો વૈ

SF શ્રોત્રમ્ હિ દિશસ્ k દિશસ્ વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

શ્રોત્રં ✕ શ્રોત્રં વૈ

SF શ્રોત્રમ્શ્રોત્રમ્ વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

પરમં બ્રહ્મ ।

SF परमम् ब्रह्म

नैनं श्रोत्रं जडाति

SF न ऐनम् श्रोत्रम् जडाति

सर्वाण्येनं भूतान्यभिक्षरन्ति ।

SF सर्वाणि ऐनम् भूतानि अभिक्षरन्ति

देवो भूत्वा देवानघ्येति

SF देवस् भूत्वा देवान् अघ्येति

य एवं विद्वानेतदुपास्ते ।

SF यस् ऐवम् विद्वान् अतद् उपास्ते

उस्त्यृषभं सडसं ददामीति

SF उस्त्यृषभम् सडसम् ददामि एति

डोवाय जनको वैदेडः ।

SF उ डोवाय जनकस् वैदेडस्

स डोवाय याज्ञवल्क्यः

SF स उ डोवाय याज्ञवल्क्यस्

पिता मेऽमन्यत

SF पिता मे अमन्यत

नाननुशिष्य उरेतेति ॥ ५ ॥

SF न अननुशिष्य उरेत एति

मन्त्र ६ [IV.i.6]

यदेव ते कश्चिदब्रवीत्

SFk add. mark 1 यद् ऐव ते कश्चिद् अब्रवीत्

तच्छृण्वामेत्य्

SF तद् शृण्वाम एति

अब्रवीन्मे सत्यकामो जाबालो

SF अब्रवीत् मे शत्यकामस् जाबालस्

मनो वै ब्रह्मेति

SF मनस् वै ब्रह्म एति

यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्भूयात्

SF यथा मातृमान् पितृमान् आचार्यवान् भूयात्

तथा तज्जाबालो अब्रवीन्

SF તથા તદ્ જાબાલો અબ્રવીત્
 મનો વૈ બ્રહ્મેત્ય્
 SF મનસ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ
 અમનસો હિ કિં સ્યાદિત્ય્
 SF અમનસસ્ હિ કિમ્ સ્યાત્ ઇતિ
 અબ્રવીત્તુ તે તસ્યાડડયતનં પ્રતિષ્ઠામ્ ।
 SF અબ્રવીત્ તુ તે તસ્ય આયતનમ્ પ્રતિષ્ઠામ્
 ન મેડબ્રવીદિત્ય્
 SF ન મે અબ્રવીત્ ઇતિ
 એકપાદ્વા એતત્
 SF એકપાદ્ વૈ એતદ્
 સમ્રાડ્
 SF સમ્રાડ્
 ઇતિ ।
 SF ઇતિ
 સ વૈ નો બ્રૂહિ
 SF સ વૈ નસ્ બ્રૂહિ
 યાજ્ઞવલ્ક્ય ।
 SF યાજ્ઞાવલ્ક્ય
 મન એવાડડયતનમ્
 SF મનસ્ એવ આયતનમ્
 આકાશઃ પ્રતિષ્ઠાડડનન્દ ઇત્યેનદ્દુપાસીત ।
 SF અકાશસ્ પ્રતિષ્ઠા આનન્દસ્ ઇતિ એનદ્ ઉપાસીત
 કાડડનન્દતા
 SF કા આનન્દતા
 યાજ્ઞવલ્ક્ય ।
 SF યાજ્ઞવલ્ક્ય
 મન એવ
 SF મનસ્ એવ
 સમ્રાડ્
 SF સમ્રાડ્
 ઇતિ હોવાય

SF धति ङ उवाच

मनसा वै

SF मनसा वै

सम्राट्

SF सम्राट्

स्त्रियमभिलार्यते

SF स्त्रियम् अभिलार्यति अभिलार्यते

तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते

SF तस्याम् प्रतिरूपस् पुत्रस् जायते

स आनन्दो ।

SF सस् आनन्दस्

मनो वै

SF मनस् वै

सम्राट्

SF सम्राट्

परमं ब्रह्म

SF परमम् ब्रह्म

नैनं मनो जहाति

SF न ऐनम् मनस् जहाति

सर्वाण्येनं भूतान्यभिक्षरन्ति ।

SF सर्वाणि ऐनम् भूतानि अभिक्षरन्ति

देवो भूत्वा देवान्येति

SF देवस् भूत्वा देवान्येति

य ऐवं विद्वानेतदुपास्ते ।

SF यस् ऐवम् विद्वानेतद् उपास्ते

उस्त्यृषभ ✿ सडस्रं ददामिती उवाच जनको वैदेडः ।

SF उस्त्यृषभ सडस्रम् ददामि धति ङ उवाच जनकस्

वैदेडस्

स उवाच याज्ञवल्क्यः

SF स ङ उवाच याज्ञवल्क्यस्

पिता मेऽमन्यत

SF पिता मे अमन्यत

નાનનુશિષ્ય હરેતેતિ ॥ ૬ ॥

SF ન અનનુશિષ્ય હરેત ઇતિ

મન્ત્ર ૭ [IV.i.7]

યદેવ તે કશ્ચિદબ્રવીત્

SFk add. mark 1 યદ્ એવ તે કશ્ચિદ્ અબ્રવીત્

તચ્છૃણવામેત્ય્

SF તદ્ શ્ૃણવામ ઇતિ

અબ્રવીન્મે વિદગ્ધઃ શાકલ્યો

SF અબ્રવીત્ મે વિદગ્ધસ્ હાકલ્યસ્

હૃદયં વૈ બ્રહ્મેતિ

SF હૃદયમ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ

યથા માતૃમાન્પિતૃમાનાચાર્યવાન્બ્રૂયાત્

SF યથા માતૃમાન્ પિતૃમાન્ આચાર્યવાન્ બ્રૂયાત્

તથા તચ્છાકલ્યોડબ્રવીદ્

SF તથા તદ્ હાકલ્યસ્ અબ્રવીત્

હૃદયં વૈ બ્રહ્મેત્ય્

SF હૃદયમ્ વૈ બ્રહ્મ ઇતિ

અહૃદયસ્ય હિ કિં સ્થાદિત્ય્

SF અહૃદયસ્ય હિ કિમ્ સ્થાત્ ઇતિ

અબ્રવીત્તુ તે તસ્યાડડયતનં પ્રતિષ્ઠાં ।

SF અબ્રવીત્ તુ તે તસ્ય આયતનમ્ પ્રતિષ્ઠામ્

ન મેડબ્રવીદિત્ય્

SF ન મે અબ્રવીત્ ઇતિ

એકપાદ્વા એતત્

SF એકપાદ્ વૈ એતદ્

સમ્રાડ્

SF સમ્રાટ્

ઇતિ ।

SF ઇતિ

સ વૈ નો બ્રૂહિ

SF સ વૈ નસ્ બ્રૂહિ

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

दृष्टयमेवाऽऽयतनम्

SF दृष्टयम् अवे आयतनम्

आकाशः प्रतिष्ठा

SF अकाशस् प्रतिष्ठा

स्थितिरित्येनदुपासीत ।

SF स्थितिस् षति अनेन उपासीत

का स्थितिता

SF का स्थितिता

याज्ञवल्क्य ।

SF याज्ञवल्क्य

दृष्टयमेव

SF दृष्टयम् अवे

सम्राट्

SF सम्राट्

षति ङोवाय

SF षति ङ ङोवाय

दृष्टयं वै

SF दृष्टयम् वै

सम्राट्

SF सम्राट्

सर्वेषां भूतानामायतनम्

SF सर्वेषाम् भूतानाम् आयतनम्

दृष्टयं वै

SF दृष्टयम् वै

सम्राट्,

SF सम्राट्

सर्वेषां भूतानां प्रतिष्ठा

SF सर्वेषाम् भूतानाम् प्रतिष्ठा

दृष्टये ङ्येव

SF दृष्टये ङि अवे

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

સર્વાણિ ભૂતાનિ પ્રતિષ્ઠિતાનિ ભવન્તિ

SF સર્વાણિ ભૂતાનિ પ્રતિષ્ઠિતાનિ ભવન્તિ

હૃદયં વૈ

SF હૃદયમ્ વૈ

સમ્રાટ્

SF સમ્રાટ્

પરમં બ્રહ્મ

SF પરમમ્ બ્રહ્મ

નૈન ય હૃદયં જહાતિ

SF ન એનમ્ હૃદયમ્ જહાતિ

સર્વાણ્યેન ભૂતાન્યભિક્ષરન્તિ ।

SF સર્વાણિ એનમ્ ભૂતાનિ અભિક્ષરન્તિ દેવસ્ ભૂત્વા દેવાન્

અપ્યેતિ

દેવો ભૂત્વા દેવાનપ્યેતિ

SF દેવસ્ ભૂત્વા દેવાન્ અપ્યેતિ

ય એવં વિદ્વાનેતદુપાસ્તે ।

SF યસ્ એવમ્ વિદ્વાએતદ્ ઉપાસ્તે

હસ્ત્યષભ ય સહસ્રં દદામીતિ હોવાચ જનકો વૈદેહઃ ।

SF હસ્ત્યષભમ્ સહસ્રમ્ દદામિ ઇતિ હ ઉવાચ જનકસ્

વૈદેહસ્

સ હોવાચ યાજ્ઞવલ્કયઃ

SF સ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્કયસ્

પિતા મેઽમન્યત નાનનુશિષ્ય હરેતેતિ ॥ ૭ ॥ ઇતિ પ્રથમં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF પિતા મે અમન્યત ન અનનુશિષ્ય હરેત ઇતિ

દ્વિતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [IV.1.1]

જનકો હ વૈદેહઃ કૂર્યાદુપાવસર્પન્નુવાચ

SF अथ ङ जनकस् जनकस् ङ वैदेडस् कूर्याद्

उपावसर्पन् उवाच

नमस्तेऽस्तु

SF नमस् तेk add. mark 1 अस्तु

याज्ञवल्क्यानु मा शाधीति ।

SF याज्ञवल्क्य अनु मा शाधि ऽति

स ङोवाच

SF स ङ उवाच

यथा वै

SF यथा वै

सम्नाप्

SF सम्नाद्

महान्तमध्वानमेध्यत्रयं वा नावं वा

समादधीतैवमेवैताभिरुपनिषद्भिः समाहितात्माऽस्य्

SF महान्तम् अध्वानम् ऐष्यन् रथम् वा नावम् वा

समादधीत ऐवम् ऐव ऐताभिस् उपनिषद्भिस् समाहितात्मा

असि

ऐवं वृन्दारक आढ्यः सन्नधीतवेद उक्तोपनिषत् ऽतो

विमुच्यमानः क्व गमिष्यसीति ।

SF ऐवम् वृन्दारकस् आढ्यस् सन् अधीतवेदस्

उक्तोपनिषत्स् ऽतस् विमुच्यमानस् क्व गमिष्यसि ऽति

नाढं तद्

SF न अढम् तद्

भगवन्

SF भगवन्

वेद यत्र गमिष्यामीत्य्

SF वेद यत्र गमिष्यामि ऽति

अथ वै तेऽढं तद्गक्ष्यामि यत्र गमिष्यसीति ।

SF अथ वै ते अढम् तद् वक्ष्यामि यत्र गमिष्यसि ऽति

अवीतु भगवानिति ॥ १ ॥

SF अवीतु भगवान् ऽति

મન્ત્ર ૨ [IV.I.2]

ઇન્ધો હ વૈ નામૈષ યોડયં દક્ષિણોડક્ષન્પુરુષસ્

SF ઇન્ધસ્ હ વૈ નામ એષ યસ્ અયમ્ દક્ષિણો અક્ષન્

પુરુષઃ

તં વા એતમિન્ધં સન્તમિન્દ્ર ઇત્યાચક્ષતે પરોક્ષૈૃવ

SF તમ્ વૈ એતમ્ ઇન્ધમ્ સન્તમ્ ઇન્દ્રસ્ ઇતિ આચક્ષતે

પરોક્ષૈણ એવ

પરોક્ષપ્રિયા ઇવ હિ દેવાઃ પ્રત્યક્ષદ્વિષઃ ॥ ૨ ॥

SF પરોક્ષપ્રિયાસ્ ઇવ હિ દેવાસ્ પ્રત્યક્ષદ્વિષસ્

મન્ત્ર ૩ [IV.I.3]

અથૈતદ્વામેડક્ષણિ પુરુષરૂપમ્

SF અથ એતદ્ વામે અક્ષિણિ અક્ષન્ પુરુષરૂપમ્

એષાડસ્ય પત્ની વિરાટ્

SF એષા અસ્ય પત્ની વિરાટ્

તયોરેષ સ્ સ્તાવો ય એષોડન્તર્હૃદય આકાશો

SF તયોસ્ એષ સ્ સ્તાવસ્ યસ્ એષસ્ અન્તર્હૃદયે

આકાશસ્

ડયૈનયોરેતદન્ત્રં ય એષોડન્તર્હૃદયે લોહિતપિણ્ડો

SF અથ એનયોસ્ એતદ્ અન્ત્રમ્ યસ્ એષસ્ અન્તર્હૃદયે

લોહિતપિણ્ડસ્

ડયૈનયોરેતત્પ્રાવરણં યદેતદન્તર્હૃદયે

જાલકમિવાથૈનયોરેષા સૃતિઃ સઙ્ચરણી યૈષા

હૃદયાદૂર્ધ્વા નાડ્યુચ્ચરતિ ।

SF અથ એનયોસ્ એતદ્ પ્રાવરણમ્ યદ્ એતદ્ અન્તર્હૃદયે

યથા કેશઃ સહસ્રઘા ભિન્ન એવમસ્યૈતા હિતા નામ

નાડ્યોડન્તર્હૃદયે પ્રતિષ્ઠિતા ભવન્ત્ય્

SF તાસ્ વૈ અસ્ય એતાસ્ હિતાસ્ નામ નાડ્યસ્ યથ કેશસ્

સહસ્રઘા ભિન્નસ્ યથા કેશસ્ સહસ્રઘા ભિન્નસ્

એવમ્ અસ્ય

એતાસ્ હિતાસ્ નામ નાડ્યસ્ અન્તર્હૃદયે પ્રતિષ્ઠિતાસ્

डवनुतु

अेतडडरुवरु अेतदरसुडवदरसुडवतु

SF अेतडडरुसु डै अेतडु अेतदु असुडवतु आसुडवतु

तसुडरदेष डुरवुवुकुतरडरतरतु रवैव डवतुडसुडररुडररुडररुडरतुडनुडः

॥ 3 ॥

SF तसुडरदु अेष डुरवुवुकुतरडरतरतुसु रव डवतु असुडरदु

शररुडररुडु आतुडनुसु

डनुतु ४ [IV.I.4]

तसुड डुररुडु दुरकुरडुररुडुः डुररुडुः

SF तसुड डै अेतसुड डुरुषसुडुडु OM. डै ॥ १ ॥ डुररुडु दुरकु

डुररुडुसु डुररुडुसु

दुडुडुडुडु दुरकुरडुडुडुडु डुररुडुः

SF दुडुडुडुडु दुरकु दुडुडुडुडुडुसु डुररुडुसु

डुरतुडुडु दुरकुरडुरतुडुडुडुः डुररुडुः

SF डुरतुडुडु दुरकु डुरतुडुडुडुडुसु डुररुडुसु

डुदुडुडु दुरकुरडुडुडुडुः डुररुडुः

SF डुदुडुडु दुरकु डुदुडुडुडुडुसु डुररुडुसु

डुधुडु दुरकुरडुधुडुः डुररुडुः

SF डुधुडु दुरकु डुधुडुडुडुसु डुररुडुसु

अवरुडु दुरकुरडुवरुडुडुडुः डुररुडुः

SF अवरुडु दुरकु अवरुडुडुडुडुसु डुररुडुसु

सुवरु दुरकुरः सुवरु डुररुडुः ।

SF सुवरुसु दुरकुरसु सुवरु डुररुडुसु

स अेष नेतु नेतुडरडुतुडरगुडुडु न डु गुडुडुडुडुडुडुडुडु न डु शुरुडुडुडुडुडुडुडु

डुसुडुगुडु न डु सजुडुडुडुडुडुडुडुडु न

वुडुडुडुडु न सुडुडुडुडुडु

SF ससु अेष न रतु न रतु आतुडर अगुडुडुडुडुडुडु न डु गुडुडुडुडु

अशुरुडुडुडुडुडु न डु शुरुडुडुडुडुडुडुडुडुडु न सजुडुडुडुडुडुडुडुडु न

वुडुडुडुडु

असुडुगुडुडुडुडु न डु सजुडुडुडुडुडुडुडुडुडु न वुडुडुडुडुडुडुडुडु न सुडुडुडुडुडुडु

अडुडुडुडु डै

SF અભયમ્ વૈ

જનક

SF જનક

પ્રામોડસીતિ હોવાય યાજ્ઞવલ્ક્યઃ ।

SF પ્રામસ્ અસિ ઇતિ હ ઉવાય યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

સ હોવાય જનકો વૈદેહોડભયં ત્વા ગચ્છતાદ્

SF સ હ ઉવાય જનકસ્ વૈદેહસ્ અભયમ્ ત્વા આગચ્છતાત્

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

યો નો

SF યસ્ નસ્

ભગવન્

SF ભગવન્

અભયં વેદ્યસે

SF અભયમ્ વેદ્યસે

નમસ્તેડસ્ત્

SF નમસ્ તે અસ્તુ

ઇમે વિદેહા અયમહમસ્મિ ॥ ૪ ॥ ઇતિ દ્વિતીયં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF ઇમે વિદેહાસ્ અયમ્ અહમ્ અસ્મિ ઇતિ

તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [IV.Ii.1]

જનક ઃ હ વૈદેહં યાજ્ઞવલ્ક્યો જગામ

SF જનકમ્ હ વૈદેહમ્ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ જગામ

સ મેને ન વદિષ્ય ઇતિ સ મેને ન વદિષ્ય ઇત્ય્

SF સમ્ એનેન વદિષ્યે ઇતિ સ મેને ન વદિષ્યે ઇતિ

અથ હ યજ્જનકશ્ચ વૈદેહો યાજ્ઞવલ્ક્યશ્ચાગ્નિહોત્રે

સમૂદાતે

SF અથ હ યદ્ જનકસ્ ચ વૈદેહસ્ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ ચ

અગ્નિહોત્રે સમૂદતુર્ સમૂદાતે

તસ્મૈ હ યાજ્ઞવલ્ક્યો વરે દદૌ ।

SF तस्मै ङ याज्ञवल्क्यस् वरम् ददौ
स ङ कामप्रश्नमेव वद्रे ।

SF स ङ कामप्रश्नम् अेव वद्रे
त ॐ ङास्मै ददौ ।

SF तम् ङ अस्मै ददौ
त ॐ ङ सम्राडेव पूर्वं पप्रच्छ ॥ १ ॥

SF तम् ङ सम्राट् अेव पूर्वस् पप्रच्छ
मन्त्र २ [IV.Ii.2]

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

ङिञ्ज्योतिरयं पुरुष इत्य्

SF ङिञ्ज्योतिस् अयम् पुरुषस् इति

आदित्यज्योतिः

SF आदित्यज्योतिस्

सम्राट्

SF सम्राट्

इति ङोवायाऽऽदित्येनैवायं ज्योतिषाऽऽस्ते पत्ययते कर्म कुरुते

विपत्येतीत्य्

SF इति ङ ङवाय आदित्येन अेव अयम् ज्योतिषा आस्ते पत्ययते

कर्म कुरुते विपर्येति इति

अेवमेवैतद्

SF अेवम् अेव अेतद्

याज्ञवल्क्य ॥ २ ॥

SF याज्ञवल्क्य

मन्त्र ३ [IV.Ii.3]

अस्तमित आदित्ये

SF अस्तमिते आदित्ये

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

ङिञ्ज्योतिरेवायं पुरुष इति ।

SF કિંજ્યોતિસ્ એવ અયમ્ પુરુષસ્ ઇતિ
 ચન્દ્રમા એવાસ્ય જ્યોતિર્ભવતીતિ ચન્દ્રમસૈવાયં
 જ્યોતિષાસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે વિપલ્યેતીત્ય્
 SF ચન્દ્રેણ એવ અયમ્ ચન્દ્રમાસ્ એવ અસ્ય જ્યોતિસ્ ભવતિ
 ચન્દ્રમસા એવ અયમ્ જ્યોતિષાઽસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે
 વિપર્યેતિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ॥ ૩ ॥

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

મન્ત્ર ૪ [IV.Ii.4]

અસ્તમિત આદિત્યે

SF અસ્તમિતે આદિત્યે

યાજ્ઞવલ્ક્ય

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

ચન્દ્રમસ્યસ્તમિતે

SF ચન્દ્રમસિ અસ્તમિતે

કિંજ્યોતિરેવાયં પુરુષ ઇત્ય્

SF કિંજ્યોતિસ્ એવ અયમ્ પુરુષસ્ ઇતિ

અગ્નિરેવાસ્ય જ્યોતિર્ભવત્ય્

SF ઇતિ હ ઉવાચ અગ્નિસ્ એવ અસ્ય જ્યોતિસ્ ભવતિ

અગ્નિનૈવાયં જ્યોતિષાઽસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે વિપલ્યેતીત્ય્

SF અગ્નિ એવ જ્યોતિષા આસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે વિપર્યેતિ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ॥ ૪ ॥

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

મન્ત્ર ૫ [IV.Ii.5]

અસ્તમિત આદિત્યે

SF અસ્તમિતે આદિત્યે

याज्ञवल्क्य

SF याज्ञवल्क्य

यन्द्रमस्यस्तमिते

SF यन्द्रमसि अस्तमिते

शान्तेऽग्नौ

SF शान्ते अग्नौ

किञ्जयोतिरेवायं पुरुष इति ।

SF किञ्जयोतिस् एव अयम् पुरुषस् इति

वागेवास्य ज्योतिर्भवतीति

SF इति उ उवाच वाक् एव अस्य ज्योतिस् भवति

वायैवायं ज्योतिषास्ते पत्ययते कर्म कुरुते विपत्येतीति ।

SF वाया एव अयम् ज्योतिषा आस्ते पत्ययते कर्म कुरुते

विपर्येति

तस्माद्धै

SF तस्माद् वै

सम्राट्

SF सम्राट्

अपि यत्र स्वः पाणिर्न विनिर्ज्ञायते

SF अपि यत्र स्वस् पाणिस् न विनिर्ज्ञायते

ऽथ यत्र वागुच्यरत्य्

SF अथ यत्र वाक् उच्यरति

उपैव तत्र न्येतीत्य्

SF उप एव तत्र न्येति इति

एवमेवैतद्

SF एवम् एव ऐतद्

याज्ञवल्क्य ॥ ५ ॥

SF याज्ञवल्क्य

मन्त्र ६ [IV.Ii.6]

अस्तमित आदित्ये

SF अस्तमिते आदित्ये

याज्ञवल्क्य

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય
 ચન્દ્રમસ્યસ્તમિતે
 SF ચન્દ્રમસિ અસ્તમિતે
 શાન્તેઽગ્નૌ
 SF શાન્તે અગ્નૌ
 શાન્તાયાં વાચિ
 SF શાન્તાયામ્ વાચિ
 કિંજ્યોતિરેવાયં પુરુષ ઇત્ય્
 SF કિંજ્યોતિસ્ એવ અયમ્ પુરુષસ્ ઇતિ
 આત્મૈવાસ્ય જ્યોતિર્ભવત્ય્
 SF ઇતિ હ ઉવાચ આત્મા એવ અસ્ય જ્યોતિસ્ ભવતિ
 આત્મનૈવાયં જ્યોતિષાઽઽસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે વિપલ્યેતીતિ ॥

૬ ॥

SF આત્મના એવ અયમ્ જ્યોતિષા આસ્તે પલ્યયતે કર્મ કુરુતે
 વિપર્યેતિ ઇતિ

મન્ત્ર ૭ [IV.Ii.7]

કતમ આત્મેતિ ।

SF કતમસ્ આત્મા ઇતિ

યોઽયં વિજ્ઞાનમયઃ પ્રાણેષુ હૃદ્યન્તજ્યોતિઃ

વિજ્ઞાનમયઃ પ્રાણેષુ હૃદ્યન્તજ્યોતિઃ પુરુષઃ

SF યસ્ અયમ્ વિજ્ઞાનમયસ્ પુરુષસ્ પ્રાણેષુ હૃદિ

અન્તજ્યોતિસ્ વિજ્ઞાનમયસ્ પ્રાણેષુ હૃદિ અન્તજ્યોતિસ્

પુરુષસ્ સ સમાનઃ સન્તુભૌ લોકાવનુસઞ્ચરતિ ।

SF સ સમાનસ્ સન્ ઉભૌ લોકૌ સઞ્ચરતિ અનુસઞ્ચરતિ

ધ્યાયતીવ લેલાયતીવ સ હિ સ્વપ્નો ભૂત્વેમં લોકમતિકામતિ

મૃત્યો રૂપાણિ ॥ ૭ ॥

SF ધ્યાયતિ ઇવ લેલાયતિ ઇવ સઘીસ્ક સ હિ સ્વપ્નસ્

ભૂત્વા ઇમમ્ લોકમ્ અતિકામતિક add મૃત્યોસ્ રૂપાણિ

મન્ત્ર ૮ [IV.Ii.8]

સ વા અયં પુરુષો જાયમાનઃ શરીરમભિસમ્પદમાનઃ પાપ્મભિઃ

स ॐ सृज्यते ।

SF स वै अयम् पुरुषस् जायमानस् शरीरम्

अभिसम्पद्यमानस् पाप्मभिस् स ॐ सृज्यते

स उक्तामन्त्रिमाणः पाप्मनो विजडाति ॥ ८ ॥

SF सस् उक्तामन् म्रियमाणस् पाप्मनस् विजडाति निजडाति

मृत्योस् रुपाणिक OM

मन्त्र ८ [IV.Ii.9]

तस्य वा ऐतस्य पुरुषस्य द्वे ऐव स्थाने भवत

SF तस्य वै ऐतस्य पुरुषस्य द्वे ऐव स्थाने भवतस्

ॐ य परलोकस्थानं य

SF ॐ य परलोकस्थानम् य

सन्ध्यं तृतीयं ॐ स्वप्नस्थानम्

SF सन्ध्यम् तृतीयम् स्वप्नस्थानम्

तस्मिन्सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्ने उभे स्थाने पश्यतीदं य

परलोकस्थानं य

SF तस्मिन् सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन् उभे स्थाने पश्यति

ॐ य परलोकस्थानम् य

अथ यथाङ्गमोऽयं परलोकस्थाने भवति

SF अथ यथाङ्गमस् अयम् परलोकस्थाने भवति

तमाङ्गमाङ्गभ्योभयान्पाप्मन आनन्दा ॐ श्च पश्यति ।

SF तम् आङ्गमम् आङ्गभ्य उभयान् पाप्मनस् आनन्दान् य

पश्यति

स यत्र प्रस्वपित्य्

SF स यत्र अयम्क OM. प्रस्वपिति

अस्य लोकस्य सर्वावतो मात्रामपादाय

SF अस्य लोकस्य सर्वावतस् मात्राम् अपादाय

स्वयं विडत्य स्वयं निर्माय स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपित्य्

SF स्वयम् विडत्य स्वयम् निर्माय स्वेन भासा स्वेन

ज्योतिषा प्रस्वपिति

अत्रायं पुरुषः स्वयं ज्योतिर्भवति ॥ ८ ॥

SF अत्र अयम् पुरुषस् स्वयञ्ज्योतिस् भवति

मन्त्र १० [IV.Ii.10]

न तत्र रथा न रथयोगा न पन्थानो भवन्त्य्

SF न तत्र रथास् न रथयोगास् न पन्थानस् भवन्ति

अथ रथान्नथयोगान्पथः सृजते ।

SF अथ रथान् रथयोगान् पथस् सृजते

न तत्राऽऽनन्दा मुद्दः प्रमुद्दो भवन्त्य्

SF न तत्र आनन्दास् मुद्दस् प्रमुद्दस् भवन्ति

अथाऽऽनन्दान्मुद्दः प्रमुद्दः सृजते ।

SF अथ आनन्दान् मुद्दस् प्रमुद्दस् सृजते

न तत्र वेशान्ताः पुष्करिण्यः स्रवन्त्यो भवन्त्य्

SF न तत्र वेशान्तास् स्रवन्त्यस् पुष्करिण्यस्

स्रवन्त्यस् भवन्ति

अथ वेशान्तान्पुष्करिणीः स्रवन्तीः सृजते

SF अथ वेशान्तान् स्रवन्तीस् पुष्करिणीस् पुष्करिणीस्

स्रवन्तीस् सृजते

स छि कर्ता ॥ १० ॥

SF स छि कर्ता

मन्त्र ११ [IV.Ii.11]

तदेते श्लोका भवन्ति

SF तद् अपि अेते श्लोकास् तद् अेते श्लोकास् भवन्ति

स्वप्नेन शारीरमभिप्रळत्या

SF स्वप्नेन शारीरम् अभिप्रळत्य

सुप्तः सुप्तान्भियाकशीति ।

SF असुप्तस् सुप्तान् अभियाकशीति

शुक्लमादाय पुनरैति स्थानम्

SF शुक्लम् आदाय पुनरैति स्थानम्

छिरण्मयः पुरुष अेकल सः ॥ ११ ॥

SF छिरण्मयस् पौरुषस् पुरुषस् अेकल सस्

मन्त्र १२ [IV.Ii.12]

प्राणैर्न रक्षत्रपरं कुलायम्

SF प्राणैर्न रक्षन् अपरम् अवरम् कुलायम्

बहिष्कुलायादमृतश्चरित्वा

SF बहिस् कुलायाद् अमृतस् चरित्वा

स ष्यतेऽमृतो यत्रकाम् ॐ

SF सस् ष्यते अमृतस् यत्रकामम्

छिरण्मयः पुरुष ओकळ ॐ सः ॥ १२ ॥

SF छिरण्मयस् पौरुषस् पुरुषस् ओकळ ॐ सस्

मन्त्र १३ [IV.Ii.13]

स्वप्नान्तं उच्यवयमीयमानो

SF स्वप्नान्ते उच्यवयम् ष्यमानस्

रुपाणि देवः कुरुते बहूनि ।

SF रुपाणि देवस् कुरुते बहूनि

उतेव स्त्रीभिः सड मोदमानो

SF उत षव स्त्रीभिस् सड मोदमानस्

जक्षदुतेवापि भयानि पश्यन् ॥ १३ ॥

SF जक्षत् उत षव अपि भयानि पश्यन्

मन्त्र १४ [IV.Ii.14]

आराममस्य पश्यन्ति

SF अरामम् अस्य पश्यन्ति

न तं पश्यति कश्चनेति ।

SF न तम् कश्चन पश्यति षति पश्यति कस् चन षति

तं नाऽऽयतं बोधयेदित्याहुः ।

SF तम् न आयतम् बोधयेत् षति आहुर्

दुर्भिषज्य ॐ ङास्मै भवति

SF दुर्भिषज्यम् ङ अस्मै भवति

यमेष न प्रतिपद्यते ॥ १४ ॥

SF यम् अेष न प्रतिपद्यते

अथो भल्वाहुर्

SF અથ ઉ ખલુ આહુર્

જાગરિતદેશ એવાસ્યૈષ

SF જાગરિતદેશસ્ એવ અસ્ય એસ

યાનિ હ્યેવ જાગ્રત્ પશ્યતિ તાનિ સુમ ઇત્યત્રાયં પુરુષઃ

સ્વયં જ્યોતિર્ભવતિ ।

SF યાનિ હિ એવ જાગ્રત્ પશ્યતિ તાનિ સુમસ્ ઇતિ અત્ર અયમ્

પુરુષસ્ સ્વયઞ્જ્યોતિસ્ ભવતિ ઇતિ

સોડહં ભગવતે સહસ્રં દદામ્ય્

SF સસ્ અહમ્ ભગવતે સહસ્રમ્ દદામિ

અત ઊર્ધ્વં વિમોક્ષાય બ્રૂહીતિ ॥ ૧૪ ॥

SF અતસ્ ઊર્ધ્વમ્ વિમોક્ષાય એવક OM. બ્રૂહિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૫ [IV.Ii.15]

સ વા એષ એતસ્મિન્સમ્પ્રસાદે રત્વા ચરિત્વા

દૃષ્ટ્વૈવ પુણ્યં ચ પાપં ચ પુનઃ પ્રતિન્યાયં

પ્રતિયોન્યાદ્રવતિ સ્વપ્રાયૈવ

SF સ વૈ એષસ્ એતસ્મિન્ સ્વપ્રાન્તેક સમ્પ્રસાદે રત્વા

ચરિત્વા દૃષ્ટ્વા એવ પુણ્યમ્ ચ પાપમ્ ચ પુનર્

પ્રતિન્યાયમ્ પ્રતિયોનિ આદ્રવતિ બુદ્ધાન્તાય ક સ્વપ્રાય

એવ

સ યત્તત્ર કિઞ્ચિત્પશ્યત્યનન્વાગતસ્તેન ભવત્ય્

SF સ યદ્ અત્ર તત્ર કિઞ્ચિદ્ પશ્યતિ અનન્વાગતસ્ તેન

ભવતિ

અસઙ્ગો હ્યયં પુરુષ ઇત્ય્

SF અસઙ્ગસ્ હિ અયમ્ પુરુષસ્ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

સોડહં ભગવતે સહસ્રં દદામ્ય્

SF સસ્ અહમ્ ભગવતે સહસ્રમ્ દદામિ

અત ઊર્ધ્વં વિમોક્ષાયૈવ બ્રૂહીતિ ॥ ૧૫ ॥

SF અતસ્ ઊર્ધ્વમ્ વિમોક્ષાય એવ બ્રૂહિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૬ [IV.Ii.16]

સ વા એષ એતસ્મિન્ત્સ્વપ્ને રત્વા ચરિત્વા દૃષ્ટ્વૈવ પુણ્યં

ચ પાપં ચ પુનઃ પ્રતિન્યાયં પ્રતિયોન્યાદ્રવતિ બુદ્ધાન્તાયૈવ

SF સ વૈ એષસ્ એતસ્મિન્ સ્વપ્ને રત્વા ચરિત્વા દૃષ્ટ્વા

એવ પુણ્યમ્ ચ પાપમ્ ચ પુનર્ પ્રતિન્યાયમ્ પ્રતિયોનિ

આદ્રવતિ

બુદ્ધાન્તાય એવ

સ ચત્તર કિઞ્ચિત્પશ્યત્યનન્વાગતસ્તેન ભવત્ય્

SF સ ચદ્ તર કિઞ્ચિદ્ પશ્યતિ અનન્વાગતસ્ તેન ભવતિ

અસડ્ગો હ્યયં પુરુષ ઇત્ય્

SF અસડ્ગાસ્ હિ અયમ્ પુરુષસ્ ઇતિ

એવમેવૈતદ્

SF એવમ્ એવ એતદ્

યાજ્ઞવલ્ક્ય ।

SF યાજ્ઞવલ્ક્ય

સોડહં ભગવતે સહસ્રં દદામ્ય્

SF સસ્ અહમ્ ભગવતે સહસ્રમ્ દદામિ

અત ઊર્ધ્વ વિમોક્ષાયૈવ બ્રૂહીતિ ॥ ૧૬ ॥

SF અતસ્ ઊર્ધ્વમ્ વિમોક્ષાય એવ બ્રૂહિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૭ [IV.Ii.17]

સ વા એષ એતસ્મિન્બુદ્ધાન્તે રત્વા ચરિત્વા દૃષ્ટ્વૈવ પુણ્યં

ચ પાપં ચ પુનઃ પ્રતિન્યાયં પ્રતિયોન્યાદ્રવતિ સ્વપ્રાન્તાયૈવ ॥

૧૭ ॥

SF સ વૈ એષસ્ એતસ્મિન્ બુદ્ધાન્તે રત્વા ચરિત્વા દૃષ્ટ્વા

એવ પુણ્યમ્ ચ પાપમ્ ચ પુનર્ પ્રતિન્યાયમ્ પ્રતિયોનિ

આદ્રવતિ

સ્વપ્રાન્તાય એવ

मन्त्र १८ [IV.Ii.18]

तद्यथा मडामत्स्य उभे कूलेऽनुसञ्चरति पूर्वं यापरं
वैवमेवायं पुरुष अेतावुभावन्तावनुसञ्चरति स्वप्नान्तं य
भृङ्गान्तं य ॥ १८ ॥

SF तद् यथा मडामत्स्यस् उभे कूले अनुसञ्चरति पूर्वम्
य अपरम् य अेवम् अेव अयम् पुरुषस् अेतौ उभौ
अन्तौ
अनुसञ्चरति स्वप्नान्तम् य भृङ्गान्तम् य

मन्त्र १९ [IV.Ii.19]

तद्यथास्मिन्नाऽकाशे श्येनो वा सुपर्णो वा विपरिपत्य श्रान्तः
स ५ उत्य पक्षौ संलयायैव ध्रियत

SF तद् यथा अस्मिन् आकाशे श्येनस् वा सुपर्णस् वा
विपरिपत्य रान्तस् स ५ उत्य पक्षौ संलयाय अेव
ध्रियते

अेवमेवायं पुरुष अेतस्मा अन्ताय धावति यत्र सुप्तो न कं यन
कामं कामयते न कं यन स्वप्नं पश्यति ॥ १९ ॥

SF अेवम् अेव अयम् पुरुषस् अेतस्मै अन्ताय धवति यत्र
सुप्तस् न कम् यन कामम् कामयते न कम् यन
स्वप्नम्
पश्यति

मन्त्र २० [IV.Ii.20]

ता वा अस्यैता छिता नाम नाऽयो यथा केशः सऽस्रधा
भिन्नस्तावताऽणिम्ना तिष्ठन्ति शुक्लस्य नीलस्य पिङ्गलस्य
हरितस्य लोहितस्य पूर्णा ।

SF तास् वै अस्य अेतास् छितास् नाम नाऽयस् यथा केशस्
सऽस्रधा भिन्नस् तावता अणिम्ना तिष्ठन्ति शुक्लस्य
नीलस्य

पिङ्गलस्य हरितस्य लोहितस्य पूर्णास्
अथ यत्रैनं ध्रन्तीव जिनन्तीव उस्तीव विच्छाययति गर्तमिव
पतति यदेव जाग्रद्भयं पश्यति तदत्राविधेया मन्यते

SF अथ यत्र ऐनम् घ्नन्ति एव जिहन्ति एव उस्ती एव
विश्रयायति गर्तम् एव पतति यद् एव जात्रत् भयम्
पश्यति तद् अत्र अविधया भयम् मन्यते

ऽथ यत्र देव एव राजेवाडमेवेदं ५

सर्वोऽस्मीति मन्यते सोऽस्य परमो लोकाः ॥ २० ॥

SF अथ यत्र राजा एव देवस् एव अडमूक देवस् एव राजा
एव अडम् एव एडम् सर्वम् k सर्वस् अस्मि एति
मन्यते सस् अस्य परमस् लोकस्

मन्त्र २१ [IV.Ii.21]

तद्वा अस्यैतदतिश्छन्दा अपडतपाप्माभयं ५ रुपम् ।

SF तद् वै अस्य ऐतद् आत्मकामम् आत्मकामम् अकामम्

ऐतद् अतिश्छन्दस् अपडतपाप्म अभयम् रुपम्

तद्यथा प्रियया स्त्रिया सम्पश्चिक्तो न बाड्यं किं यन वेदं

नाऽऽन्तरमेवमेवायं पुरुषः प्राज्ञेनाऽऽत्मना

सम्पश्चिक्तो न बाड्यं किं यन वेदं नाऽऽन्तरम् ।

SF तद् यथा प्रियया स्त्रिया सम्पश्चिक्तस् न बाड्यम्

किम् यन वेदं न अन्तरम् ऐवम् ऐव अयम् पुरुषस्

शारिरस् आत्मा k OM. अभ्यो प्राज्ञेन आत्मना

सम्पश्चिक्तस् न

बाड्यम् किम् यन वेदं न अन्तरम्

तद्वा अस्यैतदात्मकाममात्मकामकामं रुपम् शोकान्तरम् ॥ २१ ॥

SF तद् वै अस्य ऐतद् अतिश्छन्दस् अपडतपाप्म

अभयमूक ऐतद् आत्मकामम् आत्मकामम् अकामम् रुपम्

अशोकान्तरमूक शोकान्तरम्

मन्त्र २२ [IV.Ii.22]

अत्र पिताऽपिता भवति माताऽमाता लोका अलोका देवा अदेवा वेदा अवेदा

SF अत्र पिता अपिता भवति माता अमाता लोकास् अलोकास् देवास्

अदेवास् वेदास् अवेदास् यज्ञस् अयज्ञस् k OM. अभ्यो

अत्र स्तेनोऽस्तेनो भवति भ्रूणोऽभ्रूणो

थाण्डालोऽथाण्डालः पौल्कसोऽपौल्कसो भ्रमणोऽभ्रमण

स्तापसोऽतापसोऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन
 SF अत्र स्तेनस् अस्तेनस् भवति भ्रूण्डा अन्नूण्डा
 पौल्कसस् अपौल्कसस् याण्डालस् अयाण्डालस् याण्ड्यालस्
 अयाण्ड्यालस् पौल्कसस् अपौल्कसस् श्रमणस्
 अश्रमणस्

तापसस् अतापसस् अनन्वागतस् पुण्येन अनन्वागतस्

पापेन

तीर्णो ङि तदा सर्वाङ्गोकाङ्कृद्यस्य भवति ॥ २२ ॥

SF तीर्णस् ङि तदा सर्वान् शोकाङ्कृद्यस्य भवति

मन्त्र २३ [IV.Ii.23]

यद्वै तन्न पश्यति

SF यद् वै तद् न पश्यति

पश्यन्वै तन्न पश्यति

SF पश्यन् वै तद् द्रष्टव्यम्क OM. न पश्यति

न ङि द्रष्टुर्दृष्टेर्विपरिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वान्

SF न ङि द्रष्टुर्दृष्टेस् विपरिलोपस् विद्यते

अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यत्पश्येत् ॥ २३ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् पश्येत्

मन्त्र २४ [IV.Ii.24]

यद्वै तन्न जिघ्रति

SF यद् वै तद् न जिघ्रति

जिघ्रन्वै तन्न जिघ्रति

SF जिघ्रन् वै तद् घृतव्यम्क OM. न जिघ्रति

न ङि घ्रातुर्घ्रातेर्विपरिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वान्

SF न ङि घ्रातुर्घ्रातेस् विपरिलोपस् विद्यते अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यज्जिघ्रेत् ॥ २४ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् जिघ्रेत्

मन्त्र २५ [IV.Ii.25]

यद्वै तन्न रसयते

SF यद् वै तद् न रसयति

रसयन्वै तन्न रसयते

SF विजानन् वै तद् रसम् रसयन् वै तद् न रसयति

न छि रसयित् रसयितेर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न छि रसयितुर् रसाद् रसयितेस् विपरिलोपस् विधते

अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यद्रसयेत् ॥ २५ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् रसयेत्

मन्त्र २६ [IV.Ii.26]

यद्वै तन्न वदति

SF यद् वै तद् न वदति

वदन्वै तन्न वदति

SF वदन् वै तद् वक्तव्यम् OM. न वदति

न छि वक्तुर्वक्तोर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न छि वक्तुर्वचस् वक्तोस् विपरिलोपस् विधते

अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यद्धटेत् ॥ २६ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् वदेत्

मन्त्र २७ [IV.Ii.27]

यद्वै तन्न शृणोति

SF यद् वै तद् न शृणोति

शृण्वन्वै तन्न शृणोति

SF शृण्वन् वै तद् श्रोतव्यम्k OM. न शृणोति

न हि श्रोतुः श्रुतेर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न हि श्रोतुर् श्रुतेस् विपरिलोपस् विधते अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यच्छृणुयात् ॥ २७ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् शृणुयात्

मन्त्र २८ [IV.Ii.28]

यद्वै तन्न मनुते

SF यद् वै तद् न मनुते

मन्वानो वै तन्न मनुते

SF मन्वानस् वै तद् मन्तव्यम्k OM. न मनुते

न हि मन्तुर्भतेर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न हि मन्तुर्भतेस् विपरिलोपस् विधते अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यन्मन्वीत ॥ २८ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् मन्वीत

मन्त्र २९ [IV.Ii.29]

यद्वै तन्न स्पृशति

SF यद् वै तद् न स्पृशति

स्पृशन्वै तन्न स्पृशति

SF स्पृशन् वै तद् स्पृश्यम्k OM. न स्पृशति

न हि स्पृष्टुः स्पृष्टेर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न हि स्पृष्टुर् स्पृष्टेस् विपरिलोपस् विधते

अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यत्स्पृशेत् ॥ २९ ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् स्पृशेत्

मन्त्र ३० [IV.Ii.30]

यद्वै तत्र विजानाति

SF यद् वै तद् न विजानाति

विजानन्वै तत्र विजानाति

SF विजानन् वै तद् विज्ञेयम्क OM. न विजानाति

न छि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विपरिलोपो विधतेऽविनाशित्वान्

SF न छि विज्ञातुर्विज्ञानाद् विज्ञातेस् विपरिलोपस् विधते

अविनाशित्वाद्

न तु तद्द्वितीयमस्ति

SF न तु तद् द्वितीयम् अस्ति

ततोऽन्यद्विभक्तं यद्विजानीयात् ॥ ३० ॥

SF ततस् अन्यद् विभक्तम् यद् विजानीयात्

मन्त्र ३१ [IV.Ii.31]

यत्र वा अन्यदिव स्यात्

SF यत्र वै अन्यद् एव स्यात्

तत्रान्योऽन्यत्पश्येद्

SF तत्र अन्यस् अन्यद् पश्येत्

अन्योऽन्यजिज्ञेद्

SF अन्यस् अन्यद् जिज्ञेत्

अन्योऽन्यद्रसयेद्

SF अन्यस् अन्यद् रसयेत्

अन्योऽन्यद्देद्

SF अन्यस् अन्यद् वदेत्

अन्योऽन्यश्छृणुयाद्

SF अन्यस् अन्यद् शृणुयात्

अन्योऽन्यमन्वीता

SF अन्यस् अन्यद् मन्वीत

न्योऽन्यत्स्पृशेद्

SF अन्यस् अन्यद् स्पृशेत्

अन्योऽन्यद्विजानीयात् ॥ ३१ ॥

SF अन्यस् अन्यद् विजानीयात्

मन्त्र ३२ [IV.Ii.32]

सलिल ओको द्रष्टाद्वैतो भवत्य्

SF सलिले ओकस् द्रष्टा अद्वैतस् भवति

ओष ब्रह्मलोकः

SF ओष ब्रह्मलोकस्

सम्राट्

SF सम्राट्

एति डैनमनुशाशास याज्ञवल्क्य । ओषास्य

परमा गतिर्

SF एति ७ ऐनम् उवाच अनुशाशास याज्ञवल्क्यस् ओषा अस्य

परमा गतिस्

ओषास्य परमा सम्पद्

SF ओषा अस्य परमा सम्पद्

ओषोऽस्य परमो लोक

SF ओषस् अस्य परमस् लोकस्

ओषोऽस्य परम आनन्द

SF ओषस् अस्य परमस् आनन्दस्

ऐतस्वैवाऽऽनन्दस्थान्यानि भूतानि मात्रामुपजुवन्ति ॥ ३२ ॥

SF ऐतस्य ऐव आनन्दस्य अन्यानि भूतानि मात्राम् उपजुवन्ति

मन्त्र ३३ [IV.Ii.33]

स यो मनुष्याणां राद्दः समृद्धो भवत्यन्येषामधिपतिः

सर्वैर्मानुष्यैर्भोगैः सम्पन्नतमः अन्येषाम्

SF स यस् मनुष्याणाम् राद्दस् समृद्धस् भवति

अधिपतिस् सर्वैस् मानुष्यैस् भोगैस्

सम्पन्नतमस्

स मनुष्याणां परम आनन्दी

SF स मनुष्याणाम् परमस् आनन्दस्

ऽथ ये शतं मनुष्याणामानन्दाः

SF अथ ये शतम् मनुष्याणाम् आनन्दास्
स अेकः पितृणां जितलोकानामानन्दो
SF सस् अेकस् पितृणाम् जितलोकानाम् आनन्दस्
ऽथ ये शतं पितृणां जितलोकानामानन्दाः
SF अथ ये शतम् पितृणाम् जितलोकानाम् आनन्दास्
स अेको गन्धर्वलोक आनन्दो
SF सस् अेकस् गन्धर्वलोके आनन्दस्
ऽथ ये शतं गन्धर्वलोक आनन्दाः
SF अथ ये शतम् गन्धर्वलोके आनन्दास्
स अेकः कर्मदिवानामानन्दो ये कर्माणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते
SF सस् अेकस् कर्मदिवानाम् आनन्दस् ये कर्माणा देवत्वम्
अभिसम्पद्यन्ते
ऽथ ये शतं कर्मदिवानामानन्दाः
SF अथ ये शतम् कर्मदिवानाम् आनन्दास्
स अेक आजानदेवानामानन्दो
SF सस् अेकस् आजानदेवानाम् आनन्दस्
यश्च श्रोत्रियोऽवृजिनोऽकामलतो
SF यस् य श्रोत्रियस् अवृजिनस् अकामलतस्
ऽथ ये शतमाजानदेवानामानन्दाः
SF अथ ये शतम् आजानदेवानाम् आनन्दास्
स अेकः प्रजापतिलोक आनन्दो यश्च श्रोत्रियोऽवृजिनोऽकामलतो
SF सस् अेकस् प्रजापतिलोके आनन्दस् यस् य श्रोत्रियस्
अवृजिनस् अकामलतस्
अथ ये शतं प्रजापतिलोक आनन्दाः
SF अथ ये शतम् प्रजापतिलोके आनन्दास्
स अेको ब्रह्मलोक आनन्दो यश्च श्रोत्रियोऽवृजिनोऽकामलतो
SF सस् अेकस् ब्रह्मलोके आनन्दस् यस् य श्रोत्रियस्
अवृजिनस् अकामलतस्
ऽथैष अेव परम आनन्द अेष ब्रह्मलोकः
SF अथ अेषस् अेव परमस् आनन्दस् अेष ब्रह्मलोकस्
सम्राट्
SF सम्राट्

ઇતિ હોવાય યાજ્ઞવલ્ક્યઃ ।

SF ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

સોડહં ભગવતે સહસ્રં દદામ્ય્

SF સસ્ અહમ્ ભગવતે સહસ્રમ્ દદામિ

અત ઊર્ધ્વ વિમોક્ષાયૈવ બ્રૂહીત્ય્

SF અતસ્ ઊર્ધ્વમ્ વિમોક્ષાય એવ બ્રૂહિ ઇતિ

અત્ર હ યાજ્ઞવલ્ક્યો બિભયાંચકારઃ

SF અત્ર હ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ બિભયામ્ ચકાર

મેધાવી રાજા સર્વેભ્યો માડન્તેભ્ય ઉદરૌત્સીદિતિ ॥ ૩૩ ॥

SF મેધાવી રાજા સર્વેભ્યસ્ મા અન્તેભ્યસ્ ઉદરૌત્સીત્ ઇતિ

મન્ત્ર ૩૪ [IV.Ii.34]

સ વા એષ એતસ્મિન્સ્વપ્રાન્તે રત્વા ચરિત્વા દૃષ્ટ્વૈવ પુણ્યં

ચ પાપં ચ પુનઃ પ્રતિન્યાયં પ્રતિયોન્યાદ્રવતિ બુદ્ધાન્તાયૈવ ॥

૩૪ ॥

SF સ વૈ એષસ્ એતસ્મિન્ સ્વપ્રાન્તે રત્વા ચરિત્વા

દૃષ્ટ્વા એવ પુણ્યમ્ ચ પાપમ્ ચ પુનર્ પ્રતિન્યાયમ્

પ્રતિયોનિ આદ્રવતિ બુદ્ધાન્તાય એવ

મન્ત્ર ૩૫ [IV.Ii.35]

તદ્યથાડનઃ સુસમાહિતમુત્સર્જધાયાદેવમેવાય ૨ શારીર આત્મા

પ્રાણેનાડડત્મનાડન્વારુઢ ઉત્સર્જન્યાતિ યત્રૈતદૂર્ધ્વોચ્છ્વાસી

ભવતિ

॥ ૩૫ ॥

SF તદ્ યથા અનસ્ સુસમાહિતમ્ ઉત્સર્જમ્ યાયાત્ એવમ્

એવ અયમ્ શારીરસ્ આત્મા પ્રાણેન આત્મના અન્વારુઢસ્

ઉત્સર્જમ્

યાતિ યત્ર એતદ્ ઊર્ધ્વોચ્છ્વાસી ભવતિ

મન્ત્ર ૩૬ [IV.Ii.36]

સ યત્રાયમણિમાનં ન્યેતિ જરયા વોપતપતા વાડણિમાનં નિગચ્છતિ

SF સ યત્ર અયમ્ અણિમાનમ્ ન્યેતિ જરયા વા ઉપતપતા વા

अणिमानम् निगच्छति

तद्यथाऽऽन्नं वोढुम्बरं वा पिप्पलं वा बन्धनात्प्रमुच्यते

SF तद् यथा आम्रम् वा उढुम्बरम् वा पिप्पलम् वा

बन्धनाद् प्रमुच्यते

अवेमेवायं पुरुष ऐत्योऽङ्गोत्यः सम्प्रमुच्य पुनः प्रतिन्यायं

प्रतियोन्याद्रवति प्राणायैव ॥ ३६ ॥

SF अवेम् अवे अयम् पुरुषस् ऐत्यस् अङ्गोत्यस्

सम्प्रमुच्य पुनर् प्रतिन्यायम् प्रतियोनि आद्रवति

प्राणाय अवे

मन्त्र ३७ [IV.Ii.37]

तद्यथा राजानमायन्तमुग्धाः प्रत्येनसः सूतग्रामण्योऽन्नैः

पानैरवसथैः प्रतिकल्पन्ते

SF तद् यथा राजानम् आयन्तम् उग्धास् प्रत्येनसस्

सूतग्रामण्यस् अन्नैस् पानैस् अवसथैस् प्रतिकल्पन्ते

अयमायात्ययमागच्छतीत्य्

SF अयम् आयाति अयम् आगच्छति इति

अवे ५ उवैविद ५ सर्वाणि भूतानि प्रतिकल्पन्ते

SF अवेम् उ अवेविदम् सर्वाणि भूतानि प्रतिकल्पन्ते

इदं ब्रह्माऽऽयातीदमागच्छतीति ॥ ३७ ॥

SF इदम् ब्रह्म आयाति इदम् आगच्छति इति

मन्त्र ३८ [IV.Ii.38]

तद्यथा राजानं प्रथियासन्तमुग्धाः प्रत्येनसः

सूतग्रामण्योऽभिसमायन्त्य्

SF तद् यथा राजानम् प्रथियासन्तम् उग्धास् प्रत्येनसस्

सूतग्रामण्यस् उपसमायन्ति अभिसमायन्ति

अवेमेवेममात्मानमन्तकाले सर्वे प्राणा अभिसमायन्ति

SF अवेम् उ अवेविदम्क अवेम् अवे इमम् आत्मानम्

अन्तकाले सर्वे प्राणास् उपसमायन्तिक अभिसमायन्ति

यत्रैतद्दूर्ध्वोच्छ्वासी भवति ॥ ३८ ॥ इति तृतीयं

ब्राह्मणम् ॥

SF યત્ર એતદ્ ઊર્ધ્વોચ્છવાસી ભવતિ

ચતુર્થ્યં બ્રાહ્મણમ્ ।

મન્ત્ર ૧ [IV.iv.1]

સ યત્રાયમાત્માઽબલ્યં ન્યેત્ય સમ્મોહમિવ ન્યેત્ય

SF સ યત્ર અયમ્ શારિરમ્ k OM આત્મા અબલ્યમ્ નીત્ય k

ન્યેત્ય સમ્મોહમ્ ઇવ ન્યેતિ

અથૈનમેતે પ્રાણા અભિસમાયન્તિ

SF અથ એનમ્ એતે પ્રાણાસ્ અભિસમાયન્તિ

સ એતાસ્તેજોમાત્રાઃ સમભ્યાદદાનો હૃદયમેવાન્વવકામતિ

SF સસ્ એતાસ્ તેજોમાત્રાસ્ સમભ્યાદદાનસ્ હૃદયમ્ એવ

અન્વવકામતિ

સ યત્રૈષ ચાક્ષુષઃ પુરુષઃ પરાઽપર્યાવર્તતે

SF સ યત્ર એષ ચાક્ષુષસ્ પુરુષસ્ પરાઽ પર્યાવર્તતે

ઽથારૂપણો ભવતિ ॥ ૧ ॥

SF અથ અરૂપણાસ્ ભવતિ

મન્ત્ર ૨ [IV.iv.2]

એકીભવતિ ન પશ્યતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન પશ્યતિ ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન જિઘ્રતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન જિઘ્રતિ ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન રસયતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન રસયતિ ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન વદતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન વદતિ ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન શ્ૃણોતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન શ્ૃણોતિ ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન મનુત ઇત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન મનુતે ઇતિ આહુઃ

એકીભવતિ ન સ્મૃશતીત્યાહુર્

SF એકીભવતિ ન સ્મૃશતિ ઇતિ આહુઃ

अेकीभवति न विजानातीत्याहुस्

SF अेकीभवति न विजानाति षति आहुर्

तस्य ङैतस्य ङृदयस्याग्रं प्रधोतते

SF तस्य ङ अेतस्य ङृदयस्य अग्रम् प्रधोतते

तेन प्रधोतेनैष आत्मा निष्कामति

SF तेन प्रधोतेन अेषस् आत्मा निष्कामति

यक्षुष्टो वा मूर्ध्ना वाऽन्येत्यो वा शरीरदृशेत्यस्

SF यक्षुष्टस् वा मूर्ध्नास् वा अन्येत्यस् वा

शरीरदृशेत्यः

तमुत्कामन्तं प्राणोऽनूत्कामति

SF तम् उत्कामन्तम् प्राणस् अनूत्कामति

प्राणमनूत्कामन्तं सर्वे प्राणा अनूत्कामन्ति ।

SF प्राणम् अनूत्कामन्तम् सर्वे प्राणास् अनूत्कामन्ति

सविज्ञानो भवति

SF सविज्ञानस् भवति

सविज्ञानमेवान्ववकामति ।

SF सविज्ञानम् अेव अन्ववकामति

तं विधाकर्मणी समन्वारभेते पूर्वप्रज्ञा य ॥ २ ॥

SF तम् विधाकर्मणी समन्वारभेते पूर्वप्रज्ञा य

मन्त्र ३ [IV.iv.3]

तद्यथा तृणजलायुका तृणस्यान्तं

गत्वाऽन्यमाकममाकम्यात्मानमुपसं ङरत्य्

SF तद् यथा तृणजलायुका तृणस्य अन्तम् गत्वाक add.

mark 1 अन्यम् आकमम् आकम्य आत्मानम् आत्मनम्

उपसं ङरति

अेवमेवायमात्मेदं ङ शरीरं निङत्याविधां

गमयित्वाऽन्यमाकममाकम्याऽऽत्मानमुपसं ङरति ॥ ३ ॥

SF अेवम् अेव अयम् पुरुषसूक आत्मा षदम् शरीरम्

निङत्य अविधाम् गमयित्वा आत्मनम् k गमयित्वा अन्यम्

आकमम् आकम्य आत्मानम् उपसं ङरति

आकाशमयस्

तेजोमयस् अतेजोमयस् काममयस् अकाममयस्

क्रोधमयस्

अक्रोधमयस् धर्ममयस् अधर्ममयस् सर्वमयः

तद्येतेतद्विद्वन्मयोऽदोमय इति यथाकारी यथायारी तथा भवति ।

SF तद् यदा षडम्भयस् तद् यद् अेतद् षडम्भयस्

अदोमयस् इति यथाकारी यथायारी तथा भवति

साधुकारी साधुर्भवति

SF साधुकारी साधुस् भवति

पापकारी पापो भवति

SF पापकारी पापस् भवति

पुण्यः पुण्येन कर्मणा भवति पापः पापेन ।

SF पुण्यस् पुण्येन कर्मणा भवति पापस् पापेन

अथो भ्रुवाङ्गुः

SF अथ उ भ्रु आङ्गुर्

काममय एवायं पुरुष इति

SF काममयस् एव अयम् पुरुषस् इति

स यथाकामो भवति

SF स यथाकामस् भवति

तत्कृतुर्भवति

SF तथाकृतुस् तत्कृतुस् भवति

यत्कृतुर्भवति

SF यथाकृतुस् यत्कृतुस् भवति

तत्कर्म कुरुते

SF तद् कर्म कुरुते

यत्कर्म कुरुते

SF यद् कर्म कुरुते

तदभिसम्पद्यते ॥ ५ ॥

SF तद् अभिसम्पद्यते

मन्त्र ६ [IV.iv.6]

तदेष श्लोको भवति ।

SF तद् ओष श्लोकस् भवति
 तदेव सक्तः सड कर्मणैति
 SF तद् ओष सत् तद् सक्तस् सड कर्मणा ऐति
 विद्गं मनो यत्र निषक्तमस्य ।
 SF विद्गम् मनस् यत्र निषक्तम् अस्य
 प्राथान्तं कर्मणस्तस्य
 SF प्राथ अन्तम् कर्मणस् तस्य
 यत्किञ्चैड करोत्ययम् ।
 SF यद् किञ्च षड करोति अयम्
 तस्मात्लोकान्पुनरैत्य्
 SF तस्माद् लोकाद् पुनरैति
 अस्मै लोकाय कर्मण्
 SF अस्मै लोकाय कर्मणे
 षति नु कामयमानो
 SF षति नु कामयमानस्
 ऽथाकामयमानो योऽकामो निष्काम भवति आसकाम
 आत्मकामो न तस्य प्राणा उत्कामन्ति
 SF अथ अकामयमानस् यस् अकामस् निष्कामस् आत्मकामस्
 आसकामस् भवति।क असकामस् आत्मकामस् न तस्माद्

k

तस्य प्राणास् उत्कामन्ति
 ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येति ॥ ६ ॥

SF अत्र ओष समवनीयन्ते। OM. अत्र ॥ । ब्रह्म ओष सन्
 ब्रह्म अप्येति

मन्त्र ७ [IV.iv.7]

तदेष श्लोको भवति
 SF तद् ओष श्लोकस् भवति
 यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते
 SF यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते
 कामा येऽस्य वृद्धि श्रिताः ।
 SF कामास् ये अस्य वृद्धि श्रितास्

अथ मर्त्योऽमृतो भवत्य्

SF अथ मर्त्यस् अमृतस् भवति

अत्र ब्रह्म समश्नुत इति ॥

SF अत्र ब्रह्म समश्नुते इति

तद्यथाऽङ्घ्रिनिर्व्वयनी वल्मीके मृता प्रत्यस्ता शयीतैवमेवेदं ✘

शरीरं ✘ शेते

SF तद् यथा अङ्घ्रिनिर्व्वयनी वल्मीके मृता प्रत्यस्ता शयीत

येवम् अत्र एवमं शरीरम् शेते

ऽथायमशरीरोऽमृतः प्राणो

ब्रह्मैव तेज एव

SF अथ अयम् अनस्थिकस् अशरीरस् प्राणस् आत्माः

अयम् अशरीरस् अमृतस् प्राणस् ब्रह्म एव लोकस्

k

तेजस् एव

सोऽहं भगवते सडसं ददामीति उवाच जनको वैदेहः ॥ ७ ॥

SF सस् अहम् भगवते सडसानि ददामि इति उवाच

जनकस् वैदेहस्

मन्त्र ८ [IV.iv.8]

तदेते श्लोका भवन्ति ।

SF तद् अपि अत्रे श्लोकास् तद् अत्रे श्लोकास् भवन्ति

अणुः पन्था विततः पुराणो

SF अणुस् पन्था वितरस् विततस् पुराणस्

मा ✘ स्पृष्टोऽनुवित्तो भवैव ।

SF माम् स्पृष्टस् अनुवित्तस् मया एव

तेन धीरा अपियन्ति ब्रह्मविदः

SF तेन धीरास् अपियन्ति ब्रह्मविदस्

स्वर्गं लोकमित उर्ध्वं विमुक्ताः ॥ ८ ॥

SF उल्कभ्य स्वर्गम् लोकम् इतस् विमुक्तास् स्वर्गम्

लोकम् इतस् उर्ध्वम् विमुक्तास्

मन्त्र ९ [IV.iv.9]

તસ્મિન્શુકલમુત નીલમાહુઃ

SF તસ્મિન્ શુકલમ્ ઉત નીલમ્ આહુર્

પિડ્ગલ્ ✨ હરિતં લોહિતં ચ ।

SF પિડ્ગલમ્ હરિતમ્ લોહિતમ્ ચ

એષ પન્થા બ્રહ્મણા હાનુવિત્તસ્

SF એષ પન્થા બ્રહ્મણા હાનુવિત્તઃ

તેનૈતિ બ્રહ્મવિત્પુણ્યકૃતૈજસશ્ચ ॥ ૯ ॥

SF તેન એતિ બ્રહ્મવિદ્ તૈજસસ્ પુણ્યકૃત્ ચ

પુણ્યકૃત્ તૈજસસ્ ચ

મન્ત્ર ૧૦ [IV.iv.10]

અન્ધં તમઃ પ્રવિશન્તિ

SF અન્ધમ્ તમસ્ પ્રવિશન્તિ

યેઽવિદ્યામુપાસતે ।

SF યે અસમ્ભૂતિમ્ અવિદ્યામ્ ઉપાસતે

તતો ભૂય ઇવ તે તમો

SF તતસ્ ભૂયસ્ ઇવ તે તમસ્

ય ઉ વિદ્યાયા ✨ રતાઃ ॥ ૧૦ ॥

SF યે ઉ સમ્ભૂત્યામ્ વિદ્યાયામ્ રતાસ્

મન્ત્ર ૧૧ [IV.iv.11]

અનન્દા નામ તે લોકાઃ

SF અસુર્યાસ્ અનન્દાસ્ નામ તે લોકાસ્

અન્ધેન તમસાઽઽવૃતાઃ

SF અન્ધેન તમસા આવૃતાસ્ તાન્

તા ✨ સ્તે પ્રેત્યાભિગચ્છન્ત્ય્

SF તે પ્રેત્ય અપિગચ્છતિકઅભિગચ્છન્તિ

અવિદ્ધા ✨ સોઽબુધો જનાઃ ॥ ૧૧ ॥

SF અવિદ્ધા ✨ સસ્ અબુધાસ્ જનાસ્

મન્ત્ર ૧૨ [IV.iv.12]

આત્માનં ચેદ્ધિજાનીયાદ્

SF आत्मानम् येद् विजानीयात्

अयमस्मीति पूरुषः

SF अयम् अस्मि इति पुरुषस्

किमिच्छन्त्यस्य कामाय

SF किम् इच्छन् कस्य कामाय

शरीरमनुसञ्जयेत् ॥ १२ ॥

SF शरीरम् अनु सञ्जयेत् सञ्जयेत्

मन्त्र १३ [IV.iv.13]

यस्यानुवित्तः प्रतिबुद्ध आत्मा

SF यस्य अनुवित्तस् प्रतिबुद्धस् आत्मा

ऽस्मिन्सन्धेये गडने प्रविष्टः ।

SF अस्मिन् सन्धेये गडने प्रविष्टस्

स विश्वकृत्

SF स विश्वकृत्

स हि सर्वस्य कर्ता

SF स हि सर्वस्य कर्ता

तस्य लोकः

SF तस्य लोकस्

स उ लोक एव ॥ १३ ॥

SF सस् उ लोकस् एव

मन्त्र १४ [IV.iv.14]

इडेव सन्तोऽथ विद्मस्तद्वयं

SF तद् एव सन्तस् तद् उ भवामस् इड एव सन्तस् अथ

विद्मस् तद् वयम्

न येदवेदिर्मलती विनष्टिः ।

SF न येद् अवेदी अवेदिस् मलती विनष्टिस्

ये तद्विदुर्मृतास्ते भवन्त्य्

SF ये तद् विदुर्मृतास् ते भवन्ति

अथेतरे दुःखमेवापियन्ति ॥ १४ ॥

SF अथ एतरे दुःखम् एव उपयन्ति अपियन्ति

मन्त्र १५ [IV.iv.15]

यद्वैतमनुपश्यत्य्

SF यदा ऐतम् अनुपश्यति

आत्मानं देवमञ्जसा ।

SF अत्मानम् देवम् अञ्जसा

ईशानं भूतभव्यस्य

SF ईशानम् भूतभव्यस्य

न ततो विजुगुप्सते ॥ १५ ॥

SF न तदा विचिङ्कित्सति ततस् विजुगुप्सते

मन्त्र १६ [IV.iv.16]

यस्माद्वर्षाङ्गसंवत्सरो

SF यस्माद् अर्वाङ्ग संवत्सरस्

ऽडोभिः परिवर्तते ।

SF अडोभिस् परिवर्तते

तद्देवा ज्योतिषां ज्योतिर्

SF तद् देवास् ज्योतिषाम् ज्योतिस्

आयुर्दोपासतेऽमृतम् ॥ १६ ॥

SF आयुस् छि उपासते अमृतम्

मन्त्र १७ [IV.iv.17]

यस्मिन्पञ्च पञ्चजना

SF यस्मिन् पञ्च पञ्चजनास्

आकाशश्च प्रतिष्ठितः ।

SF अकाशस् य प्रतिष्ठितः

तमेव मन्य आत्मानं

SF तम् अये मन्ये आत्मानम्

विद्वान्ब्रह्मामृतोऽमृतम् ॥ १७ ॥

SF विद्वान् ब्रह्म अमृतस् अमृतम्

मन्त्र १८ [IV.iv.18]

प्राणस्य प्राणामुत यक्षुषश्चक्षुर्

SF प्राणस्य प्राणम् उत यक्षुषस् यक्षुस्

उत श्रोत्रस्य श्रोत्रं

SF उत श्रोत्रस्य श्रोत्रम् अत्रस्य अत्रम्

मनसो ये मनो विदुः ।

SF मनसस् ये मनस् विदुर्

ते निश्चिद्युर्ब्रह्म पुराणामग्रम् ॥ १८ ॥

SF ते निश्चियुर् ब्रह्म पुराणम् अग्रम्

मन्त्र १९ [IV.iv.19]

मनसैवानुद्गष्टव्यं

SF मनसा एव आसव्यम् अनुद्गष्टव्यम्

नेह नानाऽस्ति किं यन ।

SF न एह नाना अस्ति किम् यन

मृत्योः स मृत्युमाप्नोति

SF मृत्योस् स मृत्युम् आप्नोति

य एह नानेव पश्यति ॥ १९ ॥

SF यस् एह नाना एव पश्यति

मन्त्र २० [IV.iv.20]

अेकधैवानुद्गष्टव्यम्

SF मनसा एव अनुद्गष्टव्यम् अेकधा एव अनुद्गष्टव्यम्

अेतदप्रमयं ध्रुवम् ।

SF अेतद् अप्रमयम् ध्रुवम्

विरजः पर आकाशाद्

SF विरजस् परस् आकाशाद्

अज आत्मा मडान्ध्रुवः ॥ २० ॥

SF अजस् आत्मा मडान् ध्रुवः

मन्त्र २१ [IV.iv.21]

तमेव धीरो विज्ञाय

SF तम् अेव धीरस् विज्ञाय

પ્રજ્ઞાં કુર્વાતિ બ્રાહ્મણઃ ।

SF પ્રજ્ઞામ્ કુર્વાતિ બ્રાહ્મણસ્

નાનુધ્યાયાઃક્રૂઝ્છબ્દાન્

SF ન અનુધ્યાયાત્ બહૂન્ શબ્દાન્

વાયો વિગ્લાપન ડિ તદ્

SF વાયસ્ વિગ્લાપનમ્ ડિ તદ્

ઇતિ ॥ ૨૧ ॥

SF ઇતિ

મન્ત્ર ૨૨ [IV.iv.22]

સ વા એષ મહાનજ આત્મા ચોડયં

વિજ્ઞાનમયઃ પ્રાણેષુ

SF સ વૈ અયમ્ આત્મા k સ વૈ એષ મહાન્ અજસ્ આત્મા

યસ્ અયમ્ વિજ્ઞાનમયસ્ પ્રાણેષુ

ય એષોડન્તર્હૃદય આકાશસ્

SF યસ્ એષસ્ અન્તર્હૃદય આકાશઃ

તસ્મિન્છેતે સર્વસ્ય વશી સર્વસ્યેશાનઃ સર્વસ્થાધિપતિઃ

સ ન સાધુના કર્મણા ભૂયાન્નો એવાસાધુના કનીયાનેષ

સર્વેશ્વર

SF સ ન સાધુના કર્મણા ભૂયાન્ ન ઉ એવ અસાધુના કનીયાન્ક

add. mark 1 એષ સર્વેશ્વરસ્

એષ ભૂતાધિપતિરેષ ભૂતપાલ એષ

SF એષ ભૂતાધિપતિસ્k add. mark 1 એષ ભૂતપાલસ્

એષ લોકેશ્વરસ્ એશ લોકપાલસ્k OM. અમ્બો

સેતુર્વિધરણ એષાં લોકાનામસમ્ભેદાય ।

SF સ સેતુસ્ વિધરણસ્ એષામ્ લોકાનામ્ અસમ્ભેદાય

તમેતં વેદાનુવચનેન બ્રાહ્મણા વિવિદિષન્તિ

SF તમ્ એતમ્ વેદાનુવચનેનk add. mark 1 બ્રાહ્મણાસ્

વિવિદિષન્તિ

યજ્ઞેન દાનેન તપસાડનાશકેનૈતમેવ વિદિત્વા મુનિર્ભવત્ય્

SF બ્રહ્મચર્યેન તપસા શ્રદ્ધયા યજ્ઞેન અનાશકેન ય

બ્રહ્મચર્યેન યજ્ઞેન દાનેન તપસાડનાશકેન એતમ્ એવ

विदित्वा

मुनिस् भवति

अेतमेव प्रप्राञ्जिनो लोकमिच्छन्तः प्रप्रजन्त्य्

SF अेतम् अेव प्रप्राञ्जिनस् लोकम् ष्पन्तस् ष्छन्तस्

प्रप्रजन्ति

अेतद्द स्म वै तत्पूर्वे विद्वाँ सः प्रज्ञा न कामयन्ते

SF अेतद् ध स्म वै तद् पूर्वे ब्रह्मणास् अनुयानासूक्

अम्भो विद्वाँ सस् प्रजाम् न कामयन्ते

किं प्रजया कश्चिामो येषां नोऽयमात्माऽयं लोक इति ।

SF किम् प्रजया कश्चिामस् येषाम् नस् अयम् आत्मा

अयम् लोकस् इति

ते ऽ स्म पुत्रैषणायाश्च वित्तैषणायाश्च लोकैषणायाश्च

व्युत्थायाथ भिक्षार्थं यरन्ति

SF ते ऽ स्म पुत्रैषणायास् य वित्तैषणायास् य

लोकैषणायास् य व्युत्थाय अथ भिक्षार्थम् यरन्ति

या ङ्येव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा

SF या ङि अेव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा

या वित्तैषणा सा लोकैषणोभे ङ्येते अेषणो अेव भवतः ।

SF या वित्तैषणा सा लोकैषणा उभे ङि अेते अेषणो अेव

भवतस्

स अेष नेति नेत्यात्माऽगृह्यो न ङि गृह्यते

SF सस् अेष न इति न इति आत्मा अगृह्यस् न ङि गृह्यते

ऽशीर्यो न ङि शीर्यते

SF अशीर्यस् न ङि शीर्यते

ऽसऽगो न ङि सज्यते

SF असऽगस् असितस् न सज्यते न व्यथते k असऽगस्

न ङि सज्यते

ऽसितो न व्यथते न शिष्यत्

SF असितस् न व्यथते न शिष्यति

अेतमु ङैवैते न तरत इत्य्

SF

अतः पापमकरवमित्यतः कल्याणमकरवमित्युभे

ઉ ઊવૈષ એતે તરતિ

SF અતસ્ mark 2પાપમ્ અકરવમ્ ઇતિ અતસ્ કલ્યાણમ્
અકરવમ્ ઇતિ ઉભે-ઉભે હિ એષસ્ ઉભે ઉ હ એવ એષસ્
એતે તરતિ

નૈનં કૃતાકૃતે તપતઃ ॥ ૨૨ ॥

SF અમૃતસ્ સાધ્વસાધુનીક OM. અમૃતસ્ ॥ ૧ ન એનમ્
કૃતાકૃતે તપતસ્

મન્ત્ર ૨૩ [IV.iv.23]

તદેતદૃચાબ્યુક્તમ્ ।

SF તદ્ એતદ્ ઋચા અબ્યુક્તમ્
એષ નિત્યો મહિમા બ્રાહ્મણસ્ય
SF એષ નિત્યસ્ મહિમા બ્રાહ્મણસ્ય
ન વર્ધતે કર્મણા નો કનીયાન્ ।

SF ન કર્મણા વર્ધતે ન ઉ કનીયાન્
તસ્યૈવ સ્યાત્ પદવિત્તં વિદિત્વા
SF તસ્ય એવ સ્યાત્પદવિત્તમ્ વિદિત્વા

ન લિપ્યતે કર્મણા પાપકેનેતિ ।

SF ન કર્મણા લિપ્યતે લિપ્યતે કર્મણા પાપકેન ઇતિ
તસ્માદેવંવિચ્છાન્તો દાન્ત ઉપરતસ્તિત્તિક્ષુઃ સમાહિતો

ભૂત્વાઽઽત્મન્યેવાઽઽત્માનં પશ્યતિ

SF તસ્માદ્ એવંવિદ્ શાન્તસ્ દાન્તસ્ ઉપરતસ્ તિત્તિક્ષુસ્
શ્રદ્ધાવિત્તસ્ક સમાહિતસ્ ભૂત્વા આત્માનિ એવ આત્માનમ્
પશ્યેત્ k પશ્યતિ

સર્વમાત્માનં પશ્યતિ

SF સર્વમ્ આત્માનમ્ પશ્યતિ

નૈનં પાપ્મા તરતિ

SF ન એનમ્ પાપ્મા તરતિ

સર્વં પાપ્માનં તરતિ

SF સર્વમ્ પાપ્માનમ્ તરતિ

નૈનં પાપ્મા તપતિ

SF ન એનમ્ પાપ્મા તપતિ

सर्वं पाप्मानं तपति

SF सर्वम् पाप्मानम् तपति

विपापो विरजोऽविचिकित्सो ब्राह्मणो भवति

SF विपापस् विरजस् अविचिकित्सस् ब्राह्मणस् भवति

शेष ब्रह्मलोकः

SF शेष ब्रह्मलोकस्

सम्नाद्

SF सम्नाद्

एति उवाच याज्ञवल्क्यः ।

SF अनम् प्रामस् असि एति उ उवाच याज्ञवल्क्यस्

सोऽहं भगवते विदेहान्ददामि माम् चापि सह दास्यायेति ॥ २३ ॥

SF सस् अहम् भगवते विदेहान् ददामि माम् च अपि सह

दास्याय एति

मन्त्र २४ [IV.iv.24]

स वा शेष मडानज आत्माऽन्नादो वसुदानो

SF स वै शेष मडान् अजस् आत्मा अन्नादस् वसुदानस्

विन्दते वसु

SF विन्दते वसु

य श्वेवं वेद ॥ २४ ॥

SF यस् श्वेवम् वेद

मन्त्र २५ [IV.iv.25]

स वा शेष मडानज आत्माऽजरोऽमरोऽमृतोऽभयो

ब्रह्माभयं वै

SF स वै शेष मडान् अजस् आत्मा अजरस् अमरस् अभयस्

अमृतस् अमृतस् अभयस् ब्रह्म अभयम् वै

ब्रह्माभयं ऋ ङि वै ब्रह्म भवति य श्वेवं वेद ॥ २५ ॥ एति

यतुर्थं ब्राह्मणम् ।

SF इ ब्रह्म अभयम् वै ब्रह्म अभयम् ङि वै ब्रह्म

भवति यस् श्वेवम् वेद

पञ्चमं ब्राह्मणम्

મન્ત્ર ૧ [IV.v.1]

અથ હ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ય દ્વે ભાર્યે બભૂવતુર્મૈત્રેયી ચ કાત્યાયની ચ

SF અથ હ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ય દ્વે ભાર્યે બભૂવતુર્મૈત્રેયી ચ

કાત્યાયની ચ

તયોર્હ મૈત્રેયી બ્રહ્મવાદિની બભૂવ

SF તયોસ્ હ મૈત્રેયી બ્રહ્મવાદિની બભૂવ

સ્ત્રીપ્રજૈવ તર્હિ કાત્યાયન્ય્

SF સ્ત્રીપ્રજા એવ તર્હિ કાત્યાયની

અથ હ યાજ્ઞવલ્ક્યોઽન્યદ્દૃત્તમુપાકરિષ્યન્ ॥ ૧ ॥

SF સસ્ અન્યદ્ વૃત્તમ્ ઉપાકરિષ્યમાણાસ્ અથ હ

યાજ્ઞવલ્ક્યસ્ અન્યદ્ વૃત્તમ્ ઉપાકરિષ્યન્

મન્ત્ર ૨ [IV.v.2]

મૈત્રેયીતિ હોવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યઃ

SF મૈત્રેયિ ઇતિ હ ઉવાચ મૈત્રેયિ ઇતિ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસ્

પ્રવ્રજિષ્યન્વા અરેઽહમસ્માત્સ્થાનાદસ્મિ ।

SF પ્રવ્રજિષ્યન્ વૈ અરે અહમ્ અસ્માદ્ સ્થાનાદ્ અસ્મિ

હન્ત તેઽનયા કત્યાયાન્યાઽન્તં કરવાણીતિ ॥ ૨ ॥

SF હન્ત તે અનયા કત્યાયન્યા અન્તમ્ કરવાણિ ઇતિ

મન્ત્ર ૩ [IV.v.3]

સા હોવાચ મૈત્રેયી

SF સા હ ઉવાચ મૈત્રેયી

યન્નુ મ ઇયં

SF યદ્ નુ મે ઇયમ્

ભગોઃ

SF ભગોસ્

સર્વા પૃથિવી વિત્તેન પૂર્ણા સ્યાત્

SF સર્વા પૃથિવી વિત્તેન પૂર્ણા સ્યાત્

સ્યાં ન્વહં તેનામૃતાઽઽહોઽ નેતિ

SF સ્યામ્ નુ અહમ્ તેન અમૃતા આહો ન ઇતિ

नेति ङोवाय याज्ञवल्क्यो

SF न ङति ङ ङोवाय याज्ञवल्क्यस्

यथैवोपकरणावतां श्रुवितं

SF यथा अेव ङपकरणावताम् श्रुवितम्

तथैव ते श्रुवितं स्याद्

SF तथा अेव ते श्रुवितम् स्यात्

अमृतत्वस्य तु नाऽऽशाऽस्ति वित्तेनेति ॥ ३ ॥

SF अमृतत्वस्य तु न आशा अस्ति वित्तेन ङति

मन्त्र ४ [IV.v.4]

सा ङोवाय मैत्रेयी

SF सा ङ ङोवाय मैत्रेयी

येनाङं नामृता स्यां

SF येन अङम् न अमृता स्याम्

ङिमङं तेन कुर्याम् ।

SF ङिम् अङम् तेन कुर्याम्

यद्देव भगवान्दे

SF यद् अेव भगवान् दे

तद्देव मे ङ्रूङीति ॥ ४ ॥

SF तद् अेव मे ङ्रूङि ङति

मन्त्र ५ [IV.v.5]

स ङोवाय याज्ञवल्क्यः

SF स ङ ङोवाय याज्ञवल्क्यस्

प्रिया वै ङलु नो भवती सती

SF प्रियाik add. mark 1 वै ङलु नस् भवती सती

प्रियमवृधद्

SF प्रियम् अवृत्तत् अवृधत्

धन्त तर्हि

SF धन्त ङलु तर्हि

भवत्य्

SF भवति

એતદ્ વ્યાખ્યાસ્યામિ તે

SF એતદ્ વ્યાખ્યાસ્યામિ તે

વ્યાચક્ષાણસ્ય તુ મે નિદિધ્યાસસ્વેતિ ॥ ૫ ॥

SF વ્યાચક્ષાણસ્ય તુ મે નિદિધ્યાસસ્વ ઇતિ

મન્ત્ર ૬ [IV.v.6]

સ ઊવાચ

SF સ ઊવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસૂક OM.

ન વા અરે પત્યુઃ કામાય પતિઃ પ્રિયો ભવત્ય્

SF ન વૈ અરે પત્યુર્ કામાય પતિસ્ પ્રિયસ્ ભવતિ

આત્મનસ્તુ કામાય પતિઃ પ્રિયો ભવતિ ।

SF આત્મનસ્ તુ કામાય પતિસ્ પ્રિયસ્ ભવતિ

ન વા અરે જાયાયૈ કામાય જાયા પ્રિયા ભવત્ય્

SF ન વૈ અરે જાયાયૈ કામાય જાયા પ્રિયા ભવતિ

આત્મનસ્તુ કામાય જાયા પ્રિયા ભવતિ ।

SF આત્મનસ્ તુ કામાય જાયા પ્રિયા ભવતિ

ન વા અરે પુત્રાણાં કામાય પુત્રાઃ પ્રિયા ભવન્ત્ય્

SF ન વૈ અરે પુત્રાણામ્ કામાય પુત્રાસ્ પ્રિયા ભવન્તિ

આત્મનસ્તુ કામાય પુત્રાઃ પ્રિયા ભવન્તિ ।

SF આત્મનસ્ તુ કામાય પુત્રાસ્ પ્રિયા ભવન્તિ

ન વા અરે વિત્તસ્ય કામાય વિત્તં પ્રિયં ભવત્ય્

SF ન વૈ અરે વિત્તસ્ય કામાય વિત્તમ્ પ્રિયમ્ ભવતિ

આત્મનસ્તુ કામાય વિત્તં પ્રિયં ભવતિ ॥

SF આત્મનસ્ તુ કામાય વિત્તમ્ પ્રિયમ્ ભવતિ

ન વા અરે પશૂનાં કામાય પશવઃ પ્રિયા ભવન્તિ

SF

આત્મનસ્તુ કામાય પશવઃ પ્રિયા ભવન્તિ ।

SF

ન વા અરે બ્રહ્મણઃ કામાય બ્રહ્મ પ્રિયં ભવત્ય્

SF ન વૈ અરે બ્રહ્મણસ્ કામાય બ્રહ્મ પ્રિયમ્ ભવતિ

આત્મનસ્તુ કામાય બ્રહ્મ પ્રિયં ભવતિ ।

SF आत्मनस् तु कामाय ब्रह्म प्रियम् भवति

न वा अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रं प्रियं भवत्य्

SF न वै अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रम् प्रियम् भवति

आत्मनस्तु कामाय क्षत्रं प्रियं भवति ।

SF आत्मनस् तु कामाय क्षत्रम् प्रियम् भवति

न वा अरे लोकानां कामाय लोकाः प्रिया भवन्त्य्

SF न वै अरे लोकानाम् कामाय लोकास् प्रियास् भवन्ति

आत्मनस्तु कामाय लोकाः प्रिया भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय लोकास् प्रियास् भवन्ति

न वा अरे देवानां कामाय देवाः प्रिया भवन्त्य्

SF न वै अरे देवानाम् कामाय देवास् प्रियास् भवन्ति

आत्मनस्तु कामाय देवाः प्रिया भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय देवास् प्रियास् भवन्ति

न वा अरे वेदानां कामाय वेदाः प्रिया भवन्त्य्

SF

आत्मनस्तु कामाय वेदाः प्रिया भवन्ति ।

SF

न वा अरे भूतानां कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्त्य्

SF न वै अरे भूतानाम् कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति

आत्मनस्तु कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति ।

SF आत्मनस् तु कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति

न वा अरे सर्वस्य कामाय सर्वं प्रियं भवत्य्

SF न वै अरे सर्वस्य कामाय सर्वम् प्रियम् भवति

आत्मनस्तु कामाय सर्वं प्रियं भवत्य्

SF आत्मनस् तु कामाय सर्वम् प्रियम् भवति

आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्यासितव्यो

SF अत्मा वै अरे द्रष्टव्यस् श्रोतव्यस् मन्तव्यस्

निदिध्यासितव्यस्

मैत्रेय्य्

SF मैत्रेयि

आत्मानि भव्यरे दृष्टे श्रुते मते विज्ञात एत सर्वं

विहितम् ।

SF आत्मनस् वै अरे दृशनिन श्रवाणेन मत्या विज्ञानेन
छदम् सर्वम् विदितम्

मन्त्र ७ [IV.v.7]

ब्रह्म तं परादाद्

SF ब्रह्म तम् परादात्

योऽन्यत्राऽऽत्मनो ब्रह्म वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् वेदान्

क्षत्रं तं परादाद्

SF क्षत्रम् तम् प्रादात्

योऽन्यत्राऽऽत्मनः क्षत्रं वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् क्षत्रम् वेद

लोकास्तं पराद्दुः

SF लोकास् तम् पराद्दुः

योऽन्यत्राऽऽत्मनो लोकान् वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् लोकान् वेद

देवास्तं पराद्दुः

SF देवास् तम् पराद्दुः

योऽन्यत्राऽऽत्मनो देवान् वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् देवान् वेद

वेदास्तं पराद्दुर्

SF वेद वेदास् तम् पराद्दुः

योऽन्यत्राऽऽत्मनो वेदान् वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् वेदान् वेद

भूतानि तं पराद्दुर्

SF भूतानि तम् पराद्दुः

योऽन्यत्राऽऽत्मनो भूतानि वेद

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् भूतानि वेद

सर्वं तं परादाद्

SF सर्वम् तम् परादात्

योऽन्यत्राऽऽत्मनः सर्वं वेद्

SF यस् अन्यत्र आत्मनस् सर्वम् वेद

विनिश्चरन्ति

अवे वा अरेऽस्य मडतो भूतस्य निःश्चसितमेतद्यद्वेदो
यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः पुराणं
विद्या उपनिषदः श्लोकः सूत्राण्यनुव्याख्यानानि व्याख्यानानि
४४ ❧ दुतमाशितं पायितमयं य लोकः परश्च लोकः
सर्वाणि य भूतान्यस्यैतानि सर्वाणि निःश्चसितानि ॥ ११ ॥

SF अवेवम् वै अरे अस्य मडतस् भूतस्य निश्चसितम्
निःश्चसितम् अतद् यद् ऋग्वेदस् यजुर्वेदस्
सामवेदस्

अथर्वाङ्गिरसस् इतिहासस् पुराणम् विद्यास्
उपनिषदस्

श्लोकास् सूत्राणि अनुव्याख्यानानि व्याख्याननि दत्तम् k
४४म्

दुतम् आशितम् पायितम् अयम् य लोकस् परस् य
लोकस्

सर्वाणि य भूतानि अस्य अवे अेतानि सर्वाणि निश्चसितानि
निःश्चसितानि

मन्त्र १२ [IV.v.12]

स यथा सर्वासामपा ❧ समुद्र अेकायनम्
SF स यथा सर्वासाम् अपाम् समुद्रस् अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषा ❧ स्पर्शानां त्वगेकायनम्
SF अवेवम् सर्वेषाम् स्पर्शानाम् त्वक् अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषां गन्धानां नासिकैकायनम्
SF अवेवम् सर्वेषाम् गन्धानाम् नासिके अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषा ❧ रसानां जिह्वैकायनम्
SF अवेवम् सर्वेषाम् रसानाम् जिह्वा अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषा ❧ रुपाणां यक्षुरेकायनम्
SF अवेवम् सर्वेषाम् रुपाणाम् यक्षुस् अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषं शब्दानां श्रोत्रमेकायनम्
SF अवेवम् सर्वेषम् शब्दानाम् श्रोत्रम् अेकायनम्
अवे ❧ सर्वेषा ❧ सङ्गुल्यानां मन अेकायनम्

SF अवेम् सर्वेषाम् सङ्कल्पानाम् मनस् अकायनम् k
मनस् अकायनम्

अवेम् सर्वसां विधानां लृट्यमेकायनम्

SF अवेम् सर्वासाम् विधानाम् लृट्यम् अकायनम्

अवेम् सर्वेषां कर्मणां उस्तावेकायनम्

SF अवेम् सर्वेषाम् कर्मणाम् उस्तौ अकायनम्

अवेम् सर्वेषामानन्दानामुपस्थ अकायनम्

SF अवेम् सर्वेषाम् आनन्दानाम् उपस्थस् अकायनम्

अवेम् सर्वेषां विसर्गाणां पायुरेकायनम्

SF अवेम् सर्वेषाम् विसर्गाणाम् पायुस् अकायनम्

अवेम् सर्वेषामध्वनां पादावेकायनम्

SF अवेम् सर्वेषाम् अध्वनाम् पादौ अकायनम्

अवेम् सर्वेषां वेदानां वागेकायनम् ॥ १२ ॥

SF अवेम् सर्वेषाम् वेदानाम् वाङ् अकायनम्

मन्त्र १३ [IV.v.13]

स यथा सैन्धवधनोऽनन्तरोऽबाह्यः कृत्स्नो रसधन अवे

SF स यथा सैन्धवधनस् अनन्तरस् अबाह्यस् कृत्स्नस्

रसधनस् अवे स्यात्क OM.

वं वा अरेऽयमात्मानन्तरोऽबाह्यः कृत्स्नः प्रज्ञानधन अवेतेभ्यो

भूतेभ्यः समुत्थाय तान्येवानुविनयष्यति

SF अवेम् वै अरे षडम् मडत् भूतम् अनन्तम् अपरम्

अरे अयम् आत्मा अनन्तरस् अबाह्यस् कृत्स्नस्

प्रज्ञानधनस्

अवे अतेभ्यस् भूतेभ्यस् समुत्थाय तानि अवे अनुविनयति

न प्रेत्य सञ्ज्ञाऽस्तीत्यरे ब्रवीमीति ङोवाय याज्ञवल्क्यः ॥ १३ ॥

SF न प्रेत्य सञ्ज्ञा अस्ति षति अरे ब्रविमि षति ङ उवाय

याज्ञवल्क्यस्

मन्त्र १४ [IV.v.14]

सा ङोवाय मैत्रेय्य्

SF सा ङ उवाय मैत्रेयी

અત્રૈવ મા ભગવાન્મોહાન્તમાપીપિપન્
 SF અત્ર એવ મા ભગવાન્ મોહાન્તમ્ આપીપદત્
 ન વા અહમિમં વિજાનામીતિ
 SF ન વૈ અહમ્ ઇમમ્ વિજાનામિ ઇતિ
 સ હોવાચ
 SF સ હ ઉવાચ યાજ્ઞવલ્ક્યસૂક OM.
 ન વા અરેડહં મોહં બ્રવીમ્ય્
 SF ન વૈ અરે અહમ્ મોહમ્ બ્રવીમિ
 અવિનાશી વા અરેડયમાત્માડનુચ્છિત્તિધર્મા ॥ ૧૪ ॥
 SF અવિનાશી વૈ અરે અયમ્ આત્મા અનુચ્છિત્તિધર્મા
 મન્ત્ર ૧૫ [IV.v.15]
 યત્ર હિ દ્વૈતમિવ ભવતિ
 SF યત્ર હિ દ્વૈતમ્ ઇવ ભવતિ
 તદિતર ઇતરં પશ્યતિ
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ પશ્યતિ
 તદિતર ઇતરં જિઘ્રતિ
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ જિઘ્રતિ
 તદિતર ઇતરં રસયતે
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ રસયતિ
 તદિતર ઇતરમભિવદતિ
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ અભિવદતિ
 તદિતર ઇતરં શૃણોતિ
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ શૃણોતિ
 તદિતર ઇતરં મનુતે
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ મનુતે
 તદિતર ઇતરં સ્પૃશતિ
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ સ્પૃશતિ
 તદિતર ઇતરં વિજાનાતિ ।
 SF તદ્ ઇતરસ્ ઇતરમ્ વિજાનાતિ
 યત્ર ત્વસ્ય સર્વમાત્મૈવાભૂત્
 SF યત્ર તુ અસ્ય સર્વમ્ આત્મા એવ અભૂત્

तल्लेन कं पश्येत्
 SF तद् केन कम् पश्येत्
 तल्लेन कं जिघ्रेत्
 SF तद् केन कम् जिघ्रेत्
 तल्लेन कं रसयेत्
 SF तद् केन कम् रसयेत्
 तल्लेन कम् भिवदेत्
 SF तद् केन कम् अभिवदेत्
 तल्लेन कं शृणुयात्
 SF तद् केन कम् शृणुयात्
 तल्लेन कं मन्वीत
 SF तद् केन कम् मन्वीत
 तल्लेन कं स्पृशेत्
 SF तद् केन कम् स्पृशेत्
 तल्लेन कं विजानीयाद्येनेदं सर्वं विजानाति
 SF तद् केन कम् विजानीयात्
 तं केन विजानीयात्
 SF तम् केन विजानीयात्
 स अेष नेति नेत्याऽत्मागृह्यो न हि गृह्यते
 SF सस्य अेष न एति न एति आत्मा अगृह्यस्य न हि गृह्यते
 ऽशीर्यो न हि शीर्यते
 SF अशीर्यस्य न हि शीर्यते
 ऽसङ्गो न हि सज्यते
 SF असङ्गस्य न हि सज्यते
 ऽसितो न व्यथते न रिष्यति ।
 SF असितस्य न व्यथते न रिष्यति।
 विज्ञातारभरे केन विजानीयादित्युक्तानुशासनासि
 SF विज्ञातारम् अरे केन विजानीयात् एति उक्तानुशासना असि
 मैत्रेय्य्
 SF मैत्रेयि
 अेतावदरे भव्यमृतत्वमिति लोक्त्वा याज्ञवल्क्यो
 विजडार ॥ १५ ॥ एति पञ्चमं ब्राह्मणम् ॥

SF अेतावत् अरे ढलु अढृतत्वढ् ढति ङ उङ्क्वा याङ्गावल्ङ्गयस्
विङ्गडार

षष्ठं ढ्राङ्गढणढ् ।

ढन्त्र १ [IV.vi.1]

अथ व ॠ शः

SF अथ व ॠ शस्

डौतिढाष्यो गौडवनढ्

SF डशुतिढाष्यस् गौडवनढ्

गौडवनः डौतिढाष्यात्

SF गौडवनस् डशुतिढाष्यात्

डौतिढाष्यो गौडवनढ्

SF डशुतिढाष्यस् गौडवनढ्

गौडवनः कौशिकात्

SF गौडवनः कौशिकात्

कौशिकः कौडिङन्यात्

SF कौशिकस् कौडिङन्यात्

कौडिङन्यः शाडिङल्यात्

SF कौडिङन्यस् ङाडिङल्यात्

शाडिङल्यः कौशिकाय्य गौतढाय्य

SF ङाडिङल्यस् कौशिकात् य गौतढात् य

गौतढः ॥ १ ॥

SF गौतढस्

ढन्त्र २ [IV.vi.2]

आङ्गिडेश्यात्

SF आङ्गिडेश्यस्

आङ्गिडेश्यो गाङ्ग्यात्

SF आङ्गिडेश्यात् गाङ्ग्यात्

गाङ्ग्यो गाङ्ग्यात्

SF गाङ्ग्यस् गाङ्ग्यात्

गार्ग्यो गौतमाद्
 SF गार्ग्यस् गौतमाद्
 गौतमः सैतवात्
 SF गौतमस् शैतवाद्
 सैतवः पाराशर्यायिणात्
 SF शैतवस् पाराशर्यायिणाद्
 पाराशर्यायिणो गार्ग्यायिणाद्
 SF पाराशर्यायिणस् गार्ग्यायिणाद्
 गार्ग्यायिण उद्दालकायनाद्
 SF गार्ग्यायिणस् उद्दालकायनाद्
 उद्दालकायनो जाम्बलायनाज्
 SF उद्दालकायनस् जाम्बलायनाद्
 जाम्बलायनो माध्यन्दिनायनान्
 SF जाम्बलायनस् माध्यन्दिनायनाद्
 माध्यन्दिनायनः सौकरायणात्
 SF माध्यन्दिनायनस् शौकरायणाद्
 सौकरायणः काषायणात्
 SF शौकरायणस् काषायणाद्
 काषायणः सायकायनात्
 SF काषायणस् शायकायनाद्
 सायकायनः कौशिकायनेः
 SF शायकायनस् कौशिकायनेस्
 कौशिकायनिः ॥ २ ॥
 SF कौशिकायनिस्

मन्त्र ३ [IV.vi.3]

धृतकौशिकाद्
 SF धृतकौशिकाद्
 धृतकौशिकः पाराशर्यायिणात्
 SF धृतकौशिकस् प्राशर्यायिणाद्
 पाराशर्यायिणः पाराशर्यात्
 SF पाराशर्यायिणस् पाराशर्याद्

पाराशर्यो जातूकण्यञ्ज
 SF पाराशर्यस् जातूकण्यञ्ज
 जातूकण्यं आसुरायणाय यास्काय्या
 SF जातूकण्यस् असुरायणाद् य यास्काद् य
 ऽऽसुरायणस्त्रैवणोस्
 SF असुरायणस् त्रैवणोः
 त्रैवणिरौपजन्धनेर्
 SF त्रैवणिस् आठपजन्धनेस्
 औपजन्धनिरासुरेर्
 SF औपजन्धनिस् असुरेस्
 आसुरिर्भारद्वाजाद्
 SF असुरिस् भारद्वाजाद्
 भारद्वाज आत्रेयाद्
 SF भारद्वाजस् अत्रेयाद्
 आत्रेयो माण्डेर्
 SF अत्रेयस् माण्डेस्
 माण्डिर्गौतमाद्
 SF माण्डिस् गौतमाद्
 गौतमो गौतमाद्
 SF गौतमस् गौतमाद्
 गौतमो वात्स्याद्
 SF गौतमस् वात्स्याद्
 वात्स्यः शाण्डिल्याय्
 SF वात्स्यस् ङाण्डिल्याद्
 ङाण्डिल्यः कैशोर्यात्काप्यात्
 SF ङाण्डिल्यस् कैशोर्याद् काप्याद्
 कैशोर्यः काप्यः कुमारछारितात्
 SF कैशोर्यस् काप्यस् कुमारछारिताद्
 कुमारछारितो गालवाद्
 SF कुमारछारितस् गालवाद्
 गालवो विदूर्भाकौण्डिन्याद्
 SF गालवस् विदूर्भाकौण्डिन्याद्

विदुर्भाङ्गोऽन्यो वत्सनापातो भाङ्गवाद्
 SF विदुर्भाङ्गोऽन्यस् वत्सनापातस् भाङ्गवाद्
 वत्सनापाद्भाङ्गव पथः सौभरात्
 SF वत्सनापाद् भाङ्गवस् पथस् शौभराद्
 प-थाः सौभरोऽयास्यादाङ्गिरसाद्
 SF प-थास् शौभरस् आयास्याद् अङ्गिरसाद्
 अयास्य आङ्गिरस आभूतेस्त्वाष्ट्राद्
 SF अयास्यस् अङ्गिरसस् अभूतेस् त्वाष्ट्राद्
 आभूतिस्त्वाष्ट्रो विश्वरूपात्त्वाष्ट्राद्
 SF आभूतिस् त्वाष्ट्रस् विश्वरूपात् त्वाष्ट्राद्
 विश्वरूपस्त्वाष्ट्रोऽश्विन्याम्
 SF विश्वरूपस् त्वाष्ट्रस् अश्विन्याम्
 अश्विनौ दधीय आथर्वणाद्
 SF अश्विनौ दधीयस् अथर्वणाद्
 दध्यङ्गुऽथर्वणोऽथर्वणो दैवाद्
 SF दध्यङ्गुऽथर्वणस् आथर्वणस् दैवाद्
 अथर्वा दैवो मृत्योः प्राध्वं सनान्
 SF अथर्वा दैवस् मृत्योस् प्राध्वं सनाद्
 मृत्युः प्राध्वं सनः प्रध्वं सनात्
 SF मृत्युस् प्राध्वं सनस् प्रध्वं सनाद्
 प्रध्वं सन ओङ्घ्रिर्
 SF प्रध्वं सनस् ओङ्घ्रिर्
 ओङ्घ्रिर्विप्रयित्तेः
 SF ओङ्घ्रिस् विप्रयित्तेस्
 विप्रयित्तिर्व्यष्टिर्
 SF विप्रयित्तिस् व्यष्टिस्
 व्यष्टिः सनारोः
 SF व्यष्टिस् सनारोस्
 सनारुः सनातनात्
 SF सनारुस् सनातनाद्
 सनातनः सनगात्
 SF सनातनस् सनगाद्

સનગઃ પરમેષ્ઠિનઃ

SF શનગસ્ પરમેષ્ઠિનસ્

પરમેષ્ઠી બ્રહ્મણો

SF પરમેષ્ઠી બ્રહ્મણાસ્

બ્રહ્મ સ્વયમ્ભુ

SF બ્રહ્મ સ્વયમ્ભુ

બ્રહ્મણો નમઃ ॥ ૩ ॥ ઇતિ ષષ્ઠે બ્રાહ્મણામ્ ॥

SF બ્રહ્મણો નમસ્

॥ ઇતિ બૃહદારણ્યકોપનિષદિ ચતુર્થોઽધ્યાયઃ ॥

અથ પચ્ચમોઽધ્યાયઃ ।

પ્રથમં બ્રાહ્મણામ્ । [V.i.1]

ૐ પૂર્ણમદઃ

SF પૂર્ણમ્ અદસ્

પૂર્ણમિદં

SF પૂર્ણમ્ ઇદમ્

પૂર્ણાત્પૂર્ણમુદચ્યતે ।

SF પૂર્ણાદ્ પૂર્ણમ્ ઉદચ્યતે

પૂર્ણસ્ય પૂર્ણમાદાય

SF પૂર્ણસ્ય પૂર્ણમ્ આદાય

પૂર્ણમેવાવશિષ્યતે ।

SF પૂર્ણમ્ એવ અવશિષ્યતે

ૐ૩ ખં બ્રહ્મ

SF ખમ્ બ્રહ્મ

ખં પુરાણં

SF ખમ્ પુરાણામ્

વાયુરં ખમ્

SF વાયુરમ્ ખમ્

ઇતિ હ સ્માઽઽહ કૌરવ્યાયણીપુત્રો ।

SF ઇતિ હ સ્મ આહ કૌરવ્યાયણીપુત્રસ્

વેદોઽયમ્

SF वेदस् अथम्

ब्राह्मणम् विदुर्

SF ब्राह्मणम् विदुर्

वेदेनेन यद्वेदितव्यम् ॥ १ ॥ इति प्रथमं ब्राह्मणम् ॥

SF वेद अनेन यद् वेदितव्यम्

द्वितीयं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [V.I.1]

त्रयाः प्राजापत्याः प्राजापतौ पितरि ब्रह्मरथमूषुर्

SF त्रयास् प्राजापत्यास् प्राजापतौ पितरि ब्रह्मरथम्

उषुर्

देवा मनुष्या असुरा

SF देवास् मनुष्यास् असुरास्

उषित्वा ब्रह्मरथं देवा उषुर्

SF उषित्वा ब्रह्मरथम् देवास् उषुर्

अवीतु नो भवानिति ।

SF अवीतु नस् भवान् इति

तेभ्यो वैतदक्षरमुवाच

SF तेभ्यस् उ अतद् अक्षरम् उवाच

६ इति

SF ६ इति

व्यज्ञासिष्टा इति ।

SF व्यज्ञासिष्ट इति

व्यज्ञासिष्मेति उषुर्

SF व्यज्ञासिष्म इति उषुर्

दाम्यतेति न आत्येत्

SF दाम्यत इति नस् आत्य इति

ओमिति उवाच

SF ओम् इति उवाच

व्यज्ञासिष्टेति ॥ १ ॥

SF व्यज्ञासिष्ट इति

મન્ત્ર ૨ [V.I.2]

અથ હૈનં મનુષ્યા ઊચુર્

SF અથ હ એનમ્ મનુષ્યાસ્ ઊચુર્

બ્રવીતુ નો ભવાનિતિ ।

SF બ્રવીતુ નસ્ ભવાન્ ઇતિ

તેભ્યો હૈતદેવાક્ષરમુવાચ

SF તેભ્યસ્ હ એતદ્ એવ અક્ષરમ્ ઉવાચ

૬ ઇતિ

SF ૬સ્ ઇતિ

વ્યજ્ઞાસિષ્ટા૩ ઇતિ ।

SF વ્યજ્ઞાસિષ્ટ ઇતિ

વ્યજ્ઞાસિષ્મેતિ હોચુર્

SF વ્યજ્ઞાસિષ્મ ઇતિ હ ઊચુર્

૬ત્તેતિ ન આત્યેત્ય્

SF ૬ત્ત ઇતિ નસ્ આત્ય ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

વ્યજ્ઞાસિષ્ટેતિ ॥ ૨ ॥

SF વ્યજ્ઞાસિષ્ટ ઇતિ

મન્ત્ર ૩ [V.I.3]

અથ હૈનમસુરા ઊચુર્

SF અથ હ એનમ્ અસુરાસ્ ઊચુર્

બ્રવીતુ નો ભવાનિતિ ।

SF બ્રવીતુ નસ્ ભવાન્ ઇતિ

તેભ્યો હૈતદેવાક્ષરમુવાચ

SF તેભ્યસ્ હ એતદ્ એવ અક્ષરમ્ ઉવાચ

૬ ઇતિ

SF ૬સ્ ઇતિ

વ્યજ્ઞાસિષ્ટા૩ ઇતિ ।

SF વ્યજ્ઞાસિષ્ટ ઇતિ

व्यङ्गासिष्मेति डोयुर्

SF व्यङ्गासिष्म षति ड डोयुर्

द्वयध्वमिति न आत्थेत्

SF द्वयध्वम् षति नस् आत्थ षति

ओमिति डोवाय

SF ओम् षति ड डोवाय

व्यङ्गासिष्टेति ।

SF व्यङ्गासिष्ट षति

तदेतदेवैषा दैवी वागनुवदति स्तनयितुर्

SF तद् अतद् अेव अेषा दैवी वाङ् अनुवदति स्तनयितुस्

द द द षति

SF दददस् षति

दाम्यत दत्त द्वयध्वमिति ।

SF दाम्यत दत्त द्वयध्वम् षति

तदेतत्त्रयं ✨ शिक्षेद्

SF तद् अतद् त्रयम् शिक्षेत्

दमं

SF दमम्

दानं

SF दानम्

दयामिति ॥ ३ ॥ षति द्वितीयं ब्राह्मणम् ॥

SF दयाम् षति

तृतीयं ब्राह्मणम् । [V.Ii.1]

अेष प्रजापतिर्यद्द्वयम्

SF अेष प्रजापतिस् यद् द्वयम्

अेतद्ब्राह्मैतत्सर्वम् ।

SF अेतद् ब्राह्म अेतद् सर्वम्

तदेतत्त्र्यक्षरं ✨

SF तद् अेतद् त्र्यक्षरम्

द्वयमिति ।

SF द्वयम् षति

હૃ ઇત્યેકમક્ષરમ્

SF હૃસ્ ઇતિ એકમ્ અક્ષરમ્

અભિહરન્ત્યસ્મૈ સ્વાશ્નાન્યે ચ

SF અભિહરન્તિ અસ્મૈ સ્વાસ્ ચ અન્યે ચ

ચ એવં વેદ ।

SF ચસ્ એવમ્ વેદ

દ ઇત્યેકમક્ષરમ્

SF દસ્ ઇતિ એકમ્ અક્ષરમ્

દદત્યસ્મૈ સ્વાશ્નાન્યે ચ

SF દદન્તિ દદતિ અસ્મૈ સ્વાસ્ ચ અન્યે ચ

ચ એવં વેદ ।

SF ચસ્ એવમ્ વેદ

ચમિત્યેકમક્ષરમ્

SF ચમ્ ઇતિ એકમ્ અક્ષરમ્

એતિ સ્વર્ગ લોકં

SF એતિ સ્વર્ગમ્ લોકમ્

ચ એવં વેદ ॥ ૧ ॥ ઇતિ તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF ચસ્ એવમ્ વેદ

ચતુર્થં બ્રાહ્મણમ્ । [V.iv.1]

તદ્ઞૈ તદ્

SF તદ્ વૈ તદ્

એતદેવ તદાસ

SF એતદ્ એવ તદ્ આસ

સત્યમેવ ।

SF સત્યમ્ એવ

સ યો હૈતં મહદેક્ષં પ્રથમજં વેદ

SF સ ચસ્ હ એવમ્ મહત્ ચક્ષમ્ પ્રથમજમ્ વેદ

સત્યં બ્રહ્મેતિ

SF સત્યમ્ બ્રહ્મ ઇતિ

જયતીમા ળ્લોકાન્

SF જયતિ ઇમાન્ લોકાન્

जितं धन्वसावसद्

SF जितस् एद् नु असौ असत्

य अवेमेतन्मडदक्षं प्रथमजं वेद

SF यस् अवेम् अतद् मडत् यक्षम् प्रथमजम् वेद

सत्यं ब्रह्मेति

SF सत्यम् ब्रह्म इति

सत्यं ॐ ऋषेव ब्रह्म ॥ १ ॥ इति यतुर्थं ब्राह्मणम् ॥

SF सत्यम् ङि अवे ब्रह्म

पञ्चमं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [v. V.1]

अप अवेदमग्र आसुस्

SF अपस् अवे एदम् अग्रे आसुर्

ता आपः सत्यमसृजन्त

SF तास् आपस् सत्यम् असृजन्त

सत्यं ब्रह्म

SF सत्यम् ब्रह्म

ब्रह्म प्रजापतिम्

SF ब्रह्म प्रजापतिम्

प्रजापतिर्देवा ॐ स्

SF प्रजापतिस् देवान्

ते देवाः सत्यमेवोपासते

SF ते देवास् सत्यम् इति अवे उपासते

तदेतत्क्षर ॐ

SF तद् अतद् अक्षरम्

सत्यमिति ।

SF सत्यम् सतियम् इति

स इत्येकमक्षरम्

SF स इति ऐकम् अक्षरम्

तीत्येकमक्षरम्

SF ति इति ऐकम् अक्षरम्

डडरडरडरडरडरडर ।

SF अडडर डडर डरडर डरडरडरडरडर

डरडरडरडरडर डरडरडर डरडरडर

SF डरडरडरडरडर डरडरडर डरडरडर

डरडरडरडरडरडरडर तडरडरडरडरडरडरडरडर

डरडरडरडरडरडरडर ✨

SF डरडरडरडरडर डरडरडरडर तडर डरडरडर

डरडरडरडरडर add. mark 1 डरडरडरडरडर

डरडरडरडरडरडरडर

डरडरडरडरडरडर डरडरडर ।

SF डरडरडरडरडर डरडर डरडरडर

डरडरडरडर ✨ डरडरडर ✨ डरडरडरडर ॥ १ ॥

SF न डरडरडरडर ✨ डरडर डरडरडरडर डरडरडर

डरडर २ [V.v.2]

डरडरडरडरडरडरडर डर डरडरडरडर ।

SF तडर डरडर तडर डरडरडर डरडर डरडरडरडर

डर डरडर डरडरडरडरडरडर डरडरडर डरडरडर डरडरडरडरडर

डरडरडरडर

SF डरडर डरडरडर डरडरडरडर डरडरडर डरडरडर डरडर डरडर

डरडरडर डरडरडर डरडरडर

डरडरडरडरडरडरडरडरडरडरडरडरडर

SF डरडर डरडर डरडरडरडर डरडरडरडर डरडरडरडर

डरडरडरडरडरडरडरडरडरडरडरडर

SF डरडरडरडर डरडरडर डरडरडर डरडरडरडरडर

डरडरडरडरडरडरडरडर

SF डरडरडरडर डरडर डरडरडरडर

डर डरडरडरडरडरडरडर

SF डर डरडर डरडरडरडरडर डरडरडर

डरडरडरडरडरडरडरडरडर डरडरडर

SF डरडरडर डरडर डरडरडर डरडरडरडर डरडरडर

डरडरडरडर डरडरडर डरडरडरडर ॥ २ ॥

SF न ऐनम् अते रश्मयस् प्रत्यायन्ति

मन्त्र ३ [V.v.3]

य ओष अतस्मिन्मण्डले पुरुषस्

SF यस् ओषस् अतस्मिन् मण्डले पुरुषः

तस्य भूरिति शिर

SF तस्य भूस् एति शिरस्

ऐकं शिर

SF ऐकम् शिरस्

ऐकमेतदक्षरं

SF ऐकम् ऐतद् अक्षरम्

भुव एति भाळू

SF भुवस् एति भाळू

द्वौ भाळू

SF द्वौ भाळू

द्वे अते अक्षरे

SF द्वे अते अक्षरे

स्वरिति प्रतिष्ठा

SF स्वरिति प्रतिष्ठा

द्वे प्रतिष्ठे द्वे अते अक्षरे ।

SF द्वे प्रतिष्ठे द्वे अते अक्षरे

तस्योपनिषदुचरिति ।

SF तस्य उपनिषद् अचरिति

उन्ति पाप्मानं जहाति य

SF उन्ति पाप्मानम् जहाति य

य ऐवं वेद ॥ ३ ॥

SF यस् ऐवम् वेद

मन्त्र ४ [V.v.4]

योऽयं दक्षिणोऽक्षन्पुरुषस्

SF अथk OM. यस् अयम् दक्षिणो अक्षन् पुरुषः

તસ્ય ભૂરિતિ શિરઃ

SF તસ્ય ભૂસ્ ઇતિ શિરસ્

એક ય શિર

SF એકમ્ શિરસ્

એકમેતદક્ષરમ્

SF એકમ્ એતદ્ અક્ષરમ્

ભુવ ઇતિ બાહૂ

SF ભુવસ્ ઇતિ બાહૂ

દ્વૌ બાહૂ

SF દ્વૌ બાહૂ

દ્વે એતે અક્ષરે

SF દ્વે એતે અક્ષરે

સ્વરિતિ પ્રતિષ્ઠા

SF સ્વરિતિ પ્રતિષ્ઠા

દ્વે પ્રતિષ્ઠે

SF દ્વે પ્રતિષ્ઠે

દ્વે એતે અક્ષરે ।

SF દ્વે એતે અક્ષરે

તસ્યોપનિષદ્ભમિતિ ।

SF તસ્ય ઉપનિષદ્ અહમ્ ઇતિ

હન્તિ પાપ્માનં જહાતિ ચ

SF હન્તિ પાપ્માનમ્ જહાતિ ચ

ય એવં વેદ ॥ ૪ ॥ ઇતિ પશ્ચમં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

ષષ્ઠે બ્રાહ્મણમ્ [V.vi.1]

મનોમયોડયં પુરુષો

SF મનોમયસ્ અયમ્ પુરુષસ્

ભાઃસત્યસ્

SF ભાઃસત્યઃ

તસ્મિન્નન્તર્હૃદયે યથા પ્રીહિર્વા યવો વા

SF તસ્મિન્ અન્તર્હૃદયે યથા પ્રીહિસ્ વા યવસ્ વા એવમ્

अयम् अन्तरात्मन् पुरुषसूक्त OM. अवेवम्

स ओष सर्वस्य सर्वस्येशानः

SF स ओष सर्वस्य सर्वस्य ईशानसू

सर्वस्याधिपतिः

SF सर्वस्य अधिपतिसू

सर्वमिदं प्रशास्ति यद्विदं किञ्च ॥ १ ॥ इति षष्ठं

ब्राह्मणम् ॥

SF सर्वम् इदम् प्रशास्ति यद् इदम् किञ्च

सप्तमं ब्राह्मणम् । [V.vI.1]

विद्युद् ब्रह्मेत्याहुर्

SF विद्युत् ब्रह्म इति आहुर्

विदानाद्विद्युद्

SF विदानाद् विद्युत्

विद्यत्येनं पाप्मनो

SF विद्यति ऐनम् पाप्मनसू

य अवेव वेद

SF यस् अवेव वेद

विद्युद्ब्रह्मेति ।

SF विद्युत् ब्रह्म इति

विद्युद्ध्येव ब्रह्म ॥ १ ॥ इति सप्तमं ब्राह्मणम् ॥

SF विद्युत् धि अवेव ब्रह्म

अष्टमं ब्राह्मणम् । [V.vII.1]

वायं धेनुमुपासीत ।

SF वायम् धेनुम् उपासीत

तस्याश्चत्वारः स्तनाः

SF तस्यासू चत्वारसू स्तनासू

स्वाहाकारो वषट्कारो उन्तकारः स्वधाकारसू

SF स्वाहाकारसू वषट्कारसू उन्तकारसू स्वधाकारः

तस्यै द्वौ स्तनौ देवा उपश्रवन्ति

SF तस्यै द्वौ स्तनौ देवासू उपश्रवन्ति

સ્વાહાકારં ચ વષટ્કારં ચ

SF સ્વાહાકારમ્ ચ વષટ્કારમ્ ચ

હન્તકારં મનુષ્યાઃ

SF હન્તકારમ્ મનુષ્યાસ્

સ્વધાકારં પિતરઃ ।

SF સ્વધાકારમ્ પિતરસ્

તસ્થાઃ પ્રાણ ઋષભો

SF તસ્થાસ્ પ્રાણાસ્ ઋષભસ્

મનો વત્સઃ ॥ ૧ ॥ ઇત્યષ્ટમં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF મનસ્ વત્સસ્

નવમં બ્રાહ્મણમ્ । [V.ix.1]

અયમાગ્નિર્વૈશ્વાનરો યોડયમન્તઃ પુરુષે

SF અયમ્ આગ્નિસ્ વૈશ્વાનરસ્ યસ્ અયમ્ અન્તર્ પુરુષે

યેનેદમન્નં પચ્યતે યદિદમદાતે ।

SF યેન ઇદમ્ અન્નમ્ પચ્યતે યદ્ ઇદમ્ અદાતે

તસ્થૈષ ઘોષો ભવતિ

SF તસ્ય એષ ઘોષસ્ ભવતિ

યમેતલ્હર્ણાવપિધાય શ્ૃણોતિ ।

SF યમ્ એતદ્ કર્ણૌ અપિધાય શ્ૃણોતિ

સ યદોલ્હમિષ્યન્ભવતિ

SF સ યદા ઉલ્હમિષ્યન્ ભવતિ

નૈન ઘોષ ઁ શ્ૃણોતિ ॥ ૧ ॥ ઇતિ નવમં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF ન એનમ્ ઘોષમ્ શ્ૃણોતિ

દશમં બ્રાહ્મણમ્ । [V.x.1]

યદા વૈ પુરુષોડસ્માલ્લોકાત્પ્રૈતિ

SF યદા વૈ પુરુષસ્ અસ્માદ્ લોકાદ્ પ્રૈતિ

સ વાયુમાગચ્છતિ

SF સ વાયુમ્ આગચ્છતિ

તસ્મૈ સ તત્ર વિજિહીતે યથા રથચક્રસ્ય ખં

SF તસ્મૈ સ તત્ર વિજિહીતે યથા રથચક્રસ્ય ખમ્

तेन स ऊर्ध्व आङमते ।

SF तेन सस् ऊर्ध्वस् आङमते

स आदित्यमागच्छति

SF सस् आदित्यम् आगच्छति

तस्मै स तत्र विजिहीते यथालम्बरस्य षम्

SF तस्मै स तत्र विजिहीते यथा अलम्बरस्य अलम्बरस्य षम्

तेन स ऊर्ध्व आङमते ।

SF तेन सस् ऊर्ध्वस् आङमते

स यन्द्रमसमागच्छति

SF स यन्द्रमसम् आगच्छति

तस्मै स तत्र विजिहीते यथा द्हुन्दुभेः षम्

SF तस्मै स तत्र विजिहीते यथा द्हुन्दुभेस् षम्

तेन स ऊर्ध्व आङमते ।

SF तेन सस् ऊर्ध्वस् आङमते

स लोकमागच्छत्यशोकमडिमम्

SF स लोकम् आगच्छति अशोकम् अडिमम्

तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः ॥ १ ॥ एति दशमं ब्राह्मणम् ॥

SF तस्मिन् वसति शाश्वतीस् समास्

अेकादशं ब्राह्मणम् । [V.xi.1]

अेतद्द्वै परमं तपो यद्व्याडितस्तप्यते

SF अेतद् वै परमम् तपस् यद् व्याडितस् तप्यते

परमं ॡ डैव लोकं जयति

SF परमम् ड अेव लोकम् जयति

य अेवं वेदैतद्द्वै परमं तपो यं प्रेतमरण्यं ॡ डरन्ति

SF यस् अेवम् वेद अेतद् वै परमम् तपस् यम्

प्रेतम् अरण्यम् डरन्ति

परमं ॡ डैव लोकं जयति

SF परमम् ड अेव लोकम् जयति

य अेवं वेदैतद्द्वै परमं तपो यं प्रेतमग्नावभ्यादधति

SF यस् अेवम् वेद अेतद् वै परमम् तपस् यम्

प्रेतम् अग्नाै अभ्यादधति

પરમ ૨૦ હૈવ લોકં જયતિ

SF પરમમ્ હ એવ લોકમ્ જયતિ

ય એવં વેદ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ એકાદશં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

દ્વાદશં બ્રાહ્મણમ્ । [V.xI.1]

અન્નં બ્રહ્મેત્યેક આહુસ્

SF અન્નમ્ બ્રહ્મ ઇતિ એકે આહુર્

તન્ન તથા

SF તદ્ ન તથા

પૂયતિ વા અન્નમૃતે પ્રાણાત્

SF પૂયતિ વૈ અન્નમ્ ઋતે પ્રાણાદ્

પ્રાણો બ્રહ્મેત્યેક આહુસ્

SF પ્રાણાસ્ બ્રહ્મ ઇતિ એકે આહુર્

તન્ન તથા

SF તદ્ ન તથા

શુષ્યતિ વૈ પ્રાણ ઋતેઽન્નાદ્

SF શુષ્યતિ વૈ પ્રાણાસ્ ઋતે અન્નાદ્

એતે હ ત્વેવ દેવતે

SF એતે હ તુ એવ દેવતે

એકધાભૂયં ભૂત્વા

SF એકધાભૂયમ્ ભૂત્વા

પરમતાં ગચ્છતસ્

SF પરમતામ્ ગચ્છતઃ

તદ્ સ્માડ્સહ પ્રાતૃદઃ પિતરમ્

SF તદ્ ધ સ્મ આહ પ્રાતૃદસ્ પિતરમ્

કિં ૨૦ સ્વિદેવૈવં વિદુષે સાધુ કુર્યામ્

SF કિમ્ સ્વિદ્ એવ એવંવિદુષે સાધુ કુર્યામ્

કિમેવાસ્મા અસાધુ કુર્યામિતિ ।

SF કિમ્ એવ અસ્મૈ અસાધુ કુર્યામ્ ઇતિ

સ હ સ્માહ પાણિના

SF સ હ સ્મ આહ પાણિના

मा

SF मा

प्रातृद

SF प्रातृद

कस्त्वेनयोरेकधाभूयं भूत्वा परमतां गच्छतीति ।

SF कस् तु येनयोस् ऐकधाभूयम् भूत्वा परमताम्

गच्छति धति

तस्मा उ डैतदुवाय

SF तस्मै उ ड ऐतद् उवाय

वीत्य्

SF वि धति

अन्नं वै वि

SF अन्नम् वै वि

अन्ने ढीमानि सर्वाणि भूतानि विद्यानि ।

SF अन्ने ङि धमानि सर्वाणि भूतानि विद्यानि

रमिति

SF रम् धति

प्राणो वै रं

SF प्राणस् वै रम्

प्राणो ढीमानि सर्वाणि भूतानि रमन्ते ।

SF प्राणो ङि धमानि सर्वाणि भूतानि रतानि रमन्ते

सर्वाणि उ वा अस्मिन् भूतानि विशन्ति

SF सर्वाणि उ वै अस्मिन् भूतानि विशन्ति

सर्वाणि भूतानि रमन्ते

SF सर्वाणि भूतानि रमन्ते

य ऐवं वेद ॥ १२ ॥ धति द्वादशं ब्राह्मणम् ॥

SF यस् ऐवम् वेद

त्रयोदशं ब्राह्मणम्

मन्त्र १ [V.xIi.1]

उक्थम्

SF उक्थम्

प्राणो वा उक्थम्

SF प्राणस् वै उक्थम्

प्राणो ङीदं सर्वमुत्थापयत्य्

SF प्राणस् ङि ष्टम् सर्वम् उत्थापयति

उद्भास्मा धस्माद्दुक्थविद्भीरस्तिष्ठत्य्

SF उद् ध अस्मै अस्माद् उक्थविद् वीरस् तिष्ठति

उक्थस्य सायुज्यं सलोकतां जयति

SF उक्थस्य सायुज्यम् सलोकताम् जयति

य अवेवं वेद ॥ १ ॥

SF यस् अवेवम् वेद

मन्त्र २ [V.xii.2]

यजुः

SF यजुस्

प्राणो वै यजुः

SF प्राणस् वै यजुस्

प्राणो ङीमानि सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते ।

SF प्राणो ङि ष्टमानि सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते

युज्यन्ते ङास्मै सर्वाणि भूतानि श्रैष्ठ्याय

SF युज्यन्ते ङ अस्मै सर्वाणि भूतानि श्रैष्ठ्याय

यजुषः सायुज्यं सलोकतां जयति

SF यजुषस् सायुज्यम् सलोकताम् जयति

य अवेवं वेद ॥ २ ॥

SF यस् अवेवम् वेद

मन्त्र ३ [V.xii.3]

साम

SF साम

प्राणो वै साम

SF प्राणस् वै साम

प्राणो ङीमानि सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि ।

SF प्राणो हि धमानि सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि
 सम्यञ्चि ङास्मै सर्वाणि भूतानि श्रेष्ठयाय कल्पन्ते
 SF सम्यञ्चि ङ अस्मै सर्वाणि भूतानि श्रेष्ठयाय कल्पन्ते
 साम्नः सायुज्यं सलोकतां जयति
 SF साम्नस् सायुज्यम् सलोकताम् जयति
 य अ एवं वेद ॥ ३ ॥

SF यस् अ एवम् वेद

मन्त्र ४ [V.xii.4]

क्षत्रम्

SF क्षत्रम्

प्राणो वै क्षत्रम्

SF प्राणस् वै क्षत्रम्

प्राणो हि वै क्षत्रम्

SF प्राणस् हि वै क्षत्रम्

त्रायते त्रै नं प्राणः क्षणितोः ।

SF त्रायते ङ अत्रै नं प्राणस् क्षणितोस्

प्र क्षत्रमत्रमप्रोति

SF प्र क्षत्रम् अत्रम् अत्रम् अप्रोति

क्षत्रस्य सायुज्यं सलोकतां जयति

SF क्षत्रस्य सायुज्यम् सलोकताम् जयति

य अ एवं वेद ॥ ४ ॥ इति त्रयोदशं ब्राह्मणम् ॥

SF यस् अ एवम् वेद

यतुर्दशं ब्राह्मणम् ।

मन्त्र १ [V.xiv.1]

भूमिरन्तरिक्षं धौरित्यष्टावक्षराण्य्

SF भूमिस् अन्तरिक्षम् धौस् इति अष्टौ अक्षराणि

अष्टाक्षरं ङ वा अक्षं गायत्र्यै पदम्

SF अष्टाक्षरम् ङ वै अक्षम् गायत्र्यै पदम्

अतद्दु उवास्था अतत्

SF अतद् उ ङ अ एव अस्थास् अतद्

સ યાવદેષુ ત્રિષુ લોકેષુ

SF સ યાવત્ એષુ ત્રિષુ લોકેષુ

તાવદ્ધ જયતિ યોડસ્યા એતદેવં પદં વેદ ॥ ૧ ॥

SF તાવત્ ધ જયતિ યસ્ અસ્યાસ્ એતદ્ એવમ્ પદમ્ વેદ

મન્ત્ર ૨ [V.xiv.2]

ઋયો યજૂં ષિ સામાનીત્યષ્ટાવક્ષરાણ્ય

SF ઋયસ્ યજૂષિ સામાનિ ઇતિ અષ્ટૌ અક્ષરાણિ

અષ્ટાક્ષરં ઽ ઽ વા એકં ગાયત્રી પદમ્ ।

SF અષ્ટાક્ષરમ્ ઽ વૈ એકમ્ ગાયત્રી પદમ્

એતદ્દુ ડૈવાસ્યા એતત્

SF એતદ્ ઽ ઽ એવ અસ્યાસ્ એતદ્

સ યાવતીયં ત્રયી વિદ્યા

SF સ યાવતી ઇયમ્ ત્રયી વિદ્યા

તાવદ્ધ જયતિ

SF તાવત્ ધ જયતિ

યોડસ્યા એતદેવં પદં વેદ ॥ ૨ ॥

SF યસ્ અસ્યાસ્ એતદ્ એવમ્ પદમ્ વેદ

મન્ત્ર ૩ [V.xiv.3]

પ્રાણોડપાનો વ્યાન ઇત્યષ્ટાવક્ષરાણિ

SF પ્રાણસ્ અપાનસ્ વ્યાનસ્ ઇતિ અષ્ટૌ અક્ષરાણિ

અષ્ટાક્ષરં ઽ ઽ વા એકં ગાયત્રી પદમ્

SF અષ્ટાક્ષરમ્ ઽ વૈ એકમ્ ગાયત્રી પદમ્

એતદ્દુ ડૈવાસ્યા એતત્

SF એતદ્ ઽ ઽ એવ અસ્યાસ્ એતદ્

સ યાવદિદં પ્રાણિ

SF સ યાવત્ ઇદમ્ પ્રાણિ

તાવદ્ધ જયતિ

SF તાવત્ ધ જયતિ

યોડસ્યા એતદેવં પદં વેદ

SF યસ્ અસ્યાસ્ એતદ્ એવમ્ પદમ્ વેદ

अथास्या अेतदेव तुरीयं दशतं पदं परोरजा य ओष तपति

SF अथ अस्यास् अेतद् अेव तुरीयम् दशतम् पदम्

परोरजास् यस् ओष तपति

यद्वै यतुर्थं तत्तुरीयम्

SF यद् वै यतुर्थम् तद् तुरीयम्

दशतं पदमिति

SF दशतम् पदम् इति

ददृशे षव ङ्येष

SF ददृशे षव ङि ओषस्

परोरजा इति

SF परोरजास् इति

सर्वम् ङ्येवैष रज उपर्युपरि तपत्य्

SF सर्वम् ङि अेव ओष रजस् उपर्युपरि तपति

अेव ५ ङैव श्रिया यशसा तपति

SF अेवम् ङ अेव श्रिया यशसा तपति

योऽस्या अेतदेवं पदं वेद ॥ ३ ॥

SF यस् अस्यास् अेतद् अेवम् पदम् वेद

मन्त्र ४ [V.xiv.4]

सैषा गायत्र्येतस्मि ५ स्तुरीये दशति पदे परोरजसि

प्रतिष्ठिता

SF सा ओषा गायत्री अेतस्मिन् तुरीये दशति पदे परोरजसि

प्रतिष्ठिता

तद्वै तत्सत्ये प्रतिष्ठितं

SF तद् वै तद् सत्ये प्रतिष्ठिता प्रतिष्ठितम्

यक्षुर्वै सत्यम्

SF यक्षुस् वै सत्यम्

यक्षुर्ङि वै सत्यम्

SF यक्षुस् ङि वै सत्यम्

तस्माधदिदानीं द्वौ विवदमानावेयाताम्

SF तस्माद् यद् षदानीम् द्वौ विवदमानौ अेयातम्

अङ्गम् अदर्शम्

SF અહમ્ અદ્રાક્ષમ્ અદર્શમ્
 અહમશ્રૌષમિતિ
 SF અહમ્ અશ્રૌષમ્ ઇતિ
 ય એવ એવં બ્રૂયાદ્
 SF યસ્ એવ એવમ્ બ્રૂયાત્
 અહમ્ અદર્શમિતિ
 SF અહમ્ અદ્રાક્ષમ્ અદર્શમ્ ઇતિ
 તસ્મા એવ શ્રદ્ધ્યામ ।
 SF તસ્મૈ એવ શ્રદ્ધ્યાત્ શ્રદ્ધ્યામ
 તદ્વૈ તત્સત્યં બલે પ્રતિષ્ઠિતમ્
 SF તદ્ વૈ તદ્ સત્યમ્ બલે પ્રતિષ્ઠિતમ્
 પ્રાણો વૈ બલમ્
 SF પ્રાણસ્ વૈ બલમ્
 તત્પ્રાણે પ્રતિષ્ઠિતમ્
 SF તદ્ પ્રાણે પ્રતિષ્ઠિતમ્
 તસ્માદાહુર્
 SF તસ્માદ્ આહુર્
 બલ ઋ સત્યાદોગીય ઇત્ય્
 SF બલમ્ સત્યાદ્ ઓજીયસ્ ઇતિ
 એવં વેષા ગાયત્ર્યધ્યાત્મ પ્રતિષ્ઠિતા ।
 SF એવમ્ ઉ એષા ગાયત્રી અધ્યાત્મમ્ પ્રતિષ્ઠિતા
 સા હૈષા ગયા ઋ સ્ત્રે
 SF સા હ એષા ગયાન્ ત્રે
 પ્રાણા વૈ ગયાસ્
 SF પ્રાણાસ્ વૈ ગયાઃ
 તત્પ્રાણા ઋ સ્ત્રે
 SF તદ્ પ્રાણાસ્ ત્રે
 તદ્યદ્રયા ઋ સ્ત્રે
 SF તદ્ યદ્ ગયાન્ ત્રે
 તસ્માદ્ ગાયત્રી નામ ।
 SF તસ્માદ્ ગાયત્રી નામ
 સ યામેવામૂ ઋ સાવિત્રીમન્વાહૈષૈવ સા ।

SF स याम् अेव अमूक् add. mark 1 सावित्रीम् अन्वाड

अेषा अेव सा

स यस्मा अन्वाड

SF स यस्मै अन्वाड

तस्य प्राणा ५ स्त्रायते ॥ ४ ॥

SF तस्य प्राणास् त्रायते

मन्त्र प [V.xiv.5]

त ५ उैतामेडे सावित्रीमनुष्टुभमन्वाडुर्

SF ताम् डक add. mark 1 अेताम् अेडे सावित्रीम्

अनुष्टुभम् अन्वाडुर्

वागनुष्टुब्

SF वाङ् अनुष्टुब्

अेतद्वायमनुष्टुभम् इति ।

SF अेतद् वायम् अनुष्टुभम् इति

न तथा कुर्याद्

SF न तथा कुर्यात्

गायत्रीमेवानुष्टुभाद् ।

SF गायत्रीम् अेवक add. mark 1 सावित्रीम् अनुष्टुभात्

यदि ड वा अयेवंविद्धिष्य प्रतिगृह्णाति

SF यदि ड वै अपिक add. mark 1 अेवंविद् बडु इव

प्रतिगृह्णाति

न उैव तद्वायत्र्या अेकं यन पदं प्रति ॥ प ॥

SF न ड अेव तद् गायत्र्यै अेकम् यन पदम् प्रति

मन्त्र ङ [V.xiv.6]

स य इमा ५ स्त्रील्लोकान्पूर्णां प्रतिगृह्णीयात्

SF स यस् इमान् त्रीन् लोकान् पूर्णान् प्रतिगृह्णीयात्

सोऽस्या अेतत्प्रथमं पदमाप्नुयाद् ।

SF सस् अस्यास् अेतद् प्रथमम् पदम् आप्नुयात्

अथ यावतीयं त्रयी विद्या

SF अथ यावती इयम् त्रयी विद्या

યસ્તાવત્પ્રતિગૃહ્ણીયાત્

SF યસ્ તાવત્ પ્રતિગૃહ્ણીયાત્

સોડસ્યા એતદ્વિતીયં પદમાપ્નુયાદ્

SF સસ્ અસ્યાસ્ એતદ્ દ્વિતીયમ્ પદમ્ આપ્નુયાત્

અથ યાવદિદં પ્રાણિ

SF અથ યાવત્ ઇદમ્ પ્રાણિ

યસ્તાવત્પ્રતિગૃહ્ણીયાત્

SF યસ્ તાવત્ પ્રતિગૃહ્ણીયાત્

સોડસ્યા એતત્તૃતીયં પદમાપ્નુયાદ્

SF સસ્ અસ્યાસ્ એતદ્ તૃતીયમ્ પદમ્ આપ્નુયાત્

અથાસ્યા એતદેવ તુરીયં દર્શતં પદમ્

SF અથ અસ્યાસ્ એતદ્ એવ તુરીયમ્ દર્શતમ્ પદમ્

પરોરજા ય એષ તપતિ

SF પરોરજાસ્ યસ્ એષ તપતિ

નૈવ કેન ચનાપ્યમ્

SF ન એવ કેન ચનાડપ્યમ્

કુત ઉ એતાવત્પ્રતિગૃહ્ણીયાત્ ॥ ૬ ॥

SF કુતસ્ ઉ એતાવત્ પ્રતિગૃહ્ણીયાદ્

મન્ત્ર ૭ [V.xiv.7]

તસ્યા ઉપસ્થાનમ્

SF તસ્યૈ ઉપસ્થાનમ્

ગાયત્ર્ય્

SF ગાયત્રિ

અસ્યેકપદી દ્વિપદી ત્રિપદી ચતુષ્પદ્ય્

SF અસિ એકપદી દ્વિપદી ત્રિપદી ચતુષ્પદિ

અપદસિ

SF અપદ્ અસિ

ન હિ પદ્યસે ।

SF ન હિ પદ્યસે

નમસ્તે તુરીયાય દર્શતાય પદાય પરોરજસે

SF નમસ્ તે તુરીયાય દર્શતાય પદાય પરોરજસે

ऽसावदो मा प्रापदिति

SF असौ अदस् मा प्रापत् इति

यं द्विष्याद्

SF यम् द्विष्यात्

असावस्मै कामो मा समृद्धीति वा

SF असौ अस्मै कामस् मा समर्षि इति वा

न डैवास्मै स कामः समृद्ध्यते यस्मा अेवमुपतिष्ठते

SF न ड अेव अस्मै स कामस् समृद्ध्यते यस्मै अेवम्

उपतिष्ठते

ऽडमदः प्रापमिति वा ॥ ७ ॥

SF अडम् अदस् प्रापम् इति वा

मन्त्र ८ [V.xiv.8]

अेतद्द वै तज्जनको वैदेडो बुडिलमाश्वतराश्विमुवाय

SF अेतद् घ वै तद् जनकस् वैदेडस् बुडिलम्

आश्वतराश्विम् उवाय

यन्नु डो तद्गायत्रीविदब्रूथा

SF यद् नु ड उ तद् गायत्रीविद् अब्रूथास्

अथ कथं उस्ती भूतो वडसीति ।

SF अथ कथम् उस्ती भूतस् वडसि इति

मुभं उवस्थाः

SF मुभम् उि अस्थास्

सम्नास्

SF सम्नाद्

न विदां यकारेति डोवाय ।

SF न विदाम् यकर इति ड उवाय

तस्या अग्निरेव मुभम्

SF तस्यै अग्निस् अेव मुभम्

यदि ड वा अपि बह्निवाग्नावभ्यादधति

SF यदि ड वै अपि बहु इव आग्नी अभ्यादधति

सर्वमेव तत्सन्डत्य्

SF सर्वम् अेव तद् सन्डति

એવ ઋ ડૈવૈવિદ્

SF એવમ્ ડ એવ એવંવિદ્

યદપિ બલ્લિવ પાપં કુરુતે

SF યદિ અપિ બહુ ઇવ પાપમ્ કરોતિ કુરુતે

સર્વમેવ તત્સમ્સાય શુદ્ધઃ પૂતોઽજરોઽમૃતઃ

સમ્ભવતિ ॥ ૮ ॥ ઇતિ ચતુર્દશં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF સર્વમ્ એવ તદ્ સમ્સાય શુદ્ધસ્ પૂતસ્ અજરસ્

અમૃતસ્ સમ્ભવતિ

પચ્ચદશં બ્રાહ્મણમ્ । [V.xv.1]

હિરણ્મયેન પાત્રેણ

SF હિરણ્મયેન પાત્રેણ

સત્યસ્થાપિહિતં મુખમ્ ।

SF સત્યસ્ય અપિહિતમ્ મુખમ્

તત્ત્વમ્

SF તદ્ ત્વમ્

પૂષન્

SF પૂષન્

અપાવૃણુ

SF અપાવૃણુ

સત્યધર્માય દૃષ્ટયે ।

SF સત્યધર્માય દૃષ્ટયે

પૂષન્

SF પૂષન્

એકર્ષે

SF એકર્ષે

યમ

SF યમ

સૂર્ય

SF સૂર્ય

પ્રાજાપત્ય

SF પ્રાજાપત્ય

व्यूढ रश्मीन् ।
 SF व्यूढ रश्मीन्
 समूढ तेजो
 SF समूढ तेजस्
 यत्ते रूपां
 SF यद् ते रूपम्
 कल्याणतमं
 SF कल्याणतमम्
 तत्ते पश्यामि ।
 SF तद् ते पश्यामि
 योऽसावसौ पुरुषः
 SF यस् असौ असौ पुरुषस्
 सोऽहमस्मि ।
 SF सस् अहम् अस्मि
 वायुरनिलममृतम्
 SF वायुस् अनिलम् अमृतम्
 अथेहं भस्मान्तं शरीरम् ।
 SF अथ एहम् भस्मान्तम् शरीरम्
 ॐ३ कृतो
 SF कृतस्
 स्मर
 SF स्मर
 कृतं स्मर
 SF कृतम् स्मर
 कृतो
 SF कृतस्
 स्मर
 SF स्मर
 कृतं स्मर ।
 SF कृतम् स्मर
 अग्ने
 SF अग्ने

નય સુપથા રાયેઽસ્માન્

SF નય સુપથા રાયે અસ્માન્

વિશ્વાનિ

SF વિશ્વાનિ

દેવ

SF દેવ

વયુનાનિ વિદ્વાન્ ।

SF વયુનાનિ વિદ્વાન્

યુયોધ્યસ્મજજુહુરાણમેનો

SF યુયોધિ અસ્મદ્ જુહુરાણમ્ એનસ્

ભૂયિષ્ઠાં તે નમ ઉક્તિં વિધેમ ॥ ૧ ॥ ઇતિ પચ્ચદશં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF ભૂયિષ્ઠામ્ તે નમઃઉક્તિમ્ વિધેમ

॥ ઇતિ બૃહદારણ્યકોપનિષદિ પચ્ચમોઽધ્યાયઃ ॥

અથ ષષ્ઠોઽધ્યાયઃ ।

પ્રથમં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [VI.1.1]

ૐ યો હ વૈ જ્યેષ્ઠં ચ શ્રેષ્ઠં ચ વેદ

SF યસ્ હ વૈ જ્યેષ્ઠમ્ ચ શ્રેષ્ઠમ્ ચ વેદ

જ્યેષ્ઠશ્ચ શ્રેષ્ઠશ્ચ સ્વાનાં ભવતિ ।

SF જ્યેષ્ઠસ્ ચ શ્રેષ્ઠસ્ ચ સ્વાનામ્ ભવતિ

પ્રાણો વૈ જ્યેષ્ઠશ્ચ શ્રેષ્ઠશ્ચ ।

SF પ્રાણસ્ વૈ જ્યેષ્ઠસ્ ચ શ્રેષ્ઠસ્ ચ

જ્યેષ્ઠશ્ચ શ્રેષ્ઠશ્ચ સ્વાનાં ભવત્ય્

SF જ્યેષ્ઠસ્ ચ શ્રેષ્ઠસ્ ચ સ્વાનામ્ ભવતિ

અપિ ચ યેષાં બુભૂષતિ

SF અપિ ચ યેષામ્ બુભૂષતિ

ચ એવં વેદ ॥ ૧ ॥

SF યસ્ એવમ્ વેદ

મન્ત્ર ૨ [VI.i.2]

यो ङ वै वसिष्ठां वेद

SF यस् ङ वै वसिष्ठां वेद

वसिष्ठः स्वानां भवति ।

SF वसिष्ठस् स्वानाम् भवति

वाङ् वै वसिष्ठा ।

SF वाङ् वै वसिष्ठा

वसिष्ठः स्वानां भवत्यपि य येषां भुभूषति ,

SF वसिष्ठस् स्वानाम् भवतिk add. mark 1 अपि य

येषाम् भुभूषति

य अेवं वेद ॥ २ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ३ [VI.i.3]

यो ङ वै प्रतिष्ठां वेद

SF यस् ङ वै प्रतिष्ठां वेद

प्रतिष्ठति समे

SF प्रतिष्ठति समे

प्रतिष्ठति दुर्गे ।

SF प्रतिष्ठति दुर्गे

यक्षुर्वै प्रतिष्ठा

SF यक्षुस् वै प्रतिष्ठा

यक्षुषा ङि समे य दुर्गे य प्रतिष्ठति ।

SF यक्षुषा ङि समे य दुर्गे य प्रतिष्ठति

प्रतिष्ठति समे

SF प्रतिष्ठति समे

प्रतिष्ठति दुर्गे

SF प्रतिष्ठति दुर्गे

य अेवं वेद ॥ ३ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ४ [VI.i.4]

यो ङ वै सम्पद् वेद

SF यस् ङ वै सम्पद् वेद

स ५ ङास्मै पद्यते

SF सम् ङ अस्मै पद्यते

यं कामं कामयते ।

SF यम् कामम् कामयते

श्रोत्रं वै सम्पद्य

SF श्रोत्रम् वै सम्पद्य

छोत्रे ङीमे सर्वे वेदा अभिसम्पन्नाः ।

SF श्रोत्रे ङि ङमे सर्वे वेदास् अभिसम्पन्नास्

स ५ ङास्मै पद्यते

SF सम् ङ अस्मै पद्यते

यं कामं कामयते

SF यम् कामम् कामयते

य अेवं वेद ॥ ४ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र प [VI.i.5]

यो ङ वा आयतनं वेदाऽऽयतनं ५ स्वानां भवति

SF यस् ङ वै आयतनम् वेद आयतनम् स्वानाम् भवति

आयतनं जनानाम् ।

SF अयतनम् जनानाम्

मनो वा आयतनम्

SF मनस् वै आयतनम्

आयतनं ५ स्वानां भवत्य्

SF अयतनम् स्वानाम् भवति

आयतनं जनानाम्

SF अयतनम् जनानाम्

य अेवं वेद ॥ ५ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ङ [VI.i.6]

यो ङ वै प्रजाति वेद

SF यस् ङ वै प्रजातिम् वेद

प्रजायते ङ प्रजया पशुभी

SF प्रजायते ङ प्रजया पशुभिस्

रेतो वै प्रजातिः ।

SF रेतस् वै प्रजातिस्

प्रजायते ङ प्रजया पशुभिर्

SF प्रजायतेk add. mark 1 ङ प्रजया पशुभिस्

य अेव वेद ॥ ६ ॥

SF यस् अेवम् वेद

मन्त्र ७ [VI.i.7]

ते ङेमे प्राणा

SF ते ङ ङेमे प्राणास्

अङ् श्रेयसे विवदमाना

SF अङ् श्रेयसे विवदमानास्

ब्रह्म जग्मुस्तद्धोयुः

SF ब्रह्म जग्मुर्क add. mark 1 तद् ध ङियुर्

को नो वसिष्ठ इति ।

SF कस् नस् वसिष्ठस् इति

तद्धोवाय

sN editio una indicha etk add. mark 1 तद् ध ङवाय

यस्मिन्व उक्तान्त इदं शरीरं पापीयो मन्यते

SF यस्मिन् वस् उक्तान्ते इदम् शरीरम् पापियस् मन्यते

स वो वसिष्ठ इति ॥ ७ ॥

SF स वस् वसिष्ठस् इति

मन्त्र ८ [vi.I.8]

वाग्धोअ्यकाम ।

SF वाङ् ध ङअ्यकाम

सा संवत्सरं प्रोष्या । आ । आगत्योवाय

SF सा संवत्सरम् प्रोष्य आगत्य ङवाय

કથમશકત મદૃતે જીવિતુમિતિ ।

SF કથમ્ અશકત મદ્ ઋતે જીવિતુમ્ ઇતિ

તે હોચુર્

SF તે હ ઊચુર્

યથાઽકલા

SF યથા કડાસ્ કલાસ્

અવદન્તો વાચા

SF અવદન્તસ્ વાચા

પ્રાણન્તઃ પ્રાણેન

SF પ્રાણન્તસ્ પ્રાણેન

પશ્યન્તશ્ચક્ષુષા

SF પશ્યન્તસ્ ચક્ષુષા

શ્ૃણ્વન્તઃ શ્રોત્રેણ

SF શ્ૃણ્વન્તસ્ શ્રોત્રેણ

વિદ્ધા ઁ સો મનસા

SF વિદ્ધા ઁ સસ્ મનસા

પ્રજાયમાના રેતસૈવમજીવિષ્મેતિ ।

SF પ્રજાયમાનાસ્ રેતસા એવમ્ અજીવિષ્મ ઇતિ

પ્રવિવેશ હ વાક્ ॥ ૮ ॥

SF પ્રવિવેશ હ વાક્

મન્ત્ર ૯ [VI.i.9]

ચક્ષુર્હોચ્યકામ ।

SF ચક્ષુસ્ હ ઉચ્યકામ

તત્સંવત્સરં પ્રોષ્યાઽઽગત્યોવાચ

SF તદ્ સંવત્સરમ્ પ્રોષ્ય આગત્ય ઉવાચ

કથમશકત મદૃતે જીવિતુમિતિ ।

SF કથમ્ અશકત મદ્ ઋતે જીવિતુમ્ ઇતિ

તે હોચુર્

SF તે હ ઊચુર્

યથા-ધા

SF યથા અ-ધાસ્

अपश्यन्तश्चक्षुषा

SF अपश्यन्तस् चक्षुषा

प्राणन्तः प्राणेन

SF प्राणन्तस् प्राणेन

वदन्तो वाया

SF वदन्तस् वाया

शृण्वन्तः श्रोत्रेण

SF शृण्वन्तस् श्रोत्रेण

विद्वाँ सो मनसा

SF विद्वाँ सस् मनसा

प्रजायमाना रेतसैवमञ्जुविष्मति ।

SF प्रजायमानास् रेतसा अेवम् अञ्जुविष्म षति

प्रविवेश ङ चक्षुः ॥ ८ ॥

SF प्रविवेश ङ चक्षुस्

मन्त्र १० [VI.i.10]

श्रोत्रँ ङोच्यङ्काम ।

SF श्रोत्रम् ङ ङच्यङ्काम

तत्संवत्सरं प्रोष्याऽऽगत्योवाय

SF तद् संवत्सरम् प्रोष्य आगत्य ङवाय

कथमशक्त मद्गते ञ्जितुमिति ।

SF कथम् अशक्त मद् ऋते ञ्जितुम् षति

ते ङोच्युर्

SF ते ङ ङच्युर्

यथा बधिरा

SF यथा बधिरास्

अशृण्वन्तः श्रोत्रेण

SF अशृण्वन्तस् श्रोत्रेण

प्राणन्तः प्राणेन

SF प्राणन्तस् प्राणेन

वदन्तो वाया

SF वदन्तस् वाया

પશ્યન્તશ્ચક્ષુષા

SF પશ્યન્તસ્ ચક્ષુષા

વિદ્ધા ૨ સો મનસા

SF વિદ્ધા ૨ સસ્ મનસા

પ્રજાયમાના રેતસૈવમજીવિષ્મેતિ ।

SF પ્રજાયમાનાસ્ રેતસા એવમ્ અજીવિષ્મ ઇતિ

પ્રવિવેશ ડ શ્રોત્રમ્ ॥ ૧૦ ॥

SF પ્રવિવેશ ડ શ્રોત્રમ્

મન્ત્ર ૧૧ [VI.i.11]

મનો ડોચ્ચકામ ।

SF મનસ્ ડ ઉચ્ચકામ

તત્સંવત્સરં પ્રોષ્યાડડગત્યોવાચ

SF તદ્ સંવત્સરમ્ પ્રોષ્ય આગત્ય ઉવાચ

કથમશકત મદૃતે જીવિતુમિતિ ।

SF કથમ્ અશકત મદ્ ઋતે જીવિતુમ્ ઇતિ

તે ડોચુર્

SF તે ડ ઉચુર્

યથા મુઘા

SF યથા મુઘાસ્

અવિદ્ધા ૨ સો મનસા

SF અવિદ્ધા ૨ સસ્ મનસા

પ્રાણન્તઃ પ્રાણેન

SF પ્રાણન્તસ્ પ્રાણેન

વદન્તો વાચા

SF વદન્તસ્ વાચા

પશ્યન્તશ્ચક્ષુષા

SF પશ્યન્તસ્ ચક્ષુષા

શ્ૃણવન્તઃ શ્રોત્રેણ

SF શ્ૃણવન્તસ્ શ્રોત્રેણ

પ્રજાયમાના રેતસૈવમજીવિષ્મેતિ ।

SF પ્રજાયમાનાસ્ રેતસા એવમ્ અજીવિષ્મ ઇતિ

प्रविवेश उ मनः ॥ ११ ॥

SF प्रविवेश उ मनस्

मन्त्र १२ [VI.i.12]

रेतो ङोव्यङ्गाम ।

SF रेतस् उ ङव्यङ्गाम

तत्संवत्सरं प्रोष्याऽऽगत्योवाय

SF तद् संवत्सरम् प्रोष्य आगत्य ङवाय

कथमशकत मद्गते ञ्वितुमिति ।

SF कथम् अशकत मद् ऋते ञ्वितुम् षति

ते ङोयुर्

SF ते उ ङोयुर्

यथा क्लीभा

SF यथा क्लीभास्

अप्रजायमाना रेतसा

SF अप्रजायमानास् रेतसा

प्राणन्तः प्राणेन

SF प्राणन्तस् प्राणेन

वदन्तो वाया

SF वदन्तस् वाया

पश्यन्तश्चक्षुषा

SF पश्यन्तस् चक्षुषा

शृण्वन्तः श्रोत्रेण

SF शृण्वन्तस् श्रोत्रेण

विद्वाँ सो मनसैवमञ्जुविष्मिति ।

SF विद्वाँ सस् मनसा अेवम् अञ्जुविष्म षति

प्रविवेश उ रेतः ॥ १२ ॥

SF प्रविवेश उ रेतस्

मन्त्र १३ [VI.i.13]

अथ उ प्राण उक्त्वमिष्यन्

SF अथ उ प्राणस् उक्त्वमिष्यन्

યથા મહાસુહયઃ સૈન્ધવઃ પટ્વીશશઙ્કુ-સંવૃહેદ્
 SF યથા મહાસુહયસ્ સૈન્ધવસ્ પટ્વીશષઙ્ખૂન્
 સંવૃહેત્

એવ ઋ ઉવેમાન્પ્રાણાન્સંવવર્હ ।

SF એવમ્ હ એવ ઇમાન્ પ્રાણાન્ સંવવર્હ

તે હોચુર્

SF તે હ ઊચુર્

મા

SF મા

ભગવ

SF ભગવસ્

ઉલ્હમીર્

SF ઉલ્હમીસ્

ન વૈ શક્ષ્યામસ્ત્વદ્દતે જીવિતુમિતિ ।

SF ન વૈ શક્ષ્યામસ્ ત્વદ્ ઋતે જીવિતુમ્ ઇતિ

તસ્યો મે બલિં કુરુતેતિ

SF તસ્ય ઊ મે બલિમ્ કુરુત ઇતિ

તથેતિ ॥ ૧૩ ॥

SF તથા ઇતિ

મન્ત્ર ૧૪ [VI.i.14]

સા હ વાગુવાચ

SF સા હ વાઙ્ ઉવાચ

યદ્વા અહં વસિષ્ઠાઽસ્મિ

SF યદ્ વૈ અહમ્ વસિષ્ઠા અસ્મિ

ત્વં તદ્રસિષ્ઠોઽસીતિ ।

SF ત્વમ્ તદ્ વસિષ્ઠસ્ અસિ ઇતિ

યદ્ વા અહં પ્રતિષ્ઠાઽસ્મિ

SF યદ્ વૈ અહમ્ પ્રતિષ્ઠા અસ્મિ

ત્વં તત્પ્રતિષ્ઠોઽસીતિ ચક્ષુર્

SF ત્વમ્ તત્ પ્રતિષ્ઠસ્ અસિ ઇતિ

યદ્વા અહં ૐ સામ્પદસ્મિ

SF શ્રોત્રમ્ ડ્ ઇન્ કુઃિને યદ્ વૈ અહમ્ સમ્પદ્ અસ્મિ
ત્વં તત્ સમ્પદસીતિ શ્રોત્રમ્ ।

SF ત્વમ્ તદ્ સમ્પદ્ અસિ ઇતિ

યદ્ વા અહમાયતનમસ્મિ

SF યદ્ વૈ અહમ્ આયતનમ્ અસ્મિ

ત્વં તદાયતનમસીતિ મનો

SF ત્વમ્ તદ્ આયતનમ્ અસિ ઇતિ

યદ્વા અહં પ્રજાતિરસ્મિ

SF યદ્ વૈ અહમ્ પ્રજાતિસ્ અસ્મિ

ત્વં તત્ પ્રજાતિરસીતિ રેતસ્

SF ત્વમ્ તદ્ પ્રજાતિસ્ અસિ ઇતિ

તસ્થો મે કિમન્નમ્

SF તસ્ય ઉ મે કિમ્ અન્નમ્

કિં વાસ ઇતિ ।

SF કિમ્ વાસસ્ ઇતિ

યદિદં કિઞ્ચાડઽશ્ચાભ્ય

SF યદ્ ઇદમ્ કિઞ્ચ આ શ્ચાભ્યસ્

આ કૃમિભ્ય

SF અ કિમિભ્યસ્ કૃમિભ્યસ્

આ કીટપત્કુગેભ્યસ્

SF અ કીટપત્કુગેભ્યઃ

તત્તેડન્નમ્

SF તદ્ તે અન્નમ્

આપો વાસ ઇતિ ।

SF અપસ્ વાસસ્ ઇતિ

ન હ વા અસ્થાનન્નં જગ્ધં ભવતિ

SF ન હ વૈ અસ્ય અનન્નમ્ જગ્ધમ્ ભવતિ

નાનન્નં પ્રતિગૃહીતં ય એવમેતદનસ્થાન્નં વેદ ।

SF ન અનન્નમ્ પ્રતિગૃહીતમ્ યસ્ એવમ્ એતદ્ અનસ્ય

અન્નમ્ વેદ

તદ્ વિદ્વા ઋ સઃ શ્રોત્રિયા અશિષ્યન્ત આચામન્ત્ય

SF તદ્ વિદ્વા ઋ સસ્ શ્રોત્રિયાસ્ અશિષ્યન્તસ્ આચામન્તિ

અશિત્વાઽઽયામન્ત્ય્

SF અશિત્વા આયામન્તિ

એતમેવ તદનમનગ્નં કુર્વન્તો મન્યન્તે ॥ ૧૪ ॥ ઇતિ પ્રથમં

બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF એતમ્ એવ તદ્ અન્નમ્ અનગ્નમ્ કુર્વન્તસ્ મન્યન્તે

દ્વિતીયં બ્રાહ્મણ્

મન્ત્ર ૧ [VI.I.1]

શ્વેતકેતુર્લુ વા આરુણેયઃ પચ્યાલાનાં પરિષદમાજગામ ।

SF હેતકેતુસ્ લક OM. વૈ અરુણેયસ્ પચ્યાલાનામ્

પરિષદમ્ આજગામ

સ આજગામ જૈવલિં પ્રવાહણં પરિચારયમાણમ્ ।

SF સસ્ આજગામ જૈવલમ્ પ્રવાહણમ્ પરિચારયમાણમ્

તમુદીક્ષ્યાભ્યુવાદ

SF તમ્ ઉદીક્ષ્ય અભ્યુવાદ

કુમારાઽ ઇતિ ।

SF કુમાર ઇતિ

સ ભોઃ ઽ ઇતિ પ્રતિશુશ્રાવ

SF સ ભોસ્ ઇતિ પ્રતિશુશ્રાવ

અનુશિષ્ટોઽન્વસિ પિત્રેત્ય્

SF અનુશિષ્ટસ્ નુ અસિ પિત્રા ઇતિ

ઓમિતિ હોવાચ ॥ ૧ ॥

SF ઓમ્ ઇતિ હ ઉવાચ

મન્ત્ર ૨ [VI.I.2]

વેત્ય યથેમાઃ પ્રજાઃ પ્રયત્યો વિપ્રતિપદન્તાઽ ઇતિ ।

SF વેત્ય યથા ઇમાસ્ પ્રજાસ્ પ્રયત્યસ્ વિપ્રતિપદન્તે ઇતિ

નેતિ હોવાચ ।

SF ન ઇતિ હ ઉવાચ

વેત્યો યથેમં લોકં પુનરાપદન્તાઽ ઇતિ ।

SF વેત્ય વેત્ય ઉ યથા ઇમમ્ લોકમ્ પુનરાપદન્તે ઇતિ

નેતિ હૈવોવાચ ।

SF न षति उ अवे उवाच

वेत्थो यथाऽसौ लोक अवे अङ्गुलिः पुनःपुनः प्रयद्भिर्न
सम्पूर्यताउ षति

SF वेत्थ वेत्थ उ यथा असौ लोकस् अवेम् अङ्गुलिस् पुनः
पुनर् प्रयद्भिस् न सम्पूर्यते षति
नेति ङैवोवाच ।

SF न षति उ अवे उवाच

वेत्थो यतिथ्यामाङ्गुल्या ङुतायामापः पुरुषवायो भूत्वा
समुत्थाय वदन्तीउ षति ।

SF वेत्थ वेत्थ उ यतिथ्याम् आङ्गुत्याम् ङुतायाम् आपस्
पुरुषवायस् भूत्वा समुत्थाय वदन्ति षति
नेति ङैवोवाच ।

SF न षति उ अवे उवाच

वेत्थो देवयानस्य वा पथः प्रतिपदं पितृयाणस्य वा
SF वेत्थ उ देवयानस्य वा पथस् प्रतिपदम् पितृयाणस्य वा
यत्कृत्वा देवयानं वा पन्थानं प्रतिपद्यन्ते पितृयाणं वा
SF यद् कृत्वा देवयानम् वा पन्थानम् प्रतिपद्यन्ते
पितृयाणम् वा

ऽपि ङि न ऋषेर्वचः श्रुतम्

SF अपि ङि नस् ऋषेस् वचस् श्रुतम्

द्वे सुती अशृण्वं पितृणाम्

SF द्वे सुती अशृण्वम् पित्राणाम्

अङ् देवानामुत मर्त्यानाम्

SF अङ्म् देवानाम् उत मर्त्यानाम्

ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति

SF ताभ्याम् इदम् विश्वम् अजत् समेति

यदन्तरा पितरं मातरं येति ।

SF यद् अन्तरा पितरम् मातरम् य षति

नाङ्मत अङ् यन वेदेति ङोवाच ॥ २ ॥

SF न अङ्म् अतस् अङ्म् यन वेद षति उ उवाच

मन्त्र ३ [VI.1.3]

અથૈન વસત્યોપમન્ત્રયાં ચક્રે

SF અથ હk OM. એનમ્ વસત્યા ઉપમન્ત્રયામ્ ચક્રે

ઽનાદૃત્ય વસતિં કુમારઃ પ્રદુદ્રાવ ।

SF અનાદૃત્ય વસતિમ્ કુમારસ્ પ્રદુદ્રાવ

સ આજગામ પિતરમ્

SF સસ્ આજગામ પિતરમ્

ત ૨ ડોવાચેતિ વાવ કિલ નો ભવાન્પુરાઽનુશિષ્ટાનવોચ ઇતિ ।

SF તમ્ હ ઉવાચ ઇતિ વાવ કિલ નસ્ ભવાન્ પુરા અનુશિષ્ટાન્

અવોચસ્ ઇતિ

કથ ૨ ,

SF કથમ્

સુમેધ ઇતિ ।

SF સુમેધસ્ ઇતિ

પગ્ચ મા પ્રશ્નાત્રાજન્યબન્ધુરપ્રાક્ષીત્

SF પગ્ચ મા પ્રશ્નાન્ રાજન્યબન્ધુસ્ અપ્રાક્ષીત્

તતો નૈકગ્ચન વેદેતિ ।

SF તતસ્ ન એકમ્ ચન વેદ ઇતિ હ ઉવાચk OM. હ ઉવાચ

કતમે ત ઇતિ

SF કતમે તે ઇતિ

ઇમ ઇતિ હ પ્રતીકાન્યુદાજહાર ॥ ૩ ॥

SF ઇમે ઇતિ હ પ્રતીકાનિ ઉદાજહાર

મન્ત્ર ૪ [VI.I.4]

સ ડોવાચ

SF સ હ ઉવાચ

તથા નસ્ત્વમ્

SF તથા નસ્ ત્વમ્

તાત

SF તત

જાનીથા યથા

SF જાનીથાસ્ યથા

યદહં કિગ્ચ વેદ

SF यद् अडम् किञ्च वेद

सर्वमहं तत्तुभमवोयम् ।

SF सर्वम् अडम् तद् तुभम् अवोयम्

प्रेळि तु

SF प्रेळि तु

तत्र प्रतीत्य

SF तत्र प्रतीत्य

ब्रह्मथर्यं वत्स्याव षति ।

SF ब्रह्मथर्यम् वत्स्यावस् षति

भवानेव गच्छत्विति ।

SF भवान् अेव गच्छतु षति

स आजगाम गौतमो यत्र प्रवाडणस्य जैवलेरास ।

SF सस् आजगाम गौतमस् यत्र प्रवाडणस्य जैवलेस् आस

तस्मा आसनमाडृत्योडकमडारयां यकाराथ डारसा

अर्धं यकार ।

SF तस्मै आसनम् अडार्यक अडृत्य उडकम् आडारयाम्

यकार अथ ड अस्मै अर्धम् k अर्धम् यकार

तं डोवाय

SF तम् ड उवाय

वरं भगवते गौतमाय दन्न षति ॥ ४ ॥

SF वरम् भवतेक bhagavateगौतमाय दन्नस् षति

मन्त्र प [VI.I.5]

स डोवाय

SF स ड उवाय

प्रतिज्ञातो म ओष वरो

SF प्रतिज्ञातस् मे ओष वरस्

यां तु डुमारस्थान्ते वायमभाषथास्

SF याम् तु डुमारस्थ अन्ते वायम् अभाषथाः

तां मे ब्रूहीति ॥ प ॥

SF ताम् मे ब्रूडि षति

મન્ત્ર ૬ [VI.I.6]

સ ડોવાચ

SF સ ડ ઉવાચ

દૈવેષુ વૈ

SF દૈવેષુ વૈ

ગૌતમ

SF ગૌતમ

તદ્વરેષુ

SF તદ્ વરેષુ

માનુષાણાં બ્રૂહીતિ ॥ ૬ ॥

SF માનુષાણામ્ બ્રૂહિ ઇતિ

મન્ત્ર ૭ [VI.I.7]

સ ડોવાચ

SF સ ડ ઉવાચ

વિજ્ઞાયતે હાસ્તિ હિરણ્યસ્યાપાત્તં ગોઅશ્વાનાં દાસીનાં પ્રવારાણાં
પરિધાનસ્ય

SF વિજ્ઞાયતે હ અસ્તિ હિરણ્યસ્ય અપાત્તમ્ ગોઅશ્વાનામ્

દાસીનામ્ પ્રવારાણામ્ પરિધાનાનામ્

મા નો ભવાન્બહોરનન્તસ્યાપર્યન્તસ્યાભ્યવદાન્યો ભૂદિતિ ।

SF મા નસ્ ભવાન્ બહોસ્ અનન્તસ્ય અપર્યન્તસ્ય

અભ્યવદાન્યસ્ ભૂત્ ઇતિ

સ વૈ

SF સ વૈ

ગૌતમ

SF ગૌતમ

તીર્થેનેચ્છાસા ઇત્ય્

SF તીર્થેન ઇચ્છસૈ ઇતિ

ઉપૈમ્યહં ભવન્તમિતિ વાચા હ સ્મૈવ પૂર્વ ઉપયન્તિ ।

SF ઉપૈમિ અહમ્ ભવન્તમ્ ઇતિ વાચા હ સ્મ એવ પૂર્વે ઉપયન્તિ

સ ડોપાયનકીર્ત્યોવાસ ॥ ૭ ॥

SF स ङ उपायनकीर्त्तौ उवाच सस् उपायनकीर्त्या उवास

मन्त्र ८ [VI.I.8]

स ङोवाच

SF

तथा नस्त्वम्

SF तथा नस् त्वम्

गौतम

SF गौतम

माऽपराधास्तव य पितामहा

SF मा अपराधास् अपराधस् तव य पितामहास्

यथेयं विद्यैतः पूर्वं न कस्मिँश्चन ब्राह्मण उवास

SF यथा षयम् विद्या षतस् पूर्वम् न कस्मिन् यन

ब्राह्मनस् उवास

तां त्वं तुभ्यं वक्ष्यामि

SF ताम् तु अहम् तुभ्यम् वक्ष्यामि

को ङि त्वैवं ब्रुवन्तमर्हति प्रत्याभ्यातुमिति ॥ ८ ॥

SF कस् ङि त्वा अेवम् ब्रुवन्तम् अर्हति प्रत्याभ्यातुम् षति

मन्त्र ९ [VI.I.9]

असौ वै लोकोऽग्निर्

SF असौ वै लोकोऽग्निस्

गौतम ।

SF गौतम

तस्याऽऽदित्य अेव समिद्

SF तस्य आदित्यस् अेव समिद्

रश्मयो धूमो

SF रश्मयस् धूमस्

ऽऽरर्षिर्

SF अऽरर्षिस्

दिशोऽङ्गारा

SF यन्द्रमास् दिशस् अङ्गारास्

अवान्तरदिशो विष्कुलिङ्गास्

SF नक्षत्राणि अवान्तरदिशस् विष्कुलिङ्गाः

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः श्रद्धां जुहति

SF तस्मिन् अेतस्मिन् अग्नौ देवास् श्रद्धाम् जुहति

तस्या आहुत्यै सोमो राजा सम्भवति ॥ ९ ॥

SF तस्यै आहुतेस् सोमस् राजा सम्भवति

मन्त्र १० [VI.I.10]

पर्जन्यो वा अग्निर्

SF पर्जन्यस् वै अग्निस्

गौतम ।

SF गौतम

तस्य संवत्सर एव समिद्

SF तस्य संवत्सरस् एव समिद्

अन्नाणि धूमो

SF अन्नाणि धूमस्

विद्युदग्निर्

SF विद्युत् अग्निस्

अशानिरङ्गारा

SF अशानिस् अङ्गारास्

द्वाद्दुनयो विष्कुलिङ्गास्

SF द्वाद्दुनयस् विष्कुलिङ्गाः

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः सोम २ राजानं जुहति

SF तस्मिन् अेतस्मिन् अग्नौ देवास् सोमम् add. mark 1

राजानम् जुहति

तस्या आहुत्यै वृष्टिः सम्भवति ॥ १० ॥

SF तस्यै आहुतेस् वृष्टिस् सम्भवति

मन्त्र ११ [VI.I.11]

अयं वै लोकोऽग्निर्

SF अयम् वै लोकस् अग्निस्

गौतम ।

SF गौतम

तस्य पृथिव्येव समिद्

SF तस्य पृथिवी एव समिद्

अग्निर्धूमो

SF वायुस् अग्निस् धूमस्

रान्निरर्चिश्

SF रान्निस् अर्चिः

चन्द्रमा अङ्गारा

SF दिशस् चन्द्रमास् अङ्गारास्

नक्षत्राणि विष्कुलिङ्गास्

SF अवन्तरदिशस्nakShatrANिविष्कुलिङ्गाः

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा वृष्टिं जुहति

SF तस्मिन् अेतस्मिन् अग्नौ देवास् वृष्टिम् जुहति

तस्या आहुत्या अन्नं स भवति ॥ ११ ॥

SF तस्यै आहुतेस् अन्नम् स भवति

मन्त्र १२ [VI.I.12]

पुरुषो वा अग्निर्

SF पुरुषस् वै अग्निस्

गौतम ।

SF गौतम

तस्य व्यात्तमेव समित्

SF तस्य व्यात्तम् एव समित्

प्राणो धूमो

SF प्राणस् धूमस्

वागर्चिश्

SF वाङ् अर्चिस्

यक्षुरङ्गाराः

SF यक्षुस् अङ्गारास्

श्रोत्रं विष्कुलिङ्गास्

SF श्रोत्रम् विष्कुलिङ्गाः

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जुहति

SF तस्मिन् अेतस्मिन् अग्रौ देवास् अन्नम् जुहति
तस्या आहुत्यै रेतः सम्भवति ॥ १२ ॥

SF तस्यै आहुतेस् रेतस् सम्भवति

मन्त्र १३ [VI.I.13]

योषा वा आग्निर्

SF योषा वै आग्निस्

गौतम ।

SF गौतम

तस्या उपस्थ अेव समिव्

SF तस्यै उपस्थस् अेव समिद्

लोमानि धूमो

SF लोमानि धूमस्

योनिरर्थिर्

SF योनिस् अर्थिस्

यदन्तः करोति

SF यद् अन्तर् करोति

तेऽङ्गारा

SF ते अङ्गारास्

अभिनन्दा विष्कुविङ्गास्

SF अभिनन्दा विष्कुविङ्गाः

तस्मिन्नेतस्मिन्नग्रौ देवा रेतो जुहति

SF तस्मिन् अेतस्मिन् अग्रौ देवास् रेतस् जुहति

तस्या आहुत्यै पुरुषः सम्भवति ।

SF तस्यै आहुतेस् पुरुषस् सम्भवति

स जुवति यावज्जुवत्य्

SF स जुवति यावत् जुवति

अथ यदा म्रियते । १३ ॥

SF अथ यदा म्रियते

मन्त्र १४ [VI.I.14]

अथैनमग्रये ङरन्ति ।

SF अथ ऐनम् अग्रये ढरन्ति
तस्याग्निरेवाग्निर्भवति
SF तस्य अग्निस् ऐव अग्निस् भवति
समित्समिद्
SF समिद् समिद्
धूमो धूमो
SF धूमस् धूमस्
ऽर्चिरर्चिर्
SF अर्चिस् अर्चिस्
अङ्गारा अङ्गारा
SF अङ्गारास् अङ्गारास्
विस्फुलिङ्गा विस्फुलिङ्गास्
SF विस्फुलिङ्गास् विस्फुलिङ्गाः
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः पुरुषं षुद्धति
SF तस्मिन् ऐतस्मिन् अग्नौ देवास् पुरुषम् षुद्धति
तस्या आङ्गुत्यै पुरुषो भास्वरवर्णः सम्भवति ॥ १४ ॥
SF तस्यै आङ्गुतेस् पुरुषस् भास्वरवर्णस् सम्भवति

मन्त्र १५ [VI.I.15]

ते य ऐवमेतद्भिद्गुर्
SF ते ये ऐवम् ऐतद् विद्गुः
ये यामी अरण्ये श्रद्धा सत्यमुपासते
SF ये य अमी अरण्ये श्रद्धाम् सत्यम् उपासते
तेऽर्चिरभिसम्भवन्त्य्
SF ते अर्चिस् अभिसम्भवन्ति
अर्चिषोऽङ्गो
SF अर्चिषस् अङ्गः
ऽङ्ग आपूर्यमाणपक्षम्
SF अङ्गस् आपूर्यमाणपक्षम्
आपूर्यमाणपक्षाद्यान्धरासानुद्गुडादित्य ऐति
SF अपूर्यमाणपक्षाद् यान् षट् मासान् उद्गु आदित्यस् ऐति
मासेभ्यो देवलोडम्

SF मासेभ्यस् देवलोकम्
 देवलोकामादित्यम्
 SF देवलोकाम् आदित्यम्
 आदित्याद्देद्युतम्
 SF आदित्याद् वैद्युतम्
 तान् वैद्युतान् पुरुषो मानस ऐत्य ब्रह्मलोकान्
 गमयति
 SF तान् वैद्युताद् वैद्युतान् पुरुषस् मानसस् ऐत्य
 ब्रह्मलोकान् गमयति
 ते तेषु ब्रह्मलोकेषु पराः परावतो वसन्ति ।
 SF ते तेषु ब्रह्मलोकेषु परास् परावतस् वसन्ति
 तेषां न पुनरावृत्तिः ।
 SF तेषाम् षड्क OM न पुनरावृत्तिस् अस्ति k OM

मन्त्र १६ [VI.I.16]

अथ ये यज्ञेन दानेन तपसा लोकाञ्जयन्ति
 SF अथ ये यज्ञेन दानेन तपसा लोकम् लोकान् जयन्ति
 ते धूममभिसम्भवन्ति
 SF ते धूमम् अभिसम्भवन्ति
 धूमाद्रात्रिं ✨ ,
 SF धूमाद् रात्रिम्
 रात्रेरपक्षीयमाणपक्षम्
 SF रात्रेस् अपक्षीयमाणपक्षम्
 अपक्षीयमाणपक्षाम्भान्क्षिणादित्य ऐति
 SF अपक्षीयमाणपक्षाम् यान् षट् मासान् दक्षिणा आदित्यस् ऐति
 मासेभ्यः पितृलोकम्
 SF मासेभ्यस् पितृलोकम्
 पितृलोकान् यन्द्रम्
 SF पितृलोकाम् यन्द्रम्
 ते यन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति
 SF ते यन्द्रम् प्राप्य अन्नम् भवन्ति
 तां ✨ स्तत्र देवा यथा सोमं ✨ राजानम्

SF तान् तत्र देवास् यथा सोमम् राजानम्

आध्यायस्व

SF अध्यायस्व

अपक्षीयस्वेत्य्

SF अपक्षीयस्व ऽति

अेवमेना स्तत्र भक्षयन्ति ।

SF अेवम् अेनान् तत्र भक्षयन्ति

तेषां यदा तत्पर्यवैत्य्

SF तेषाम् यदा तद् पर्यवैति

अथेममेवाऽऽकाशमभिनिष्पद्यन्ते

SF अथ ऽमम् अेव आकाशम् अभिनिष्पद्यन्ते

आकाशाद्वायुम्

SF अकाशाद् वायुम्

वायोवृष्टिम्

SF वायोस् वृष्टिम्

वृष्टेः पृथिवीम्

SF वृष्टेस् पृथिवीम्

ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति

SF ते पृथिवीम् प्राप्य अन्नम् भवन्ति

ते पुनः पुरुषाग्रौ लूयन्ते

SFk add. mark 1 ते पुनर् पुरुषाग्रौ लूयन्ते

ततो योषाग्रौ जायन्ते

SF ततस् योषाग्रौ जायन्ते

ते लोकात्प्रत्युत्थायिनस्त अेवमेवानुपरिवर्तन्ते

SF लोकात्प्रत्युत्थायिनस् ते अेवम् अेव अनुपरिवर्तन्ते

ऽथ य अेतौ पन्थानौ न विदुस्

SF अथ यस् अेतौ पन्थानौ न विदुर्

ते कीटाः

SF ते कीटास्

पतद्गाम्

SF पतद्गाम्

यदिदं दन्द्शुकम् ॥ १६ ॥ ऽति द्वितीयं ब्राह्मणम् ॥

SF ચદ્ ઇદમ્ દન્દશૂકમ્

તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [VI.Ii.1]

સ યઃ કામયતે

SF સ યસ્ કામયતે

મહત્પ્રાપ્તુયામિત્ય્

SF મહત્ પ્રાપ્તુયામ્ ઇતિ

ઉદગયન આપૂર્યમાણપક્ષસ્ય પુણ્યાહે

SF ઉદગયને અપૂર્યમાણપક્ષે અપૂર્યમાણપક્ષસ્ય પુણ્યાહે

દ્વાદશાહમુપસદ્ગ્રતી ભૂત્વૌદુમ્બરે ક ઋં સે ચમસે વા

સર્વૌષધં કૃલાનીતિ સમ્ભૃત્ય

SF દ્વાદશાહમ્ ઉપસદ્ગ્રતી ભૂત્વા ઔદુમ્બરે ક ઋં સે ચમસે

વા સર્વૌષધમ્ કૃલાનિ ઇતિ સમ્ભૃત્ય

પરિસમુહ્ય

SF પરિસમુહ્ય

પરિલિપ્યાગ્નિમુપસમાધાય

પરિસ્તીર્યાડડવૃતાડડજય ઋં સ ઋં સ્કૃત્ય

SF પરિલિપ્ય અગ્નિમ્ ઉપસમાધાયક add. mark 1 પરિસ્તીર્ય

અવૃતા આજયમ્ સ ઋં સ્કૃત્ય

પુ ઋં સા નક્ષત્રેણ મન્થ ઋં સન્નીય

SF પુ ઋં સા નક્ષત્રેણ મન્થમ્ સન્નીય

જુહોતિ ।

SF જુહોતિ

યાવન્તો દેવાસ્ત્વયિ

SF યાવન્તસ્ દેવાસ્ ત્વયિ

જાતવેદસ્

SF જાતવેદઃ

તિર્યગ્ચો ઘ્નન્તિ પુરુષસ્ય કામાન્

SF તિર્યગ્ચસ્ ઘ્નન્તિ પુરુષસ્ય કામાન્

તેભ્યોડહં ભાગધેયં જુહોમિ

SF तेव्यस् अडम् भागधेयम् जुडोमि

ते मा तृमाः सर्वैः कामैस्तर्पयन्तु

SF ते मा तृमासुक add. mark 1 सर्वैस् कामैस्
तर्पयन्तु

स्वाडा ।

SF स्वाडा

या तिरश्ची निपद्यते

SF या तिरश्ची निपद्यसे

डडं विधरणी इति

SF अडम् विधरणी इति

तां त्वा घृतस्य धारया

SF ताम् त्वा घृतस्य धारया

यजे स २ राधनीमड २ ।

SF यजे स २ राधनीम् अडम्

स्वाडा ॥ १ ॥

SF स्वाडा

मन्त्र २ [VI.Ii.2]

ज्येष्ठाय स्वाडा

SF ज्येष्ठाय स्वाडा

श्रेष्ठाय स्वाडेत्

SF श्रेष्ठाय स्वाडा इति

अग्रौ डुत्वा

SF अग्रौ डुत्वा

मन्थे स २ स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स २ स्रवम् अवनयति

प्राणाय स्वाडा

SF प्राणाय स्वाडा

वसिष्ठायै स्वाडेत्

SF वसिष्ठायै स्वाडा इति

अग्रौ डुत्वा

SF अग्रौ डुत्वा

મન્થે સ ઋ સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋ સ્રવમ્ અવનયતિ

વાચે સ્વાહા

SF વાચે સ્વાહા

પ્રતિષ્ઠાયૈ સ્વાહેત્ય્

SF પ્રતિષ્ઠાયૈ સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋ સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋ સ્રવમ્ અવનયતિ

ચક્ષુષે સ્વાહા

SF ચક્ષુષે સ્વાહા

સમ્પદે સ્વાહેતિ

SF સમ્પદે સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋ સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋ સ્રવમ્ અવનયતિ

શ્રોત્રાય સ્વાહાઽઽયતનાય સ્વાહેત્ય્

SF શ્રોત્રાય સ્વાહા આયતનાય સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋ સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋ સ્રવમ્ અવનયતિ

મનસે સ્વાહા

SF મનસે સ્વાહા

પ્રજાત્યૈ સ્વાહેત્ય્

SF પ્રજાત્યૈ સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋ સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋ સ્રવમ્ અવનયતિ

रेतसे स्वाडेति

SF रेतसे स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ऋँ स्रवमवनयति ॥ २ ॥

SF मन्थे स ऋँ स्रवम् अवनयति

मन्त्र ३ [VI.Ii.3]

अग्रये स्वाडेत्

SF अग्रये स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ऋँ स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ऋँ स्रवम् अवनयति

सोमाय स्वाडेत्

SF सोमाय स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ऋँ स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ऋँ स्रवम् अवनयति

भूः स्वाडेत्

SF भूस् स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ऋँ स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ऋँ स्रवम् अवनयति

भुवः स्वाडेत्

SF भुवस् स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ऋँ स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ऋँ स्रवम् अवनयति

સ્વઃ સ્વાહેત્ય્

SF સ્વર્ સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋં સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋં સ્રવમ્ અવનયતિ

ભૂર્ભુવઃ સ્વઃ સ્વાહેત્ય્

SF ભૂસ્ ભુવસ્ સ્વર્ સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋં સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋં સ્રવમ્ અવનયતિ

બ્રહ્મણો સ્વાહેત્ય્

SF બ્રહ્મણો સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋં સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋં સ્રવમ્ અવનયતિ

ક્ષત્રાય સ્વાહેત્ય્

SF ક્ષત્રાય સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋં સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋં સ્રવમ્ અવનયતિ

ભૂતાય સ્વાહેત્ય્

SF ભૂતાય સ્વાહા ઇતિ

અગ્નૌ હૃત્વા

SF અગ્નૌ હૃત્વા

મન્થે સ ઋં સ્રવમવનયતિ ।

SF મન્થે સ ઋં સ્રવમ્ અવનયતિ

ભવિષ્યતે સ્વાહેત્ય્

SF ભવિષ્યતે સ્વાહા ઇતિ

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ङुत्वा स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ङुत्वा स्रवम् अवनयति

विश्राय स्वाडेत्

SF विश्राय स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ङुत्वा स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ङुत्वा स्रवम् अवनयति

सर्वाय स्वाडेत्

SF सर्वाय स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ङुत्वा स्रवमवनयति ।

SF मन्थे स ङुत्वा स्रवम् अवनयति

प्रजापतये स्वाडेत्

SF प्रजापतये स्वाडा षति

अग्रौ ङुत्वा

SF अग्रौ ङुत्वा

मन्थे स ङुत्वा स्रवमवनयति ॥ ३ ॥

SF मन्थे स ङुत्वा स्रवम् अवनयति

मन्त्र ४ [VI.1.4]

अथैनमभिमृशति

SF अथ अेनम् अभिमृशति

भ्रमदसि

SF भ्रम् भ्रमत् असि

ज्वलदसि

SF ज्वलत् असि

पूर्वमसि

SF पूर्वम् असि

પ્રસ્તબ્ધમસ્ય્

SF પ્રસ્તબ્ધમ્ અસિ

એકસભમસિ

SF એકસભમ્ અસિ

હિહૃતમસિ

SF હિહૃતમ્ અસિ

હિહૃકિયમાણમસ્ય્

SF હિહૃકિયમાણમ્ અસિ

ઉદ્ગીથમસ્ય્

SF ઉદ્ગીથમ્ અસિ

ઉદ્ગીયમાણમસિ

SF ઉદ્ગીયમાણમ્ અસિ

શ્રાવિતમસિ

SF શ્રાવિતમ્ અસિ

પ્રત્યાશ્રાવિતમસ્ય્

SF પ્રત્યાશ્રાવિતમ્ અસિ

અર્દ્રં સન્દીપ્તમસિ

SF અર્દ્રં સન્દીપ્તમ્ અસિ

વિભૂરસિ

SF વિભૂસ્ અસિ

પ્રભૂરસ્ય્

SF પ્રભૂસ્ અસિ

અન્નમસિ જ્યોતિરસિ

sN k variato ordineH અન્નમ્ અસિ જ્યોતિસ્ અસિ

નિધનમસિ

SF નિધનમ્ અસિ

સંવર્ગોઽસીતિ ॥ ૪ ॥

SF સંવર્ગસ્ અસિ ઇતિ

મન્ત્ર પ [VI.II.5]

અથૈનમુદ્યચ્છત્

SF અથ એનમ્ ઉદ્યચ્છતિ

अम २२ स्य्

SF अमस् असि अम २२ सि

आम २२ छि ते मछि ।

SF अमम् छि ते मयि मछि

स छि राजेशानोऽधिपतिः

SF स छि राजा शानस्य अधिपतिस्

स मा २२ राजेशानोऽधिपतिं करोत्विति ॥ ५ ॥

SF स माम् राजा शानस्य अधिपतिम् करोतु छिति

मन्त्र ६ [Vi.Ii.6]

अथैनमायामति

SF अथ ऐनम् आयामति

तत्सवितुर्वरेण्यम् ।

SF तद् शवितुर्वरेण्यम्

मधु वाता ऋतायते

SF मधु वातास् ऋतायते

मधु क्षरन्ति सिन्धवः ।

SF मधु क्षरन्ति सिन्धवस्

माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः ।

SF माध्वीस् नस् सन्तु ओषधीस्

भूः स्वाहा ।

SF भूस् स्वाहा

भर्गो देवस्य धीमछि

SF भर्गस् देवस्य धीमछि

मधु नक्तमुतोषसो

SF मधु नक्तम् उत उषसस्

मधुमत्पार्थिव २२ रजः ।

SF मधुमत् पार्थिवम् रजस्

मधु धौरस्तु नः पिता ।

SF मधु धौस् अस्तु नस् पिता

भुवः स्वाहा ।

SF भुवस् स्वाहा

ધિયો યો નઃ પ્રચોદયાત્ ।

SF ધિયસ્ યસ્ નસ્ પ્રચોદયાત્

મધુમાત્રો વનસ્પતિર્

SF મધુમાન્ નસ્ વનસ્પતિસ્

મધુમા ૨ અસ્તુ સૂર્યઃ ।

SF મધુમાન્ અસ્તુ સૂર્યસ્

માધ્વીર્ગાવો ભવન્તુ નઃ ।

SF માધ્વીસ્ ગવસ્ ભવન્તુ નસ્

સ્વઃ સ્વાહેતિ ।

SF સ્વર્ સ્વાહા ઇતિ

સર્વા ચ સાવિત્રીમન્વાહ

SF સર્વામ્ ચ સાવિત્રીમ્ અન્વાહ

સર્વાશ્ચ મધુમતીર્

SF સર્વાસ્ ચ મધુમતીસ્ સર્વાસ્ ચ વ્યાહૃતીસ્ક

OM.સર્વાસ્

અહમેવેદ ૨ સર્વ ભૂયાસમ્ ।

SF અહમ્ એવ ઇદમ્ સર્વમ્ ભૂયાસમ્

ભૂર્ભુવઃ સ્વઃ સ્વાહેત્ય

SF ભૂસ્ ભુવસ્ સ્વર્ સ્વાહા ઇતિ

અન્તત આયમ્ય

SF અન્તતસ્ આયમ્ય

પાણી પ્રક્ષાલ્ય

SF પ્રક્ષાલ્ય પાણી પાણી પ્રક્ષાલ્ય

જઘનેનાગ્નિં પ્રાક્ષિરાઃ સંવિશતિ ।

SF જઘનેન અગ્નિમ્ પ્રાક્ષિરાસ્ સંવિશતિ

પ્રાતરાદિત્યમુપતિષ્ઠતે

SF પ્રાતરાદિત્યમ્ ઉપતિષ્ઠતે

દિશામેકપુણ્ડરીકમસિ

SF દિશામ્ એકપુણ્ડરીકમ્ અસિ

અહં મનુષ્યાણામેકપુણ્ડરીકં ભૂયાસમિતિ ।

SF અહમ્ મનુષ્યાણામ્ એકપુણ્ડરીકમ્ ભૂયાસમ્ ઇતિ

યથેતમેત્ય

SF યથા ઇતમ્ એત્ય

જઘનેનાગ્નિમાસીનો વ ૨ શં જપતિ ॥ ૬ ॥

SF જઘનેન અગ્નિમ્ આસીનસ્ વ ૨ શમ્ જપતિ

મન્ત્ર ૭ [VI.Ii.7]

ત ૨ હૈતમ્બૂદ્ધાલક આરુણિર્વાજસનેયાય યાજ્ઞવલ્કયાયાન્તેવાસિન

ઉક્ત્વોવાચાપિ ય એન ૨ શુષ્ઠે સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેજ્

SF તમ્ હ એતમ્ ઉદ્ધાલકસ્ આરુણિસ્ વાજસનેયાય

યાજ્ઞવલ્કયાય અન્તેવાસિને ઉક્ત્વા ઉવાચ અપિ યસ્ એનમ્

શુષ્ઠે

સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેત્

જાયેરઞ્છાખાઃ

SF જાયેરન્ શાખાસ્

પ્રરોહેયુઃ પલાશાનીતિ ॥ ૭ ॥

SF પ્રરોહેયુર્ પલાશાનિ ઇતિ

મન્ત્ર ૮ [VI.Ii.8]

એતમુ હૈવ વાજસનેયો યાજ્ઞવલ્કયો મધુકાય પૈડ્ગ્યાયાન્તેવાસિન

ઉક્ત્વોવાચાપિ ય એન ૨ શુષ્ઠે સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેજ્

SF એતમ્ ઉ હ એવ વાજસનેયસ્ યાજ્ઞવલ્કયસ્ મધુકાય

પૈડ્ગ્યાય અન્તેવાસિને ઉક્ત્વા ઉવાચ અપિ યસ્ એનમ્ શુષ્ઠે

સ્થાણૌ

નિષિઞ્ચેત્

જાયેરઞ્છાખાઃ

SF જાયેરન્ શાખાસ્

પ્રરોહેયુઃ પલાશાનીતિ ॥ ૮ ॥

SF પ્રરોહેયુર્ પલાશાનિ ઇતિ

મન્ત્ર ૯ [VI.Ii.9]

એતમુ હૈવ મધુકઃ પૈડ્ગ્યશ્ચૂલાય

ભાગવિત્તયેડન્તેવાસિન ઉક્ત્વોવાચાપિ ય એન ૨ શુષ્ઠે સ્થાણૌ

નિષિઞ્ચેજ્

SF એતમ્ ઉ હ એવ મધુકસ્ પૈઙ્ગ્યસ્ ચૂડાય ચૂલાય
ભાગવિત્તયે અન્તેવાસિને ઉક્ત્વા ઉવાચ અપિ યસ્ એનમ્ શુષ્ઠે
સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેત્

જાયેરઞ્છાખાઃ

SF જાયેરન્ શાખાસ્

પ્રરોહેયુઃ પલાશાનીતિ ॥ ૯ ॥

SF પ્રરોહેયુર્ પલાશાનિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૦ [VI.Ii.10]

એતમુ હૈવ ચૂલો ભાગવિત્તિર્જનકય આયસ્થૂણાયાન્તેવાસિન
ઉક્ત્વોવાચાપિ ય એન ઁ શુષ્ઠે સ્થાણૌ

નિષિઞ્ચેજ્

SF એતમ્ ઉ હ એવ ચૂડસ્ક ચૂલસ્ ભાગવિત્તિસ્ જાનકયે

અયસ્થૂણાય k અયઃસ્થૂણાય અન્તેવાસિને ઉક્ત્વા ઉવાચ અપિ

યસ્

એનમ્ શુષ્ઠે સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેત્

જાયેરઞ્છાખાઃ

SF જાયેરન્ શાખાસ્

પ્રરોહેયુઃ પલાશાનીતિ ॥ ૧૦ ॥

SF પ્રરોહેયુર્ પલાશાનિ ઇતિ

મન્ત્ર ૧૧ [VI.Ii.11]

એતમુ હૈવ જાનકિરયસ્થૂણાઃ સત્યકામાય

જાબાલાયાન્તેવાસિન ઉક્ત્વોવાચાપિ ય એન ઁ શુષ્ઠે સ્થાણૌ

નિષિઞ્ચેજ્

SF એતમ્ ઉ હ એવ જાનકિસ્ અયસ્થૂણાસ્ અયઃસ્થૂણાસ્

શત્યકામાય જાબાલાય અન્તેવાસિને ઉક્ત્વા ઉવાચ અપિ યસ્ એનમ્

શુષ્ઠે સ્થાણૌ નિષિઞ્ચેત્

જાયેરઞ્છાખાઃ

SF જાયેરન્ શાખાસ્

પ્રરોહેયુઃ પલાશાનીતિ ॥ ૧૧ ॥

SF પ્રરોહેયુર્ પલાશાનિ ઇતિ

मन्त्र १२ [VI.Ii.12]

अेतमु डैव सत्यकामो जाबालोऽन्तेवासिभ्य उक्त्वोवाचापि य अेन ५

शुष्के स्थाणौ निषिञ्चेत्

SF अेतम् उ ड अेव शत्यकामस् जाबालस् अन्तेवासिभ्यस्

उक्त्वा उवाच अपि यस् अेनम् शुष्के स्थाणौ निषिञ्चेत्

जायेरञ्छाप्ताः

SF जायेरन् शाप्तास्

प्ररोडेयुः पलाशानीति ।

SF प्ररोडेयुर् पलाशानि षति

तमेतं नापुत्राय वाऽनन्तेवासिने वा ब्रूयात् ॥ १२ ॥

SF तम् अेतम् न अपुत्राय वा अनन्तेवासिने वा ब्रूयात्

मन्त्र १३ [VI.Ii.13]

यतुरौदुम्भरो भवत्य्

SF यतुरौदुम्भरस् भवति

औदुम्भरः सुव

SF औदुम्भरस् सुवस्

औदुम्भरश्चमस

SF औदुम्भरस् यमसस्

औदुम्भर षध

SF औदुम्भरस् षधस्

औदुम्भर्या उपमन्थ्यौ ।

SF औदुम्भर्यास् उपमन्थ्यौ

दश ग्राम्याणि धान्यानि भवन्ति

SF दश ग्राम्याणि धान्यानि भवन्ति

व्रीडियवास्तिलमाषा अणुप्रियङ्गवो गोधूमाश्च मसूराश्च

भल्वाश्च भलकुलाश्च

SF व्रीडियवास् तिलमाषास् अणुप्रियङ्गवस् गोधूमास् य

मसूरास् य भल्वास् य भलकुलास् य

तान्पिष्टान्धनि मधुनि धृत उपसिञ्च्यत्य्

SF તાન્ સાર્ધમ્ પિષ્ઠ્વા દધ્ના મધુના ઘૃતેન

ઉપસિઞ્ચતિ તાન્ પિષ્ઠાન્ દધ્નિ મધુનિ ઘૃતે ઉપસિઞ્ચતિ
આજ્યસ્ય જુહોતિ ॥ ૧૩ ॥ ઇતિ તૃતીયં બ્રાહ્મણમ્ ॥

SF અજ્યસ્ય જુહોતિ

ચતુર્થં બ્રાહ્મણમ્

મન્ત્ર ૧ [VI.iv.1]

એષાં વૈ ભૂતાનાં પૃથિવી રસઃ

SF એષામ્ વૈ ભૂતાનામ્ પૃથિવી રસસ્

પૃથિવ્યા આપો

SF પૃથિવ્યાસ્ આપસ્

ડપામોષધય

SF અપામ્ ઓષધયસ્

ઓષધીનાં પુષ્પાણિ

SF ઓષધીનામ્ પુષ્પાણિ

પુષ્પાણાં ફલાનિ

SF પુષ્પાણામ્ ફલાનિ

ફલાનાં પુરુષઃ

SF ફલાનામ્ પુરુષસ્

પુરુષસ્ય રેતઃ ॥ ૧ ॥

SF પુરુષસ્ય રેતસ્

મન્ત્ર ૨ [VI.iv.2]

સ ડ પ્રજાપતિરીક્ષાંચકે

SF સ ડ પ્રજાપતિસ્ ઈક્ષામ્ ચકે

હન્તાસ્મૈ પ્રતિષ્ઠાં કલ્પયાનીતિ

SF હન્ત અસ્મૈ પ્રતિષ્ઠામ્ કલ્પયાનિ ઇતિ

સ સ્ત્રિય ઁ સસૃજે ।

SF સ સ્ત્રિયમ્ સસૃજે

તા ઁ સૃષ્ટ્વા ડ ઉપાસ્ત

SF તામ્ સૃષ્ટ્વા અધસ્ ઉપાસ્ત

તસ્માત્સ્ત્રિયમધ ઉપાસીત

SF तस्माद् स्त्रियम् अधस् उपासीत

स अतं प्राञ्चं ग्रावाणामात्मन एव समुद्वपारयत्

SF स अतम् प्राञ्चम् ग्रावाणाम् आत्मने एव समुद्वपारयद्

तेनैनामभ्यसृजत् ॥ २ ॥

SF तेन अनाम् अभ्यसृजत्

मन्त्र ३ [VI.iv.3]

तस्या वेदिरुपस्थो

SF तस्यास् वेदिस् उपस्थस्

लोमानि बर्हिश्

SF लोमानि बर्हिस्

यर्माधिषवणे

SF यर्म अधिषवणे

समिद्धो मध्यतस्तौ मुष्ठी ।

SF समिद्धस् मध्यतस् तौ मुष्ठी

स यावान् उ वै वाजपेयेन यजमानस्य लोको भवति

SF स यावान् उ वै वाजपेयेन यजमानस्य लोकस् भवति

तावानस्य लोको भवति

SF तावान् अस्य लोकस् भवति

य एवं विद्वानधोपडासं यरत्य्

SF यस् एवम् विद्वान् अधोपडासम् यरति

आसा २ स्त्रीणां २ सुकृतं वृङ्क्ते

SF अ स अ आसाम् स्त्रीणाम् सुकृतम् वृङ्क्ते

ऽथ य षट्मविद्वानधोपडासं यरत्य्

SF अथ यस् षट्म अविद्वानधोपडासम् यरति

आऽस्य स्त्रियः सुकृतं वृञ्जते ॥ ३ ॥

SF अ अस्य स्त्रियस् सुकृतम् वृञ्जते

मन्त्र ४ [VI.iv.4]

अतद्द स्म वै तद्विद्वाननुद्दालक आरुणिराडैतद्द स्म

वै तद्विद्वान्नाडो मौद्गल्य आडैतद्द स्म वै

तद्विद्वान् कुमारडाशित आड

SF એતદ્ ધ સ્મ વૈ તદ્ વિદ્વાન્ ઊદાલકસ્ આરુનિસ્ આહ

એતદ્ ધ સ્મ વૈ તદ્ વિદ્વાન્ નાકસ્ મૌદ્રલ્યસ્ આહ

એતદ્ ધ

સ્મ વૈ તદ્ વિદ્વાન્ કુમારહારિતસ્ આહ

બહવો મર્યા બ્રાહ્મણાયના નિરિન્દ્રિયા વિસુકૃતોડસ્માલ્લોકાત્પ્રયન્તિ

SF બહવસ્ મર્યાસ્ બ્રાહ્મનાયનાસ્ નિરિન્દ્રિયાસ્

વિસુકૃતસ્ અસ્માદ્ લોકાદ્ પ્રયન્તિ

ય ઇદમવિદ્વા ઋસોડધોપહાસં ચરન્તીતિ ।

SF યે ઇદમ્ અવિદ્વા ઋસસ્ અધોપહાસમ્ ચરન્તિ ઇતિ

બહુ વા ઇદ ઋસુમસ્ય વા જાગ્રતો વા રેતઃ સ્કન્દતિ ॥ ૪ ॥

SF બહુ વૈ ઇદમ્ સુમસ્ય વા જાગ્રતસ્ વા રેતસ્ સ્કન્દતિ

મન્ત્ર ૫ [VI.iv.5]

તદભિમૃશેદ્

SF તદ્ અભિમૃશેત્

અનુ વા મન્ત્રયેત

SF અનુ વા મન્ત્રયેત

યન્મેડધ રેતઃ પૃથિવીમસ્કાન્ત્સીદ્

SF યદ્ મે અધ રેતસ્ પૃથિવીમ્ અસ્કાન્ત્સીત્

યદોષધીરપ્યસરદ્

SF યદ્ ઓષધીસ્ અપિ અસરત્

યદપઃ ।

SF યદ્ અપસ્

ઇદમહં તદ્રેત આદદે

SF ઇદમ્ અહમ્ તદ્ રેતસ્ આદદે

પુનર્મામૈત્વિન્દ્રિયમ્

SF પુનર્મામ્ ઐતુ ઇન્દ્રિયમ્

પુનસ્તેજઃ

SF પુનર્ તેજસ્

પુનર્ભગઃ ।

SF પુનર્ભગસ્

પુનરગ્નિર્ધિષ્ટ્યા

SF पुनरग्रयस् धिषण्यास्

यथास्थानं कल्पन्तामित्य्

SF यथास्थानम् कल्पन्ताम् एति

अनामिकाङ्गुष्ठाभ्यामादायान्तरेण स्तनौ वा लुवौ वा निमृज्यात्

॥ ५ ॥

SF अनामिकाङ्गुष्ठाभ्याम् आदाय अन्तरेण स्तनौ वा लुवौ वा

निमृज्यात्

मन्त्र ६ [VI.iv.6]

अथ यद्युदक आत्मानं पश्येत्

SF अथ यद्वि उदके आत्मानम् पश्येत्

तदभिमन्त्रयेत्

SF तद् अभिमन्त्रयेत्

मयि तेज इन्द्रियं यशो द्रविणं सुकृतमिति ।

SF मयि तेजस् इन्द्रियम् यशस् द्रविणम् सुकृतम् इति

श्रीर्ल वा अेषा स्त्रीणां यन्मलोद्भासास्

SF श्रीस् ल वै अेषा स्त्रीणाम् यद् मलोद्भासाः

तस्मान्मलोद्भासासं यशस्विनीमभिक्रम्योपमन्त्रयेत् ॥ ६ ॥

SF तस्माद् मलोद्भासासम् यशस्विनीम् अभिक्रम्य उपमन्त्रयेत्

मन्त्र ७ [VI.iv.7]

सा येदस्मै न दधात्

SF सा येद् अस्मै न दधात्

काममेनाभवङ्किणीयात्

SF कामम् अेनाम् अपङ्किणीयात् अवङ्किणीयात्

सा येदस्मै नैव दधात्

SF सा येद् अस्मै न अेव दधात्

काममेनां यष्टया वा पाणिना वोपलत्यातिकामेद्

SF कामम् अेनाम् यष्टया वा पाणिना वा उपलत्य अतिकामेत्

इन्द्रियेण ते यशसा यश आदद

SF इन्द्रियेण ते यशसा यशस् आददे

इत्य्

SF ઇતિ

અયશા એવ ભવતિ ॥ ૭ ॥

SF અયશાસ્ એવ ભવતિ

મન્ત્ર ૮ [VI.iv.8]

સા ચેદસ્મૈ દદ્યાદ્

SF સા ચેદ્ અસ્મૈ દદ્યાત્

ઇન્દ્રિયેણ તે યશસા યશ આદધામીતિ

SF ઇન્દ્રિયેણ તે યશસા યશસ્ આદધામિ ઇતિ

યશસ્વિનાવેવ ભવતઃ ॥ ૮ ॥

SF યશસ્વિનો એવ ભવતઃ

મન્ત્ર ૯ [VI.iv.9]

સ યામિચ્છેત્

SF સ યામ્ ઇચ્છેત્

કામયેત મેતિ

SF કામયેત મા ઇતિ

તસ્થામર્થં નિષ્ઠાય

SF તસ્થામ્ અર્થમ્ નિષ્ઠાય નિષ્ઠાય

મુખેન મુખ સ્ સન્ધાયોપસ્થમસ્યા અભિમૃશ્ય

SF મુખેન મુખમ્ સન્ધાય ઉપસ્થમ્ અસ્યાસ્ અભિમૃશ્ય

જપેદ્

SF જપેત્

અડ્ગાદડ્ગાત્સમ્ભવસિ

SF અડ્ગાદ્ અડ્ગાદ્ સમ્ભવસિ

હૃદયાદધિજાયસે ।

SF હૃદયાદ્ અધિજાયસે

સ ત્વમડ્ગકષાયોડસિ

SF સ ત્વમ્ અડ્ગકષાયસ્ અસિ

દિગ્ધવિદ્ધમિવ માદય્

SF દિગ્ધવિદ્ધામ્ ઇવ માદય ઇતિ

એમામમૂં મયીતિ ॥ ૯ ॥

SF धमाम् अमूम् मधि धति

मन्त्र १० [VI.iv.10]

अथ यामिच्छेन्

SF अथ याम् धच्छेत्

न गर्भं धधीतेति

SF न गर्भम् धधीत धति

तस्यामर्थं निष्ठाय

SF तस्याम् अर्थम् निष्ठाप्य निष्ठाय

मुपेन मुपुं सन्धायामिप्राण्यापान्याद्

SF मुपेन मुपम् सन्धाय अमिप्राण्य अपान्यात्

धन्द्रियेण ते रेतसा रेत आधे

SF धन्द्रियेण ते रेतसा रेतस् आधे

धत्यरेता अेव भवति ॥ १० ॥

SF धति अरेतास् अेव भवति

मन्त्र ११ [VI.iv.11]

अथ यामिच्छेद्

SF अथ याम् धच्छेत्

धधीतेति

SF गर्भम् धधीत धति

तस्यामर्थं निष्ठाय

SF तस्याम् अर्थम् निष्ठाप्य निष्ठाय

मुपेन मुपुं सन्धायामिप्राण्याद्

SF मुपेन मुपम् सन्धाय अपान्य अमिप्राण्यात्

धन्द्रियेण ते रेतसा रेत आधधामीति

SF धन्द्रियेण ते रेतसा रेतस् आधधामि धति

गर्भिण्येव भवति ॥ ११ ॥

SF गर्भिणी अेव भवति

मन्त्र १२ [VI.iv.12]

अथ यस्य जायायै जाः स्यात्

SF અથ યસ્ય જાયાચૈ જારસ્ સ્યાત્

તં ચેદ્ દ્વિષ્યાદ્

SF તમ્ ચેદ્ દ્વિષ્યાત્

આમપાત્રેઽગ્નિમુપસમાધાય

SF અમપાત્રે અગ્નિમ્ ઉપસમાધાય

પ્રતિલોમમ્ ❀ શરબર્હિસ્તીર્વા

SF પ્રતિલોમમ્ શરબર્હિસ્ સ્તીર્વા

તસ્મિન્નેતાઃ શરભૃષ્ટીઃ પ્રતિલોમાઃ સર્પિષાઽક્તા જુહુયાન્

SF તસ્મિન્ એતાસ્ શરભૃષ્ટીસ્ પ્રતિલોમાસ્ સર્પિષા

અક્તાસ્ જુહુયાત્

મમ સમિદ્ધેઽહૌષીઃ

SF મમ સમિદ્ધે અહૌષીસ્

પ્રાણાપાનૌ ત આદદે

SF પ્રાણાપાનૌ તે આદદે

ઽસાવિતિ ।

SF અસૌ ઇતિ

મમ સમિદ્ધેઽહૌષીઃ

SF મમ સમિદ્ધે અહૌષીસ્

પુત્રપશૂ ❀ સ્ત આદદે

SF પુત્રપશૂન્ તે આદદે

ઽસાવિતિ ।

SF અસૌ ઇતિ

મમ સમિદ્ધેઽહૌષીર્

SF મમ સમિદ્ધે અહૌષીસ્

ઇષ્ટાસુકૃતે ત આદદે

SF ઇષ્ટાસુકૃતે તે આદદે

ઽસાવિતિ ।

SF અસૌ ઇતિ

મમ સમિદ્ધેઽહૌષીર્

SF મમ સમિદ્ધે અહૌષીસ્

આશાપરાકાશૌ ત આદદે

SF અશાપરાકાશૌ તે આદદે

ऽसाविति ।

SF असौ षति

स वा अेष निरिन्द्रियो विसुकृतोऽस्माल्लोकात्प्रैति

SF स वै अेष निरिन्द्रियस् विसुकृतस् अस्माद् लोकाद्
प्रैति

यमेवंविद्ब्राह्मणः शपति ।

SF यम् अेवंविद् ब्राह्मणस् शपति

तस्मादेवंविद्ब्रह्मोत्रियस्य दारेण नोपडासमिच्छेद्

SF तस्माद् अेवंविद्ब्रह्मोत्रियस्य दारेण न उपडासम् षच्छेत्

उत ह्येवंविदपरो भवति ॥ १२ ॥

SF उत हि अेवंविद् परस् भवति

मन्त्र १३ [VI.iv.13]

अथ यस्य जायामार्तवं विन्देत्

SF अथ यस्य जायाम् आर्तवम् विन्देत्

अळं कं से न पिभेदतवासा

SF अळम् कं से न पिभेत् अडतवासास्

नैनां वृषलो

SF न अेनाम् वृषलस्

न वृषल्युपलन्यात् अपलन्यात्

SF न वृषली उपलन्यात् अपलन्याद्

त्रिरात्रान्त आप्लुत्य व्रीडीनवघातयेत् ॥ १३ ॥

SF त्रिरात्रान्ते आप्लूय अप्लुत्य व्रीडीन् अवघातयेद्

मन्त्र १४ [VI.iv.14]

स य षच्छेत्

SF स यस् षच्छेत्

पुत्रो मे शुक्लो जायेत

SF पुत्रस् मे गौरस् शुक्लस् जायेत

वेदमनुब्रुवीत

SF वेदम् अनुब्रुवीत

सर्वमायुरियादिति

SF સર્વમ્ આયુસ્ ઇયાત્ ઇતિ
 ક્ષીરૌદનં પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમશ્રીયાતામ્
 SF ક્ષીરૌદનમ્ પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમ્ અશ્રીયાતામ્
 ઇશ્વરૌ જનયિતવૈ ॥ ૧૪ ॥

SF ઇશ્વરૌ જનયિતવૈ

મન્ત્ર ૧૫ [VI.iv.15]

અથ ય ઇચ્છેત્
 SF અથ યસ્ ઇચ્છેત્
 પુત્રો મે કપિલઃ પિડ્ગલો જાયેત
 SF પુત્રસ્ મે કપિલસ્ પિડ્ગલસ્ જાયેત
 દ્વૌ વેદાવનુબ્રુવીત
 SF દ્વૌ વેદૌ અનુબ્રુવીત
 સર્વમાયુરિયાદિતિ
 SF સર્વમ્ આયુસ્ ઇયાત્ ઇતિ
 ઇધ્વોદનં પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમશ્રીયાતામ્
 SF ઇધ્વોદનમ્ પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમ્ અશ્રીયાતામ્
 ઇશ્વરૌ જનયિતવૈ ॥ ૧૫ ॥

SF ઇશ્વરૌ જનયિતવૈ

મન્ત્ર ૧૬ [VI.iv.16]

અથ ય ઇચ્છેત્
 SF અથ યસ્ ઇચ્છેત્
 પુત્રો મે શ્યામો લોહિતાક્ષો જાયેત
 SF પુત્રસ્ મે શ્યામસ્ લોહિતાક્ષસ્ જાયેત
 ત્રીન્વેદાનનુબ્રુવીત
 SF ત્રીન્ વેદાન્ અનુબ્રુવીત
 સર્વમાયુરિયાદિત્ય્
 SF સર્વમ્ આયુસ્ ઇયાત્ ઇતિ
 ઉદૌદનં પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમશ્રીયાતામ્
 SF ઉદૌદનમ્ પાચયિત્વા સર્પિષ્મન્તમ્ અશ્રીયાતામ્
 ઇશ્વરૌ જનયિતવૈ ॥ ૧૬ ॥

SF षष्ठ्यै जनयितवै

मन्त्र १७ [VI.iv.17]

अथ य षष्ठ्यै

SF अथ यस् षष्ठ्यै

दृष्टिता मे पण्डिता जायेत

SF दृष्टिता मे पण्डिता जायेत

सर्वमायुरियादिति

SF सर्वम् आयुस् षष्ठात् इति

तिलौदनं पाययित्वा सर्पिष्मन्तमश्रीयाताम्

SF तिलौदनम् पाययित्वा सर्पिष्मन्तम् अश्रीयाताम्

षष्ठ्यै जनयितवै ॥ १७ ॥

SF षष्ठ्यै जनयितवै

मन्त्र १८ [VI.iv.18]

अथ य षष्ठ्यै

SF अथ यस् षष्ठ्यै

पुत्रो मे पण्डितो विगीतः समितिःङ्गमः शुश्रूषितां

वायं भाषिता जायेत

SF पुत्रस् मे पण्डितस् विजिगीथस् विगीतस् समितिःङ्गमस्

शुश्रूषिताम् वायम् भाषिता जायेत

सर्वान्वेदाननुष्ठीवीत

SF सर्वान् वेदान् अनुष्ठीवीत

सर्वमायुरियादिति

SF सर्वम् आयुस् षष्ठात् इति

मा सौदनं पाययित्वा सर्पिष्मन्तमश्रीयाताम्

SF मा सौदनम् पाययित्वा सर्पिष्मन्तम् अश्रीयाताम्

षष्ठ्यै जनयितवै ।

SF षष्ठ्यै जनयितवै

औक्षेण वाऽऽर्षभेण वा ॥ १८ ॥

SF औक्षेण वाऽऽर्षभेण वा

मन्त्र १९ [VI.iv.19]

અથાભિપ્રાતરેવ સ્થાલીપાકાવૃતાઽઽજ્યં ચેષ્ટિત્વા

SF અથ અભિપ્રાતરેવ સ્થાલીપાકાવૃતા આજ્યમ્ ચેષ્ટિત્વા

સ્થાલીપાકસ્યોપઘાતં જુહોત્ય્

SF સ્થાલીપાકસ્ય ઉપઘાતમ્ જુહોતિ

અગ્નયે સ્વાહા

SF અગ્નયે સ્વાહા

ઽનુમતયે સ્વાહા

SF અનુમતયે સ્વાહા

દેવાય સવિત્રે સત્યપ્રસવાય સ્વાહેતિ

SF દેવાય શવિત્રે સત્યપ્રસવાય સ્વાહ ઇતિ

હૃત્વોઙ્કૃત્ય પ્રાશ્રાતિ ।

SF હૃત્વા ઉઙ્કૃત્ય પ્રાશ્રાતિ

પ્રાશ્યેતરસ્થાઃ પ્રયચ્છતિ ।

SF પ્રાશ્ય ઇતરસ્થાસ્ પ્રયચ્છતિ

પ્રક્ષાલ્ય પાણી

SF પ્રક્ષાલ્ય પાણી

ઉદપાત્રં પૂરયિત્વા

SF ઉદપાત્રમ્ પૂરયિત્વા

તેનૈનાં ત્રિરભ્યુક્ષત્ય્

SF તેન એનામ્ ત્રિસ્ અભ્યુક્ષતિ

ઉત્તિષ્ઠાતો

SF ઉત્તિષ્ઠ અતસ્

વિશ્વાવસો

SF વિશ્વાવસો

ઽન્યામિચ્છ પ્રપૂર્વ્યાં ❧

SF અન્યામ્ ઇચ્છ પ્રપૂર્વ્યામ્

સં જાયાં પત્યા સહેતિ ॥ ૧૯ ॥

SF સમ્ જાયામ્ પત્યા સહ ઇતિ

મન્ત્ર ૨૦ [VI.iv.20]

અથૈનામભિપદાતે

SF अथ अनाम् अभिपद्यते

ऽभोऽहमस्मि

SF अमस् अहम् अस्मि

सा त्वं

SF सा त्वम्

सा त्वमस्य्

SF सा त्वम् असि

अभोऽहं

SF अमस् अहम्

सामाहमस्मि

SF साम अहम् अस्मि

ऋत्त्वम्

SF ऋत् त्वम्

धौरहम्

SF धौस् अहम्

पृथिवी त्वम् ।

SF पृथिवी त्वम्

तावेहि स रभावडै

SF तौ अेहि स रभावडै

सह रेतो दधावडै

SF सह रेतस् दधावडै

पुंसे पुत्राय वित्तय इति ॥ २० ॥

SF पुंसे पुत्राय वित्तये इति

मन्त्र २१ [VI.iv.21]

अथास्या ऋत् विहापयति

SF अथ अस्यै ऋत् विहापयति

विज्जिडीथां धावापृथिवी इति ।

SF विज्जिडीथाम् धावापृथिवी इति

तस्यामर्थं निष्ठाय

SF तस्याम् अर्थम् निष्ठाय निष्ठाय

मुपेन मुपं सन्धाय

SF मुप्तेन मुपम् सन्धाय
 त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि
 SF त्रिस् ऐनाम् अनुलोमाम् अनुमार्ष्टि
 विष्णुर्द्योनिं कल्पयतु
 SF विष्णुस् योनिम् कल्पयतु
 त्वष्टा रुपाणि पिं शतु
 SF त्वष्टा रुपाणि पिंशतु
 आसिञ्चतु प्रजापतिर्
 SF असिञ्चतु प्रजापतिस्
 धाता गर्भं दधातु ते ।
 SF धाता गर्भम् दधातु ते
 गर्भं धेहि
 SF गर्भम् धेहि
 शिनीवालि
 SF शिनीवालि
 गर्भं धेहि
 SF गर्भम् धेहि
 पृथुष्टुके ।
 SF पृथुष्टुके
 गर्भं ते आश्विनौ देवाव्
 SF गर्भम् ते आश्विनौ देवौ
 आधत्तां पुष्टरस्रजौ ॥ २१ ॥
 SF अधत्ताम् पुष्टरस्रजौ
 मन्त्र २२ [VI.iv.22]
 छिरण्मयी अरणी
 SF छिरण्यनी छिरण्मयी अरणी
 याभ्यां निर्मथ्यतामाश्विनौ
 SF याभ्याम् निर्मथ्यताम् आश्विनौ देवौk OM.
 तं ते गर्भं ऽ वामडे
 SF तम् ते गर्भम् ऽ वामडे
 दशमे मासि सूतये ।

SF दशमे मासि सूतवे सूतये
यथाऽग्निगर्भा पृथिवी
SF यथा अग्निगर्भा पृथिवी
यथा धौस्त्रिंशो गर्भिणी
SF यथा धौस्त्रिंशो गर्भिणी
वायुर्दृशां यथा गर्भ
SF वायुस्त्रिंशाम् यथा गर्भस्
अवे गर्भं धामि ते
SF अवे गर्भम् धामि ते
ऽसाविति ॥ २२ ॥

SF असौ इति नाम गृह्यातिक OM. नाम

मन्त्र २३ [VI.iv.23]

सोष्यन्तीमद्भिरभ्युक्षति
SF सोष्यन्तीम् अद्भिस् अभ्युक्षति
यथा वायुः पुष्करिणीं
SF यथा वातस् वायुस् पुष्करिणीम्
समिद्गयति सर्वतः ।
SF समिद्गयति सर्वतस्
अवा ते गर्भं अजतु
SF अवे आ ते गर्भस् अजतु
सडावैतु जरायुणा ।
SF सडा अवैतु जरायुणा
ईन्द्रस्यायं प्रजः कृतः
SF ईन्द्रस्य अयम् प्रजस् कृतस्
सार्गलः सपरिश्रयः ।
SF सार्गलस् सपरिश्रयः
तम्
SF तम्
ईन्द्र
SF ईन्द्र
निर्जडि

SF નિર્જલિ

ગર્ભેણ સાવરાં સહેતિ ॥ ૨૩ ॥

SF ગર્ભેણ સાવરામ્ સહ ઇતિ

મન્ત્ર ૨૪ [VI.iv.24]

જાતેઽગ્નિમુપસમાધાયાહુ આધાય

SF જાતે અગ્નિમ્ ઉપસમાધાય અહુ આધાય

ક સે પૃષદાજય સન્નીય

SF ક સે પૃષદાજયમ્ સન્નીય

પૃષદાજયસ્યોપઘાતં જુહોત્ય્

SF પૃષદાજયસ્ય ઉપઘાતમ્ જુહોતિ

અસ્મિન્-સહસ્રં પુષ્યાસમ્

SF અસ્મિન્ સહસ્રમ્ પુષ્યાસમ્

એધમાનઃ સ્વે ગૃહે ।

SF એધમાનસ્ સ્વગૃહે સ્વે ગૃહે

અસ્યોપસન્ધાં મા ચ્ઠૈત્સીત્

SF અસ્ય ઉપસધામ્ ઉપસન્ધામ્ મા ઠૈત્સીત્

પ્રજયા ચ પશુભિશ્ચ

SF પ્રજયા ચ પશુભિસ્ ચ

સ્વાહા ।

SF સ્વાહા

મયિ પ્રાણાં સ્ત્વયિ મનસા જુહોમિ

SF મયિ પ્રાણાન્ ત્વયિ મનસા જુહોમિ

સ્વાહા ।

SF સ્વાહા

યત્ કર્મણાઽત્યરીરિયમ્

SF યદ્ કર્મણા અત્યરીરિયમ્

યદ્વા ન્યૂનમિહાકરમ્ ।

SF યદ્ વા ન્યૂનમ્ ઇહ અકરમ્

અગ્નિષ્ટસ્વિષ્ટકૃદ્ધિદ્વાન્

SF અગ્નિસ્ તદ્ સ્વિષ્ટકૃત્ વિદ્વાન્

સ્વિષ્ટ સુહૃતં કરોતુ નઃ

SF स्विष्टम् सुष्ठुतम् करोतु नस्
स्वाडेति ॥ २४ ॥

SF स्वाडा एति

मन्त्र २५ [VI.iv.25]

अथास्य दक्षिणां कर्णमभिनिधाय

SF अथ अस्य दक्षिणाम् कर्णम् अभिनिधाय

वाग्वागिति त्रिर्

SF वाङ् वाङ् एति त्रिस्

अथ

SF अथ

दधि मधु घृतं सन्नीयानन्तर्हितेन जातरूपेण प्राशयति ।

SF दधि मधु घृतम् सन्नीय अनन्तर्हितेन जातरूपेण

प्राशयति

भूस्ते दधामि

SF भूस् ते दधामि

भुवस्ते दधामि

SF भुवस् ते दधामि

स्वस्ते दधामि

SF स्वर् ते दधामि

भूर्भुवः स्वः सर्वं त्वयि दधामीति ॥ २५ ॥

SF भूस् भुवस् स्वर् सर्वम् त्वयि दधामि एति

मन्त्र २६ [VI.iv.26]

अथास्य नाम करोति

SF अथ अस्य नाम करोति

वेदोऽसीति ।

SF वेदस् असि एति

तदस्यैतद्गुह्यमेव नाम भवति ॥ २६ ॥

SF तद् अस्य ऐतद् गुह्यम् ऐव नाम भवति

मन्त्र २७ [VI.iv.27]

અથૈનં માત્રે પ્રદાય સ્તનં પ્રયચ્છતિ
 SF અથ એનમ્ માત્રે પ્રદાય સ્તનમ્ પ્રયચ્છતિ
 યસ્તે સ્તનઃ શશયો યો મયોભૂર્
 SF યસ્ તે સ્તનસ્ શશયસ્ યસ્ મયોભૂસ્
 યો રત્નધા વસુવિદ્ઃ સુદત્રો
 SF યસ્ રત્નધા વસુવિદ્ યસ્ સુદત્રસ્
 યેન વિશ્વા પુષ્યસિ વાર્યાણિ
 SF યેન વિશ્વા પુષ્યસિ વાર્યાણિ
 સરસ્વતિ
 SF શરસ્વતિ
 તમિહ ધાતવે કરિતિ ॥ ૨૭ ॥

SF તમ્ ઇહ ધાતવે કર્ ઇતિ

મન્ત્ર ૨૮ [VI.iv.28]

અથાસ્ય માતરમભિમન્ત્રયતે ।
 SF અથ અસ્ય માતરમ્ અભિમન્ત્રયતે
 ઇલાડસિ મૈત્રાવરુણી
 SF ઇડા અસિ મૈત્રાવરુણી
 વીરે વીરમજીજનત્ ।
 SF વીરે વીરમ્ અજીજનથાસ્ અજીજનત્
 સા ત્વં વીરવતી ભવ
 SF સા ત્વમ્ વીરવતી ભવ
 યાડસ્માન્વીરવતોડકરદિતિ ।
 SF યા અસ્માન્ વીરવતસ્ અકરત્ ઇતિ
 તં વા એતમાહુર્
 SF તમ્ વૈ એતમ્ આહુર્
 અતિપિતા બતાભૂર્
 SF અતિપિતા બત અભૂસ્
 અતિપિતામહો બતાભૂઃ ।
 SF અતિપિતામહસ્ બત અભૂસ્
 પરમાં બત કાષ્ટાં પ્રાપયશ્ચિયા યશસા બ્રહ્મવર્યસેન
 SF પરમામ્ બત કાષ્ટામ્ પ્રાપ શ્ચિયા યશસા

ब्रह्मवर्चसेन

य अवेविदो ब्राह्मणस्य पुत्रो जायत इति ॥ २८ ॥ इति चतुर्थं
ब्राह्मणम् ॥

SF यस्य अवेविदस् ब्राह्मणस्य पुत्रस् जायते इति

पञ्चमं ब्राह्मणम्

मन्त्र १ [VI.v.1]

अथ व ॐ शः ।

SF अथ व ॐ शस्

पौतिमाषीपुत्रः कात्यायनीपुत्रात्

SF पौतिमाषीपुत्रस् कात्यायनीपुत्राद्

कात्यायनीपुत्रो गौतमीपुत्राद्

SF कात्यायनीपुत्रस् गौतमीपुत्राद्

गौतमीपुत्रो भारद्वाजपुत्राद्

SF गौतमीपुत्रस् भारद्वाजपुत्राद्

भारद्वाजपुत्रः पाराशरीपुत्रात्

SF भारद्वाजपुत्रस् पाराशरीपुत्राद्

पाराशरीपुत्र औपस्वस्तीपुत्राद्

SF पाराशरीपुत्रस् आडिपस्वस्तीपुत्राद्

औपस्वस्तीपुत्रः पाराशरीपुत्रात्

SF औपस्वस्तीपुत्रस् पाराशरीपुत्राद्

पाराशरीपुत्रः कात्यायनीपुत्रात्

SF पाराशरीपुत्रस् कात्यायनीपुत्राद्

कात्यायनीपुत्रः कौशिकीपुत्रात्

SF कात्यायनीपुत्रस् कौशिकीपुत्राद्

कौशिकीपुत्र आलम्बीपुत्राख्य वैयाघ्रपदीपुत्राख्य

SF कौशिकीपुत्रस् आलम्बीपुत्राद् य वैयाघ्रपदीपुत्राद् य

वैयाघ्रपदीपुत्रः काण्वीपुत्राख्य कापीपुत्राख्य

SF वैयाघ्रपदीपुत्रस् काण्वीपुत्राद् य कापीपुत्राद् य

कापीपुत्रः ॥ १ ॥

SF कापीपुत्रस्

मन्त्र २ [VI.v.2]

आत्रेयीपुत्राद्

SF अत्रेयीपुत्राद्

आत्रेयीपुत्रो गौतमीपुत्राद्

SF अत्रेयीपुत्रस् गौतमीपुत्राद्

गौतमीपुत्रो भारद्वाजपुत्राद्

SF गौतमीपुत्रस् भारद्वाजपुत्राद्

भारद्वाजपुत्रः पाराशरीपुत्रात्

SF भारद्वाजपुत्रस् पाराशरीपुत्राद्

पाराशरीपुत्रो वात्सीपुत्राद्

SF पाराशरीपुत्रस् वात्सीपुत्राद्

वात्सीपुत्रः पाराशरीपुत्रात्

SF वात्सीपुत्रस् पाराशरीपुत्राद्

पाराशरीपुत्रो वार्करीपुत्राद्

SF पाराशरीपुत्रस् वार्करीपुत्राद्

वार्करीपुत्रो वार्करीपुत्राद्

SF वार्करीपुत्रस् वार्करीपुत्राद्

वार्करीपुत्र आर्तभागीपुत्राद्

SF वार्करीपुत्रस् अर्तभागीपुत्राद्

आर्तभागीपुत्रः शौङ्गीपुत्राय्

SF अर्तभागीपुत्रस् शौङ्गीपुत्राद्

शौङ्गीपुत्रः साङ्गीपुत्रात्

SF शौङ्गीपुत्रस् साङ्गीपुत्राद्

साङ्गीपुत्र आलम्बायनीपुत्राद्

SF साङ्गीपुत्रस् आलम्बायनीपुत्राद्

आलम्बायनीपुत्र आलम्बीपुत्राद्

SF आलम्बायनीपुत्रस् आलम्बीपुत्राद्

आलम्बीपुत्रो जयन्तीपुत्राञ्

SF आलम्बीपुत्रस् जयन्तीपुत्राद्

जयन्तीपुत्रो माण्डूकायनीपुत्रान्

SF जयन्तीपुत्रस् माण्डूकायनीपुत्राद्

माण्डूकायनीपुत्रो माण्डूकीपुत्रान्
 SF माण्डूकायनीपुत्रस् माण्डूकीपुत्राद्
 माण्डूकीपुत्रः शाण्डिलीपुत्राय्
 SF माण्डूकीपुत्रस् शाण्डिलीपुत्राद्
 शाण्डिलीपुत्रो राथीतरीपुत्राद्
 SF शाण्डिलीपुत्रस् राथीतरीपुत्राद्
 राथीतरीपुत्रो भालुकीपुत्राद्
 SF राथीतरीपुत्रस् भालुकीपुत्राद्
 भालुकीपुत्रः कौञ्चिकीपुत्राभ्यां
 SF भालुकीपुत्रस् कौञ्चिकीपुत्राभ्याम्
 कौञ्चिकीपुत्रौ वैदभृतीपुत्राद्
 SF कौञ्चिकीपुत्रौ वैदभृतीपुत्राद्
 वैदभृतीपुत्रः काशिकीपुत्रात्
 SF वैदभृतीपुत्रस् काशिकीपुत्राद्
 काशिकीपुत्रः प्राचीनयोगीपुत्रात्
 SF काशिकीपुत्रस् प्राचीनयोगीपुत्राद्
 प्राचीनयोगीपुत्रः साञ्जवीपुत्रात्
 SF प्राचीनयोगीपुत्रस् साञ्जवीपुत्राद्
 साञ्जवीपुत्रः प्राश्रीपुत्रादासुरिवासिनः
 SF साञ्जवीपुत्रस् प्राश्रीपुत्राद् असुरिवासिनस्
 प्राश्रीपुत्र आसुरायणाद्
 SF प्राश्रीपुत्रस् असुरायणाद्
 आसुरायण आसुरेर्
 SF आसुरायणस् असुरेर्
 आसुरिः ॥ २ ॥

SF असुरिस्

मन्त्र ३ [VI.v.3]

याज्ञवल्क्याद्

SF याज्ञवल्क्याद्

याज्ञवल्क्य ऒद्दालकाद्

SF याज्ञवल्क्यस् ऒद्दालकाद्

ॐद्वादशोऽरुणाद्
 SF ॐद्वादशस् आरुणाद्
 अरुण उपवेशेर्
 SF अरुणस् उपवेशेस्
 उपवेशिः कुश्रेः
 SF उपवेशिस् कुश्रेस्
 कुश्रिर्वाजश्रवसो
 SF कुश्रिस् वाजश्रवसस्
 वाजश्रवा जुहावतो बाध्योगाज्
 SF वाजश्रवास् जुहावतस् बाध्योगाद्
 जुहावान्-बाध्योगोऽसिताद्वाषर्गणाद्
 SF जुहावान् बाध्योगस् आसिताद् वाषर्गणाद्
 असितो वाषर्गणो हरितात्कश्यपाद्
 SF असितस् वाषर्गणस् हरिताद् कश्यपाद्
 हरितः कश्यपः शिल्वात्कश्यपाय्
 SF हरितस् कश्यपस् शिल्वात् कश्यपाद्
 छिल्यः कश्यपः कश्यपान्नैध्रुवेः
 SF छिल्यस् कश्यपस् कश्यपान् नैध्रुवेस्
 कश्यपो नैध्रुविर्वायो
 SF कश्यपस् नैध्रुविस् वायस्
 वागम्बिण्याः
 SF वाङ् आम्बिण्यास्
 अम्बिण्यादित्याद्
 SF अम्बिणी आदित्याद्
 आदित्यानीमानि शुक्लानि यजूँषि वाजसनेयेन
 याज्ञवल्क्येनाऽऽप्ययन्ते ॥ ३ ॥
 SF आदित्यानि षमानि शुक्लानि यजूँषि वाजसनेयेन
 याज्ञवल्क्येन आप्ययन्ते

मन्त्र ४ [VI.v.4]

समानमा साञ्जुवीपुत्रात्
 SF शमानम् आ साञ्जुवीपुत्राद्

सञ्जिवीपुत्रो माण्डूकायनेर्
SF सञ्जिवीपुत्रस् माण्डूकायनेस्
माण्डूकायनिर्माण्डूकान्
SF माण्डूकायनिस् माण्डूक्याद्
माण्डव्यः कौत्सात्
SF माण्डव्यस् कौत्साद्
कौत्सो माडित्थेर्
SF कौत्सस् माडित्थेस्
माडित्थिर्वाभकक्षायण्णाद्
SF माडित्थिस् वामकक्षायण्णाद्
वामकक्षायणः शाण्डिल्याय्
SF वामकक्षायणस् शाण्डिल्याद्
छाण्डिल्यो वात्स्याद्
SF छाण्डिल्यस् वात्स्याद्
वात्स्यः कुश्रेः
SF वात्स्यस् कुश्रेस्
कुश्रिर्यज्ञवयसो राजस्तम्भायनाद्
SF कुश्रिस् यज्ञवयसस् राजस्तम्भायनाद्
यज्ञवया राजस्तम्भायनस्तुराकावषेयात्
SF यज्ञवया राजस्तम्भायनस् तुराद् कावषेयाद्
तुरः कावषेयः प्रजापतेः
SF तुरस् कावषेयस् प्रजापतेस्
प्रजापतिर्ब्रह्मणो
SF प्रजापतिस् ब्रह्मणस्
ब्रह्म स्वयम्भु ।
SF ब्रह्म स्वयम्भु
ब्रह्मणो नमः ॥ ४ ॥ इति पञ्चमं ब्राह्मणम् ॥
SF ब्रह्मणो नमस्
इति बृहदारण्यकोपनिषदि षष्ठोऽध्यायः ॥
इति वाजसनेयके बृहदारण्यकोपनिषत्समाप्ता ॥

Sunder Hattangadi

The lines marked SF indicate Sandhi Free text, useful for a student.

Brihadaranyaka Upanishad

pdf was typeset on January 21, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

